

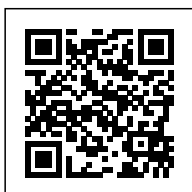

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

927-E/0

Balíček „Rozpočet EU po roce 2020“

Předkladatel: VEZ

Doručeno poslancům: 1. července 2020 v 15:39

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2020
8. volební období

336.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 52. schůze
ze dne 24. června 2020

ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Chvíle pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci /kód Rady 8136/20, KOM(2020) 456 v konečném znění/

k pozměněnému návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie /kód Rady 8140/20, KOM(2020) 445 v konečném znění/

ke sdělení Komise – Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení /kód Rady 8137/20, KOM(2020) 442 v konečném znění/

k pozměněnému návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 /kód Rady 8138/20, KOM(2020) 443 v konečném znění/

k návrhu nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii covid-19 /kód Rady 8141/20, KOM(2020) 441 v konečném znění/

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje facilitita na podporu oživení a odolnosti /kód Rady 8403/20, KOM(2020) 408 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace státní tajemnice pro evropské záležitosti Mgr. Mileny Hrdinkové a náměstkyně ministryně financí JUDr. Ing. Lenky Dupákové, Ph.D., po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Adama Kalouse a po rozpravě

I. p o s t u p u j e následující dokumenty k projednání Poslanecké sněmovně a **ž á d á** předsedu Poslanecké sněmovny, aby v souladu s ustanovením § 109a, odst. 3 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny zařadil jejich projednání na pořad nejbližší schůze Sněmovny:

- ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Chvíle pro Evropu: náprava

škod a příprava na příští generaci /kód Rady 8136/20, KOM(2020) 456 v konečném znění/

- k pozměněnému návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie /kód Rady 8140/20, KOM(2020) 445 v konečném znění/
- ke sdělení Komise – Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení /kód Rady 8137/20, KOM(2020) 442 v konečném znění/
- k pozměněnému návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 /kód Rady 8138/20, KOM(2020) 443 v konečném znění/
- k návrhu nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii covid-19 /kód Rady 8141/20, KOM(2020) 441 v konečném znění/
- k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje facilitita na podporu oživení a odolnosti /kód Rady 8403/20, KOM(2020) 408 v konečném znění/;

II. d o p o r u č u j e Poslanecké sněmovně projednat tyto dokumenty ve sloučené rozpravě;

III. z m o c ň u j e zpravodaje výboru poslance Adama Kalouse, aby informoval schůzi Poslanecké sněmovny o projednání těchto dokumentů na výboru pro evropské záležitosti.

František Kopřiva v. r.
ověřovatel

Adam Kalous v. r.
zpravodaj

Ondřej Benešík v. r.
předseda

Plán na podporu hospodářského oživení po pandemii covid-19

Informační podklad ke sdělení Chvíle pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Chvíle pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci
KOM(2020) 456 v konečném znění, kód Rady 8136/20

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
28. 5. 2020
- **Datum projednání ve VEZ:**
10. 6. 2020 (1. kolo)
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
V době zpracování podkladu nebylo k dispozici.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

- **Odůvodnění a předmět:**

Evropská rada, na [videokonferenčním jednání dne 23. dubna 2020](#), se rozhodla pracovat na vytvoření fondu na podporu oživení s cílem reagovat na socioekonomické dopady krize covid-19 a pověřila Komisi, aby analyzovala potřeby a urychleně předložila návrh, který bude „odpovídat výzvě, již Evropská unie čelí.“

Na základě tohoto pověření Komise předložila [sdělení - Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci](#), ve kterém představila soubor opatření, který připravila za účelem nápravy škod způsobených pandemií covid-19 a podpory hospodářského oživení v celé EU. **Klíčovým nástrojem plánu na podporu hospodářského oživení po pandemii covid-19 bude nový nástroj Evropské unie na podporu oživení**, který Komise též nazývá Next Generation EU („EU příští generace“, dále jen „Next Generation EU“), který **má podpořit hospodářské oživení v Unii** finančními prostředky v celkové výši 750 miliard eur¹.

Současně s tímto sdělením Komise předložila [pozměněný návrh víceletého finančního rámce](#), jehož výše dosáhne v období 2021-2027 přibližně 1 100 miliard eur, [pozměněný návrh o systému vlastních zdrojů Evropské unie](#) a další legislativní návrhy.

V rámci plánu na podporu oživení budou uvolněny prostředky v celkové výši 1 850 miliard eur, které pomohou nastartovat ekonomiku a zajistí, aby se Evropská unie odrazila vpřed.

Komise zdůrazňuje, že pro evropské oživení je zásadní solidarita, soudržnost a konvergence a že „nikdo nesmí zůstat stranou“. Investice do jednoho členského státu jsou současně investicí do všech ostatních. Nová opatření naváží na již přijaté kroky, jejichž hlavním cílem byla bezprostřední ochrana životů a zdrojů obživy.

Při rozdělování finanční podpory je třeba zohlednit různost ekonomik členských států, v jejímž důsledku se liší i dopady pandemie. Stejně tak se krize projevila odlišným způsobem v různých ekonomických sektorech (nejhůře postiženy jsou klientské služby). Restart ekonomiky vnímá Komise současně jako příležitost k urychlení ekologické a digitální transformace.

- **Obsah a dopad:**

Komise navrhuje **využít potenciál rozpočtu EU k mobilizaci investic a předsunutí finanční podpory do prvních let oživení (2021-2024), a to prostřednictvím nástroje Next Generation EU o objemu 750 miliard eur a prostřednictvím posíleného víceletého finančního rámce na období 2021-2027**, v němž budou pomocí nástroje Next Generation EU vytvořeny nové nástroje a posíleny klíčové programy s cílem rychle nasměrovat investice tam, kde jich je nejvíce zapotřebí.

Finanční prostředky pro nástroj Next Generation EU navrhuje Komise získat půjčkami na kapitálových trzích na základě dočasného a výjimečného zmocnění Komise k půjčkám (podle rozhodnutí o vlastních zdrojích). Půjčené finanční prostředky budou sloužit jako doplněk prostředků schválených v rozpočtu EU a budou stát mimo výdajové stropy víceletého finančního rámce. V rozpočtu EU budou uváděny odděleně, aby byla zřejmá jejich dočasná a výjimečná povaha a byla zajištěna plná transparentnost.

Získané finanční prostředky pro nástroj Next Generation EU budou spláceny po dlouhou dobu v rámci budoucích rozpočtů EU, od roku 2028 do roku 2058.

Komise navrhuje finanční podporu z nástroje Next Generation EU rozdělit do tří pilířů, a to prostřednictvím grantů ve výši 500 miliard eur a půjček členským státům v objemu 250 miliard eur:

- 1. Podpora členských států v oblasti investic a reforem**

Cílem prvního pilíře je podpora investic a reforem členských států, jež tyto státy potřebují k řešení krize:

¹ Není-li uvedeno jinak, jsou částky vyjádřeny ve stálých cenách roku 2018.

- **Nová facilita na podporu oživení a odolnosti s rozpočtem 560 miliard eur** přidělovaným ve formě grantů (310 miliard eur) a půjček (250 miliard eur) bude podporovat členské státy při provádění investic a reforem, které jsou klíčové pro udržitelné oživení. Členské státy navrhnou vlastním potřebám přizpůsobené vnitrostátní plány na podporu oživení, které budou vycházet z priorit v oblasti investic a reforem stanovených v rámci evropského semestru a které budou v souladu s vnitrostátními plány v oblasti klimatu a energetiky, s plány spravedlivé transformace a dohodami o partnerství a s operačními programy v rámci fondů EU;
 - **Nová iniciativa REACT-EU s rozpočtem 55 miliard eur** poskytne členským státům dodatečné financování v rámci politiky soudržnosti v období 2020-2022, z toho 50 miliard eur z nástroje Next Generation EU v letech 2021 a 2022 a 5 miliard eur již v roce 2020 úpravou stávajícího finančního rámce 2014-2020. Tím bude zajištěno, že nebude přerušeno tok finančních prostředků na klíčová opatření pro zotavení z krize;
 - Na podporu zelené transformace Komise navrhuje vyčlenit **dodatečné finanční prostředky pro Fond pro spravedlivou transformaci v celkovém rozsahu 40 miliard eur**, z toho 30 miliard eur z nástroje Next Generation EU, **a pro Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova v rozsahu 15 miliard eur**. V příštím rozpočtovém období EU budou rovněž posíleny programy politiky soudržnosti, které umožní větší flexibilitu.
- 2. Nastartování ekonomiky EU prostřednictvím pobídek pro soukromé investice**
- Cílem druhého pilíře je nastartování ekonomiky členských států EU tvorbou pobídek pro soukromé investice.
- **Nový nástroj na podporu solventnosti**, který Komise navrhuje vytvořit v rámci Evropského fondu pro strategické investice, má mobilizovat soukromé zdroje pro zajištění naléhavě potřebné podpory jinak zdravým podnikům. Investice budou směřovat k podnikům v nejvíce zasažených odvětvích, regionech a členských státech. Nástroj může být zprovozněn již v roce 2020 a jeho rozpočet bude činit **31 miliard eur**, z toho 5 miliard eur bude poskytnuto z rozpočtu EU v roce 2020 a 26 miliard eur z nástroje Next Generation EU v letech 2021 a 2022;
 - Komise navrhuje **modernizovat Program InvestEU a zvýšit ho o 15,3 miliardy eur**. V rámci Programu InvestEU **bude vytvořena facilita pro strategické investice s rozpočtem ve výši 15 miliard eur**, jež do ní budou vloženy prostředky z nástroje Next Generation EU.
- 3. Ponaučení z krize**
- Cílem třetího pilíře je poučení z krize.
- Komise navrhuje **vytvoření nového a samostatného programu „EU pro zdraví“ s rozpočtem ve výši 9,4 miliardy eur**, z toho 7,7 miliardy eur bude pocházet z nástroje Next Generation EU. Program má investovat prostředky do prevence, připravenosti na krizi, nákupu životně důležitých léčivých přípravků a prostředků, jakož i do zlepšování dlouhodobých výsledků v oblasti zdraví;
 - **Mechanismus civilní ochrany Unie – rescEU bude rozšířen a navýšen o 2 miliardy eur** s cílem vybavit Unii k tomu, aby se mohla připravit na budoucí krizi a reagovat na ně;
 - **Program Horizont Evropa bude navýšen o 13,5 miliardy eur** s cílem financovat životně důležitý výzkum v oblasti zdraví, odolnosti a ekologické a digitální transformace;
 - **Podpora globálních partnerů Evropy prostřednictvím nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci bude navýšena o 10,5 miliardy eur a humanitární pomoc o 5 miliard eur.**

Kromě uvedených tří pilířů investic prostřednictvím nástroje Next Generation EU Komise rovněž navrhuje posílit v rozpočtu EU i řadu dalších programů ve srovnání s tím, co bylo projednáno na zasedání Evropské rady v únoru 2020. Patří k nim společná zemědělská politika, Evropský námořní a rybářský fond, program pro jednotný trh a programy podporující spolupráci v oblasti daní a cel,

Nástroj pro propojení Evropy, Erasmus+, program Kreativní Evropa, program Digitální Evropa, Evropský obranný fond, Fond pro vnitřní bezpečnost, Azylový a migrační fond, Fond pro integrovanou správu hranic a nástroj předvstupní pomoci.

Zelená dohoda pro Evropu zůstává klíčovou prioritou evropské strategie pro růst. Veřejné investice do hospodářského oživení by měly respektovat zásadu „neškodit životnímu prostředí“. Komise připraví obnovenou strategii pro udržitelné finance a novou iniciativu týkající se udržitelného řízení společností. Bude podporovat vytváření pracovních míst ve stavebnictví, renovacích a dalších odvětvích s vysokým podílem lidské práce, investice do čistých technologií a hodnotových řetězců, přechod k udržitelné dopravě a alternativním palivům, ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a transformaci zemědělství.

Druhou klíčovou prioritou Komise zůstává digitální transformace (rozvoj veřejné elektronické identity, akt o digitálních službách, digitalizace veřejných zakázek, nová strategie kybernetické bezpečnosti). Komise podpoří investice do větší a lepší konektivity, silnější průmyslové a technologické zapojení do strategických částí dodavatelského řetězce, rozvoj strategických digitálních kapacit a schopností, budování reálné ekonomiky založené na datech (společné evropské datové prostory, akt o datech) a spravedlivější a snadnější podnikatelské prostředí.

Další opatření Komise budou zaměřena na to, aby:

- oživení bylo spravedlivé a inkluzivní (spravedlivé minimální mzdy, transparentnost odměňování, evropská záruka pro děti, boj proti daňovým podvodům, strategie v oblasti práv obětí, aktualizovaná agenda dovedností a akční plán digitálního vzdělávání);
- bylo obnoveno řádné fungování jednotného trhu (nová pracovní skupina pro prosazování pravidel, nástroj na podporu solventnosti, dokončení unie kapitálových trhů a bankovní unie, přezkum rámce EU pro hospodářskou soutěž, přezkum obchodní politiky, posílený mechanismus prověřování zahraničních investic, mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích);
- byla posílena odolnost EU (nová strategie bezpečnostní unie EU, nový pakt o migraci a azylu, důslednější koordinace v oblasti veřejného zdraví, posílené řešení krizí);
- oživení bylo založeno na základních právech a plném dodržování zásad právního státu;
- byla dále posílena mezinárodní spolupráce pro zvládání krizí, zejména v zájmu zlepšení společné připravenosti na budoucí zdravotní krize.

V závěru sdělení Komise vyzývá Evropskou radu a spolunormotvůrce, aby návrhy uvedené ve sdělení urychleně posoudili s cílem dosáhnout politické dohody na úrovni Evropské rady. Brzké rozhodnutí umožní okamžité uvolnění finančních prostředků a řešení nejnaléhavějších problémů.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se návrh nachází v tzv. přípravné fázi, byl přidělen Hospodářskému a měnovému výboru (ECON) jako gesčně příslušnému výboru. O stanovisko byly požádány: Rozpočtový výbor (BUDG), Výbor pro zaměstnanost a sociální věci (EMPL), Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele (IMCO), Výbor pro dopravu a cestovní ruch (TRAN), Výbor pro regionální rozvoj (REGI), Výbor pro kulturu a vzdělávání (CULT), Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova (AGRI), Výbor pro rybolov (PECH), Výbor pro právní záležitosti (JURI), Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) a Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví (FEMM).

V Evropské radě byl plán na podporu hospodářského oživení po pandemii covid-19 předmětem výměny názorů na její videokonferenci konané dne 19. června 2020.

V Radě se plán projednává v pracovní skupině a na jednání Rady ECOFIN dne 9. června 2020 proběhla výměna názorů na předložený plán na podporu hospodářského oživení po pandemii covid-19.

Zpracoval Ing. Josef Palán, odborný konzultant Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

Využití rozpočtu EU na podporu oživení po pandemii covid-19

Informační podklad ke sdělení Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení, a k pozměněnému návrhu nařízení, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

SDĚLENÍ

Sdělení Komise - Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení

KOM(2020) 442 v konečném znění, kód Rady 8137/20

POZMĚNĚNÝ NÁVRH NAŘÍZENÍ

Pozměněný návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

KOM(2020) 443 v konečném znění, kód Rady 8137/20

Interinstitucionální spis 2018/0166/APP

- **Právní základ:**
Článek 312 Smlouvy o fungování Evropské unie, článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
29. 5. 2020
- **Datum projednání ve VEZ:**
10. 6. 2020 (1. kolo)
- **Procedura:**
Zvláštní legislativní postup – souhlas EP.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

V době zpracování podkladu nebylo k dispozici.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrh je v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

V návaznosti na [sdělení - Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci](#), ve kterém Evropská komise představila komplexní plán na podporu hospodářského oživení v EU po pandemii covid-19, Komise předložila [sdělení - Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení](#), ve kterém specifikuje způsoby, jak využít k financování tohoto oživení rozpočet EU.

Komise navrhuje využít potenciál rozpočtu k mobilizaci investic a předsunutí finanční podpory v důležitých prvních letech oživení, a to prostřednictvím mimořádného nástroje [Evropské unie na podporu oživení](#) (Next Generation EU) a prostřednictvím posíleného víceletého finančního rámce na období 2021-2027.

V návaznosti na sdělení - Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení, Komise předložila [pozměněný návrh nařízení, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021-2027](#). Komise navrhuje víceletý finanční rámec EU na období 2021-2027 ve výši 1 100 miliard eur¹, který má být posílen o nový čtyřletý nástroj na podporu oživení (Next Generation EU – tzn. „EU příští generace“) na obnovu ekonomiky s objemem 750 miliard eur, přičemž 500 miliard eur by mělo být rozděleno prostřednictvím grantů a 250 miliard eur prostřednictvím půjček.

- **Obsah a dopad:**

Komise navrhuje **využít potenciál rozpočtu EU k mobilizaci investic a předsunutí finanční podpory do prvních let oživení (2021-2024), a to prostřednictvím nástroje Next Generation EU o objemu 750 miliard eur a prostřednictvím posíleného víceletého finančního rámce na období 2021-2027**, v němž budou pomocí nástroje Next Generation EU vytvořeny nové nástroje a posíleny klíčové programy s cílem rychle nasměrovat investice tam, kde jich je nejvíce zapotřebí, na posílení jednotného trhu, prohloubení spolupráce v oblastech, jako je zdravotnictví a řešení krizí, vybavení Unie dlouhodobým rozpočtem, který bude stimulovat zelenou a digitální transformaci, a na vybudování spravedlivějšího a odolnějšího hospodářství.

Finanční prostředky pro nástroj Next Generation EU navrhuje Komise získat půjčkami na kapitálových trzích na základě dočasného a výjimečného zmocnění Komise k půjčkám (podle [rozhodnutí o vlastních zdrojích](#)). Půjčené finanční prostředky budou sloužit jako doplněk prostředků schválených v rozpočtu EU a budou stát mimo výdajové stropy víceletého finančního rámce. V rozpočtu budou uváděny odděleně, aby byla zřejmá jejich dočasná a výjimečná povaha a byla zajištěna plná transparentnost.

Komise navrhuje finanční podporu rozdělit do tří pilířů:

1. Podpora členských států v oblasti investic a reforem

Cílem prvního pilíře je podpora investic a reforem členských států, jež tyto státy potřebují k řešení krize.

- **Nová facilitá na podporu oživení a odolnosti s rozpočtem 560 miliard eur** přidělovaným ve formě grantů a půjček. Bude podporovat členské státy při provádění investic a reforem, které jsou klíčové pro udržitelné oživení. Členské státy navrhnou vlastním potřebám přizpůsobené vnitrostátní plány na podporu oživení, které budou vycházet z priorit v oblasti investic a reforem stanovených v rámci evropského semestru a které budou v souladu s vnitrostátními plány v oblasti klimatu a energetiky, s plány

¹ Není-li uvedeno jinak, jsou částky vyjádřeny ve stálých cenách roku 2018.

spravedlivé transformace a dohodami o partnerství a s operačními programy v rámci fondů EU;

- **Nová iniciativa REACT-EU s rozpočtem 55 miliard eur** poskytne členským státům dodatečné financování v rámci politiky soudržnosti v období 2020-2022, z toho 50 miliard eur z nástroje Next Generation EU v letech 2021 a 2022 a 5 miliard eur již v roce 2020 úpravou stávajícího finančního rámce 2014-2020. Tím bude zajištěno, že nebude přerušen tok finančních prostředků na klíčová opatření pro zotavení z krize;
- Na podporu zelené transformace Komise navrhuje vyčlenit **dodatečné finanční prostředky pro Fond pro spravedlivou transformaci v celkovém rozsahu 40 miliard eur**, z toho 30 miliard eur z nástroje Next Generation EU, **a pro Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova v rozsahu 15 miliard eur**. V příštím rozpočtovém období EU budou rovněž posíleny programy politiky soudržnosti, které umožní větší flexibilitu.

2. Nastartování ekonomiky EU prostřednictvím pobídek pro soukromé investice

Cílem druhého pilíře je nastartování ekonomiky členských států EU tvorbou pobídek pro soukromé investice.

- **Nový nástroj na podporu solventnosti**, který Komise navrhuje vytvořit v rámci Evropského fondu pro strategické investice, má mobilizovat soukromé zdroje pro zajištění naléhavě potřebné podpory jinak zdravým podnikům. Investice budou směřovat k podnikům v nejvíce zasažených odvětvích, regionech a členských státech. Nástroj může být zprovozněn již v roce 2020 a jeho rozpočet bude činit **31 miliard eur**, z toho 5 miliard eur bude poskytnuto z rozpočtu EU v roce 2020 a 26 miliard eur z nástroje Next Generation EU v letech 2021 a 2022;
- Komise navrhuje **modernizovat Program InvestEU a posílit ho o 15,3 miliardy eur**. V rámci Programu InvestEU **bude vytvořena facilita pro strategické investice s rozpočtem ve výši 15 miliard eur**, jež do ní budou vloženy z nástroje Next Generation EU;

3. Ponaučení z krize

Cílem třetího pilíře je poučení z krize.

- Komise navrhuje **vytvoření nového a samostatného programu „EU pro zdraví“ s rozpočtem ve výši 9,4 miliardy eur**, z toho 7,7 miliardy eur bude pocházet z Next Generation EU. Program má investovat prostředky do prevence, připravenosti na krizi, nákupu životně důležitých léčivých přípravků a prostředků, jakož i do zlepšování dlouhodobých výsledků v oblasti zdraví;
- **Mechanismus civilní ochrany Unie – rescEU bude rozšířen a navýšen o 2 miliardy eur** s cílem vybavit Unii k tomu, aby se mohla připravit na budoucí krizi a reagovat na ně;
- **Program Horizont Evropa bude navýšen o 13,5 miliardy eur** s cílem financovat životně důležitý výzkum v oblasti zdraví, odolnosti a ekologické a digitální transformace;
- **Podpora globálních partnerů Evropy prostřednictvím nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci bude navýšena o 10,5 miliardy eur a humanitární pomoc o 5 miliard eur.**

Kromě uvedených tří pilířů podpory investic prostřednictvím nástroje Next Generation EU Komise rovněž navrhuje navýšit v rozpočtu EU i řadu dalších programů ve srovnání s tím, co bylo projednáno na zasedání Evropské rady v únoru 2020:

- **Digitální Evropa** (celkový objem prostředků 8,2 miliardy eur, tj. objem původně navržený Komisí);
- **Nástroj pro propojení Evropy** (zvýšení investic do dopravní infrastruktury o 1,5 miliardy eur oproti původnímu návrhu Komise);

- **Erasmus+** (celkový objem prostředků ve výši 24,6 miliardy eur, což znamená pokles oproti původnímu návrhu Komise o 1,8 miliardy eur, avšak zvýšení o 3,2 miliardy eur oproti částce projednané na zasedání Evropské rady v únoru 2020);
- **Společná zemědělská politika** (zvýšení prostředků na přímé platby o 4 miliardy eur a na rozvoj venkova o 5 miliard eur oproti původnímu návrhu Komise) a **Evropský námořní a rybářský fond** (zvýšení o 0,5 miliardy eur oproti původnímu návrhu Komise);
- **Azylový a migrační fond** (celkový objem prostředků ve výši 11 miliard eur, tj. zvýšení o 1,8 miliardy eur oproti původnímu návrhu Komise) a **Fond pro integrovanou správu hranic** (celkový objem prostředků ve výši 11 miliard eur, tj. zvýšení o 2,8 miliardy eur oproti původnímu návrhu Komise);
- **Fond pro vnitřní bezpečnost** (celkový objem prostředků ve výši 2,2 miliardy eur, což je původní návrh Komise);
- **Evropský obranný fond** (celkový objem prostředků ve výši na 8 miliard eur, což je o 3,5 miliardy eur méně než původní návrh Komise, ale o 1 miliardu eur více oproti částce projednané na zasedání Evropské rady v únoru 2020);
- **Předvstupní pomoc** (celkový objem prostředků ve výši 12,9 miliardy eur, což je původní návrh Komise).

Přehled víceletého finančního rámce 2021-2027 se zahrnutím nástroje Next Generation EU je uveden v následující tabulce.

Srovnání návrhů VFR 2021-2027 v závazcích (v miliardách eur, v cenách roku 2018)

	Návrh VFR květen 2018 ²	Pozměněný návrh VFR květen 2020 ³	Next Generation EU	Návrh VFR včetně Next Generation EU
VFR celkem	1 134,6	1 100,0	750,0	1 850,0
1 Jednotný trh, inovace a digitální ekonomika	166,3	140,7	69,8	210,5
Horizont Evropa	86,6	80,9	13,5	94,4
Fond InvestEU,	3,1	1,3	30,3	31,6
z toho:				
Investice na podporu oživení			15,3	15,3
Strategická investiční facilita			15,0	15,0
Nástroj EU na podporu solventnosti v rámci EFSI			26,0	26,0
2 Soudržnost a hodnoty	392,0	374,5	610,0	984,5
2a Hospodářská, sociální a územní soudržnost	330,6	323,2	50,0	373,2
z toho: REACT EU			50,0	50,0
Facilita na podporu oživení a odolnosti (včetně tech. podpory)			560,0	560,8
z toho PŮJČKY			250,0	250,0
z toho GRANTY			310,0	310,0
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	336,6	357,0	45,0	402,0
Společná zemědělská politika	330,7	333,3	15,0	348,3
z toho: pilíř II (rozvoj venkova)	70,0	75,0	15,0	90,0
Fond pro spravedlivou transformaci		10,0	30,0	40,0
4 Migrace a správa hranic	30,8	31,1		31,1
5 Odolnost, bezpečnost a obrana	24,3	19,4	9,7	29,1
Mechanismus civilní ochrany Unie (rescEU)	1,2	1,1	2,0	3,1
Program Zdraví		1,7	7,7	9,4
6 Sousedství a svět	108,9	102,7	15,5	118,2
Sousedství a rozvojová a mezinárodní spolupráce	79,2	75,5	10,5	86,0
Humanitární pomoc	9,8	9,8	5,0	14,8
7 Evropská veřejná správa	75,6	74,6		74,6
z toho: správní výdaje orgánů	58,5	57,5		57,5

² KOM(2018) 321 v konečném znění a KOM(2018) 322 v konečném znění.

³ KOM(2020) 442 v konečném znění a KOM(2020) 443 v konečném znění.

Komise dále navrhuje:

- **provést revizi vnitrostátních přidělů v rámci politiky soudržnosti**, která zohlední nejnovější dostupné statistiky, s úpravami směrem nahoru pouze do zvýšeného celkového objemu 10 miliard eur, což bude vyžadovat odpovídající úpravy výdajových stropů víceletého finančního rámce v období 2025–2027;
- **maximální roční částku pro Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci ve výši 386 milionů eur** a snížení prahové hodnoty pro aktivaci fondu na 250 propuštěných pracovníků. Fond poskytuje podporu na reintegraci na trhu práce v případě osob, které přišly o práci v důsledku nečekaných událostí vedoucích k rozsáhlé restrukturalizaci, jako je finanční nebo hospodářská krize;
- **maximální roční částku pro Fond solidarity EU ve výši 1 000 milionů eur**. Dosavadní podporu fondu na reakce a bezprostřední oživení členských států po přírodních katastrofách, jako jsou záplavy, lesní požáry, zemětřesení, bouře a sucha, Komise navrhuje rozšířit na rozsáhlé zdravotní krize;
- změnu názvu zvláštního nástroje na **Rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech**, která umožní rozpočtovými převody rychle posílit nástroje EU, kde vyvstala potřeba, s **maximální roční částkou ve výši 3 000 milionů EUR**.

Komise současně navrhuje reformu systému financování rozpočtu EU. Navrhuje **trvale zvýšit stropy vlastních zdrojů rozpočtu EU na 1,46 % hrubého národního důchodu EU pro závazky a na 1,40 % pro platby**, což je více o 0,11 procentních bodů u stropu přidělů na závazky a stropu přidělů na platby oproti návrhu Komise z května 2018 (strop 1,35 % v závazcích a 1,29 % v platbách). Zároveň Komise navrhuje financovat nástroj Next Generation EU pomocí půjček na finančních trzích v celkovém objemu do výše 750 mld. eur. Za tímto účelem Komise vydá dluhopisy s různou splatností, které budou spláceny po roce 2027 a nejpozději do roku 2058.

K zajištění nezbytné rozpočtové kapacity pro pokrytí potenciálních závazků souvisejících s financováním nástroje Next Generation EU Komise navrhuje **mimořádné a dočasné zvýšení stropů vlastních zdrojů pro řešení krize covid-19 o 0,6 procentního bodu (celkový strop ročního přidělu tak bude činit 2,0 % hrubého národního důchodu EU pro platby a 2,06 % pro závazky)**. Tento dodatečný přiděl vlastních zdrojů může být použit pouze k plnění finančních závazků a podmíněných závazků vyplývajících z mimořádného a dočasného zmocnění Komise půjčit si finanční prostředky. **Toto mimořádné a dočasné zvýšení stropů vlastních zdrojů skončí v okamžiku, kdy všechny tyto závazky zaniknou, tj. když budou vráceny všechny půjčené prostředky, a to nejpozději do 31. prosince 2058, a skončí veškerá rizika spojená s podmíněnými závazky.**

K usnadnění splácení půjček, které si Komise jménem Unie půjčí na kapitálových trzích, a ke snížení tlaku na vnitrostátní rozpočty členských států Komise **hodlá navrhnout v pozdější fázi finančního období další nové vlastní zdroje**, které by doplnily tradiční vlastní zdroje, vlastní zdroj ze zjednodušené daně z přidané hodnoty a příspěvky členských států, jakož i dříve navržený nový vlastní zdroj z nerecyklovaných plastových obalových odpadů.

Novými vlastními zdroji, které zmiňuje Komise, by mohly být:

- **vlastní zdroj ze systému obchodování s emisemi**, včetně jeho možného rozšíření na odvětví námořní a letecké dopravy;
- **vlastní zdroj z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích**;
- **vlastní zdroj z operací podniků**;
- **digitální daň uplatněná na právnické osoby v případě jejich významné digitální přítomnosti**.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se pozměněný návrh nachází v tzv. přípravné fázi, byl přidělen Rozpočtovému výboru (BUDG) jako gesčně příslušnému výboru, který požádal ostatní výbory Evropského parlamentu o stanovisko.

Na plenárním zasedání Evropského parlamentu, které se konalo ve dnech 17. - 19. června 2020, Evropský parlament projednával postoj, který zaujme k unijnímu plánu obnovy, včetně pozměněného návrhu víceletého finančního rámce na období 2021-2027.

V Evropské radě byl pozměněný návrh nařízení víceletého finančního rámce na období 2021-2027 předmětem diskuse na jejím jednání dne 18. a 19. června 2020.

Projednávání víceletého finančního rámce EU 2021-2027 průběžně probíhá v jednotlivých sektorových Radách EU, klíčovou roli má Rada pro obecné záležitosti, která toto projednávání zaštiťuje a zajišťuje celkovou koordinaci diskusí mezi členskými státy. V současnosti se návrhy projednávají v pracovních skupinách Rady.

Zpracoval Ing. Josef Palán, odborný konzultant Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

Změna systému vlastních zdrojů EU

Informační podklad k pozměněnému návrhu rozhodnutí o systému vlastních zdrojů Evropské unie

POZMĚNĚNÝ NÁVRH ROZHODNUTÍ

Pozměněný návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie
KOM(2020) 445 v konečném znění, kód Rady 8140/20
Interinstitucionální spis 2018/0135/CNS

- **Právní základ:**
Článek 311 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
29. 5. 2020
- **Datum projednání ve VEZ:**
10. 6. 2020 (1. kolo)
- **Procedura:**
Postup konzultace.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
V době zpracování podkladu nebylo k dispozici.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Komise ve [sdělení - Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci](#) představila komplexní plán na podporu hospodářského oživení v EU po pandemii covid-19 a ve [sdělení - Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení](#) specifikovala způsoby jak využít k financování tohoto oživení rozpočet EU. Komise navrhuje využít potenciál rozpočtu EU k mobilizaci investic a předsunutí finanční podpory v důležitých prvních letech oživení, a to

prostřednictvím mimořádného nástroje Evropské unie na podporu oživení, který Komise též nazývá Next Generation EU („EU příští generace“), o objemu 750 miliard eur a prostřednictvím posíleného víceletého finančního rámce na období 2021-2027 ve výši 1 100 miliard eur.

Aby bylo možné dosáhnout stanovených cílů a mobilizovat finanční prostředky v potřebné výši pro financování rozpočtu EU, navrhuje Komise umožnit získání části finančních prostředků prostřednictvím půjček na kapitálových trzích. Takovéto půjčky mají být spláceny v okamžiku, kdy se EU vrátí na trajektorii růstu.

Komise navrhuje úpravu svého návrhu z května 2018 na reformu systému financování rozpočtu EU (návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie).

- **Obsah a dopad:**

Pozměněný návrh rozhodnutí o systému vlastních zdrojů EU (dále jen „**pozměněný návrh**“) Komisi zmocňuje, aby si jménem Unie půjčila na kapitálových trzích finanční prostředky do výše 750 miliard EUR¹ na financování nástroje EU na podporu oživení (Next Generation EU). Dále Komise navrhuje trvale zvýšit stropy vlastních zdrojů rozpočtu EU na 1,46 % hrubého národního důchodu EU (dále jen „**HND EU**“) pro závazky a na 1,40 % HND EU pro platby.

K zajištění nezbytné rozpočtové kapacity pro pokrytí potenciálních závazků souvisejících s financováním nástroje Next Generation EU navrhuje Komise mimořádné a dočasné zvýšení stropů vlastních zdrojů pro řešení krize covid-19 o 0,6 procentního bodu. Celkový strop ročního přidělu vlastních zdrojů do rozpočtu EU tak bude činit 2,0 % hrubého národního důchodu EU pro platby a 2,06 % HND EU pro závazky.

Klíčové prvky pozměněného návrhu jsou:

- ***Zmocnění Komise k dočasným půjčkám finančních prostředků na kapitálových trzích***

Pozměněný návrh **zmocňuje Komisi půjčit si jménem Unie na kapitálových trzích finanční prostředky do výše 750 miliard eur**, které mohou být použity pouze na výdaje v rámci programů Unie ve výši 500 miliard eur a na půjčky členským státům ve výši 250 miliard eur, určené k nápravě hospodářských a sociálních škod způsobených pandemií covid-19 a k přípravě EU na lepší budoucnost, v souladu s nástrojem Next Generation EU. Vzhledem k tomu, že nástroj Next Generation EU je mimořádnou reakcí na dočasnou a mimořádnou situaci, jsou pravomoci, které jsou Komisi v tomto pozměněném návrhu poskytnuty, jasně omezeny, co se týče velikosti, trvání a rozsahu. Tím se odstraní možnost, aby se výjimečné pravomoci v rámci tohoto pozměněného návrhu použily pro jakýkoli jiný účel, než je řešení přímých hospodářských a sociálních důsledků pandemie covid-19.

Rozpočet EU začne od roku 2028 provádět požadované splátky finančních prostředků půjčených na kapitálových trzích. Všechny závazky Unie, které vzniknou v důsledku navrhovaného aktu, budou spláceny v plné výši do konce roku 2058. Splácení bude organizováno v souladu se zásadou řádného finančního řízení. Jistina a úroky výdajů (nikoli půjček poskytnutých členským státům) budou spláceny z rozpočtu EU. Splácení bude naplánováno mezi lety 2028 a 2058 tak, aby byly závazky stabilně a předvídatelně snižovány. Částky splatné Unii za splátku jistiny nepřekročí v daném roce 7,5 % z maximální částky určené na výdaje (500 miliard eur).

Závazky vzniklé v rámci tohoto nástroje budou dlouhodobé, a proto je třeba, aby se rozpočtové stropy EU na delší dobu přizpůsobily těmto zvýšeným závazkům. Průměrná splatnost dluhu ze strany EU bude činit 5–20 let s možností delší splatnosti (až 30 let). Pozměněný návrh rovněž počítá s možností refinancování dluhu EU, pokud se to ukáže jako výhodné z hlediska řízení závazků.

¹ Není-li uvedeno jinak, jsou částky vyjádřeny ve stálých cenách roku 2018

- ***Zvýšení stropů vlastních zdrojů***

Komise navrhuje trvale zvýšit stropy vlastních zdrojů na 1,46 % hrubého národního důchodu EU pro závazky a na 1,40 % HND EU pro platby, aby bylo zajištěno, že Unie bude schopna pokrýt všechny své finanční závazky a podmíněné závazky v kterémkoli daném roce a za jakýchkoli okolností, a to i v případě nepříznivého hospodářského vývoje. Oproti návrhu Komise na reformu systému financování rozpočtu EU z května 2018 se strop vlastních zdrojů zvyšuje o 0,11 procentních bodů u stropu přidělů na závazky a stropu přidělů na platby;

- ***Mimořádné a dočasné zvýšení stropů vlastních zdrojů pro řešení krize covid-19***

K zajištění nezbytné rozpočtové kapacity pro pokrytí finančních závazků a podmíněných závazků vyplývajících z dočasného zmocnění Komise půjčit si finanční prostředky na kapitálových trzích **Komise navrhuje dočasně** (dokud všechny závazky nepřestanou existovat, nejpozději do konce roku 2058) **zvýšit strop vlastních zdrojů o 0,6 procentního bodu v závazcích i platbách**. Případné platby členských států na tyto závazky se budou řídit pravidly pro poskytování prostředků do rozpočtu EU platnými v daném roce.

Celkový strop vlastních zdrojů pro platby by tak měl v období 2021-2027 být navýšen na 2,00 % HND v platbách a 2,06 % v závazcích.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Schválené rozhodnutí o systému vlastních zdrojů EU bude mít dopad na zvýšení odvodů vlastních zdrojů do rozpočtu EU a na zvýšení národního spolufinancování programů.

Schválené rozhodnutí o systému vlastních zdrojů EU bude mít dopad na právní řád ČR, **bude zejména vyžadovat úpravu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.**

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se pozměněný návrh nachází v tzv. přípravné fázi, byl přidělen Rozpočtovému výboru (BUDG) jako gesčně příslušnému výboru, který požádal ostatní výbory Evropského parlamentu o stanovisko.

V Evropské radě byl pozměněný návrh rozhodnutí předmětem diskuse na jejím jednání dne 18. a 19. června 2020.

V Radě se pozměněný návrh projednává v pracovní skupině pro vlastní zdroje (D01).

Zpracoval Ing. Josef Palán, odborný konzultant Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

Zřízení nástroje Evropské unie na podporu oživení

Informační podklad k návrhu nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii covid-19

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení,
jehož účelem je podpořit oživení po pandemii covid-19
KOM(2020) 441 v konečném znění, kód Rady 8141/20
Interinstitucionální spis 2020/0111(NLE)

- **Právní základ:**
Článek 122 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
29. 5. 2020
- **Datum projednání ve VEZ:**
10. 6. 2020 (1. kolo)
- **Procedura:**
Postup konzultace.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
V době zpracování podkladu nebylo k dispozici.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Predložený návrh představuje [právní nástroj pro zřízení nástroje Evropské unie na podporu oživení po pandemii covid-19](#) v rámci komplexního plánu hospodářského oživení předloženého Komisí.

Komise navrhuje, aby nástroj obdržel finanční prostředky v celkové výši 750 miliard eur¹ na podporu restartu ekonomiky po krizi v důsledku pandemie covid-19 ve všech členských státech. Tyto prostředky mají být získány na finančních trzích na základě zmocnění, které Evropská unie udělí Komisi na základě ustanovení článku 3b rozhodnutí Rady o vlastních zdrojích².

Z celkové částky by mělo být 500 miliard eur vynaloženo na nevratnou podporu, vratnou podporu s využitím finančních nástrojů nebo na tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a související výdaje a 250 miliard eur na poskytnutí půjček členským státům. Použití nástroje je striktně omezeno na řešení přímých hospodářských a sociálních důsledků současné krize způsobené pandemií covid-19.

- **Obsah a dopad:**

Nástroj Evropské unie na podporu oživení, který Komise též nazývá Next Generation EU („EU příští generace“, dále jen „**Next Generation EU**“), **má podpořit hospodářské oživení v Unii po pandemii covid-19** a především financovat následující opatření ke zmírnění nepříznivých hospodářských důsledků pandemie:

- opatření na obnovu zaměstnanosti a opětovné tvorby pracovních míst a na obnovu systémů zdravotní péče;
- reformy a investice za účelem oživení růstového potenciálu, posílení soudržnosti mezi členskými státy a zvýšení jejich odolnosti;
- opatření na podporu podniků zasažených hospodářskými dopady pandemie, zejména malých a středních, včetně přímých finančních investic do těchto podniků;
- opatření na podporu ekonomicky životaschopných podniků, jejichž platební schopnost byla omezena dopadem pandemie covid-19, včetně přímých finančních investic do těchto podniků;
- opatření k posílení strategické autonomie Unie v klíčových dodavatelských řetězcích, včetně přímých finančních investic do podniků;
- opatření na podporu výzkumu a inovací v reakci na pandemii covid-19;
- opatření ke zvýšení úrovně připravenosti Unie na krizi a její schopnosti rychle a účinně reagovat v případě závažných mimořádných událostí;
- podpůrná opatření, jejichž cílem je zajistit, aby pandemie covid-19 nenarušila spravedlivou transformaci na klimaticky neutrální ekonomiku;
- opatření na podporu řešení dopadu pandemie covid-19 na zemědělství a rozvoj venkova.

Finanční prostředky nástroje Next Generation EU do výše 750 miliard eur navrhuje Komise rozdělit následovně:

- a) **do výše 433,2 miliardy eur na nevratnou a vratnou podporu prostřednictvím finančních nástrojů**, jež se dále rozdělí:
 - i) do výše 50 miliard eur na strukturální programy a programy soudržnosti víceletého finančního rámce 2014-2020 posílené do roku 2022, včetně podpory pro finanční nástroje;
 - ii) do výše 310 miliard eur na podporu reforem a investic v rámci facility na podporu oživení a odolnosti;
 - iii) do výše 7,7 miliardy eur na program související se zdravím;
 - iv) do výše 2 miliard eur na programy související s civilní ochranou;
 - v) do výše 13,5 miliardy eur na programy související s výzkumem a inovacemi, včetně podpory pro finanční nástroje;

¹ Není-li uvedeno jinak, jsou částky vyjádřeny ve stálých cenách roku 2018.

² Pozměněný návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie, KOM(2020) 445 v konečném znění.

- vi) do výše 30 miliard eur na programy na podporu území v jejich transformaci na klimaticky neutrální ekonomiky;
- vii) do výše 15 miliard eur na rozvoj venkovských oblastí;
- viii) do výše 5 miliard eur na humanitární pomoc mimo území Unie;
- b) **do výše 250 miliard eur na půjčky členským státům na program financující oživení a ekonomickou a sociální odolnost** prostřednictvím podpory reforem a investic v rámci facility na podporu oživení a odolnosti;
- c) **do výše 66,8 miliardy eur na tvorbu rezerv na záruky a související výdaje na tyto programy:**
 - i) do výše 30,3 miliardy eur na programy zaměřené na podporu investičních operací v oblasti vnitřních politik Unie;
 - ii) do výše 26 miliard eur na programy zaměřené na posílení platební schopnosti ekonomicky životaschopných podniků v Unii;
 - iii) do výše 10,5 miliardy eur na programy zaměřené na posílení udržitelného a inkluzivního hospodářského růstu mimo Unii.

Náklady na technickou a administrativní pomoc při provádění nástroje Next Generation EU, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti včetně korporátních systémů informačních technologií, budou hrazeny z rozpočtu EU.

Komisi je uloženo, aby do 31. března 2023 předložila Radě zprávu o pokroku v provádění nástroje Next Generation EU a použití jeho prostředků.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se návrh nachází v tzv. přípravné fázi, byl přidělen Rozpočtovému výboru (BUDG) jako gesčně příslušnému výboru. O stanovisko byly požádány: Výbor pro zahraniční věci (AFET), Výbor pro rozvoj (DEVE), Hospodářský a měnový výbor (ECON), Výbor pro zaměstnanost a sociální věci (EMPL), Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), Výbor pro dopravu a cestovní ruch (TRAN), Výbor pro regionální rozvoj (REGI), Výbor pro rozpočtovou kontrolu (CONT), Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova (AGRI) a Výbor pro rybolov (PECH).

V Radě se návrh projednává v pracovní skupině a na jednání Rady ECOFIN dne 9. června 2020 k němu proběhla výměna názorů.

Zpracoval Ing. Josef Palán, odborný konzultant Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

Facilita na podporu oživení a odolnosti

Informační podklad k návrhu nařízení, kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti

KOM(2020) 408 v konečném znění, kód Rady 8403/20

Interinstitucionální spis 2020/0104/COD

- **Právní základ:**
Článek 175 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
3. 6. 2020
- **Datum projednání ve VEZ:**
10. 6. 2020 (1. kolo)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
V době zpracování podkladu nebylo k dispozici.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Komise předložila [návrh na zřízení facility na podporu oživení a odolnosti](#) (dále jen „**facilita**“), která poskytne rozsáhlou finanční podporu pro veřejné investice a reformy členských států. Tento návrh nahrazuje [návrh Komise na zřízení programu na podporu reform](#), který Komise přijala dne 31. května 2018 jako součást víceletého finančního rámce na období 2021–2027 a který stáhla s ohledem na dopady pandemie covid-19.

Finanční krytí pro provádění facility se navrhuje ve výši 602 905 milionů eur v běžných cenách (560 000 milionů eur v cenách 2018). Facility bude přidělována členským státům ve formě grantů a půjček bez povinného spolufinancování. Prostředky facility budou dostupné do 31. prosince 2024 a v případě grantů by mělo být nejméně 60 % celkové částky právně vázáno do 31. prosince 2022.

Facilita získá finanční zdroje z nástroje [Evropské unie na podporu oživení](#) (Next Generation EU).

- **Obsah a dopad:**

Cílem navrhované facility je poskytnout rozsáhlou finanční podporu pro veřejné investice a reformy, které přispějí ke zvýšení odolnosti ekonomik členských států a zlepšení jejich připravenosti na budoucnost, a tím i k hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU.

Klíčové prvky návrhu jsou:

- **Celková alokace facility a její rozložení v čase**

Komise navrhuje **finanční objem facility ve výši 602 905 milionů eur v běžných cenách (560 000 milionů eur v cenách 2018)**, z toho **334 950 milionů eur (310 000 milionů eur v cenách 2018) na nevratnou podporu ve formě grantů a 267 955 milionů eur (250 000 milionů eur v cenách 2018) na podporu v podobě půjček**. Vzhledem k dočasné povaze finančního režimu facility ve vztahu k hospodářskému oživení členských států je doba dostupnosti těchto zdrojů omezena do 31. prosince 2024 jak pro granty, tak pro půjčky. Alespoň 60 % nevratné podpory ve formě grantů by mělo být právně zavázáno do konce roku 2022 a právní závazky pro zbývající částku měly být přijaty do konce roku 2024. Pokud se nepodaří do konce roku 2022 přidělit 60 % alokace, tak rozdíl mezi přidělenou částí a 60 % alokace nebude již využit. Rovněž tak, pokud nebude do konce roku 2024 přiděleno 100 % alokace, tak nepřidělená část již nebude využita.

- **Alokační klíč a půjčky**

Každý členský stát bude mít do konce roku 2022 k dispozici k čerpání z grantové části facility národní obálku s částkou až do výše určené ve formě tzv. maximálního finančního příspěvku. Ten Komise navrhla stanovit za použití metodiky uvedené [v příloze I](#), na základě počtu obyvatel, převrácené hodnoty hrubého domácího produktu (HDP) na obyvatele a relativní míry nezaměstnanosti každého členského státu. Každý členský stát může k provedení svého plánu na podporu oživení a odolnosti předkládat Komisi žádosti o granty až do výše svého maximálního finančního příspěvku. **Pro Českou republiku (dle výpočtu Komise) činí alokační podíl 1,51 % z grantové části facility a maximální finanční příspěvek (granty) 4 678 milionů eur (v cenách roku 2018).**

V období od roku 2023 do konce roku 2024, v případě dostupnosti zbývajících finančních prostředků v grantové části facility (tj. nevyčerpaných maximálních finančních příspěvků), nastane „soutěžní“ fáze, ve které může Komise vyhlásit výzvy, a to v souladu s harmonogramem cyklu evropského semestru. V této fázi mohou členské státy opět žádat o finanční podporu a obdržet až maximální částku ve výši odpovídající jejich alokačnímu podílu z celkové rozdělované částky.

Komise, do konce roku 2024, může na žádost členského státu poskytnout dotčenému členskému státu k provádění jeho plánu na podporu oživení a odolnosti podporu v podobě půjčky. Členské státy tak mohou až do 31. srpna 2024 žádat o půjčky jako doplňkový zdroj na další reformy a investice, které mají uvedené ve svých plánech na podporu oživení a odolnosti, pokud celkové náklady plánu budou vyšší než maximální finanční příspěvek alokovaný prostřednictvím grantu příslušnému členskému státu.

Půjčka tak pomůže překlenout tento rozdíl a její výše ho nesmí přesáhnout. Navíc **maximální objem těchto půjček pro daný členský stát nesmí překročit 4,7 % jeho HND**, za výjimečných okolností lze však i limit objemu půjček navýšit.

Členský stát bude moci o půjčky žádat v rámci svého plánu na podporu oživení a odolnosti odevzdaného jako příloha národního programu reforem nebo kdykoli v čase bez vazby na termín odevzdání národního programu reforem; pak je ale třeba předložit revidovanou verzi plánu. Následně Komise a daný členský stát sjednají parametry půjčky (např. úrok, tranše při poskytování půjčky, harmonogram splátek).

- **Plány na podporu oživení a odolnosti**

Facilita bude propojena s evropským semestrem. **Členské státy budou moci žádat o podporu prostřednictvím předkládání tzv. plánů na podporu oživení a odolnosti.** Tyto plány budou přílohou národních programů reforem a mohou být podány jen jednou ročně, nejpozději do konce dubna, kdy jsou národní programy reforem předkládány Komisi.

Plány musí popisovat reformní a investiční agendu členského státu pro následující čtyři roky. Plány na podporu oživení a odolnosti způsobilé pro financování v rámci této facility musí být v souladu s relevantními výzvami a prioritami každého členského státu, které byly identifikovány v kontextu evropského semestru, zejména s výzvami a prioritami, které jsou relevantní pro zelenou a digitální transformaci nebo z ní vyplývají. Plány na podporu oživení a odolnosti musí být v souladu rovněž s informacemi, které členské státy zahrnuly do svých národních programů reforem v rámci evropského semestru, národních energetických a klimatických plánů a jejich aktualizací, územních plánů spravedlivé transformace v rámci Fondu pro spravedlivou transformaci a dohod o partnerství a operačních programů v rámci fondů Unie.

Plány bude posuzovat Komise ve spolupráci s daným členským státem a Komise rozhodne o přiznání či odmítnutí přidělení finanční podpory pro daný členský stát.

Komise posoudí význam a soudržnost plánu na podporu oživení a odolnosti a jeho přínos k zelené a digitální transformaci podle kritérií stanovených [v příloze II](#) a rozhodne na základě hodnocení (ratingu) na třístupňové škále A až C. Komise zejména posoudí, zda plány na podporu oživení a odolnosti:

- a) přispějí k řešení výzev identifikovaných v příslušných doporučeních určených dotčenému členskému státu nebo v jiných příslušných dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru;
- b) přispějí k zelené a digitální transformaci či řešení výzev z ní vyplývajících;
- c) budou mít dlouhotrvající dopad na daný členský stát;
- d) přispějí k posílení potenciálu růstu, tvorby pracovních míst a ekonomické i sociální odolnosti členského státu, ke zmírnění ekonomických a sociálních dopadů krize a k posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti;
- e) uvádějí částku odhadovaných celkových nákladů věrohodně a přiměřeně vůči dopadu na ekonomiku a zaměstnanost;
- f) obsahují opatření pro provádění reforem a veřejných investic.
- g) dále posoudí, zda členský stát zajistí účinné provádění daného plánu (včetně předpokládaného harmonogramu, milníků a cílů a souvisejících ukazatelů).

Aby danému členskému byla přidělena finanční podpora, je třeba, aby jeho předložený plán na podporu oživení a odolnosti byl hodnocen stupněm A u kritérií uvedených pod písmenem a) i b) a dále v případě zbývajících kritérií c) až g) převahou stupně A nad B (tj. stupněm B pouze maximálně u dvou z nich) a zároveň v žádném z nich nebyl hodnocen stupněm C.

- **Finanční záležitosti**

Členský stát na základě dosažení vytyčených milníků a cílů plánu na podporu oživení a odolnosti bude moci ve stanoveném intervalu žádat formou odůvodněné žádosti Komisi o platbu z přiděleného grantu nebo o tranši přidělené půjčky. Komise bude mít lhůtu dvou měsíců na posouzení, zda je žádost oprávněná.

Pokud posouzení provedené Komisí bude kladné, Komise přijme rozhodnutí, kterým povolí vyplacení finančního příspěvku.

Pokud Komise na základě posouzení usoudí, že milníky a cíle stanovené v plánu na podporu oživení a odolnosti nebyly uspokojivě realizovány, vyplacení celé výše finančního příspěvku nebo jeho části se pozastaví. Dotčený členský stát může do jednoho měsíce od oznámení výsledku posouzení Komise předložit své připomínky. Pokud členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění uspokojivé realizace milníků a cílů, pozastavení se zruší.

Pokud členský stát, dle hodnocení Komise, nepodnikne dostatečné kroky pro plnění plánu na podporu oživení a odolnosti, může Komise rozhodnout o zrušení přiděleného grantu nebo půjčky.

- **Podávání zpráv a monitoring**

Nástrojem podávání zpráv členských států Komisi o pokroku v plnění plánu na podporu oživení a odolnosti bude evropský semestr, v rámci kterého budou členské státy informovat čtvrtletně o dosaženém pokroku v plnění svých národních plánů a tento pokrok budou také reflektovat ve svých národních programech reform.

Komise bude monitorovat implementaci facility a pokrok v plnění jejích cílů podle indikátorů uvedených v [Příloze III](#).

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se návrh nachází v tzv. přípravné fázi, byl přidělen Hospodářskému a měnovému výboru (ECON) jako gesčně příslušnému výboru. O stanovisko byly požádány: Rozpočtový výbor (BUDG), Výbor pro zaměstnanost a sociální věci (EMPL), Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele, Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) a Výbor pro regionální rozvoj (REGI). V Radě se návrh projednává v pracovní skupině Rady a na jednání Rady ECOFIN dne 9. června 2020 proběhla výměna názorů na předložený návrh.

Zpracoval Ing. Josef Palán, odborný konzultant Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

Gestor: Ministerstvo financí
Spolugestor: Úřad vlády

Schválil: Ing. Michal Částek

Zpracoval: Ing. Jana Baďová
E-mail, tel.: jana.badova@mfcz.cz, 257 042 349
Zpracoval: Ing. Kateřina Kolitschová
E-mail, tel.: katerina.kolitschova@mfcz.cz,
257 043 219
Zpracoval: Ing. Jan Weinert
E-mail, tel.: jan.weinert@mfcz.cz, 257 043 054

Datum: 25. 6. 2020
Verze: 4

Rámcová pozice

(Stanovisko pro Parlament ČR)

Projednávaná věc: Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení

Chvilé pro Evropu: Náprava škod a příprava na příští generaci

Víceletý finanční rámec pro období 2021-2027

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů

Změna Návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví Víceletý finanční rámec na období 2021-2027

Změna Návrhu Interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení

Návrh nařízení Rady, kterým mění nařízení Rady (EU, EURATOM) No 1311/2013, kterým se stanoví Víceletý finanční rámec na období 2014-2020

Návrh nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19

Identifikační čísla dokumentů:

8136/20 (COM(2020) 456), 8137/20 (COM(2020) 442), 8138/20 (COM(2020) 443), 8139/20 (COM(2020) 444), 8141/20 (COM(2020) 441), 8142/20 (COM(2020) 446)

Stupeň priority pro ČR: Národní priorita

1) Popis problematiky, včetně stadia projednávání:

Celkový kontext

Evropská komise (Komise, EK) vydala 27. května 2020 své sdělení „**Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení**“, ve kterém vytyčila komplexní plán na podporu oživení v Evropě. Krize způsobená pandemií COVID-19 zasáhla celou Evropskou unii (Unie, EU) i svět, **hospodářské a sociální dopady na členské státy (ČS) se však budou výrazně lišit**, stejně jako schopnost ČS šok absorbovat a vyrovnat se s ním. Rozdílné dopady ohrožují jednotný trh, a Komise proto přichází s koordinovanou reakcí.

Cílem návrhu EK je **plně využít potenciál rozpočtu EU mobilizovat investice** (očekává se celková investiční mezera veřejných i soukromých investic ve výši min. 1,5 bil. EUR) a **předsunout finanční podporu do prvních klíčových let obnovy.**

Komise vycházela ze svého návrhu na podobu Víceletého finančního rámce (VFR) na roky 2021-2027 z roku 2018 a úprav během jeho projednávání v Radě a Evropské radě (ER). Cíl směřovat 25 % všech výdajů na klimatické priority zůstává zachován, stejně jako kondicionalita v podobě dodržování zásad právního státu. V reakci na krizi navrhla Komise více prostředků např. pro digitalizaci, kybernetickou bezpečnost, CEF, podporu potravinářského a rybářského sektoru, kulturu, cestovní ruch či předvstupní pomoc. Posílila také obecnou flexibilitu rozpočtu EU.

Návrh Komise sestává ze dvou hlavních pilířů¹, které doplní balíček z dubna 2020² ve výši 540 mld. EUR:

- **VFR 2021-2027 ve výši 1 100 mld. EUR** (ceny r. 2018)³ – dlouhodobý rozpočet EU má být hlavním nástrojem pro hospodářské oživení. EK navrhuje **vytvoření nových nástrojů a posílení klíčových programů** pomocí *Nástroje EU na podporu oživení* (viz dále) tak, aby byly investice rychle nasměřovány tam, kde jsou potřeba.
- **Nástroj Evropské unie na podporu oživení (NPO) – tzv. EU příští generace (Next Generation EU, NGEU)**, který má dočasně posílit rozpočet EU **prostředky** ve výši **750 mld. EUR získanými na finančních trzích**. Tyto prostředky budou dále poskytovány **prostřednictvím programů EU**;

Hlavními výzvami pro příští období zůstávají zelená a digitální transformace. NGEU poskytne další prostředky k reakci na urgentní výzvy, půjde o jednorázový, časově omezený krizový nástroj, jehož prostředky bude třeba využít do roku 2024. Celkem **500 mld. EUR** má být poskytnuto na přímé výdaje prostřednictvím rozpočtu EU (zejména formou **grantů** a z menší části na krytí záruk z rozpočtu EU), **250 mld. EUR pak ve formě půjček.**

Komise rovněž navrhuje **posílení stávajícího VFR 2014-2020** v oblasti **kohezní politiky** (nový nástroj REACT-EU), pro firmy (Solvency Support Instrument) a v oblasti vnějších vztahů (Evropský fond pro udržitelný rozvoj), kdy bude poskytnuta dodatečná alokace na roky 2020-2022. Celkem má být VFR 2014-2020 posílen pro **rok 2020 o 11,5 mld. EUR** (v běžných cenách r. 2020) v závazcích. Z tohoto důvodu navrhuje EK navýšení stropu závazků pro rok 2020 o tuto částku.

¹ Plán obnovy předložený Komisí sestává ze dvou částí – upraveného návrhu VFR 2021-2027 a nového Nástroje EU na podporu oživení (NPO), který je označován také jako „EU příští generace“ (NGEU) a má být financován výpůjčkami na finančních trzích do výše 750 mld. EUR. Právně je NPO/NGEU zakotven v Nařízení rady, kterým se zřizuje NGEU. V textu jsou tedy zkratky NPO a NGEU užívány jako synonyma.

² SURE - Evropský nástroj pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci, Nástroj na podporu ČS v pandemické krizi (upravená úvěrová linka) z Evropského mechanismu stability, pandemický garanční program Evropské investiční banky

³ Pokud není uvedeno jinak, veškeré částky jsou uváděny v cenách r. 2018 a v závazcích.

Nástroj Evropské unie na podporu oživení – NGEU, bude založený na **3 pilířích**⁴:

1) Podpora členských států, aby dosáhly oživení, zotavily se z krize a vyšly z ní silnější

Veřejné investice hrají klíčovou roli pro oživení ekonomik, převážná část NGEU tak bude využita na podporu investic a reforem v členských státech prostřednictvím těchto nových nástrojů:

- **Facilita (nástroj) na podporu oživení a odolnosti (Recovery and Resilience Facility – RRF, ve výši 560 mld. EUR)** – poskytne výraznou finanční podporu na investice a reformy, které posílí odolnost členských států v sociální oblasti, v oblasti zaměstnanosti, dovedností, vzdělávání, výzkumu a inovací, zdraví, v oblasti podnikatelského prostředí, vč. veřejné správy a finančního sektoru. Půjde o kombinaci grantů (310 mld. EUR) a půjček (250 mld. EUR). Nástroj bude mít své pevné místo v evropském semestru, členské státy budou připravovat plány jako součást Národního programu reforem.
- **REACT-EU (55 mld. EUR)** – obsahuje navýšení prostředků na kohezní politiku pro členské státy. **Dodatečné alokace na roky 2020-2022 se poskytnou úpravou současného VFR 2014-2020** (5 mld. EUR, rok 2020, ceny r. 2020) **a z NGEU** (50 mld. EUR, roky 2021-2022). Poskytování prostředků bude založeno na současných pravidlech (vč. flexibilit schválených v rámci balíčků CRII/CRII+⁵). **Alokační metodika** bude založena na výši **hospodářských a sociálních dopadů krize**, přičemž klíčovými faktory budou pokles HDP a nárůst nezaměstnanosti a nezaměstnanosti mladých. Dodatečné závazky budou implementovány prostřednictvím změn operačních programů, nebo nového speciálně zacíleného programu, který schválí Komise. Prostředky mají směřovat do trhů práce, zdravotnictví, krátkodobých schémat zaměstnávání a poskytování krátkodobého pracovního kapitálu malým a středním podnikům a mají sloužit k řešení nových výzev (nejde o prosté posílení stávajících programů). Podpora bude určena pro různé sektory, vč. turismu a kultury. Dodatečná alokace bude sledována samostatně.
- **Kohezní politika 2021-2027** – vedle okamžité pomoci bude důležitá také dlouhodobá obnova hospodářství, nové kohezní programy by tak měly být spuštěny od 1. ledna 2021. Komise navrhuje v sektorové legislativě **úpravy (posílení tematické koncentrace v ESF+ na řešení nezaměstnanosti mladých a na boj s dětskou chudobou)**. Bude umožněna **větší flexibilita převodů mezi fondy** (v porovnání s původním návrhem EK z r. 2018⁶) a byla navržena nová ustanovení, která by se aktivovala v krizových situacích. **Technická revize** (úprava) národních obálek by měla být provedena v roce **2024** na základě posledních dostupných statistik, a to pouze ve smyslu **navýšení obálek**, celkově max. o 10 mld. EUR za všechny členské státy.

⁴ K jednotlivým nástrojům jsou jejich gestory zpracovávány samostatné rámcové pozice.

⁵ Investiční iniciativa pro reakci na koronavirus a Investiční iniciativa pro reakci na koronavirus Plus (prostřednictvím změn nařízení (EU) č. 1303/2013 a nařízení (EU) č. 1301/2013)

⁶ V návrhu z roku 2018 Komise počítala s možnými převody mezi fondy do výše 5 % alokace, tento limit je zachován, pro převody mezi ERDF, ESF+ a CF však má být umožněn dodatečný 5% převod.

- **Fond pro spravedlivou transformaci (JTF)** poskytne podporu přechodu ke klimaticky neutrálnímu a oběhovému hospodářství navýšením alokace z NGEU o 30 mld. EUR (společně s navýšením z VFR 2021-2027 celkově na **40 mld. EUR**). Alokační metodika zůstane zachována, navržena je pouze úprava stropu pro maximální výši alokace na členský stát a minimální intenzitu podpory na obyvatele. Posílen bude také druhý pilíř mechanismu pro spravedlivou transformaci (JTM) prostřednictvím programu InvestEU.
- **Rozvoj venkova** bude posílen o 15 mld. EUR na podporu zemědělců a venkovských oblastí na provedení potřebných strukturálních změn k realizaci Zelené dohody pro Evropu, a zejména na podporu dosažení cílů nové strategie v oblasti biologické rozmanitosti a strategie „od zemědělců ke spotřebitelům“.

2) Nastartování hospodářství a pomoc s opětovnou aktivací soukromých investic

Komise navrhuje pro zdravé firmy, které se v důsledku krize potýkají s problémy v oblasti likvidity a platební schopnosti, nový nástroj:

- **Nástroj na podporu solventnosti (Solvency Support Instrument, SSI)** – představuje **nový dočasný a přesně zaměřený nástroj** pro jinak životaschopné firmy, vytvořený pomocí nového okna v rámci Evropského fondu pro strategické investice (EFSl). Nástroj poskytne **záruky z rozpočtu EU** ve výši 5 mld. EUR v rámci VFR 2014-2020 (tj. z rozpočtu 2020, ceny r. 2020) a 26 mld. EUR z NGEU. Nástroj na podporu solventnosti poskytne skupině Evropské banky záruku přibližně 75 mld. EUR a měl by tak generovat investice ve výši 300 mld. EUR.

Investiční kapacitu firem hodlá Komise podpořit v rámci nástroje, který byl součástí již jejího návrhu v květnu 2018:

- **InvestEU** – je navrženo více než **zdvojnásobení kapacity programu** z NGEU. Rozpočet na původně navržené oblasti investic by měl být navýšen na 15,3 mld. EUR. Dále by dle Komise mělo být vytvořeno nové **investiční okno – Facility pro strategické investice (Strategic Investment Facility, SIF)** ve výši 15 mld. EUR na podporu projektů přispívajících k vytváření silných a odolných dodavatelských řetězců.

3) Poučení se z krize a řešení strategických výzev EU

Komise navrhuje prostřednictvím NGEU vytvořit nový program a posílit některé již dříve navržené programy, které by měly zlepšit schopnost Evropy čelit budoucím krizím:

- **EU pro zdraví (EU4Health)** s celkovým objemem 9,4 mld. EUR) – nový samostatný program bude poskytovat podporu na budoucí výzvy v oblasti zdraví. Program bude mít za cíl vytvořit na úrovni EU rámec pro prevenci zdravotních hrozeb a krizí, připravenost a reakci na ně.
- posílení mechanismu civilní ochrany Unie **RescEU** o 1,8 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise (tj. navýšení na 3,1 mld. EUR); finanční přírůstek bude sloužit k financování investic do lidských sil a prostředků pro reakci na mimořádné události, dopravních kapacit a podpůrných týmů.

- program **Horizont Evropa** (navýšen na 94,4 mld. EUR, tj. o 7,8 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise) by měl přispět k lepší připravenosti díky investicím do vědecky orientovaných řešení v oblasti zdraví a klimatu.
- **Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci - NDICI** (navýšen na 86 mld. EUR, tj. o 6,8 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise) - Komise navrhuje pomocí posíleného nástroje s novou zárukou pro vnější činnost a pomocí Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD) podporovat úsilí partnerů – zejména zemí západního Balkánu, sousedství a zbytku Afriky – v boji proti pandemii a zotavení se z jejího dopadu.

Posílení programů ve VFR 2021-2027

Vedle navýšení financování z NGEU navrhla EK posílení i dalších programů v rámci VFR 2021-2027 oproti částkám v návrhu představeném předsedou Evropské rady v únoru 2020 tak, aby přispěly k řešení problémů, které pandemie prohloubila, zejména:

- **Digitální Evropa** (posílení na 8,2 mld. EUR, tj. na úroveň původně navrženou Komisí);
- **CEF** (navýšení investic do dopravní infrastruktury o 1,5 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise);
- **Erasmus+** (posílení na 24,6 mld. EUR, což znamená pokles oproti původnímu návrhu Komise o 1,8 mld. EUR, avšak navýšení oproti částce z návrhu předsedy Evropské rady o 3,2 mld. EUR);
- **Společná zemědělská politika** (navýšení prostředků na přímé platby o 4 mld. EUR a na rozvoj venkova o 5 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise) a **Evropský námořní a rybářský fond** (navýšení o 500 mil. EUR oproti původnímu návrhu Komise);
- **Azylový a migrační fond** (navýšení na 11 mld. EUR, tj. o 1,8 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise) a **Fond pro integrované řízení hranic** (navýšení na 11 mld. EUR, tj. o 2,8 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise);
- **Fond pro vnitřní bezpečnost** (navýšení na 2,2 mld. EUR, tj. na původní návrh Komise);
- **Evropský obranný fond** (navýšení na 8 mld. EUR, tj. sice méně než původní návrh Komise, avšak navýšení oproti částce z návrhu předsedy Evropské rady o 1 mld. EUR);
- **Předvstupní pomoc** (navýšení na 12,9 mld. EUR, tj. na úroveň původně navrženou Komisí).

K posílení schopnosti rozpočtu EU rychle a pružně reagovat na mimořádné situace pak Komise navrhuje **posílit nástroje flexibility a nástroje pro mimořádné události o 21 mld. EUR** oproti návrhu z května 2018. Konkrétně se jedná o **Fond solidarity EU, Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci a Rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech**.

Systém financování rozpočtu EU⁷

Komise současně navrhuje **úpravu způsobu financování rozpočtu EU** prostřednictvím úpravy svého návrhu Rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie (ORD) z května 2018 i pomocí dalších úprav.

Strop vlastních zdrojů má být **trvale navýšen na 1,46 % HND EU v závazcích a 1,40 % HND EU v platbách** s ohledem na snížení HND EU. Původní návrh Komise z května 2018 stanovil strop 1,35 % v závazcích a 1,29 % v platbách.

Zároveň Komise plánuje financovat NGEU pomocí půjček na finančních trzích v celkovém objemu do výše 750 mld. EUR. Za tímto účelem Komise vydá dluhopisy s různou splatností, které budou spláceny po roce 2027 a nejpozději do roku 2058. K zajištění nezbytné rozpočtové kapacity pro pokrytí potenciálních závazků souvisejících s financováním NGEU bude nutné **dočasně** navýšit strop vlastních zdrojů **o 0,6 % HND EU** (v závazcích i platbách).

V případě **rabatů** navrhuje Komise jejich postupné **rušení v delším časovém horizontu** (oproti návrhu z roku 2018), tj. až do konce VFR 2021-2027⁸, aby nedošlo k nadměrnému nárůstu zátěže a odvodů některých ČS.

Za účelem financování rozpočtu EU by měl být (vedle tzv. tradičního vlastního zdroje – cla) zachován zdroj z HND a reformovaný zdroj z DPH. Zaveden by pak měl být **nový zdroj** založený na množství nerecyklovaných **plastových obalů** dle původního návrhu Komise z roku 2018.

Ke zmírnění zátěže pro národní rozpočty a financování NGEU Komise uvažuje i o **dalších nových vlastních zdrojích**, které by mohly být **zavedeny cca od roku 2024**. Jedná se o zdroj z obchodování s emisními povolenkami (ETS), včetně možného rozšíření na oblast letectví a námořní přepravy (generované příjmy cca 10 mld. EUR ročně), **uhlíkové „clo“** (cca 5-14 mld. EUR ročně dle nastavení), **poplatek za užívání vnitřního trhu** (cca 10 mld. EUR ročně) a **digitální daň** (cca 1,3 mld. EUR ročně). Konkrétní návrh EK předloží později.

Ambicí Komise je, aby nový VFR 2021-2027 a NGEU byly schváleny v červenci 2020 a mohly vstoupit v platnost od počátku roku 2021.

Související legislativní návrhy k VFR

a) Víceletý finanční rámec 2014-2020

Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (EU, EURATOM) č. 1311/2013, kterým se stanoví Víceletý finanční rámec na roky 2014-2020

Aby bylo možné překlenout období do schválení VFR 2021-2027, navrhuje Komise poskytnutí prostředků ve výši 11,5 mld. EUR (ceny r. 2020) v závazcích na vybrané programy a oblasti již v roce 2020 z VFR 2014-2020. Za tímto účelem upravuje i VFR 2014-2020, resp. tabulku, která je přílohou nařízení o VFR 2014-2020.

⁷ K upravenému návrhu systému financování rozpočtu EU je zpracována samostatná Rámcová pozice.

⁸ Samotný text mluví o pomalejším rušení rabatů, konkrétní návrh však nezmiňuje. Při představení návrhu a v návaznosti na dotazy ČS upřesnila EK, že rabaty by měly trvat až do konce VFR 2021-2027.

V příloze nařízení o VFR 2014-2020, která obsahuje tabulku VFR, tak bude navýšen strop závazků celkem o 11,5 mld. EUR (ceny r. 2020). Pro Heading 1a bude strop závazků navýšen na úroveň 25 681 mil. EUR, strop Headingu 1b bude navýšen na 53 109 mil. EUR a strop závazků pro Heading 4 na 9 665 mil. EUR (vše v cenách r. 2011). Strop plateb zůstane nezměněn, potřebné dodatečné platby v roce 2020 ve výši 6 040 mil. EUR (ceny r. 2020), budou pokryty v rámci schváleného stropu plateb pro rok 2020.

b) Víceletý finanční rámec 2021-2027

Pozměněný návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

Komplexní plán obnovy (zahrnující VFR a NGEU) vyžaduje, aby byly posíleny a upraveny návrhy Komise z května 2018 týkající se víceletého rámce na období 2021–2027 s cílem zahrnout do nich nové nástroje a programy zaměřené na nejnaléhavější potřeby v oblasti oživení, podstatně posílit další programy zásadní pro reakci na krizi a umožnit větší flexibilitu.

Nařízení o VFR 2021-2027 navrhuje Komise upravit tak, aby zajistilo větší flexibilitu při provádění programů, přičemž obsahuje i nová ustanovení, která by mohla být aktivována v mimořádných situacích. Změny zahrnují rovněž novinky, jako je **Fond pro spravedlivou transformaci** (čl. 8), a stanoví, že o provádění NGEU má být transparentně informován rozpočtový orgán.

Aby byla zajištěna odpovídající podpora členských států a regionů, které ji potřebují nejvíce, je součástí pozměněných návrhů Komise rovněž plánovaná **revize** (úprava) národních alokací **v rámci kohezní politiky v roce 2024** (čl. 6), která zohlední nejnovější dostupné statistiky. Alokace by se upravovaly pouze směrem nahoru (tj. nemohly by být sníženy) v celkové max. výši za celou EU o 10 mld. EUR (v cenách roku 2018). To bude vyžadovat odpovídající úpravy výdajových stropů víceletého finančního rámce v období 2025–2027.

Komise dále navrhuje posílit flexibilitu rozpočtu prostřednictvím navýšení prostředků na zvláštní nástroje a rozšířením jejich působnosti. Maximální roční částka se tak má zvýšit pro **Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci** na 386 mil. EUR (čl. 9), pro **Fond solidarity EU** na 1 mld. EUR (čl. 10) a pro **Rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech** na 3 mld. EUR (čl. 11), vše v cenách roku 2018.

Novela také umožní, aby v případě nutnosti mobilizovat záruku pro finanční pomoc členským státům povolenou v souladu s čl. 220 odst. 1 Finančního nařízení, byla potřebná částka čerpána nad rámec stropů stanovených ve VFR.

V souvislosti s navýšením stropů závazků pro zajištění finančních prostředků na nové iniciativy nebo na priority, které získaly kvůli krizi na důležitosti, Komise odpovídajícím způsobem upravuje také přílohu nařízení o VFR 2021-2027, která obsahuje tabulku VFR.

Pozměněný návrh Interinstitucionální dohody (IIA) o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení

V souvislosti s úpravami návrhu nařízení o VFR 2021-2027 navrhla Komise také v několika bodech pozměnit svůj původní návrh Interinstitucionální dohody (IIA) z r. 2018. *Rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech* se má aktivovat převodem prostředků (bod 11). Nově bude také Komise předkládat Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o NGEU (bod 15a). Zpráva má obsahovat informace o aktivech a pasivech vyplývajících z výpůjčních a úvěrových operací prováděných v rámci nástroje, o souhrnném objemu výnosů přidělených na programy Unie v předchozím roce a o příspěvku těchto částek k dosažení cílů příslušných programů.

Pozměněný návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie (ORD)⁹

Rozhodnutí o vlastních zdrojích stanoví maximální výši vlastních zdrojů (tzv. stropy vlastních zdrojů), kterou může Unie v daném roce žádat od členských států na financování svých výdajů. Rozpětí mezi stropy z rozhodnutí o vlastních zdrojích a stropy VFR (tzv. headroom) musí být dostatečně velké, aby bylo zajištěno, že Unie bude v kterémkoli daném roce a za jakýchkoli okolností schopna pokrýt všechny své finanční závazky a podmíněné závazky, a to i v případě nepříznivého hospodářského vývoje.

Vzhledem k tomu, že dle prognóz by se mělo HDP/HND Unie v roce 2020 v důsledku krize snížit, sníží se i absolutní částky stropů vlastních zdrojů. Komise proto navrhuje zvýšení stropů vlastních zdrojů. **Strop pro platby** tedy nově navrhuje trvale stanovit na **1,40 % HND EU** a strop na **závazky** na **1,46 % HND EU**.

Podle pozměněného návrhu ORD bude Komise zmocněna vypůjčit si jménem Unie na kapitálových trzích finanční prostředky do výše 750 mld. EUR (v cenách roku 2018), určených na financování NGEU. V souvislosti s touto dočasnou a mimořádnou pravomocí Komise a k zajištění dostatečných prostředků k pokrytí finančních závazků a podmíněných závazků z něj plynoucích, navrhuje Komise navíc rovněž dočasné navýšení stropů vlastních zdrojů **o 0,6 p. b. (v závazcích i platbách)**.

Celkem tak mají v období 2021-2027 podle Komisí revidovaného návrhu ORD stropy vlastních zdrojů pro platby dosahovat 2 % HND EU a pro závazky 2,06 % HND EU.

Návrh nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19

Nástroj Evropské unie na podporu oživení (NGEU) bude vytvořen na základě (samostatného) nařízení Rady. Toto nařízení specifikuje zaměření nástroje, tj. především na opatření na obnovu trhů práce, systémů sociální ochrany a zdravotní péče, opatření na oživení potenciálu pro udržitelný růst a zaměstnanost, aby se posílila soudržnost mezi členskými státy a podpořila jejich transformace na zelenou a digitální ekonomiku, opatření na podporu podniků zasažených dopady pandemie

⁹ K tomuto návrhu je zpracována samostatná Rámcová pozice.

COVID-19, zejména malých a středních podniků a ekonomicky životaschopných podniků s omezenou platební schopností, dále na opatření k posílení strategické autonomie Unie v klíčových dodavatelských řetězcích, na podporu výzkumu a inovací v reakci na pandemii COVID-19, na budování kapacit na unijní úrovni k posílení připravenosti na budoucí krizi, na podporu území, aby nepolevila v úsilí o spravedlivou transformaci, a na podporu venkovských oblastí při řešení dopadů pandemie COVID-19.

Dále nařízení určuje (čl. 3), jakým způsobem bude nástroj financován a do jakých programů budou prostředky poskytovány. Nástroj obdrží finanční prostředky do výše 750 mld. EUR (v cenách roku 2018) na základě čl. 3b pozměněného návrhu Rozhodnutí o vlastních zdrojích. Tato částka má být rozdělena následovně:

a) maximálně 433,2 mld. EUR ve formě nevratné a vratné podpory prostřednictvím finančních nástrojů:

- 1) maximálně 50 mld. EUR na programy kohezní politiky (REACT-EU) v období 2014–2020 posílené do roku 2022, včetně podpory pro finanční nástroje;
- 2) maximálně 310 mld. EUR na program financující oživení a ekonomickou a sociální odolnost (RRF) prostřednictvím podpory reforem a investic;
- 3) maximálně 7,7 mld. EUR na program na podporu zdraví (EU4Health);
- 4) maximálně 2 mld. EUR na programy civilní ochrany (rescEU);
- 5) maximálně 13,5 mld. EUR na programy v oblasti výzkumu a inovací, včetně podpory pro finanční nástroje (Horizont Evropa);
- 6) maximálně 30 mld. EUR na programy na podporu území v jejich transformaci na klimaticky neutrální ekonomiky (Fond pro spravedlivou transformaci);
- 7) maximálně 15 mld. EUR na rozvoj venkovských oblastí;
- 8) maximálně 5 mld. EUR na humanitární pomoc mimo území Unie;

b) půjčky členským státům do výše 250 mld. EUR na program financující oživení a ekonomickou a sociální odolnost (RRF) prostřednictvím podpory reforem a investic;

c) maximálně 66,8 mld. EUR na tvorbu rezerv na záruky a související výdaje na tyto programy:

- 1) maximálně 30,3 mld. EUR na programy zaměřené na podporu investičních operací v oblasti vnitřních politik Unie (InvestEU);
- 2) maximálně 26 mld. EUR na programy zaměřené na posílení platební schopnosti ekonomicky životaschopných podniků v Unii (SSI);
- 3) maximálně 10,5 mld. EUR na programy zaměřené na posílení udržitelného a inkluzivního hospodářského růstu mimo Unii (EFSD prostřednictvím NDICI).

Částky 433,2 mld. EUR a 66,8 mld. EUR (tj. celkem 500 mld. EUR) představují vnější účelově vázané příjmy rozpočtu EU dle čl. 21 odst. 5 Finančního nařízení. Právní závazky, z nichž plynou výdaje na podporu či rozhodnutí o poskytnutí půjček je třeba přijmout do 31. prosince 2024. Do 31. prosince 2022 je třeba přijmout právní závazky ve výši nejméně 60 % uvedené částky. Do 31. března 2023 Komise předloží Radě zprávu o pokroku v provádění nástroje a použití prostředků.

2) Pozice ČR:

Oobecně k návrhu

Nástroj Evropské unie na podporu oživení (NGEU)

ČR je přesvědčena, že pandemie koronaviru přinesla bezprecedentní dopady na ekonomiku členských států EU. Oživení evropské ekonomiky musí být založeno na cílených investicích, fungujícím vnitřním trhu a na implementaci strukturálních reforem. ČR je v této souvislosti připravena podpořit NGEU, který musí být dočasný a musí primárně pomoci překonat dopady pandemie. ČR považuje návrh Evropské komise ve výši 750 mld. EUR za ambiciózní, je však připravena o navrhované výši tohoto nástroje diskutovat. Pro ČR je v této souvislosti zásadní, aby bylo zajištěno efektivní využití prostředků a pokud investice a reformy přinesou viditelné výsledky. V této souvislosti ČR zejména podporuje záměr posílit prostřednictvím NGEU prostředky na tradiční politiky EU, které dlouhodobě prokazují evropskou přidanou hodnotu a přispívají k fungování vnitřního trhu. V případě diskusí o celkovém objemu nástroje je nicméně připravena podpořit i snížení objemu NGEU, a to zejména u nástrojů a programů, u kterých dochází k nejvyššímu nárůstu alokací (jakými jsou Facilita na podporu oživení a odolnosti, RRF či - v rámci druhého pilíře – InvestEU nebo Nástroj na podporu solventnosti, SSI).

ČR považuje financování výdajů z NGEU formou výpůjček na finančních trzích za bezprecedentní krok a z tohoto hlediska se dle ČR musí jednat o dočasný a výjimečný přístup, který ČR vnímá v kontextu řešení dopadů pandemie. ČR v této souvislosti po Evropské komisi požaduje, aby výpůjčky na finančních trzích řídila maximálně hospodárně a udržovala náklady na ně na minimu. ČR obecně může podpořit navržené období splatnosti 2028-2058, v této otázce je nicméně flexibilní a je připravena podpořit i kratší období. ČR je rovněž připravena podpořit odpovídající navýšení stropu vlastních zdrojů, které zajistí, že EU bude v každém okamžiku schopna dostát svým závazkům a podmíněným závazkům. Výše stropu vlastních zdrojů, zejména dočasné navýšení, by však měly být **stanoveny až v závislosti na celkovém schváleném objemu VFR 2021-2027 a NGEU**. V budoucích obdobích VFR by se mělo dočasné navýšení stropu vlastních zdrojů o 0,6 p. b. HND EU postupně snižovat s tím, jak bude splácena jistina a jak se bude snižovat celková dlužná částka a záruka rozpočtu EU. Evropská komise by měla pravidelně členské státy informovat o aktuální výši záruk a výpůjček, přičemž tyto musejí být vždy poskytovány a prováděny v souladu s principy řádného finančního řízení.

ČR vnímá potřebu investovat do evropské ekonomiky prostředky rychle tak, aby co nejdříve pomohly ekonomickému oživení. Na druhou stranu má ČR pochybnosti, zda lze navrhovaný objem prostředků efektivně využít v rámci 4letého období a bude tak **podporovat prodloužení období pro rozpočtové závazky, ideálně na celé sedmileté období**. Z hlediska formy ČR dlouhodobě podporuje financování programů v rozpočtu EU zejména prostřednictvím grantů. Navrhované rozdělení na výdaje (primárně granty) a půjčky je však z jejího pohledu akceptovatelné.

ČR obecně **může podpořit poskytování půjček se zárukou rozpočtu EU** v celkové výši 250 mld. EUR, sama využití této půjčky v rámci RRF zváží v kontextu nabízených podmínek (jak finančních, tak i kondicionalit pro čerpání v rámci nástroje RRF).

Posílení investic do digitální a zelené ekonomiky EU ČR obecně podporuje, současně je však přesvědčena, že **členské státy by měly mít silnější úlohu při určování zaměření investic** financovaných z rozpočtu EU, kdy je zapotřebí zohlednit priority členských států, „bottom-up“ přístup a respektovat princip subsidiarity. Z tohoto důvodu by investice v rámci NGEU neměly jít jen do ozelenění a digitalizace, ale také do infrastruktury, která je základním předpokladem pro plně fungující vnitřní trh EU.

Obecně je ČR velmi **skeptická vůči vytváření nových metodik pro výpočet alokací**, neboť celkový systém přidělování prostředků rozpočtu EU komplikují a zneprůhledňují. Zachovány by měly být v maximální míře osvědčené metodiky, které jsou platné pro stávající období či jsou obsaženy v sektorových návrzích Komise pro období 2021-2027 (z května 2018), při zohlednění úprav po projednání v Radě EU. V této souvislosti ČR vítá, že v případě dodatečné alokace na rozvoj venkova a na Fond pro spravedlivou transformaci Evropská komise dosavadní metodiky respektovala. V případě metodik k výpočtu alokací na RRF a REACT-EU ČR bude navrhopvat úpravy indikátorů, konkrétní návrhy jsou uvedeny u pozice k jednotlivým nástrojům.

- **Facilita (nástroj) na podporu oživení a odolnosti (Recovery and Resilience Facility - RRF)¹⁰**

V předchozích vyjednáváních byla ČR skeptická k návrhu nástroje pro provádění reforem - RDT (později rozpočtového nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost - BICC a nástroje pro konvergenci a reformy - CRI). Za hlavní a osvědčený nástroj pro podporu investic ČR považuje kohezní politiku. I z tohoto důvodu **ČR zastává skeptický postoj** k navrženému významnému navýšení rozpočtu „nástupnického“ RRF, který je novým, dosud nevyzkoušeným nástrojem. ČR však obecně vítá, že RRF je koncipován jako dočasný nástroj pro celou EU27 a nerozděluje EU na státy eurozóny a ne-eurozóny a tento přístup bude i obhajovat.

S ohledem na implementaci podpory z RRF ČR obecně vyžaduje co nejflexibilnější podmínky a co nejnížší administrativní zátěž pro členské státy. Fungování RRF by mělo být začleněno do procesu evropského semestru. ČR je však skeptická k posílené roli EK v hodnocení národních plánů a v této souvislosti bude požadovat silnější zapojení Rady. **ČR je přesvědčena, že alokační klíč**, tj. jak budou prostředky rozděleny, by měl zohledňovat především prosperitu jednotlivých zemí vyjádřenou v HND na obyvatele, případně pak dopady krize např. v podobě meziročního poklesu HDP. Navržený parametr míry nezaměstnanosti za roky 2015-2019 má dle Komise zajistit, aby ekonomiky, které před krizí měly strukturální problémy, získaly dodatečné prostředky. ČR s tímto přístupem EK a využitím tohoto parametru pro výpočet alokací na RRF nesouhlasí. Pokud se ČR nepodaří zabránit jeho použití, bude ČR primárně prosazovat, aby tento indikátor významněji neznevýhodňoval méně rozvinuté členské státy, které dlouhodobě dosahují výborných výsledků na trhu práce. V této souvislosti bude ČR navrhopvat úpravu vzorce pro výpočet alokací. ČR bude dále prosazovat, aby se místo ukazatele HDP

¹⁰ K návrhu nástroje je zpracována samostatná rámcová pozice.

na obyvatele využil parametr HND na obyvatele, jelikož lépe odráží ekonomickou situaci a skutečnou prosperitu dané země.

Pokud má RRF podporovat dlouhodobé strukturální reformy, je současně třeba dostatek času na jejich přípravu a implementaci. ČR tak bude podporovat jak delší období pro implementaci nástroje, tak i delší období s garancí národních obálek. ČR by mohla podpořit dynamický alokační klíč, což by umožnilo zohlednit poslední data o vývoji ekonomické situace.

○ **REACT-EU**

ČR vítá dodatečné zdroje pro kohezní politiku prostřednictvím nástroje REACT-EU, na jejichž implementaci se budou vztahovat flexibilnější pravidla pro čerpání.

Jako problematické však ČR vnímá časové nastavení pro přidělování dodatečných prostředků do národních obálek formou tranší (kdy na podzim roku 2020 by měly být stanoveny alokace na roky 2020 a 2021 a na podzim 2021 alokace na rok 2022). Tato skutečnost snižuje předvídatelnost intervencí a bude nutit členské státy k rychlé absorpci prostředků bez možnosti skutečného plánování a využití integrovaných nástrojů. Z tohoto pohledu se ČR domnívá, že by bylo efektivnější, aby bylo přidělení prostředků jednorázové a minimálně pro rok 2022 byla zajištěna dřívější předvídatelnost.

ČR také bude usilovat o to, aby se prodloužila možnost čerpání prostředků za rok 2023, aby nastavení programu REACT-EU umožnilo v maximální možné míře použít stávající programové dokumenty, čerpání těchto prostředků tak nevyžadovalo nastavení složitějších administrativních procesů a dodatečné prostředky tak mohly být efektivně využity na potřeby a priority ČR.

Z hlediska **alokačního klíče** bude ČR podporovat, aby se **zvýšila váha propadu HDP** a zejména relativní prosperity členského státu vyjádřená **v HND na obyvatele**. Stále se jedná o alokaci na kohezní politiku a ta by primárně měla zohledňovat (ne)rozvinutost členských států a jejich regionů.

○ **Fond pro spravedlivou transformaci (JTF)**

ČR obecně vítá navýšení zdrojů určených na Fond pro spravedlivou transformaci (celkově na 40 mld. EUR, kdy 10 mld. EUR má být financováno v rámci VFR, zbývajících 30 mld. EUR prostřednictvím NGEU), který má usnadnit přechod ke klimaticky neutrálnímu a oběhovému hospodářství. Pro ČR je v případě tohoto fondu zásadní, aby podmínky pro implementaci umožnily financování projektů, které budou v souladu s prioritami a potřebami ČR a zejména jejích uhelných regionů. V rámci vyjednávání legislativy bude požadovat rozšíření rozsahu územní a věcné působnosti, způsobilých výdajů a rovněž bude podporovat delší období pro implementaci prostředků financovanou prostřednictvím NGEU, ideálně na celé období VFR 2021-2027. ČR bude rovněž prosazovat, aby se možnost převodů mezi fondy sdíleného řízení vztahovala i na JTF a naopak, aby se na část JTF financovanou v rámci VFR nevztahovala podmínka dodatečného financování z kohezní obálky členského státu.

○ **Nástroj na podporu solventnosti (SSI)**

ČR chápe SSI jako doplňkový nástroj k hlavní linii aktuální podpory dostupnosti provozních úvěrů v příštích měsících prostřednictvím úvěrových a záručních nástrojů a v tomto kontextu jej může podpořit. Nástroj má být zaměřen na nejpostiženější regiony, zde je však nutné mít jasnou představu o kritériích a rozdělení dostupné

„alokace“. Výrazné ekonomické dopady lze očekávat ve všech členských státech. ČR je s ohledem na vysoký navrhovaný objem prostředků připravena diskutovat i případné snížení objemu prostředků – je třeba, aby prostředky byly využívány efektivně a měly požadovaný dopad.

VFR 2014-2020

Pokud jde o navrhované změny VFR na období 2014–2020, ČR uznává potřebu rychle reagovat na krizi a je připravena podpořit určité navýšení stropů VFR. ČR má nicméně vážné pochybnosti, zda je v případě SSI možné efektivně a včas v roce 2020 využít prostředky na závazky ve výši 5 mld. EUR (ceny r. 2020) a bude požadovat od Komise objasnění tohoto návrhu. Další vyjasnění včetně schopnosti efektivního využití prostředků a absorpční kapacity bude ČR požadovat i ohledně EFSD. V případě REACT-EU bude pro ČR zásadní zejména zajistit vhodné nastavení podmínek pro využití dodatečných prostředků na kohezní politiku pro rok 2020.

VFR 2021-2027

ČR obecně může podpořit objem prostředků na víceletý finanční rámec na roky 2021-2027 ve výši 1 100 mld. EUR, který v podstatě odpovídá částce diskutované premiéry na únorové Evropské radě.

Hlavními prioritami ČR v rámci VFR 2021-2027 zůstávají nadále tradiční politiky – kohezní politika a společná zemědělská politika a vhodné podmínky pro jejich implementaci.

Pokud jde o **kohezní politiku**, ČR lituje, že nedošlo k navýšení prostředků oproti únorovému návrhu předsedy Evropské rady a EK tak nadále navrhuje její pokles o 7,5 mld. EUR ve srovnání s návrhem z roku 2018. ČR v posledních letech (tj. do r. 2019) ekonomicky konvergovala, a proto je určité snížení její alokace zdůvodnitelné. Navrhovaný 24% pokles kohezní obálky v reálném vyjádření (oproti období 2014–2020) je však příliš vysoký a mohl by ohrozit dosavadní proces reálné konvergence české ekonomiky. Prioritou pro ČR zůstávají i **vhodné a efektivní implementační podmínky**. Krize ukázala nutnost rychle a flexibilně reagovat na měnící se situaci a okolnosti. Potvrdil se tak význam flexibility, tj. aby členské státy mohly přizpůsobit reakci svým specifickým podmínkám.

Vyšší míry evropského spolufinancování, mírnější pravidla pro tematickou koncentraci, pravidlo n+3, stejně jako možnost vyšších převodů mezi fondy jsou stěžejními předpoklady pro nastartování investic, zajištění konvergence a podporu vnitřního trhu. Flexibility pro čerpání zdrojů kohezní politiky zavedené v balíčcích CRII a CRII+ z března a dubna 2020 by měly být v maximální míře zachovány i v rámci VFR 2021-2027, a to minimálně v jeho prvních letech.

S ohledem na nutnost střednědobé rozpočtové stability ČR nepodporovala **technickou revizi** kohezních obálek uprostřed programového období (prováděnou na základě posledních dostupných dat), zejména byla proti případnému snižování alokace. V aktuálním kontextu a s ohledem na to, že případné úpravy mají být provedeny pouze směrem nahoru (tj. ČS o alokaci nepřijde), může tento krok i přes dodatečnou administrativní zátěž akceptovat.

ČR vítá Komisí navržené navýšení prostředků na **společnou zemědělskou politiku** jak přímo ve VFR 2021-2027 (o 4 mld. EUR oproti návrhu předsedy Evropské rady z února 2020 a o 9 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise), tak i dodatečné prostředky ve výši 15 mld. EUR na rozvoj venkova vyčleněné v rámci nástroje NGEU. ČR vnímá celkový rozpočet SZP a jeho navýšení i v kontextu nárůstu ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu v souvislosti se Zelenou dohodou pro Evropu, bude zapotřebí nadále diskutovat, zda alokace na SZP odpovídajícím způsobem reflektuje očekávané plnění nových ambiciózních cílů.

K navýšení navrženému Komisí u jednotlivých programů mimo kohezní a společnou zemědělskou politiku se ČR staví rezervovaně, je třeba brát v potaz absorpční kapacitu a navýšení vždy důkladně zvážit.

Velmi zdrženlivá je ČR k více než dvojnásobnému navýšení prostředků programu **InvestEU** prostřednictvím NGEU, což oproti období 2014-2020 představuje v podstatě osminásobný nárůst. Je diskutabilní, zda takový objem finančních nástrojů lze v takto relativně krátkém čase efektivně využít a zda toto navýšení ospravedlňuje zavedení úvěrového kanálu financování rozpočtu EU, což bude znamenat navýšení národních příspěvků v budoucích letech nebo omezení výdajů v příštích VFR. V rámci vyjednávání bude ČR stejně jako v případě nástroje SSI požadovat vyjasnění řízení záruky a rozpočtování příjmů (reflows) z tohoto nástroje v průběhu implementace.

ČR může podpořit adekvátní navýšení prostředků na výzkumný program **Horizont Evropa**, o to důležitější nicméně bude nastavení takových podmínek, které zajistí vyšší geografickou rovnováhu příjemců v rámci EU.

Navýšení alokace na **CEF** o 1,5 mld. EUR oproti původnímu návrhu Komise ČR může podpořit. Domnívá se však, že by dodatečné prostředky měly být rozděleny mezi obecnou a kohezní obálku CEF, aby bylo možné efektivně podporovat také projekty v kohezních státech. ČR rovněž podporuje, aby výše prostředků vyčleněných pro digitální část CEF již zůstala zachována na úrovni navržené nyní Evropskou komisí (tj. úrovni navržené na jednání Evropské rady v únoru 2020) a nebyla dále krácena. V případě programu **Erasmus+** ČR obecně podporuje navýšení prostředků oproti období 2014-2020, s ohledem na své hlavní priority však bude připravena souhlasit případně i s nižším navýšením prostředků.

ČR je připravena diskutovat adekvátní navýšení prostředků na **azylovou a migrační politiku**. Je však zapotřebí, aby i v kontextu dopadů pandemie COVID-19 byla zajištěna dostatečná a efektivní absorpční kapacita a s ohledem na své hlavní priority je ČR připravena podpořit i zde určité úspory. V současnosti však není jasné, zda by došlo k navýšení prostředků v národních obálkách, nebo v centrálně řízených částech fondů. ČR tedy bude po Evropské komisi požadovat další vysvětlení.

ČR obecně podporuje vyčlenění prostředků na oblast zdraví do samostatného programu **EU4Health**. Rozpočet a řízení programu však musí zajistit efektivní absorpční kapacitu a do implementace programu musí být odpovídajícím způsobem zapojeny ČS. Program musí dále respektovat pravidla subsidiarity a dělbu kompetencí mezi ČS a EU v souladu s článkem 168 Smlouvy o fungování EU. ČR bere na vědomí posílení prostředků na mechanismus civilní ochrany Unie **RescEU** prostřednictvím NGEU a navrácení prostředků pro **Fond pro vnitřní bezpečnost** a program **Digitální Evropa** na úroveň navrženou Komisí v květnu 2018. I zde bude nicméně zásadní posoudit reálnou absorpční kapacitu a zajistit jejich efektivní využití.

Určité pochybnosti má ČR také o posílení **Evropského obranného fondu** nad úroveň navrženou v únoru předsedou Evropské rady

Nástroj **NDICI** by měl zřetelně odrážet specifický charakter politiky EU ke svému sousedství, v němž má EU mnoho strategických zájmů. ČR je připravena diskutovat o adekvátním objemu nástroje NDICI v kontextu celého VFR. Prostředky z nástroje by měly směřovat mj. na humanitární, rozvojové i stabilizační účely pro řešení jak okamžitých, tak střednědobých a dlouhodobých přímých výzev i sekundárních dopadů COVID-19, čímž přispěje k řešení příčin migrace a prosazování společně sdílených zájmů EU. Zároveň ČR považuje za klíčové, aby byl zachován záměr alokovat 10 % z celkového NDICI na řešení migračních otázek. ČR také nadále zdůrazňuje vyváženost a zachování poměru financování mezi Východní partnerství a Jižní sousedství. S ohledem na politiku rozšíření a dlouhodobé strategické cíle je ČR rovněž připravena diskutovat a podpořit odpovídající výši prostředků na **IPA** (Předvstupní pomoc) a humanitární pomoc mimo území EU.

Co se týče dalších úprav VFR 2021-2027, ČR nepodporuje snížení alokace na Kosmický **program** pod úroveň únorového návrhu předsedy Evropské rady. ČR považuje Kosmický program EU za součást odpovědi na stávající krizi, a proto podporovala alokaci původně navrženou EK. ČR podporuje vytvoření komplexního programu s odpovídajícími prostředky a má zájem na posílení role GSA (resp. její nástupnické agentury EUSPA) v rámci kosmických aktivit EU vč. zajištění dostatečného financování EUSPA

V oblasti **administrativy** ČR vítá, že Komise snížila svůj původní návrh z r. 2018 a považuje za vhodnější nižší úroveň prostředků z únorového návrhu předsedy Evropské rady, která stále umožní plnit základní funkce Evropské veřejné správy. ČR bude i nadále usilovat o zajištění zeměpisné rovnováhy při najímání zaměstnanců institucí EU.

ČR obecně souhlasí s tím, že budoucí rozpočet by měl mít odpovídající **mechanismy flexibility**, aby dokázal reagovat včas a adekvátně na neočekávané události a nové výzvy. ČR dlouhodobě požadovala, aby se stávající systém mechanismů flexibility reformoval a zjednodušil. Návrhy na částečné zjednodušení těchto mechanismů obsahoval již návrh předsedy Evropské rady z února 2020, který ČR považuje za dobrý základ pro další diskuzi. V kontextu krize vyvolané pandemií COVID-19, kdy se podařilo zvláštní nástroje rychle aktivovat na bezprostřední pomoc, je ČR připravena diskutovat navýšení prostředků na zvláštní nástroje a rozšíření jejich působnosti dle předloženého návrhu Komise. Přivítala by nicméně, aby byl vývoj vyjednávání a dosažený pokrok v Radě v návrhu Komise výrazně více zohledněn a přístupem Komise je proto překvapena. Pro ČR je zásadní, aby Evropská komise řídila mechanismy flexibility transparentně, informovala členské státy o jejich čerpání a před jejich mobilizací vždy prozkoumala možnosti přesunu nevyužitých prostředků. ČR rovněž obecně preferuje, aby celkový strop plateb pro 7letý rámec nebyl překročen.

ČR může v souvislosti s úpravami návrhu nařízení o VFR 2021-2027 podpořit změny původního návrhu **Interinstitucionální dohody (IIA)**. Co se týče podávání zpráv o NGEU, je nezbytné, aby ČS byly podrobně informovány o aktuální výši záruk

a výpůjček a získávaly transparentní přehledy o využívání zdrojů NGEU v souladu s jeho vymezeným účelem.

Financování a vlastní zdroje

V případě příjmové strany rozpočtu EU považuje ČR současný systém za komplikovaný a dlouhodobě usiluje o jeho zjednodušení. V této souvislosti je ČR přesvědčena, že rozpočet EU by měl být financován primárně prostřednictvím tradičních vlastních zdrojů (cel) a zdroje založeného na HND. Pro ČR bude vždy zásadní, aby při rozhodování o financování rozpočtu EU a o základních parametrech vlastních zdrojů nadále rozhodovaly výlučně členské státy. ČR nadále podporuje zrušení všech rabatů (slev na odvodech) od r. 2021.

K možnosti zavádění nových vlastních zdrojů je pozice ČR dlouhodobě skeptická. ČR není příliš nakloněna koši vlastních zdrojů představených Komisí v roce 2018 (CCCTB, ETS a nerecyklované plastové obaly). V rámci dosažení kompromisu k VFR 2021-2027 je však ČR ve finální fázi vyjednávání připravena připustit možnost financování prostřednictvím zdroje založeného na nerecyklovaných plastových obalech.

ČR nadále zůstává skeptická i k potenciálním novým vlastním zdrojům, které Evropská komise uvedla jako možné kandidáty na splácení nástroje EU příští generace (ETS - včetně možného rozšíření na další sektory, uhlíkové „clo“, digitální daň či poplatek za využívání vnitřního trhu). ČR neočekává, že by přinesly zjednodušení systému příjmů rozpočtu EU a spravedlivější rozložení břemene mezi členské státy, než osvědčený zdroj založený na HND, který by částečně měly nahradit. ČR je nicméně připravena prostudovat a analyzovat předložené návrhy, musejí však vždy být doplněny o důkladné analýzy dopadu jejich zavedení na ekonomiku EU a jednotlivé členské státy.

Jakékoli (zvažované) nové vlastní zdroje by však neměly být administrativně složité, měly by být z hlediska příjmů předvídatelné a stabilní a neměly by přenášet zátěž na méně rozvinuté členské státy či některé státy „trestat“ za jejich strukturu hospodářství.

3) Dopad na právní řád ČR:

Sdělení Komise nemá přímý dopad na právní řád ČR. Dopad na právní řád bude mít schválené nařízení o víceletém finančním rámci EU (a ostatní sektorová nařízení) a schválené rozhodnutí o systému vlastních zdrojů EU.

4) Dopad na státní rozpočet:

Jedná se o návrhy Komise, které budou diskutovány členskými státy a EP.

Dopad na státní rozpočet bude mít od r. 2021 až výsledek jednání o VFR 2021-2027 (vč. NGEU), tj. výsledná dohoda, a to prostřednictvím odvodů ČR do rozpočtu EU (jejichž výše bude záviset na schváleném objemu VFR, struktuře vlastních zdrojů a samotné implementaci rozpočtu EU) a také na základě příjmů ČR z vybraných rozpočtových programů (ovlivněných mj. alokacemi pro ČR či podmínkami pro jejich implementaci – např. míra spolufinancování, předfinancování atd.).

V rámci všech grantových schémat NGEU by dle aktuálního návrhu Komise Česká republika měla být čistým příjemcem. Skutečný finanční a rozpočtový dopad však

bude záviset na výsledné schválené výši, podobě a nastavení nástrojů obsažených v plánu NGEU, vývoji hospodářství jednotlivých států a podobě a způsobu financování evropského rozpočtu v době, kdy budou náklady skutečně hrazeny (v letech 2028-2058).

5) Další relevantní dopady (např. na životní prostředí, hospodářské, sociální apod.):

Nejsou známy.

6) Pozice zástupců sociálních a hospodářských partnerů, zástupců samosprávy, nevládních organizací a případně dalších osob:

Dle **Hospodářské komory ČR (HK)** by výpůjčky z finančních (kapitálových) trhů měly být alokovány jako půjčky, nikoliv jako granty (jako granty jen zcela výjimečně a okrajově). Smysl výpůjček vidí HK ve zprostředkování přístupu rozptýlených dlužníků k *ceteris paribus* levnějším finančním zdrojům (EU konsolidovaně získá finanční prostředky levněji, než by si samostatně vypůjčili jednotliví dlužníci). Stropy vlastních zdrojů musí být soustavně udržovány na takové výši, aby EU byla s to promptně dostát svým závazkům (zásada fiskální neutrality). Zmírněny, resp. odloženy v čase, by měly být výdaje na klimatické priority. Za hlavní výzvy pro nejbližší léta považuje HK zotavení z koronavirové krize (a vůbec přežití soukromého sektoru), které není vhodné dramaticky podmiňovat realizací environmentálních cílů, jakkoli dobře míněných.

Dle **Svazu průmyslu a dopravy ČR** musí být prostředky VFR a NGEU využity k investiční podpoře pro plnění cílů EU, včetně například klimatických cílů či digitální transformace. Požaduje dále nastavení **vhodných podmínek pro implementaci JTF**, zejména se jedná o odstranění požadavku na snížení emisí výrazně pod referenční hodnoty ETS. Upozorňuje, že za aktuálně navržených podmínek by většina podniků, které je dle EK třeba transformovat, nemohla prostředky využít. Dále zdůrazňuje, že je nutné rozlišovat mezi fosilními palivy v energetice a jejich úlohou v průmyslových procesech. V některých oborech k fosilním palivům neexistuje alternativa a mělo by tak být umožněno využití prostředků na investice do snižování jejich spotřeby a zefektivnění výroby. Využití JTF v prvních čtyřech letech považuje za problematické z důvodu velkého zdržení ve vyjednávání a možného zpoždění zahájení programového období, nedostatku času na řádnou přípravu plánů transformace jednotlivých regionů či délce strategických investic. Delší časový rámec pro implementaci by dle Svazu průmyslu a dopravy ČR zvýšil i možnosti využít prostředky na technologie, které jsou teprve ve vývoji nebo v experimentálním využívání. Za podstatné dále považuje i odstranění omezení využitelnosti dle velikosti podniků.

7) Pozice EK a EP:

EK je předkladatelem návrhů.

Evropský parlament si jako hlavní podmínku pro udělení svého souhlasu s novým VFR nadále stanovuje **zavedení nových vlastních zdrojů**, a to od počátku VFR 2021-2027. Požaduje také přijetí právně závazného usnesení, že v průběhu příštího sedmiletého období budou zavedeny další nové vlastní zdroje tak, aby mohly dostatečně pokrýt splátky a úroky v rámci NGEU.

EP dále požaduje **vyšší objem příštího VFR**, který by umožnil pokračovat v obnově i po roce 2024. Upravený návrh Komise dle něj dostatečně nezohledňuje potřeby

a ambice, např. v oblasti podpory mladých lidí a infrastrukturních programů. **Splátky** NGEU by měly být počítány **nad stropy VFR**, aby nevytěsnily financování ostatních programů.

Rozpočtový orgán (EP a Rada) by také měl mít **větší kontrolu** nad prostředky NGEU, jejich výši a využitím. V této souvislosti EP považuje za vhodné **revidovat Finanční nařízení** (aby v něm bylo větší zapojení rozpočtového orgánu do rozhodování o zápujčnících operacích Komise a o vnějších účelově vázaných příjmech jednoznačně upraveno).

8) Pozice členských států:

Členské státy se shodují, že revidovaný VFR 2021-2027 a nový NGEU by měly být přijaty jako jeden balík, navzájem se musí doplňovat. Konsensus panuje také ohledně nutnosti včasného dosažení dohody.

Věcné pozice jednotlivých ČS k plánu obnovy kopírují více méně výši odhadovaného čistého finančního přínosu z předloženého návrhu NGEU. Výrazně rozdílné názory se projevují **ohledně objemu prostředků**. Státy tzv. Frugal Four (F4 - DK, NL, SE, AT) společně s FI požadují snížení **celkového objemu revidovaného VFR 2021-2027**, jakož i NGEU. Nejvíce krizí postižené státy (IT, ES, EL) naopak považují předložený návrh na výši NGEU za minimální základ pro vyjednávání (dle ES je NGEU poloviční oproti tomu, který prosazovalo). Kohezní státy návrh většinově podporují s tím, že nicméně není možné, aby NGEU znamenal snížení významu tradičních politik v samotném VFR 2021–2027. Pro ambicióznější objem VFR 2021-2027 se vyslovují SK a RO.

Z hlediska **celkového zaměření a hlavních priorit** NGEU se ČS obecně shodnou, že krize je výjimečná a potřebuje výjimečnou podporu. DE a FR oceňují, že návrh NGEU zohlednil řadu bodů z jejich společného návrhu (peníze musí dle této iniciativy směřovat na oživení včetně ČS, které měly problémy před krizí. Prioritami by měly být odolnost, konkurenceschopnost a konvergence. Zaměření na digitální a zelené priority je důležité. Větší důraz na priority EU jako digitalizace a ozelenění požadují severské státy, zejména FI a NL. Z pohledu NL je 25 % výdajů určených na klimatické cíle málo ambiciózní a tento cíl by měl být navýšen.

Většina států vyjadřuje podporu **financování NGEU pomocí výpůjček a navýšení stropu vlastních zdrojů**. Skeptické k nárůstu stropu vlastních zdrojů, a to zejména k navýšení trvalému, však zůstávají státy F4 a FI (DE je zde spíše opatrné, naopak dočasné navýšení o 0,6 p. b. DE podporuje). Podle těchto států by také mělo s postupným splácením dluhu docházet k postupnému snižování (dočasného) stropu pro vlastní zdroje. Obavu z nadměrného zadlužení budoucích generací vyjadřuje HU.

Co se týče **splatnosti navrhované ze strany EK na období po roce 2027**, většina kohezních zemí s návrhem souhlasí. SE, FI, DK, NL vyzdvihují nutnost diskuze ohledně dopadu splácení prostředků v budoucích VFR, lhůtu navrženou EK na splácení výpůjčky považují za velmi dlouhou. Zahájení splácení již v průběhu VFR 2021–2027 by mohly podpořit kromě této skupiny zemí např. i DE, LV či PT (to zejména pokud se do té doby podaří zavést nové vlastní zdroje, které budou ke splácení využity).

Většina ČS oceňuje navrženou architekturu NGEU, která zahrnuje **jak půjčky, tak granty**. Do opozice se tradičně staví státy F4, které požadují výhradně půjčky

(schéma „loans to loans“). Dle PL a RO by naopak NGEU měl obsahovat hlavně granty, půjčky pouze jako doplněk.

ČS většinově souhlasí také se silným propojením nově navrhovaného **RRF** s evropským semestrem, shodu ale nenacházejí u časového rámce ohledně čerpání prostředků. Zatímco F4 požadují striktní časové omezení RRF jen do roku 2022, druhá skupina ČS (hlavně kohezní státy) naopak požaduje jeho prodloužení za Komisí navržený rok 2024. Všechny státy s výjimkou PT požadují významnější zapojení Rady do hodnotícího a řídicího procesu, komitologické procesy EK považují za těžkopádné a zdlouhavé.

K výši prostředků na nástroj **REACT-EU** se klasicky vymezují státy F4, které mají obecně problém s velikostí celého balíčku a s poskytováním grantů z půjček. Obávají se nedostatečné absorpční kapacity a toho, aby prostředky NGEU pouze uměle nenavýšovaly VFR. Požadují u nich proto jednoznačnou provázanost s pandemií COVID-19.

Mnohé ČS se vyjadřují kriticky k nastavení **alokačních kritérií v rámci RRF i v nástroji REACT-EU**. V případě RRF ČS kritizují zejména neaktuální a nerelevantní ukazatel nezaměstnanosti z období pěti let před krizí. Zaznívá požadavek na větší zohlednění reálných dopadů krize na ekonomiky (nejen situace před krizí, ze které jsou již dnes dostupná ekonomická data). HU postrádá promítnutí závěrů analýzy potřeb vypracované Komisí do metodiky a alokačních klíčů. Kohezní státy se pozastavují i nad tím, že REACT-EU, který poskytuje dodatečné prostředky na kohezi, není rozdělován podle klasického kohezního klíče.

JTF je problematický pro mnoho států tím, že jeho zaměření na regiony zůstalo i přes významné (pětinasobné) navýšení stejné. Některé státy proto požadují rozšířit možnosti jeho využití (např. BE, BG, PT, LV). Zejména pobaltské státy pak kritizují nutné převody z ESF+ a ERDF k části JTF financované z VFR, které se s ohledem na posílení finančního objemu nástroje jeví jako nadbytečné a komplikované.

Kohezní státy vyzdvihují význam a přínos **kohezní politiky** pro pokračování procesu konvergence, fungování vnitřního trhu a řešení dlouhodobých následků krize. Shodují se na nutnosti nastavit vhodné implementační podmínky, ideálně pokračovat ve flexibilitě dohodnuté u CRII a CRII + po celé budoucí období. Důležité je zvýšení EU spolufinancování (zejména PL, SK, CY) a delší pravidlo pro zrušení závazku (např. CY). Flexibilita je důležitá nejen pro krizové roky, ale celkově do budoucna k dosažení zelených a digitálních cílů. Zdůrazňují i potřebnost investic do fyzické infrastruktury.

Navýšení zdrojů na **SZP** většina států hodnotí kladně, pobaltské státy a PL však kritizují nedostatečnou konvergenci přímých plateb v SZP.

Názory nejsou jednotné ani u **příjmové strany rozpočtu**. ČS sice vyjádřily otevřenost diskuzi o nových vlastních zdrojích, a to i ke splácení NGEU (FR, PL, PT, IT a některé další státy zavedení vybraných nových zdrojů přímo podporují a volají po něm), neshodnou se však na tom, které by to měly být. PL, HU a další poukazují na regresivní dopad dosud diskutovaných nových vlastních zdrojů. Zdroj založený na příjmu z ETS odmítla velká skupina ČS již v současném stádiu. IE, LU, MT zdůrazňují, že v oblasti daní je nutné respektovat kompetence ČS, což se týká i případných vlastních zdrojů. Nezměněná zůstává pozice zemí k rabatům - ty ČS, kterých se týkají (NL, SE, DE, DK, AT), jejich pokračování podporují (a vyžadují).

Ostatní ČS se k návrhu Komise na prodloužení doby pro jejich postupné rušení staví kriticky.

9) Projednání v Parlamentu ČR:

Balíček plánu obnovy a pozměněného návrhu VFR 2021-2027 si vybral k projednání Výbor pro záležitosti EU Senátu PČR (usnesení č. 164 ze dne 9. června 2020). Dokument č. 8142/20 (COM(2020) 446) – Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (EU, EURATOM) č. 1311/2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec pro období 2014–2020, byl vzat Výborem pro záležitosti EU Senátu PČR bez projednání na vědomí.

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny PČR se bude balíčkem plánu obnovy (včetně změny ORD) a pozměněným návrhem VFR 2021-2027 zabývat na své 52. schůzi dne 24. června 2020.

10) Procedurální otázky:

Sdělení Komise nemá přímou oporu v základacích Smlouvách, návrh bude diskutován v rámci Rady, o návrhu však nebude hlasováno. Hlasovat se bude o navržených legislativních návrzích – o nařízení o víceletém finančním rámci EU a o rozhodnutí o vlastních zdrojích.

a) Právní základ EU/ES: čl. 122, 311, 312 SFEU

b) Postup projednávání:

- Nařízení o víceletém finančním rámci EU: zvláštní legislativní postup
- Nařízení, kterým se zřizuje nástroj EU na podporu oživení: řádný legislativní postup
- Rozhodnutí o vlastních zdrojích: zvláštní legislativní postup

c) Hlasovací procedura:

Nařízení o víceletém finančním rámci EU bude schváleno jednomyslně Radou po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, který se usnáší většinou hlasů všech svých členů (čl. 312 odst. 2 SFEU).

Nařízení, kterým se zřizuje nástroj EU na podporu oživení je v Radě schvalováno kvalifikovanou většinou, EP je o výsledku informován (čl. 122 SFEU)

Rozhodnutí o vlastních zdrojích bude schváleno jednomyslně Radou po konzultaci s Evropským parlamentem. Rozhodnutí vstoupí v platnost až po schválení členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy (čl. 311 SFEU).

Gestor: Ministerstvo financí

Schválil: Ing. Michal Částek

Zpracoval: Ing. Jana Baďová

Datum: 24. 6. 2020

E-mail, tel.: jana.badova@mfc.cz, 257 04 2349

Verze: 3

Rámcová pozice

(Stanovisko pro Parlament ČR)

Projednávaná věc: *Pozměněný návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie*

Identifikační čísla dokumentů:

8140/20 (COM(2020) 445)

Stupeň priority pro ČR: Národní priorita

1) Popis problematiky, včetně stadia projednávání:

Celkový kontext

Evropská komise (Komise, EK) vydala dne 27. května 2020 své sdělení „**Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení**“¹, ve kterém vytyčila komplexní plán na podporu oživení v Evropě. Krize způsobená pandemií zasáhla na jaře 2020 celou EU i svět, **hospodářské a sociální dopady na členské státy (ČS) se však budou výrazně lišit**, stejně jako schopnost členských států šok absorbovat a vyrovnat se s ním. Rozdílné dopady ohrožují jednotný trh a Komise proto přichází s koordinovanou reakcí.

Cílem komplexního balíčku návrhů EK je **plně využít potenciál rozpočtu EU mobilizovat investice** (očekává se celková investiční mezera veřejných i soukromých investic ve výši min. 1,5 bil. EUR) a **předsunout finanční podporu do prvních klíčových let obnovy**.

Komise vycházela ze svého návrhu na podobu Víceletého finančního rámce (VFR) 2021-2027 z května roku 2018 a zohlednila částečně i úpravy provedené při jeho projednávání v Radě a Evropské radě (ER).

Návrh Komise sestává ze dvou hlavních pilířů², které doplní balíček na pomoc zmírnění dopadů krize z dubna 2020³ ve výši 540 mld. EUR:

¹ K uvedenému sdělení a návrhům souvisejícím legislativním návrhům v oblasti Víceletého finančního rámce 2021-2027 je zpracována samostatná Rámcová pozice.

² Plán obnovy předložený Komisí sestává ze dvou částí – upraveného návrhu VFR 2021-2027 a nového Nástroje EU na podporu oživení (NPO), který je označován také jako „EU příští generace“ (NGEU) a má být financován výpůjčkami na finančních trzích do výše 750 mld. EUR. Právně je NPO/NGEU zakotven v Nařízení rady, kterým se zřizuje NGEU. V textu jsou tedy zkratky NPO a NGEU užívány jako synonyma

³ SURE - Evropský nástroj pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci, Nástroj na podporu ČS v pandemické krizi (upravená kreditní linka) z Evropského stabilizačního mechanismu, pandemický garanční program Evropské investiční banky

- **VFR 2021-2027** ve výši **1 100 mld. EUR** (ceny r. 2018)⁴ – dlouhodobý rozpočet EU má být hlavním nástrojem pro hospodářské oživení. EK navrhuje **vytvoření nových nástrojů a posílení jeho klíčových programů** pomocí nástroje „EU příští generace“ tak, aby byly investice rychle nasměrovány tam, kde jsou potřeba.
- **Nástroje Evropské unie na podporu oživení (NPO) – tzv. „EU příští generace“ (Next Generation EU, NGEU)**, který má dočasně posílit rozpočet EU **prostředky získanými na finančních trzích** ve výši **750 mld. EUR** (ceny r. 2018). Tyto prostředky budou dále poskytovány **prostřednictvím programů EU**;

Systém financování rozpočtu EU

Aby bylo možné dosáhnout stanovených cílů a mobilizovat finanční prostředky v potřebné výši, je nutné umožnit získání jejich části prostřednictvím výpůjček na kapitálových trzích. Takovéto výpůjčky mají být splaceny v okamžiku, kdy se EU vrátí na trajektorii růstu.

Komise proto navrhuje **úpravu** svého návrhu z května 2018 na reformu systému financování rozpočtu EU, konkrétně **návrhu Rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie** (rozhodnutí, ORD).

- *Úpravy v rámci pozměněného návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské Unie*

Zmocnění Komise k dočasným výpůjčkám na kapitálových trzích

Podle předloženého pozměněného návrhu bude Komise nově **dočasně zmocněna si jménem Unie vypůjčit na kapitálových trzích finanční prostředky do výše 750 mld. EUR** (v cenách r. 2018). Prostředky mají být převedeny do programů Unie v souladu s Nástrojem EU na podporu oživení. Toto zmocnění Komise je omezené nejen velikostí výpůjčky, ale i **časově a věcně** (prostředky mohou být užity pouze na řešení přímých hospodářských a sociálních důsledků pandemie COVID-19).

Výpůjčky mají být **spláceny rozpočtem EU** (či členskými státy v případě půjček) a to od r. 2028, přičemž všechny závazky plynoucí z tohoto právního aktu budou **v plné výši splaceny do r. 2058**.

Nový **čl. 3b** upřesňuje, že vypůjčené prostředky lze využít **pro úvěry do výše 250 mld. EUR** (ceny 2018) a **výdaje do výše 500 mld. EUR** (ceny 2018). *Jistina a úroky výdajů (nikoli úvěrů) budou spláceny ze souhrnného rozpočtu EU*. Splácení bude naplánováno mezi lety 2028 a 2058 tak, aby byly závazky stabilně a předvídatelně snižovány, částky *splatné* Unii za splátku jistiny *nepřekročí v daném roce 7,5 %* z maximální částky (určené na výdaje, tj. z 500 mld. EUR).

Zvýšení stropu vlastních zdrojů

Stropy závazků a plateb v návrhu nařízení, kterým se stanoví víceletý finanční rámec, stanoví maximální částku, která může být během období 2021-2027 využita

⁴ Pokud není uvedeno jinak, veškeré částky jsou uváděny v cenách r. 2018 a v závazcích.

na závazky a platby. Mezi stropem VFR a stropem vlastních zdrojů (stanoveným v ORD) musí být zachován dostatečný prostor (margin, headroom), který zajistí, že EU bude schopna dostát všem svým finančním závazkům a podmíněným závazkům. Komise ve svém návrhu z května 2018 navrhla zvýšení stropu vlastních zdrojů na 1,29 % HND EU v platbách (oproti 1,20 % HND EU v období 2014-2020) a na 1,35 % v případě závazků. Vycházela přitom jak z automatického poklesu stropu vlastních zdrojů v souvislosti s vystoupením Spojeného království z EU, tak z očekávaného vyššího využití finančních nástrojů a záruk v rámci rozpočtu EU v období po r. 2020.

Vzhledem k tomu, že prognóza Komise z jara 2020 předpokládá výrazné (rekordní) poklesy ekonomiky EU v roce 2020 a zvýšila se i míra nejistoty odhadů do budoucna, je více než pravděpodobné, že dojde ke snížení stropu vlastních zdrojů v absolutní částce. S ohledem na snížení HND EU proto Komise navrhuje **navýšení stropu vlastních zdrojů (trvalé) na 1,46 % HND EU v závazcích a 1,40 % HND EU v platbách (čl. 3, odst. 1 a 2 původního návrhu ORD)**.

Zároveň (čl. 3c *pozměněného návrhu ORD*), k zajištění nezbytné rozpočtové kapacity pro pokrytí finančních závazků a podmíněných závazků vyplývajících z dočasného zmocnění vypůjčit si finanční prostředky na kapitálových trzích, bude nutné **dočasně** (dokud všechny závazky nepřestanou existovat, nejpozději do konce r. 2058) **navýšit strop vlastních zdrojů o 0,6 p. b. HND EU** v závazcích i platbách. Upřesněno je také, že případné platby členských států na tyto závazky se budou řídit pravidly pro poskytování prostředků do rozpočtu EU platnými v daném roce.

Celkový strop vlastních zdrojů pro platby by tak měl v období 2021-2027 být navýšen na 2,00 % HND v platbách a 2,06 % v závazcích.

- *Další úpravy systému financování rozpočtu EU*

Ve svém Sdělení Komise počítá také s dalšími úpravami v systému financování rozpočtu EU, které však zatím nepředložila ve formě konkrétních legislativních návrhů.

V případě **rabatů** navrhuje Komise jejich postupné **rušení v delším časovém horizontu** – do konce r. 2027⁵ (oproti návrhu z roku 2018, který hovořil o jejich ukončení v roce 2025), aby nedošlo k nadměrnému nárůstu zátěže a odvodů některých ČS.

Za účelem financování rozpočtu EU by měl být zachován zdroj z HND a reformovaný zdroj z DPH. Zaveden by pak měl být **nový zdroj** založený na množství nerecyklovaných **plastových obalů** dle původního návrhu Komise z roku 2018.

Ke zmírnění zátěže pro národní rozpočty a financování nástroje EU na podporu oživení Komise uvažuje i o **dalších nových vlastních zdrojích**, které by mohly být **zavedeny cca od roku 2024**. Jedná se o zdroj z obchodování s emisemi (**ETS**), včetně možného rozšíření na oblast letectví a námořní přepravy (odhadované generované příjmy cca 10 mld. EUR ročně), **uhlíkové „clo“** (cca 5-14 mld. EUR ročně dle nastavení), **poplatek za užívání vnitřního trhu** (cca 10 mld. EUR ročně)

⁵ Samotné Sdělení mluví o pomalejším rušení rabatů, konkrétní návrh však nezmiňuje. Při představení návrhu a v návaznosti na dotazy ČS upřesnila EK, že rabaty by měly trvat až do konce VFR 2021-2027.

a **digitální daň** (cca 1,3 mld. ročně). EK však v tuto chvíli žádný nový legislativní návrh nepředkládá, konkrétní návrhy předloží později.

2) Pozice ČR:

ČR souhlasí, že rozpočet EU musí reflektovat hospodářské a sociální dopady pandemie a poskytnout adekvátní prostředky na obnovu evropských ekonomik. Zároveň je však třeba reflektovat schopnost členských států dodatečné prostředky efektivně využít. **Celková výše 750 mld. EUR** pro Nástroj obnovy „EU příští generace“ je dle ČR **relativně ambiciózní**, nicméně je připravena o ní diskutovat (včetně jejího případného snížení). Získání tak velkého objemu zdrojů pro nástroj EU příští generace **výpůjčkami na finančních trzích a jejich využití i na výdaje rozpočtu EU představuje bezprecedentní krok a ČR jej posuzuje v kontextu této mimořádné situace**. ČR s tímto návrhem může souhlasit pouze v případě, že se bude jednat o **nástroj dočasný, který bude deklarován jako výjimečný**, s cílem podpořit oživení a odolnost ekonomik EU. V rámci jednání o textu rozhodnutí a celého NGEU bude ČR požadovat od Komise objasnění, na základě jakých předpokladů kalkulovala výši úroků ve VFR 2021-2027, jaké odhaduje úroky v příštích VFR a jak plánuje rozložit splátky jistiny v následujících VFR.

ČR je připravena **zvážit navýšení stropu vlastních zdrojů** tak, aby bylo zajištěno, že EU bude v každém okamžiku schopna dostát svým závazkům a podmíněným závazkům. Výše stropu vlastních zdrojů, zejména dočasné navýšení, by však měla být **stanovena až v závislosti na celkovém schváleném objemu VFR 2021-2027 a NGEU**. Evropská komise by měla rovněž objasnit, proč navrhuje „dočasně“ navýšit strop vlastních zdrojů právě o 0,6 p. b. HND EU a jak k této výši dospěla. V budoucích obdobích VFR by se mělo toto dočasné navýšení stropu vlastních zdrojů postupně snižovat s tím, jak bude splácena jistina a bude se snižovat celková dlužná částka a záruka rozpočtu EU.

Pro ČR je rovněž zásadní, aby byly **členské státy pravidelně a podrobně informovány** o aktuální výši záruk a výpůjček a tyto byly poskytovány a prováděny v souladu s principy řádného finančního řízení. ČR bude požadovat, aby Evropská komise v případě řízení záruky poskytnuté prostřednictvím rozpočtu EU vystupovala transparentně a také o těchto otázkách členské státy průběžně informovala.

Obecně k systému vlastních zdrojů EU

ČR považuje současný systém financování rozpočtu EU za velmi komplikovaný a dlouhodobě usiluje o jeho **zjednodušení, tj. jeho financování primárně na základě tradičních vlastních zdrojů (cel) a zdroje dle HND** (který současně zajišťuje vyrovnaný rozpočet EU). HND nejlépe vystihuje ekonomickou vyspělost členských států a představuje tak dle ČR **spravedlivý klíč pro financování rozpočtu EU**. ČR nadále podporuje **zrušení všech rabatů** (slev na odvodech) od r. 2021.

K možnosti zavádění **nových vlastních zdrojů** je ČR obecně **skeptická**. ČR není příliš nakloněna koši vlastních zdrojů představených Komisí v roce 2018 (CCCTB, ETS a nerecyklované plastové obaly). ČR zůstává **skeptická i k potenciálním novým vlastním zdrojům na splácení nástroje EU příští generace** (ETS - včetně možného rozšíření na další sektory, uhlíkové „clo“, digitální daň či poplatek za využívání vnitřního trhu). ČR neočekává, že by přinesly zjednodušení systému příjmů rozpočtu EU a spravedlivější rozložení břemene mezi členské státy než osvědčený zdroj založený na HND, který by tyto zdroje částečně měly nahradit. ČR je nicméně

připravena návrhy Komise na nové vlastní zdroje diskutovat, musejí však být vždy doplněny o analýzy dopadu na EU a na členské státy.

Případné nové vlastní zdroje by měly být stabilní, neměly by být administrativně složité, penalizovat členské státy za strukturu jejich hospodářství ani disproporčně dopadat na méně rozvinuté ČS. Je rovněž zásadní, aby rozhodování o financování rozpočtu EU a základních parametrech vlastních zdrojů zůstalo i nadále výlučně v rukou členských států, tj. Rady.

3) Dopad na právní řád ČR:

Rozhodnutí Rady je přímo aplikovatelné. V souvislosti se schválením návrhu EK na reformu příjmové strany rozpočtu EU a souvisejícího rozhodnutí o systému vlastních zdrojů EU bude v souladu s čl. 311 SFEU nutné do procesu zapojit Parlament ČR.

4) Dopad na státní rozpočet:

Návrh Komise bude diskutován členskými státy a EP, nemá tak přímý dopad na státní rozpočet. Dopad na státní rozpočet bude mít od roku 2021 dále až výsledek jednání o příštím víceletém finančním rámci na r. 2021-2027 (vč. NGEU a související úpravy ORD), a to prostřednictvím odvodů ČR do rozpočtu EU (jejich výše bude záviset na schváleném objemu VFR, struktuře příjmové strany rozpočtu a na samotné implementaci rozpočtu EU) a také na základě příjmů ČR z vybraných rozpočtových programů (ovlivněných mj. alokacemi pro ČR či podmínkami pro jejich implementaci – např. míra spolufinancování nebo zálohových plateb atd.).

Na základě zatím dostupných informací v předloženém návrhu v současnosti MF očekává, že by v letech 2021-2027 platby ČR do rozpočtu EU činily přibližně 55 – 70 mld. Kč ročně. Výše odvodů ČR bude nicméně záviset na rychlosti implementace rozpočtu EU, vývoji ekonomické vyspělosti (měřeno HND) ČR v rámci EU a výši ostatních příjmů rozpočtu EU.

Navýšení stropu vlastních zdrojů nemá přímý vliv na výši odvodů ČR do rozpočtu EU, z prostoru (headroomu) mezi stropy plateb VFR a stropy vlastních zdrojů jsou poskytovány záruky.

V rámci všech grantových schémat NGEU by dle aktuálního návrhu Komise Česká republika měla být čistým příjemcem. Skutečný finanční a rozpočtový dopad však bude záviset na výsledné schválené výši, podobě a nastavení nástrojů obsažených v NGEU, vývoji hospodářství jednotlivých států a podobě a způsobu financování evropského rozpočtu v době, kdy budou náklady skutečně hrazeny (v letech 2028-2058).

5) Další relevantní dopady (např. na životní prostředí, hospodářské, sociální apod.):

Nejsou známy.

6) Pozice zástupců sociálních a hospodářských partnerů, zástupců samosprávy, nevládních organizací a případně dalších osob:

Dle **Hospodářské komory ČR** (HK) by výpůjčky z finančních (kapitálových) trhů měly být alokovány jako půjčky, nikoliv jako granty (jako granty jen zcela výjimečně a okrajově). Smysl výpůjček vidí HK ve zprostředkování přístupu rozptýlených dlužníků k *ceteris paribus* levnějším finančním zdrojům (EU konsolidovaně získá finanční prostředky levněji, než by si samostatně vypůjčili jednotliví dlužníci). Stropy

vlastních zdrojů musí být soustavně udržovány na takové výši, aby EU byla s to promptně dostát svým závazkům (zásada fiskální neutrality).

7) Pozice EK a EP:

EK je předkladatelem pozměněného návrhu.

Evropský parlament si jako hlavní podmínku pro udělení svého souhlasu s novým VFR nadále stanovuje **zavedení nových vlastních zdrojů**, a to od počátku VFR 2021-2027. Požaduje také přijetí právně závazného usnesení, že v průběhu příštího sedmiletého období budou zavedeny další nové vlastní zdroje tak, aby mohly dostatečně pokrýt splátky a úroky v rámci NGEU.

8) Pozice členských států:

Členské státy většinou mohou podpořit **financování NGEU pomocí výpůjček**, některé (v čele s FI) však požádaly Právní službu rady (PSR) o stanovisko k souladu tohoto financování s primárním právem EU */pozn. podle předběžného ústního stanoviska PSR zde rozpor není a návrh EK by měl být právně akceptovatelný, výpůjčku na jasně daný účel lze v tomto kontextu považovat za ostatní příjem rozpočtu EU – podrobné stanovisko poskytne písemně/*.

Zejména státy tzv. „spořivé čtyřky“ (Frugal four, F4 – AT, DK, NL a SE) společně s FI jsou skeptické k **navýšení stropu vlastních zdrojů**, především pak k navýšení trvalému (DE je k trvalému navýšení opatrné, naopak dočasné navýšení o 0,6 p. b. podporuje). Požadují proto, spolu se SI, EE po EK podrobné vysvětlení, jak k potřebnému navýšení stropu dospěla. Podle nich (a rovněž MT) by také mělo s postupným splácením dluhu docházet k postupnému snižování (dočasného) stropu vlastních zdrojů. Naopak většina ostatních ČS, především státy krizí nejvíce postižené (zejména IT, ES, PT a EL), ale také CY, SK, PL, FR či baltské státy (LV a LT) se zvýšením stropů souhlasí.

Jasná dělicí linie zůstává také v případě **rabatů** – ČS, kterých se týkají (AT, DE, DK, NL a SE) jejich pokračování a prodloužení na celé období 2021-2027 podporují (a vyžadují), ostatní ČS pro ně po odchodu UK nevidí důvod a volají po jejich zrušení (ideálně od r. 2021), k návrhu Komise na jejich rušení v delším časovém horizontu se proto stavějí kriticky.

Obecně nezměněné pozice zůstávají v otázce **zavedení nových vlastních zdrojů**. Pro „skutečné“ nové vlastní zdroje se již od návrhu EK z května 2018 vyslovují (např. IT, FR, či PT, do určité míry pak i PL a SK), naopak státy střední a východní Evropy, F4 či DE byly výrazně skeptičtější, případně nové zdroje přímo odmítají. Většina ČS je nicméně připravena minimálně posoudit nové zdroje, o kterých EK uvažuje jako o možných kandidátech na zavedení v průběhu VFR 2021-2027 a které by měly pomoci hradit náklady NGEU (posun v pozici v tomto novém kontextu je možné vnímat např. u SE). Ovšem ani ČS nové zdroje podporující se neshodnou na tom, které by to měly být. PL a HU poukazují na regresivní dopad dosud diskutovaných nových vlastních zdrojů, IE, LU a MT pak zdůrazňují nutnost respektovat kompetence ČS v oblasti daní (včetně případných vlastních zdrojů). Zdroj založený na ETS odmítla velká skupina ČS již v této fázi jednání.

9) Projednání v Parlamentu ČR:

Prozatím neprojednáno. Pozměněný návrh ORD (resp. téměř celý balíček plánu obnovy a pozměněného VFR 2021-2027) si vybral k projednání Výbor pro záležitosti Evropské unie Senátu PČR (usnesení č. 164 ze dne 9. června 2020).

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny PČR se bude balíčkem plánu obnovy (včetně pozměněného návrhu ORD) a pozměněným návrhem VFR 2021-2027 zabývat na své 52. schůzi dne 24. června 2020.

10) Procedurální otázky:

a) Právní základ EU/ES: čl. 311 SFEU

b) Postup projednávání: zvláštní legislativní postup

c) Hlasovací procedura: Rozhodnutí o vlastních zdrojích schvaluje Rada jednomyslně po konzultaci EP. Rozhodnutí vstoupí v platnost až po schválení členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy (čl. 311 SFEU).

Zpracovali: **Úřad vlády ČR**
Mgr. Milan Maděra, tel. 224 002 393, mader.milan@vlada.cz
Mgr. Ing. Václav Klusák, tel. 224 002 215, klusak.vaclav@vlada.cz

Schválila: **Úřad vlády ČR**
Alice Krutilová, M. A., tel. 224 002 411, krutilova.alice@vlada.cz

Verze: 4

Datum: 17. června 2020

RÁMCOVÁ POZICE/STANOVISKO PRO PARLAMENT ČR

Projednávaná věc: **Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje facilitita na podporu oživení a odolnosti**

Pracovní skupina: Hospodářský a finanční výbor (EFC)
Alternáti Hospodářského a finančního výboru (EFC-A)
Výbor pro hospodářskou politiku (EPC)
Pracovní skupina Finančních radů (FiCo)

Číslo dokumentu: COM(2020) 408 final

Stupeň priority pro ČR: Národní priorita

1) Popis problematiky:

Stručná historie návrhu

Evropská komise (EK) v roce 2018 předložila návrh nařízení o zřízení nového *Programu na podporu reform* pro nové programové období Víceletého finančního rámce (VFR) 2021 - 2027. Jeho hlavním cílem mělo být zejména podpořit úsilí členských států (ČS) k provádění strukturálních reform v rámci každoročního cyklu koordinace hospodářských a sociálních politik EU - tzv. evropském semestru.

Původně navrhovaný *Program na podporu reform* (RSP)¹ obsahoval tři samostatné vzájemně se doplňující nástroje:

- 1) *nástroj pro provádění reform* (RDT)² ve formě nástroje pro finanční podporu,
- 2) *nástroj pro technickou podporu* (TSI)³ navazující na současný *Program na podporu strukturálních reform* (SRSP)⁴,
- 3) *konvergenční nástroj* poskytující konkrétní a cílenou podporu k přijetí eura ČS stojícím dosud mimo eurozónu.

Navržená alokace programu činila 25 mld. EUR (v běžných cenách).⁵ Orientační rozdělení částky mezi tři výše uvedené nástroje pak bylo navrhováno následovně: 22 mld. EUR pro RDT, 840 mil. EUR pro TSI a 2,16 mld. EUR pro konvergenční nástroj. K návrhu nařízení o zřízení Programu na podporu reform byla schválena rámcová pozice.⁶

Bylo zahájeno projednávání návrhu RSP ve výborech Evropského parlamentu (EP) a ve struktuře Rady EU - konkrétně na Pracovní skupině Finančních radů (FiCo). Následně se lídři ČS EU na eurosummitu v inkluzivním formátu v prosinci 2018 dohodli na vytvoření *rozpočtového nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost* (BICC)⁷ pro země eurozóny. Na jednáních Eurokupiny (EG) v inkluzivním formátu v roce 2019 se návazně rámcově stanovily základní parametry nástroje BICC⁸, ale bylo také dohodnuto specifické uspořádání pro ČS stojící mimo eurozónu, tedy vznik sesterského nástroje. Během následného projednávání proto prošel návrh nařízení o zřízení RSP znatelnými proměnami včetně doplnění názvu celého programu o investice (s ohledem na BICC), RDT byl rozdělen na dva nástroje (viz níže) a *konvergenční nástroj* byl z návrhu vypuštěn. TSI ovšem zůstal v návrhu nařízení bez zásadních změn téměř ve své původní podobě.

Technické parametry pozměněného návrhu nařízení o zřízení *Programu na podporu reform a investic* byly poté (v říjnu 2019 až březnu 2020) projednávány na jednáních FiCo. Stanovení společné pozice ČS (tzv. obecného přístupu Rady) sice bylo již téměř na dohled, ale jelikož k němu nestačilo vzhledem k vypuknutí pandemie COVID-19 dojít, neproběhlo projednávání posledního kompromisního návrhu chorvatského předsednictví (HR PRES) ani na úrovni Rady, ani v EP.

¹ *Reform Support Programme*. Návrh nařízení COM(2018) 391 final, zveřejněn dne 31. května 2018.

² *reform delivery tool*

³ *technical support instrument*

⁴ *Structural Reform Support Programme*, zaveden nařízením (EU) 2017/825.

⁵ Ve stálých cenách r. 2018 by alokace činila (zaokrouhleno) 22,2 mld. EUR.

⁶ Dne 30. září 2018.

⁷ *budgetary instrument for convergence and competitiveness*

⁸ Dvě jednání EG (v inkluzivním formátu) v červnu a říjnu 2019 došly k dohodě ve formě *term sheetů* EG.

Dle poslední kompromisní pracovní verze HR PRES z března 2020 před propuknutím pandemie měly v příštím VFR vzniknout v rámci jednoho společného nařízení tři samostatné nástroje:

- 1) *rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost* (BICC) pouze pro ČS eurozóny⁹, s investiční složkou a povinným národním kofinancováním;¹⁰
- 2) *nástroj pro konvergenci a reformy* (CRI)¹¹ určený pro méně rozvinuté ne-eurové ČS EU včetně ČR - tj. nikoli pro Dánsko a Švédsko¹², pouze za účelem reforem (nikoliv investic) a bez povinného národního kofinancování;
- 3) TSI, pokračování současného SRSP, měl být k dispozici všem ČS jako technická pomoc pro instituce veřejné správy při provádění reforem.

V negoboxu¹³ k VFR z února 2020 byla navržena celková alokace těchto tří nástrojů ve výši cca 19,2 mld. EUR (cca 521,2 mld. Kč).¹⁴ Celkové dohody na podobě VFR zahrnující i výše zmíněné nástroje se však nepodařilo dosáhnout.¹⁵

Vzhledem k hospodářským dopadům pandemie COVID-19 a opatření, která byla přijata v reakci na ni, se EK nyní rozhodla stáhnout původní návrh nařízení o zřízení *Programu na podporu reforem (a investic)*.¹⁶ EK dne 27. května 2020 představila balíček obsahující upravený návrh VFR 2021 - 2027 a nově také evropský nástroj na podporu oživení *Next Generation EU* (EURI)¹⁷ na pomoc evropskému hospodářství.

Optikou velikosti navržené alokace má být nejvýznamnějším prvkem nástroje na podporu oživení *facilita na podporu oživení a odolnosti* (RRF)¹⁸ v podobě přímo řízeného unijního programu za účelem podpory strukturálních reforem a veřejných investic jakožto pilířů hospodářské obnovy. RRF (stejně jako celý EURI) by tak měla být financována půjčkami EU na finančních trzích ručenými rozpočtem EU - prostřednictvím navýšeného tzv. headroomu VFR¹⁹, které budou spláceny z rozpočtu EU, případně příslušnými ČS (v případě půjček). Facilita by měla být určena všem ČS EU27 - tzn. samostatný rozpočtový nástroj pouze pro eurozónu (BICC) by nakonec neměl vzniknout.

Vedle RRF předložila EK dne 28. května 2020 také návrh nařízení o zřízení TSI²⁰, tedy samostatného nástroje navazující na dosavadní SRSP. K návrhu byla zpracována samostatná rámcová pozice.

⁹ A dobrovolně pro ty nečlenské státy eurozóny, které jsou zapojeny do mechanismu směnných kurzů ERM II s cílem přijetí eura.

¹⁰ Správa nástroje byla blíže popsána v samostatném návrhu nařízení o správním rámci pro BICC, COM(2019) 354 final, zveřejněn dne 24. července 2019. Tento návrh nařízení EK stáhla společně s návrhem nařízení o zřízení RSP (viz dále v textu).

¹¹ *convergence and reform instrument*

¹² CRI měl být k dispozici ČS, jejichž měnou není euro a jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než průměrný HND eurozóny (a to včetně ČS v ERM II, které se nechtějí účastnit BICC).

¹³ Negociační balíček (tzv. negobox) je využíván v rámci vyjednávání o VFR. Obsahuje různé parametry a finanční podmínky pro implementaci programů EU.

¹⁴ Ve stálých cenách r. 2018.

¹⁵ Na jednotlivé tři nástroje bylo navrhováno (po zaokrouhlení; ve stálých cenách r. 2018): BICC - 12,9 mld. EUR (350,6 mld. Kč), CRI - 5,5 mld. EUR (149,8 mld. Kč) a TSI - 767 mil. EUR (20,8 mld. Kč). Podle velice předběžných odhadů dle tehdejší verze návrhu nařízení (a únorového negoboxu) by ČR bývala mohla z CRI čerpat přibližně až 410 mil. EUR (11,1 mld. Kč).

¹⁶ EK zároveň stáhla návrh doprovodného nařízení o správním rámci pro BICC.

¹⁷ *European Union Recovery Instrument*. Viz sdělení EK *Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci*, COM(2020) 456 final. Ke sdělení a souvisejícím pozměňujícím návrhům nařízení o VFR 2021-2027 je zpracována samostatná rámcová pozice.

¹⁸ *Recovery and Resilience Facility*

¹⁹ Tj. prostoru mezi stropy plateb VFR a vlastních zdrojů.

²⁰ COM(2020) 409 final

Facilita na podporu oživení a odolnosti

Návrh RRF vychází z návrhu *Programu na podporu reform*, který EK představila již před dvěma lety (viz výše). RRF je přepracovaným návrhem nástroje RDT (který byl posléze transformován do návrhů BICC a CRI). Finanční podporu z RRF bude možné čerpat ve formě grantů a doplňujících zvýhodněných půjček, a to bez povinného národního kofinancování.

Cíle RRF

Cílem RRF (čl. 3 a 4) je podpořit hospodářskou, sociální a územní soudržnost EU, a to prostřednictvím posílení odolnosti ČS, zmírňování sociálních a ekonomických dopadů krize a podpory zelené a digitální transformace, čímž se přispívá k obnově potenciálu růstu evropských ekonomik, podpoře tvorby pracovních míst a udržitelného rozvoje.

Celková alokace, její základní segmenty a rozložení v čase

Alokace RRF (čl. 5) navrhovaná EK ve výši 560 mld. EUR²¹ je kombinací grantů ve výši 310 mld. EUR²² a půjček v objemu 250 mld. EUR²³. Jedná se tak o největší komponentu z navrhované celkové alokace 750 mld. EUR²⁴ nástroje EURI.

Finanční alokace RRF bude přidělována pouze do konce r. 2024 v rámci koncentrace prostředků do úvodu programového období - tzv. front-loadingu.²⁵ Do konce r. 2022 bude třeba přidělit alespoň 60 % prostředků alokace RRF určené na granty, zbývající část (40 % či méně dle zbývajících grantové alokace) je pak třeba zazávkovat do konce r. 2024. Zbývající roky programového období VFR by měly být věnovány implementaci podpořených reform a investic.

Pokud se nepodaří do konce r. 2022 přidělit 60 % alokace RRF, tak rozdíl mezi přidělenou částí a 60 % alokace nebude prostřednictvím RRF využit vůbec. Obdobně, pokud nebude do konce r. 2024 přiděleno 100 % alokace, tak nepřidělená část alokace nebude prostřednictvím RRF nijak využita. EK navrhuje prostředky na EURI (a tedy i RRF) získávat prostřednictvím půjček na finančních trzích v návaznosti na poptávku ČS v rámci facility. Na nevyužitou část maximální alokace RRF by si tedy EK neměla prostředky na finančních trzích půjčovat.

Při rozdělování alokace RRF jsou využívány také národní obálky (podrobněji v příslušné podkapitole níže). Nad rámec své obálky může ČS požádat o převedení zdrojů, které mu byly přiděleny ve sdíleném řízení, do RRF (čl. 6). Převedené zdroje se pak v rámci RRF využijí ve prospěch dotčeného ČS.

Dle čl. 8 je zakázáno dvojí (či vícenásobné) financování z evropských zdrojů. Podpora čerpaná z RRF má doplňovat podporu z ostatních fondů a programů EU. Reformy a investice podporované z RRF mohou sice být podporovány i z dalších evropských zdrojů, podpora se však nesmí vztahovat k těm samým konkrétním výdajům.

Alokační klíč a půjčky

Do konce r. 2022 bude mít každý ČS (v rámci „nesoutěžní“ fáze; čl. 11 odst. 1) k dispozici k vyčerpání z grantové části národní obálky s částkou až do výše určené ve formě tzv. maximálního finančního příspěvku. Ten bude dle návrhu EK stanoven (dle čl. 10) podle tří

²¹ Uvedená částka je ve stálých cenách r. 2018. V běžných cenách navržená alokace činí 602,905 mld. EUR.

²² Ve stálých cenách r. 2018. V běžných cenách 334,950 mld. EUR.

²³ Ve stálých cenách r. 2018. V běžných cenách 267,955 mld. EUR.

²⁴ Ve stálých cenách r. 2018. V běžných cenách cca 808,984 mld. EUR.

²⁵ Jde o „předsunutí“ financování z let pozdějších do dřívějších v rámci VFR 2021 - 2027. To je umožněno zvýšením na přechodné období rozpočtového krytí nad stropy stanovené pro dané položky závazků a plateb v rámci představené revize návrhu VFR 2021 - 2027 prostřednictvím společných půjček jménem EU na finančních trzích.

ukazatelů: populační podíl, převrácené hodnoty HDP na obyvatele a obecné míry nezaměstnanosti v průměru za období pěti let (2015 - 2019) v relaci vůči průměru EU27. Poslední dva ukazatele budou zastropovány.²⁶ Pro ČR tak (dle kalkulace EK) vychází alokační podíl na 1,51 % a maximální finanční příspěvek (granty) na 4 678 mil. EUR (ve stálých cenách r. 2018).

Od r. 2023 do konce r. 2024 nastane „soutěžní“ fáze (čl. 11 odst. 2), kdy v případě dostupnosti zbývajících finančních prostředků z grantové části (tj. nevyčerpaných maximálních finančních příspěvků), může EK vyhlásit výzvy, a to v souladu s harmonogramem cyklu evropského semestru. V této fázi mohou ČS opět žádat o finanční podporu a obdržet až maximální částku ve výši odpovídající jejich alokačnímu podílu (dle *Přílohy I* návrhu nařízení) z celkové rozdělované částky (v dané výzvě).

Do konce srpna 2024 budou moci ČS také žádat o zvýhodněné půjčky (čl. 12 odst. 1) jako doplňkový zdroj na další reformy a investice stanovené v tzv. plánech na podporu oživení a odolnosti (vysvětleny níže), pokud celkové náklady plánu budou vyšší než maximální finanční příspěvek alokovaný prostřednictvím grantu příslušnému ČS. Půjčka tak pomůže překlenout tento rozdíl a její výše ho nesmí přesáhnout. Navíc maximální objem těchto půjček pro daný ČS nesmí překročit 4,7 % jeho HND (čl. 12 odst. 4); za výjimečných okolností lze však i nad tento limit objem půjček navýšit (čl. 12 odst. 5).

ČS bude moci o půjčky žádat v rámci svého plánu odevzdaného jako příloha národního programu reforem (NPR) nebo kdykoli v čase bez vazby na termín odevzdání NPR, pak je ale třeba tak učinit předložením návrhu revidované verze plánu (čl. 12 odst. 2 a 7). Následně EK a daný ČS (dle čl. 13) sjednají parametry půjčky (např. úrok, tranše při poskytování půjčky, harmonogram splátek).

Plány oživení a odolnosti

RRF bude propojena s evropským semestrem. ČS budou žádat o podporu prostřednictvím předkládání tzv. plánů na podporu oživení a odolnosti. Ty budou přílohou NPR, a mohou tak být podány jen jednou ročně - nejpozději do konce dubna, kdy jsou NPR zasílány EK. Pracovní verze plánu může být EK zaslána ke konzultaci s předstihem, a to od poloviny října předešlého roku, již společně s návrhy rozpočtových plánů pro následující rok (čl. 15 odst. 2).²⁷

Plány budou popisovat reformní a investiční agendu ČS, která může být podpořena z RRF, a to ve formě koherentního balíčku (čl. 14 odst. 1). Plány mají nastiňovat návrhy opatření strukturálních reforem i projekty veřejných investic, které se (po jejich schválení EK) podpoří granty či doplňkově půjčkami, a obsahovat stanovení rozvahy jejich provádění včetně milníků a cílů (čl. 15 odst. 3). Plány musí být v souladu s výzvami a prioritami pro jednotlivé ČS stanovenými v rámci evropského semestru, zejm. těch relevantních pro zelenou a digitální transformaci. Měly by být také v souladu s NPR, s vnitrostátními plány v oblasti klimatu a energetiky (tzv. klimaticko-energetický plán), s plány spravedlivé územní transformace (v rámci tzv. mechanismu pro spravedlivou transformaci) a s dohodami o partnerství i operačními programy v rámci fondů EU (čl. 14 odst. 2).

²⁶ Ukazatel převrácené hodnoty HDP per capita je zastropován na 150 % průměru EU. Ukazatel nezaměstnanosti je obecně zastropován na 150 % průměru EU. Pro zohlednění stability trhů práce bohatších států EU, je u ČS s HND per capita nad průměrem EU jejich strop pro nezaměstnanost stanoven na 75 %. Blíže viz návrh nařízení - *Příloha I*.

²⁷ Podle vyjádření EK (v rámci technické diskuze k její prezentaci návrhu na FiCo) budou ČS moci oficiálně své plány odevzdat od 1. ledna daného roku (nejpozději ovšem do konce dubna) a od data odevzdání se začne počítat lhůta daná EK pro posouzení plánu (podrobnosti dále v textu).

Plány bude posuzovat EK ve spolupráci s daným ČS (čl. 16 odst. 1) a EK rozhodne o přiznání či odmítnutí přidělení finanční podpory pro daný ČS. EK přitom vezme v potaz (čl. 16 odst. 2) informace o daném ČS dostupné v rámci cyklu evropského semestru a také ty poskytnuté daným ČS v jeho předloženém plánu na podporu oživení a odolnosti, a nadto i jiné relevantní informace včetně těch obsažených v NPR, klimaticko-energetickém plánu či TSI (čl. 16 odst. 2). EK rozhodne o (ne)přidělení finančního příspěvku formou prováděcího aktu ve lhůtě do čtyř měsíců (čl. 17 odst. 1 a 5).

Za způsobilé k podpoře budou považovány veřejné investice a reformy v sociální oblasti, v oblasti zaměstnanosti, dovedností, vzdělávání, výzkumu a inovací, zdraví, podnikatelského prostředí, veřejné správy a finančního sektoru (čl. 3) dle priorit identifikovaných v rámci specifických doporučení Rady (CSRs)²⁸ či jiných dokumentech evropského semestru oficiálně schválených EK (tj. kolegiem komisařek a komisařů), pokud přispívají k zelené a digitální transformaci či k souvisejícím výzvám (čl. 16).

Pro posouzení plánů ČS ze strany EK jsou stanovena kritéria a rozhodnutí je provedeno na základě hodnocení (ratingu) na třístupňové škále A až C (čl. 16 odst. 3 a *Příloha II*):

- a) Zda plány přispějí k řešení výzev identifikovaných v CSRs či v jiných oficiálně přijatých dokumentech evropského semestru²⁹,
- b) zda přispějí k zelené a digitální transformaci či řešení výzev z ní vyplývajících,
- c) zda budou mít dlouho trvající dopad na daný ČS,
- d) zda přispějí k posílení potenciálu růstu, tvorby pracovních míst a ekonomické i sociální odolnosti ČS, ke zmírnění ekonomických a sociálních dopadů krize a k posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti,
- e) zda částka odhadovaných celkových nákladů je rozumná, věrohodná a přiměřená vůči dopadu na ekonomiku a zaměstnanost,
- f) zda jsou obsažená opatření pro provádění reforem a veřejných investic koherentní,
- g) zda lze očekávat, že daný ČS zajistí účinné provádění daného plánu (včetně předpokládaného harmonogramu, milníků a cílů a souvisejících ukazatelů).

Aby danému ČS byla přidělena finanční podpora, je třeba, aby jeho předložený plán byl hodnocen za A u kritérií a) i b) a dále v případě zbývajících kritérií c) až g) převahou A nad B (tj. za B pouze max. u dvou z nich) a zároveň v žádném z nich nebyl hodnocen za C (*Příloha II*).

Reforma musí být dokončena nejpozději do čtyř let od schválení EK, investiční projekt pak do sedmi let. ČS bude mít možnost podat žádost o změnu svého již schváleného plánu v době jeho provádění, pokud to lze odůvodnit objektivními skutečnostmi. EK žádost o změnu posoudí a rozhodne do čtyř měsíců (čl. 18).

Podle vyjádření EK (v rámci technické diskuze k její prezentaci návrhu na jednání FiCo) bude muset plán obsahovat jak investice, tak reformy; poměr mezi nimi však stanoven nebude. Její rozhodnutí o (ne)přidělení finanční podpory bude učiněno na základě balíčku návrhů ČS v podobě jeho plánu jako celku.

²⁸ *Country Specific Recommendations*

²⁹ Tj. těch schválených kolegiem komisařek a komisařů, nikoliv ve Zprávě o ČR – tzv. Country Reportu.

Finanční záležitosti

ČS na základě dosažení vytyčených milníků a cílů plánu pak bude moci ve stanoveném intervalu žádat formou odůvodněné žádosti EK³⁰ o platbu (ať už platbu z přiděleného grantu či o tranši přidělené půjčky). EK bude mít lhůtu dvou měsíců na posouzení, zda je žádost oprávněná (čl. 19 odst. 3).

Dále je (čl. 19 odst. 4 - 8) stanoven postup v případě, že ČS dle zhodnocení EK nepodnikne dostatečné kroky pro plnění plánu. Výsledkem postupu může být až rozhodnutí EK o zrušení přiděleného grantu nebo půjčky.

Reporting a monitoring

Jako nástroj reportingu ČS vůči EK o pokroku v plnění plánů má sloužit evropský semestr, v rámci kterého ČS budou informovat čtvrtletně o dosaženém pokroku v plnění jejich národních plánů a tento reporting budou také reflektovat ve svých NPR (čl. 20).

EK (dle čl. 23) monitoruje implementaci RRF a pokrok v plnění cílů RRF, stanovených v čl. 4. Příslušné indikátory jsou uvedeny v *Příloze III*.

Dosavadní projednávání aktuálního návrhu RRF

V rámci projednávání návrhu Radou byla zahájena diskuze o návrhu nařízení na FiCo. Dále byla zahájena diskuze o RRF také na Ad hoc pracovní skupině pro VFR 2021 - 2027, EFC a Radě ECOFIN. V rámci technické diskuze k prezentaci EK na jednáních FiCo dne 2. a 8. června 2020 některé ČS již nastínily svou pozici k návrhu (viz níže, část rámcové pozice 8) *Pozice členských zemí*).

2) Pozice ČR:

Obecně k návrhu a k jeho dosavadnímu projednávání

RRF je předložen jako součást EURI, ke kterému je připravována samostatná rámcová pozice. ČR obecně vítá iniciativy EK směřující k obnově hospodářství EU po pandemii COVID-19. ČR má však za to, že pro zamezení překryvů v zaměření nástrojů a neefektivity při využití prostředků (navíc získaných půjčkou EK na finančních trzích), by mělo být přesněji vymezeno zacílení jednotlivých nových nástrojů. Dle ČR by RRF měl být zaměřen na dlouhodobé strukturální výzvy s vědomím, že pro překonání bezprostředních následků pandemie a souvisejících hospodářských problémů jsou vhodné jiné nástroje.

V předchozích vyjednáváních byla ČR skeptická k návrhu nástrojů RDT (později BICC a CRI). ČR tedy zastává skeptický postoj i k navrženému významnému navýšení rozpočtu RRF vůči původnímu návrhu pro RDT (následně BICC/CRI). RRF je novým, dosud nevyzkoušeným nástrojem. ČR obecně preferuje nevytvářet nové nástroje. Za hlavní a osvědčený nástroj pro podporu investic ČR považuje kohezní politiku. V rámci vyjednávání o novém VFR proto ČR preferuje zachování co nejvyšší alokace pro kohezní politiku a společnou zemědělskou politiku, a to také v rámci EURI. ČR ovšem vítá, že nebude realizován specifický nástroj exkluzivně pro ČS eurozóny (BICC).

Navrženou alokací je RRF s předstihem nejvýznamnější částí EURI. Bude-li RRF zřízena, ČR považuje za nezbytné, aby pro efektivní využití podpory byly podmínky čerpání flexibilní, s významnou rolí ČS a s co nejnižší administrativní zátěží pro ně.

³⁰ Takovéto žádosti o vyplacení mohou ČS předkládat EK dvakrát ročně.

Z pohledu ČR navržená konstrukce výrazně posiluje roli EK, a to zejména s ohledem na napojení na evropský semestr a posouzení národních plánů na podporu oživení a odolnosti (ČS žádajícího o finanční podporu) i ve světle reflexe CSRs. Pokud dojde k navrženému posílení role EK, je na místě za ČR podpořit diskuzi v Radě, jak posílit *ownership* ČS a kontrolu Rady nad celým procesem.

ČR má za to, že v zájmu efektivity jednání by se měla technická diskuze o návrhu RRF opět soustředit na FiCo, aby se předešlo roztříštění technické debaty na více různých platformách zároveň. Politická diskuze o návrhu velmi vysoké alokace RRF a jejího využití (podíl granty/půjčky) by pak měla proběhnout mezi lidry EU na jednání Evropské rady.

Blíže k jednotlivým článkům návrhu nařízení

K cílům RRF

Dle EK (jak je uvedeno v příslušné důvodové zprávě návrhu nařízení) by se RRF měla zaměřit na strukturální výzvy stojící před ČS a takto doplnit další navrhované nástroje reagující na aktuální dopady krize. ČR s EK souhlasí v tom, že základem musí být hospodářská, sociální a územní soudržnost EU. ČR však považuje za nezbytnou cestu pro dosažení soudržnosti vzestupnou hospodářskou a sociální konvergenci ČS EU. ČR proto navrhne doplnění textace čl. 3 a 4 o odkaz na vzestupnou konvergenci.

K celkové alokaci, jejím základním segmentům a rozložení v čase

ČR považuje celkovou navrženou alokaci RRF uvedenou v čl. 5 za příliš ambiciózní a bude žádat EK o bližší informace o podkladech a metodice, na jejichž základě EK dospěla k návrhu alokace a poměru pro její rozdělení mezi granty a půjčky pro ČS. ČR však vítá, že návrh neobsahuje povinné kofinancování ze strany ČS.

ČR považuje za samozřejmé, že prostředky, které ČS dobrovolně převede ze své obálky ve sdíleném řízení do RRF, budou v rámci RRF využity pouze ve prospěch dotčeného ČS. Formulace v čl. 6 je méně jednoznačná než obdobná formulace u TSI.³¹ ČR může podpořit případný návrh na vyjasnění formulace tak, aby bylo jednoznačné, že převedené prostředky mohou být použity pouze pro daný ČS.

Aby RRF mohla být skutečně komplementární k dalším nástrojům navrženým v reakci na krizi a mohla přispět k řešení skutečně strukturálních výzev, a tedy posílit vzestupnou hospodářskou a sociální konvergenci, je třeba upravit alokační klíč pro národní obálky a rozložení využívání podpory v čase. ČR proto bude prosazovat úpravy zejména čl. 11 a 12 tak, aby byl harmonogram možného čerpání podpory z RRF více rozložen do delšího časového období, a podpora tak mohla být efektivněji využita k překonání dlouhodobých výzev.

K alokačnímu klíči a půjčkám

Vzhledem k výše popsanému zacílení RRF na dlouhodobé výzvy by rozdělení prostředků mělo reflektovat nezbytnost podpory vzestupné konvergence a nemělo by znevýhodňovat ty ČS, které zvládly dobře zdravotní krizi pandemie COVID-19. ČR proto bude prosazovat úpravy čl. 10 (a související úpravy v dalších částech dokumentu: příslušné body *odůvodnění*, *Příloha I*), aby alokační klíč primárně nezohledňoval (historickou) výši nezaměstnanosti a dále aby místo převrácené hodnoty HDP na obyvatele využíval lépe odpovídající ukazatel převrácené hodnoty HND na obyvatele.

³¹ Návrh nařízení o zřízení TSI, COM(2020) 409 final: poslední věta čl. 6 odst. 3 („Uvedené zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.“) je potvrzena navíc čl. 10 odst. 2 („Převod uskutečněný členským státem v souladu s odstavcem 1 se použije výlučně v tomto členském státě.“).

Dle ČR obecná míra nezaměstnanosti není zcela vypovídající pro úroveň konvergence daného ČS. Rozhodné období pro kritérium míry nezaměstnanosti (2015 - 2019) ani nic neříká o závažnosti socioekonomických dopadů krize pandemie na jednotlivé ČS a navíc penalizuje ty země, které měly před krizí nízkou obecnou míru nezaměstnanosti. Bude-li míra nezaměstnanosti jako jeden z determinantů výše obálky prosazena, tento indikátor by měl být alespoň omezen i zespodu, vedle již navržených stropů svrchu, a to např. číslem 1 tak, aby tento parametr neznevýhodňoval ČS s výbornými výsledky ekonomické aktivity na trhu práce (solidní úrovní míry zaměstnanosti), které proto vykazují výrazně podprůměrnou míru nezaměstnanosti.

ČR bude EK žádat o bližší informace k metodice EK pro určení parametrů zvýhodněných půjček pro ČS (čl. 12 a 13), a to včetně upřesnění kritérií pro poskytnutí půjčky za mimořádných okolností nad rámec ve výši přesahující 4,7 % HND příslušného ČS (čl. 12 odst. 5).

K plánům oživení a odolnosti

Pro efektivní využití podpory z RRF prosazuje ČR obecně vysoký stupeň flexibility a tzv. *ownership* ČS v procesu čerpání podpory. V čl. 14 bude prosazovat uvolnění podmínky, že plány oživení a odolnosti musí být zaměřeny právě na čtyři po sobě jdoucí roky.³²

Obdobné částečné uvolnění bude ČR prosazovat (v čl. 15 odst. 3) u maximálně přípustného horizontu reformních závazků (dle návrhu EK čtyři roky) a investic (dle návrhu EK sedm let). ČR bude dále prosazovat možnost časově flexibilního předkládání plánů během roku a nikoliv každoročně výlučně na konci dubna s NPR - obdobně, jako je tomu v návrhu EK již u půjček pro ČS. ČR by také preferovala, aby ČS měl možnost žádat o proplacení podpory na základě plnění svého plánu flexibilněji, než jak je uvedeno v návrhu.

V rámci procesu posouzení plánů (v čl. 16 a 17) bude ČR prosazovat zapojení Rady. ČR souhlasí s propojením RRF s evropským semestrem, v této souvislosti je ale třeba respektovat kompetence Rady a příslušných výborů v rámci evropského semestru. Správa RRF by měla být postavena na regulérních pracovních postupech Rady EU bez rozlišování mezi ČS eurozóny a ČS mimo ni, jelikož ekonomická obnova a odolnost jsou společným zájmem všech ČS EU.

Oproti návrhu dle HR PRES (viz výše kapitola *Stručná historie návrhu*) jsou kritéria posouzení plánů oživení a odolnosti (*Příloha II*) v návrhu nařízení RRF neodůvodněně přísněna. Současné nastavení ratingu ČR vnímá jako příliš přísné a mechanické, proto ČR bude prosazovat jeho úpravu. ČR nesouhlasí se stanovením (ne)přidělení finančního příspěvku pouze jako binární možnosti (přidělení v plné výši, nebo žádné) a preferuje původní flexibilnější verzi dle návrhu HR PRES s prostřední možností stanovení přidělené finanční podpory v poloviční výši maximálního finančního příspěvku. Dle ČR je nový koncept přidělování prostředků na základě reálných nákladů (viz *Příloha II, bod 3*) sice transparentní, na druhou stranu však může výrazně penalizovat levné, ale přitom zásadní reformy pro růst, zaměstnanost a udržitelnost veřejných financí. S ohledem na existenci výrazných strukturálních mezer v ČS by ČR preferovala přidělování prostředků na reformy bez ohledu na reálné náklady reforem, jako tomu bylo v původním návrhu RDT (a posléze CRI). V případě investic ČR souhlasí s poskytováním podpory dle nákladů investice, bez povinnosti národního kofinancování.

Pro zajištění dostatečné úrovně *ownershipu* ČS k jejich závazkům by měl existovat dostatečný prostor pro promítnutí národních priorit do plánů na podporu oživení a odolnosti. Příprava

³² Konkrétně ČR bude navrhopvat např. doplnění slova „obvykle“ do věty: „...dotčeného členského státu **obvykle** pro následující čtyři roky.“

a posouzení plánů by měla zohledňovat dokumenty cyklu evropského semestru v celé jeho šíři - tj. také tzv. zprávy o zemi (*Country Report*) a ideálně rovněž priority uvedené v NPR. To by zajistilo aspekt silnějšího národního *ownershipu* plánů na podporu oživení a odolnosti a lepší využití hloubkové analýzy obsažené ve zprávách EK o jednotlivých zemích.

ČR také bude vznášet na EK dotazy k postupu při žádosti ČS o změnu svého již schváleného plánu v době jeho provádění (čl. 18). ČR by např. preferovala vysvětlení neurčitého termínu „objektivní okolnosti“, kterými se vytyčují všeobecné situace, které mohou přimět ČS podat odůvodněnou žádost EK k úpravě jejího rozhodnutí (dle čl. 17 odst. 1 a 2). V návaznosti na to bude ČR popřípadě prosazovat úpravy čl. 18 tak, aby zacílení reforem a investic mohlo dostatečně přesně reflektovat dynamický hospodářský a sociální vývoj.

K finančním záležitostem

Z výše popsaných důvodů ČR preferuje co nejnižší administrativní zátěž při využívání podpory z RRF. Požadavek EK na řádně zdůvodněnou žádost o platbu ČR považuje za nadbytečný (čl. 19 odst. 3) a bude požadovat jeho vypuštění. O průběhu implementace plánů bude EK informována vedle vlastního monitoringu také prostřednictvím reportování ze strany ČS.

ČR bude dále vznášet připomínky také k postupu při neplnění plánů ze strany ČS, jak je popsán v čl. 19 odst. 4 - 8. ČR bude usilovat o zajištění maximální objektivitu procesu a dostatečného časového prostoru pro ČS, aby mohly na zhodnocení EK reagovat (např. v kontextu omezení, která mohou přinášet některé fáze standardního politického cyklu).

K reportingu a monitoringu

ČR souhlasí s využitím etablovaného mechanismu evropského semestru pro reporting za podmínky, že jím semestr nebude nadměrně administrativně přetěžován. ČR však v tomto kontextu nesouhlasí s ustanovením čl. 20, stanovujícím povinnost pro ČS reportovat každé čtvrtletí. Etablovaný evropský semestr využívá primárně NPR, jak je ostatně v čl. 20 uvedeno. A popřípadě také *zprávu o realizaci NPR* z posledního kvartálu kalendářního roku. Dle názoru ČR je pro reporting ze strany ČS dostačující využít NPR (a tedy reportovat v ročním cyklu), popřípadě také *zprávu o realizaci NPR*, a tedy reportovat dvakrát ročně.

3) Dopad na právní řád ČR:

Jedná se o přímo účinné nařízení, které by v případě přijetí nevyžadovalo změnu národní legislativy.

4) Dopad na státní rozpočet:

Návrh nařízení neobsahuje povinné spolufinancování z národních zdrojů. Dopady mohou spočívat v příslušné části odvodů ČR do rozpočtu EU (při splácení půjčky EK na EURI prostřednictvím přímých odvodů), popřípadě ve splácení půjčky ČR poskytnuté z RRF. Naopak příjmům státního rozpočtu odpovídá podpora získaná z RRF.

5) Další relevantní dopady (např. na ŽP, hospodářské, sociální, apod.):

Další dopady nebyly dosud analyzovány.

6) Pozice zástupců sociálních a hospodářských partnerů, zástupců samosprávy, nevládních organizací a případně dalších osob:

Pozice sociálních a hospodářských partnerů není dosud známa.

7) Pozice EK a EP:

EK je předkladatelem návrhu. Pozice EP není dosud známa.

8) Pozice členských zemí:

Zatím není známa detailněji pozice ČS k aktuálně předloženému návrhu. V rámci technické diskuze k prezentaci EK na jednáních FiCo (2. a 8. června 2020) některé ČS však již nastínily svou pozici:

FR a **PT** předložený návrh EK explicitně podporují. **FR** má za to, že ČS eurozóny by se měly být schopny v rámci provádění RRF lépe koordinovat (podobně **PT**, pro které je svébytná kapacita pro eurozónu dlouhodobou politickou prioritou). **NL** prosazuje jako podmínku financování z RRF strukturální reformy a silnou vazbu na CSRs. **NL**, **LU**, **AT** a **SE** chybí v návrhu povinné národní kofinancování. **NL** a **DK** prosazují zavedení ukončovací klauzule (tzv. sunset clause), jelikož podle **NL** je délka RRF příliš dlouhá.

DK a **IE** se domnívají, že nastavení alokačního klíče má vycházet ze současné krize. Podle **IE** alokační klíč má být navíc celkově dynamičtější a navrhuje použití ukazatele HND namísto HDP. Podle **EK** alokační kritérium strukturální nezaměstnanosti nejlépe stanovuje potřeby ČS na realizaci reforem a investic směrem k vyšší odolnosti jejich ekonomik.

9) Projednání v Parlamentu ČR:

Návrh původního nařízení o zřízení *Programu na podporu reforem* projednal Senát Parlamentu ČR na 4. schůzi dne 20. prosince 2018 a přijal usnesení obecně v souladu s rámcovou pozicí vlády³³. Aktuální návrh nařízení o zřízení RRF byl Výborem pro záležitosti Evropské unie Senátu PČR na 21. schůzi dne 9. 6. 2020 usnesením č. 164 vybrán k projednání.

10) Procedurální otázky:

Právním základem je čl. 175 (třetí pododstavec) Smlouvy o fungování Evropské unie.

Evropský parlament a Rada přijímají návrh nařízení řádným legislativním postupem. V Radě je hlasováno o návrhu nařízení kvalifikovanou většinou.

³³ Rámcová pozice byla schválena dne 30. září 2018.

Brusel 28. května 2020
(OR. en)

8136/20

**CADREFIN 86
RESPR 10
POLGEN 47
FIN 301**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 456 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 456 final.

Příloha: COM(2020) 456 final

V Bruselu dne 27.5.2020
COM(2020) 456 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ,
EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU
REGIONŮ**

Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci

{SWD(2020) 98 final}

Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci

1. Úvod

Koronavirus otrásl Evropou a celým světem až do základů: vystavil zkoušce naše systémy zdravotní péče a sociálního zabezpečení, naši společnost a hospodářství i náš způsob života a vzájemné spolupráce. Lidé přišli o své blízké i svou práci a jejich plány a budoucnost zahalila nejistota. Evropa byla postavena před výzvou v oblasti veřejného zdraví, která se rychle proměnila v nehlubší hospodářskou krizi v její historii. A již nyní můžeme pozorovat, že virus navždy poznamenal naše vztahy i naši politiku a geopolitiku. Nepřízeň osudu je však často příležitostí. Nastal čas, aby se naše Evropská unie znovu postavila na nohy a společně vyšla vstříc **nápravě škod, které krize způsobila, a přípravě na lepší budoucnost pro příští generaci.**

Je v našem společném zájmu, abychom odolali i tomu nejtvrdějšímu úderu, posílili svůj jednotný trh a investovali do společných evropských priorit. V naší Unii platí, že každé euro investované do jedné země je investicí do zemí ostatních. Kolektivní a soudržné oživení, které urychlí souběžnou zelenou a digitální transformaci, tak jedinečně posílí konkurenceschopnost, odolnost i pozici Evropy na světové scéně. Právě proto **musí být motorem evropského oživení solidarita, soudržnost a konvergence.** Žádný jednotlivec, region ani členský stát přitom nesmí zůstat stranou.

Od propuknutí pandemie přijala EU a její členské státy bezprecedentní opatření na **ochranu životů a zdrojů obživy.** EU jednotlivé státy v jejich úsilí řešit krizi v oblasti zdraví a zmírnit tvrdý dopad na hospodářství podpořila. Na boj s virem ze svého rozpočtu věnovala každé dostupné euro. Plně využila flexibility rozpočtových pravidel a pravidel státní podpory a navrhla vytvoření SURE, nového nástroje, který má lidem pomoci udržet si práci.

Ten byl součástí **opatření v rámci první reakce,** z něhož lze na podporu pracovníků, malých podniků a ekonomik členských států okamžitě poskytnout více než půl bilionu EUR. Spolu s opatřeními přijatými Evropskou centrální bankou poskytuje dosavadní reakce EU členským státům nebyvalou finanční sílu na pomoc těm, kteří ji potřebují nejvíce. Jednalo se sice o správná opatření přijatá ve správný čas, ale jsme si vědomi toho, že k nastartování našich ekonomik to nebude ani zdaleka stačit.

Aby se ekonomika opět rozjela, musíme v ni obnovit důvěru. Lidé musí důvěřovat místům, na kterých pracují, nakupují a scházejí se. Potřebují ujištění a nesmějí si dělat starosti o své živobytí a budoucnost. Oživení bude záviset na tom, zda bude možné postupně a udržitelně uvolňovat opatření proti šíření nákazy, na naší schopnosti žít ve společnosti společně s virem a na jasném porozumění vývoji situace v celé Evropě.

Tato krize není jako žádná z těch, kterým jsme čelili doposud. Má rušivé účinky a neustále se mění. A četné z jejích dopadů a rozporů se budou i nadále odehrávat a vyvíjet neočekávaným nebo nepředvídatelným způsobem. Už víme, že nezbytná opatření, která EU a její členské státy přijaly k záchraně stovek tisíc životů, něco stála. Zasažena byla celá Evropa a odstávka hospodářství vedla k tomu, že pracovní místa, příjmy a zdravé podniky byly vystaveny rizikům, jež během dřívějších krizí neměla obdobu.

Přestože je virus ve všech členských státech stejný, **dopad na jednotlivé státy a potenciál k jejich oživení se velmi liší**. Země a regiony s ekonomikami závislými na klientských službách, vývozu nebo vysokém počtu malých podniků budou zasaženy mnohem silněji než ostatní. A i když každý členský stát poskytl svým pracovníkům a podnikům co největší podporu, všechny z nich ji nedokáží poskytnout ve stejné míře. Hrozí tak, že proces oživení nebude vyvážený a že se při něm vytvoří nerovné podmínky a prohloubí rozdíly. To ukazuje na potřebu evropské reakce a na její hodnotu.

Naše dnešní rozhodnutí začnou již od zítřka utvářet budoucnost příští generace. Obrovské investice, které jsou k nastartování našich ekonomik zapotřebí, musí těmto ekonomikám ulevit od zátěže, kterou na svých bedrech nesou, a ne ji ještě zvýšit. Z tohoto důvodu musí plán EU na podporu oživení vést k vytvoření **udržitelnější, odolnější a spravedlivější Evropy** pro příští generaci.

Naše generační výzvy – zelená a digitální transformace – mají nyní ještě větší význam než před krizí. Skrze oživení tak **souběžnou zelenou a digitální transformaci popoženeme rychleji vpřed**. Posílíme svou strategickou autonomii a zároveň si podržíme výhody otevřené ekonomiky. Budeme podporovat své partnery po celém světě a staneme v čele obnovené a posílené formy multilateralismu, kterou tento svět potřebuje.

Aby Komise tomuto mimořádnému závazku dostála a připravila nám lepší budoucnost, navrhuje dnes v rámci přepracovaného dlouhodobého rozpočtu EU vytvoření nového nástroje na podporu oživení, který nazvala **Next Generation EU** („EU příští generace“). **Tento evropský plán na podporu oživení uvolní prostředky v celkové výši 1,85 bilionu EUR¹**, které pomohou nastartovat naši ekonomiku a zajistí, aby se Evropa odrazila vpřed.

Oživení pravděpodobně potrvá dlouho, potřeby jsou však bezprostřední. Rychlé dosažení dohody o těchto návrzích bude silným vyjádřením evropské jednoty, solidarity a i toho, že se ubíráme společným směrem. Oživení Evropy bude týmovou prací, společným úsilím nás všech, od jednotlivců, přes sociální partnery a občanskou společnost až po podniky, regiony, země a orgány či instituce. **Nadešla tedy chvíle pro Evropu – a je čas uchopit ji společně.**

2. ANATOMIE HOSPODÁŘSKÉ KRIZE

Abychom pochopili, co Evropa k oživení potřebuje, musíme si nejprve udělat jasný obrázek o tom, před čím stojíme. Prognózy či definitivní závěry jsou v této fázi krize nutně spojeny s nejistotou. Je však již zřejmé, že hospodářské vyhlídky jsou plné rizik a že recese v Evropě by mohla být hluboká, zničující a vleklá, pokud nyní nebudeme rozhodně jednat.

Omezení zavedená proti šíření viru hospodářský život zpomalila – a v některých případech téměř zastavila. Byl narušen chod dodavatelských řetězců i provoz výrobních linek a přerušen obchod se zbožím a službami. Výdaje domácností a soukromé investice

¹ Není-li uvedeno jinak, jsou částky vyjádřeny ve stálých cenách roku 2018.

se propadly na historické minimum. Evropské hospodářství a většina jeho průmyslových ekosystémů ke svému fungování využívá pouhý zlomek své kapacity.

Očekává se, že tyto faktory hospodářství EU společně přivedou k silnému útlumu. Čísla jsou neúprosná a rozsah škod je nebývalý. Odhady naznačují, že hrubý domácí produkt (HDP) EU klesl ve druhém čtvrtletí roku 2020 ve srovnání se stejným obdobím v minulém roce přibližně o 15 %. **Celkově se pak očekává, že hospodářství EU se v roce 2020 propadne o více než 7 %.** V případě nejnepříznivějšího scénáře, který počítá s druhou vlnou nákazy a prodloužením omezujících opatření, by však v tomto roce mohlo dojít až k 16% poklesu HDP.

Přestože se očekává, že se hospodářství v roce 2021 navrátí k růstu, **oživení bude zpočátku jen částečné a dopad krize na jednotlivce a podniky kritický.** Je pravděpodobné, že mnoha lidem se sníží příjmy a jejich pracovní místa budou ohrožena. Nezaměstnanost v EU má stoupnout na 9 %, což neúměrně tvrdě zasáhne mladé lidi, pracovníky s nízkou kvalifikací a dočasným zaměstnáním a osoby žijící v chudších domácnostech. Míra chudoby se pravděpodobně zvýší a nerovnosti prohloubí, což podtrhuje důležitost toho, že oživení musí mít sociální a inkluzivní rozměr. Likvidita a přístup k financování budou pro podniky, a zejména pro ty menší, i nadále představovat problém. Bude třeba zmírnit riziko insolvence, aby se zabránilo zhoršení dominového efektu.

Hospodářský dopad krize bude v různých částech ekonomiky značně rozdílný. Nejvíce zasaženy jsou podniky poskytující klientské služby nebo služby závislé na místech s hustým výskytem lidí a zákaznických zónách. První odhady Komise naznačují, že cestovní ruch, sociální ekonomika a tvůrčí a kulturní ekosystémy by mohly ve druhém čtvrtletí roku 2020 zaznamenat pokles obrátu o více než 70 %. Tvrdě zasaženy budou i textilní průmysl, doprava, energeticky náročná průmyslová odvětví a odvětví výroby energie z obnovitelných zdrojů. Ekosystémy s větší důvěrou spotřebitelů, jako je výroba, maloobchod nebo zdravotnictví, se pravděpodobně zotaví rychleji, zatímco jiné zřejmě zůstanou ekonomicky zasaženy déle.

Dopad krize a potenciál oživení závisí také na demografické nebo hospodářské struktuře jednotlivých zemí: například země s vysokým počtem malých a středních podniků budou zasaženy silněji. Záleží také na jejich schopnosti absorbovat otřes a reagovat na něj, zejména pomocí státní podpory. Tato situace vytváří výrazný dominový efekt na jednotném trhu a prohlubuje rozdíly a nerovnosti mezi členskými státy. Svědčí o tom skutečnost, že recese se v případě některých zemí přiblíží k 10 % ve srovnání s průměrnou hodnotou 6–7,5 % v zemích jiných.

Tento obrázek, který je podrobněji popsán v doprovodném posouzení potřeb², ukazuje na nutnost obrovských investic a financování. Konečné vyčíslení investičních potřeb v této fázi krize nelze provést přesně. V posouzení potřeb se však odhaduje, že aby Evropa mohla nastoupit cestu k udržitelnému oživení, bude muset v letech 2021 a 2022 uskutečnit dodatečné veřejné a soukromé investice ve výši nejméně 1,5 bilionu EUR.

² SWD(2020) 98.

3. INVESTICE DO PŘÍŠTÍ GENERACE

Z posouzení potřeb vyplývá nutnost rychlé a plošné realizace obrovských investic, včetně rozsáhlých veřejných a soukromých investic na vnitrostátní úrovni. **Pokud bychom oživení ponechali jen na samotných zemích, bylo by pravděpodobně neúplné, nerovnoměrné a nespravedlivé.** Toto riziko přitom v jiných částech světa skutečně hrozí. Ale v naší Unii, kde lidé, podniky a ekonomiky na sobě závisejí, je Evropa v jedinečné pozici, jež jí umožňuje investovat do udržitelného oživení a budoucnosti společně. Tato investice bude **společným příspěvkem do naší společné budoucnosti**, a ukáže tak skutečnou a hmatatelnou hodnotu členství v Unii.

Ideálním nástrojem k uskutečnění této investice je rozpočet EU, který je koncipován tak, aby sloužil cílům soudržnosti, konvergence a solidarity. Je vyzkoušený, transparentní a důvěryhodný. Umožňuje investovat do společně schválených programů a priorit a zajišťuje, aby ti, kdo potřebují větší podporu na dosažení úrovně ostatních, získali potřebné investice.

Komise dnes proto navrhuje **nový nástroj na podporu oživení v hodnotě 750 miliard EUR, Next Generation EU**, který má v silném a moderním dlouhodobém rozpočtu EU své místo. Jedná se o historicky významný a ojedinělý návrh, který odráží rozsah i rozměr výzvy, které čelíme. Podrobný popis toho, jak nástroj bude fungovat, je uveden v doprovodném sdělení³ a dále v právních předpisech, které byly dnes přijaty. Jeho hlavními prvky jsou:

Získání finančních prostředků

Finanční prostředky pro nástroj Next Generation EU budou získány dočasným zvýšením stropu vlastních zdrojů na 2 % hrubého národního důchodu EU. To Komisi umožní využít svůj velmi silný úvěrový rating k tomu, aby si na Next Generation EU půjčila 750 miliard EUR na finančních trzích.

Získané finanční prostředky budou muset být vráceny prostřednictvím budoucích rozpočtů EU – ne dříve než v roce 2028 a ne později než v roce 2058. Aby to bylo možno provést spravedlivým a sdíleným způsobem, **Komise navrhne řadu nových vlastních zdrojů.** Ty by mohly zahrnovat nový vlastní zdroj ze systému obchodování s emisemi a mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a vlastní zdroj z provozu velkých podniků. A mohly by zahrnout i novou digitální daň, jejíž koncepce má vycházet z výsledků činnosti Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Komise aktivně podporuje jednání vedená OECD a skupinou G20 a je připravena zakročit v případě, že celosvětové dohody nebude dosaženo. Tyto návrhy doplní návrhy Komise týkající se vlastních zdrojů ze zjednodušené daně z přidané hodnoty a nerecyklovaných plastů.

Kromě nástroje Next Generation EU Komise navrhuje i **přepracovaný rozpočet EU, jehož výše dosáhne v období 2021–2027 přibližně 1 100 miliard EUR.**

³ COM(2020) 442.

Investování finančních prostředků

Veškeré finanční prostředky získané prostřednictvím Next Generation EU a nového rozpočtu EU budou přidělovány pomocí programů EU. To znamená, že každé investované euro pomůže Evropě zpátky na nohy, urychlí její souběžnou zelenou a digitální transformaci a napomůže jí k vybudování spravedlivější a odolnější společnosti. Zároveň to znamená **plnou transparentnost a demokratickou odpovědnost** pro Evropský parlament a Radu. Finanční prostředky z Next Generation EU budou investovány do tří pilířů, a to prostřednictvím grantů ve výši 500 miliard EUR a úvěrů členskými státy v objemu 250 miliard EUR.

Cílem prvního pilíře je **podpora investic a reforem členských států**, jež tyto státy potřebují k řešení krize:

- ✓ Nová **facilita na podporu oživení a odolnosti** s rozpočtem 560 miliard EUR přidělovaným ve formě grantů a úvěrů. Bude podporovat členské státy při provádění investic a reforem, které jsou klíčové pro udržitelné oživení. Členské státy navrhnou vlastním potřebám přizpůsobené vnitrostátní plány na podporu oživení, které budou vycházet z priorit v oblasti investic a reforem stanovených v rámci evropského semestru a které budou v souladu s vnitrostátními plány v oblasti klimatu a energetiky, s plány spravedlivé transformace a dohodami o partnerství a s operačními programy v rámci fondů EU.
- ✓ Nová iniciativa **REACT-EU** s rozpočtem 55 miliard EUR poskytne členským státům dorovnávací příspěvek na podporu soudržnosti. Tyto prostředky budou k dispozici od roku 2020 a budou rozděleny podle nového alokačního klíče s přihlédnutím k dopadům krize. Tím se zajistí, že nebude přerušena tok finančních prostředků na klíčová opatření pro zotavení z krize a na podporu nejchudším osobám. Iniciativa podpoří pracovníky a malé a střední podniky, systémy zdravotnictví i zelenou a digitální transformaci a bude určena všem odvětvím – od cestovního ruchu až po kulturu.
- ✓ Na podporu zelené transformace Komise navrhuje vyčlenit dodatečné finanční prostředky pro Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. V příštím rozpočtovém období EU budou rovněž posíleny programy politiky soudržnosti – rovněž s cílem umožnit větší flexibilitu.

Cílem druhého pilíře je **nastartovat ekonomiku EU tvorbou pobídek pro soukromé investice**.

- ✓ Nový **nástroj na podporu solventnosti** má mobilizovat soukromé zdroje pro zajištění naléhavě potřebné podpory jinak zdravým podnikům. Investice budou směřovat k podnikům v nejvíce zasažených odvětvích, regionech a zemích. To napomůže k vytvoření rovných podmínek pro ty členské státy, které nejsou schopny tolik pomoci formou státní podpory. Nástroj může být zprovozněn již v roce 2020 a jeho rozpočet ve výši 31 miliard EUR má na podporu solventnosti uvolnit více než 300 miliard EUR. Budou vypracovány pokyny, které pomohou tyto investice sladit s prioritami EU.

- ✓ Komise navrhuje **modernizovat Program InvestEU**, stěžejní investiční program EU, více než zdvojnásobením jeho kapacity.
- ✓ Kromě výše uvedeného bude v rámci Programu InvestEU vytvořena **facilita pro strategické investice**. Díky prostředkům ve výši 15 miliard EUR, jež do ní budou vloženy z Next Generation EU, dokáže uvolnit investice ve výši 150 miliard EUR. Ty budou využity na investice do posílení naší odolnosti a strategické autonomie ve všech klíčových technologiích a hodnotových řetězcích.

Cílem třetího pilíře je **poučení z krize**:

- ✓ Komise navrhuje vytvoření **nového a samostatného programu „EU pro zdraví“** s rozpočtem 9,4 miliardy EUR. Ten má investovat do prevence, připravenosti na krizi, nákupu životně důležitých léčivých přípravků a prostředků, jakož i do zlepšování dlouhodobých výsledků v oblasti zdraví. Za účelem poučení z krize bude posílena i řada dalších klíčových programů, zejména rescEU a Horizont Evropa.
- ✓ V zájmu **lepší podpory našich globálních partnerů** bude také posílen nástroj pro sousedství, rozvojovou a mezinárodní spolupráci i nástroj humanitární pomoci.

Kromě uvedených tří pilířů investic prostřednictvím nástroje na podporu oživení Komise rovněž navrhuje posílit v rozpočtu EU i řadu dalších programů ve srovnání s tím, co bylo projednáno na zasedání Evropské rady v únoru. Patří k nim společná zemědělská politika, Evropský námořní a rybářský fond, program pro jednotný trh a programy podporující spolupráci v oblasti daní a cel, Nástroj pro propojení Evropy, Erasmus+, program Kreativní Evropa, program Digitální Evropa, Evropský obranný fond, Fond pro vnitřní bezpečnost, Azylový a migrační fond, Fond pro integrovanou správu hranic a nástroj předvstupní pomoci.

4. NÁPRAVA ŠKOD A PŘÍPRAVA PŘÍŠTÍ GENERACE: ZÁKLADY POLITIKY

Tato přelomová a měnící se krize je v první řadě lidskou tragédií. Vedle pokračujícího úsilí o řešení zdravotního rozměru musí EU upřednostnit sociální rozměr této problematiky, zejména provedením evropského pilíře sociálních práv. Musíme investovat do ochrany a vytváření pracovních míst a do řízení své konkurenceschopné udržitelnosti tím, že budeme budovat spravedlivější, ekologičtější a digitálnější Evropu. Musíme napravit krátkodobé škody způsobené krizí tak, abychom rovněž investovali do naší dlouhodobé budoucnosti. Aby toho EU dosáhla, musí nyní svými politikami jasně a jistě formulovat účel a směr.

4.1. Zelená dohoda pro Evropu: strategie EU pro růst

Zelená dohoda pro Evropu je evropskou strategií pro růst. Abychom využili její plný potenciál, je nezbytné, aby nástroj Next Generation EU podporoval naši konkurenceschopnou udržitelnost. **Veřejné investice do hospodářského oživení by měly respektovat ekologickou zásadu „neškodit životnímu prostředí“.** Tyto investice by měly být vedeny prioritami stanovenými v rámci evropského semestru, vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a změny klimatu a plánů pro spravedlivou transformaci.

Investiční pokyny pro nový **nástroj na podporu solventnosti** budou rovněž odrážet potřebu upřednostňovat zelené investice. To bude podpořeno 25 % z rozpočtu EU vynaloženými na investice v oblasti klimatu a dodatečným financováním pro program Horizont Evropa, což odráží zásadní úlohu výzkumu a inovací v přechodu na čisté, oběhové, konkurenceschopné a klimaticky neutrální hospodářství.

Aby se napomohlo uvolnění potřebných soukromých investic, jsou podstatné dlouhodobá jistota a předvídatelnost. To podtrhuje význam právního rámce pro klima a nadcházejících návrhů na **ambicióznější cíle v oblasti snižování emisí do roku 2030**. **Taxonomie EU v oblasti udržitelného financování** bude vodítkem pro investice do oživení Evropy s cílem zajistit, aby byly v souladu s našimi dlouhodobými ambicemi. To bude podpořeno **obnovenou strategií pro udržitelné finance** v dalším průběhu tohoto roku. Pro zajištění úplného začlenění environmentálních a sociálních zájmů do obchodních strategií předloží Komise v roce 2021 novou iniciativu týkající se **udržitelné správy a řízení společností**.

Tato investice by měla napomoci tomu, aby se **Zelená dohoda pro Evropu stala hnací silou vytvářející pracovní místa**. Splnění stávajících cílů v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 může zvýšit HDP o 1 % a vytvořit téměř 1 milion nových zelených pracovních míst. Investice do **oběhovějšího hospodářství** mají potenciál vytvořit do roku 2030 nejméně 700 000 nových pracovních míst a pomoci EU snížit její závislost na vnějších dodavateli a zvýšit její odolnost vůči celosvětovým problémům s dodávkami.

Vedle zajištění dlouhodobé jistoty musí zelené oživení rovněž pomoci nastartovat evropské hospodářství rychle a na místní úrovni. Nadcházející **renovační vlna** se zaměří na vytváření pracovních míst ve stavebnictví, renovacích a dalších odvětvích s vysokým podílem lidské práce. Cílem regulační a finanční podpory, například **zdvojnásobení oblasti zaměřené na udržitelnou infrastrukturu v rámci Programu InvestEU**, bude nejméně zdvojnásobit roční míru renovací stávajícího fondu budov. Členské státy budou rovněž moci využít pro tento účel finanční prostředky z facility na podporu oživení a odolnosti v souladu se stanovenými prioritami v rámci evropského semestru nebo vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a změny klimatu. To pomůže ušetřit peníze na účty za energii, zajistit zdravější životní podmínky a snížit energetickou chudobu.

Ve stejném duchu se Komise zaměří také na **uvolnění investic do čistých technologií a hodnotových řetězců**, zejména prostřednictvím dodatečných finančních prostředků pro program Horizont Evropa. Nová facilitata pro strategické investice bude investovat do technologií, které jsou klíčové pro přechod na čistou energii, kupříkladu technologie výroby energie z obnovitelných zdrojů a skladování energie, čistý vodík, baterie a zachycování a ukládání CO₂ a udržitelná energetická infrastruktura. Činnost Evropské bateriové aliance bude urychlena a nová **strategie a aliance pro čistý vodík** budou řídit a koordinovat rychlé rozšiřování výroby a používání čistého vodíku v Evropě. Komise rovněž předloží návrhy na zvýšené využívání energie z obnovitelných zdrojů na moři a na lepší integraci energetického systému.

Krize rovněž ukázala klíčovou úlohu, kterou hraje doprava, neboť přerušená doprava a přerušené logistické tratě všech druhů postihly naše hodnotové řetězce a ekonomiky. S cílem pomoci vytvořit více pracovních míst se rovněž zaměříme na urychlení výroby a využívání **udržitelných vozidel a plavidel**, jakož i na **alternativní paliva**. Nástroj pro

propojení Evropy, Fond InvestEU a další fondy podpoří financování instalaci **jednoho milionu dobíjecích stanic**, obnovy čistých vozových parků ze strany měst a podniků, udržitelné dopravní infrastruktury a umožnění přechodu na čistou městskou mobilitu. Veřejné investice, které mají obnovit oživení odvětví dopravy, by měly vycházet ze závazku odvětví investovat do čistší a udržitelnější mobility.

Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a přírodních ekosystémů je klíčem ke zvýšení naší odolnosti a předcházení vzniku a šíření budoucích nákaz. Tím se zdvojnásobuje význam nedávno přijaté **strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030** a nadcházející strategie EU v oblasti lesnictví. V Programu InvestEU dojde během příštích 10 let k mobilizaci nejméně 10 miliard EUR v rámci nové iniciativy v oblasti přírodního kapitálu a oběhového hospodářství.

Společná zemědělská politika a strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ **podpoří naše zemědělce a zemědělské odvětví, aby prosperovali** a nadále nám poskytovali cenově dostupné, výživné, bezpečné a udržitelné potraviny, které potřebujeme, a zároveň posílí naše dodavatelské řetězce a budou řešit problémy, které během krize vyšly najevo. Vzhledem k zásadní úloze zemědělců a venkovských oblastí v zelené transformaci navrhuje dnes Komise posílit rozpočet pro **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova** o 15 miliard EUR.

Mnoho lidí, regionů a odvětví, které jsou krizí nejvíce zasaženy, bude muset prodělat větší změnu než většina ostatních. Proto dnes Komise navrhuje posílit **Fond pro spravedlivou transformaci** o další 32,5 miliardy EUR. Tyto finanční prostředky budou použity na zmírnění sociálně-ekonomických dopadů transformace, například podporou rekvalifikace, podporou malých a středních podniků při vytváření nových ekonomických příležitostí a investováním do přechodu na čistou energii. Komise rovněž předkládá návrhy na zřízení nového úvěrového nástroje pro veřejný sektor, který tvoří třetí pilíř mechanismu pro spravedlivou transformaci. Tyto kroky budou podpořeny částkou 1,5 miliardy EUR z rozpočtu EU a úvěry od Evropské investiční banky v objemu 10 miliard EUR.

4.2 Prohloubení a větší digitalizace jednotného trhu

Pandemie a její důsledky pro naše životy a ekonomiky vyzdvihly význam digitalizace ve všech oblastech hospodářství a společnosti EU. Nové technologie udržovaly naše podniky a veřejné služby v chodu a zajistily, aby obchod mohl pokračovat. Pomohly nám všem zůstat připojení, pracovat na dálku a podporovat učení našich dětí.

Z dlouhodobého hlediska to pravděpodobně vyvolá trvalé a strukturální změny ve společenském a hospodářském životě: více práce na dálku, elektronického učení, elektronického obchodování, elektronické veřejné správy. To podtrhuje potenciál rozvoje všeobecně uznávané e-ID – **veřejné elektronické identity** – pro umožnění jednoduchého, důvěryhodného a bezpečného přístupu k přeshraničním digitálním veřejným službám.

Pro digitální oživení budou klíčové čtyři prvky, které pomohou stimulovat konkurenceschopné inovace a poskytnout uživatelům větší výběr.

Zprv  budeme muset **investovat do v t   a lep   konektivity**. Rychl  zavádění s t  5G bude mít vedlej      v celé digitální společnosti a zvyš strategickou autonomii Evropy. Podpo   se t m          o vybudování infrastruktury, kter  dok  e zvládnout vznikající a budoucí procesy a aplikace. Poskytne se t m také nezbytn       p sma pro zdravotnictví, vzdělávání, dopravu, logistiku a sdělovací prostředky, které jsou z sadn   pro na   odolnost, konkurenceschopnost a hospod  r  k   oživení.

Zadruhé budeme potřebovat **siln         průmyslovou a technologickou prezenci** ve strategických částech digitálního dodavatelského řetězce. Stejn   jako se stal z  ejm  m význam konektivity a digitálních technologií, připomíná se nám rovněž význam bezpečnosti technologie. To znovu potvrzuje, že Evropa musí mít technologickou suverenitu v oblastech, kde na n   záleží, a udr   ovat v chodu otevřen   obchod a tok inovací.

V tomto duchu budou investice pro oživení směřovat ke **strategick  m digitálním kapacitám a schopnostem**, v  četně um  l   inteligence, kybernetick   bezpečnosti, zabezpečení komunikace, datov   a cloudov   infrastruktury, s t  5G a 6G, superpočítačů, kvantových s t  a technologie blockchain. To bude prioritou v rámci facility na podporu oživení a odolnosti, Programu InvestEU a facility pro strategick   investice. Investicn   pokyny pro nov   nástroj na podporu solventnosti budou rovněž odrážet pot  řebu up  řednostn  vat digitální investice. To rovněž pomůže p  řeklenout digitální propast v Evropě, kter  se během krize stala je    e evidentnější.

Zatřetí musíme vybudovat **reálnou ekonomiku založenou na datech** jako hnací sílu inovací a vytv  r  n   pracovních míst. Data sk   t  j   podnikům p        stost   k vývoji produktů a služeb. Abychom toho maxim  ln  e využili, pot  řebujeme **spole n   evropsk   datov   prostory v klíčových odvětvích a oblastech**, mimo j  n   v oblasti podpory evropského průmyslu, provádění Zelen   dohody pro Evropu, zdravotnictví, mobility a ve  ejn   správy.

Za tímto účelem p  edlo  j   Komise legislativní opatření v oblasti **sd  len   a správy dat**, kter   m   pomoci vytvořit vhodn   struktury pro zpracování dat napříč   lensk  m   st  t   a odv  tv  m  , odstranit p  řek    ky bránící digitálnímu obchodu a p    ravit Evropu na hospod  r  skou soutěž ve sv  tov  m hospod  r  stv   21. století. To usnadní z  řizov  n   společných datových prostorů a posílí správu v otáčkách, jako je p  renositelnost údajů nebo přístup k nim. Pot  e bude následovat **akt o datech**, kter   stanoví podmínky pro lepší přístup k pr  myslov  m datům a jejich lepší kontrolu. Komise rovněž navrhne, aby byly datov   soubory vládních institucí s vysokou hodnotou ve spole n  m zájmu zp    stupn  eny prostřednictvím otevřenějšího přístupu pro výzkum, inovace a mal   a st  redn   podniky.

  tvrt  m prvkem je pot  řeba **spravedlivějšího a snadnějšího podnikatelského prostředí**. Prodlou  en   omezen   volného pohybu osob stimulovalo nakupování na internetu a modely elektronického obchodu. Tento trend se v nadcházejících měsících a letech pouze urychlí, neboť více podnikům přejde na digitální formu podnikání. V online prostředí v    k v sou  asn   době p  revl  d  a více velkých platforem. Jejich postaven   – a jejich lepší přístup ke klíčovým zdrojům dat – má dopad na schopnost menších evropských společnosti z     t podnikat, rozvíjet se nebo v maxim  ln   míře využívat jednotn   trh.

Tyto otázky je třeba řešit, má-li Evropa maximálně využít digitální oživení. V tomto duchu bude jedním z cílů nového **aktu o digitálních službách** zlepšit právní rámec pro digitální služby s jasnými pravidly pro online platformy. Poskytne větší bezpečnost spotřebitelům v prostředí online, zamezí zneužívání tržní síly ze strany platform a zajistí spravedlivý tržní prostor s rovnými příležitostmi pro menší podniky.

Musíme se rovněž zaměřit na snížení administrativní zátěže a snazší využívání digitálních nástrojů, jako je elektronický podpis, pro podniky, zejména ty malé a střední. Potřebují podporu pro snadnější přístup k údajům a omezení byrokracie prostřednictvím digitálních řešení, například u smluv. Je třeba podporovat používání jednotných podpůrných míst a zjednodušení elektronických administrativních postupů.

Upřednostněna bude digitalizace zadávání veřejných zakázek, též vypracováním **vnitrostátních systémů a platform pro elektronické zadávání zakázek**. To bude podpořeno úplným provedením balíčku právních předpisů v oblasti práva společností s cílem usnadnit digitalizaci a mobilitu společností a provedením jednotné digitální brány.

V posledních týdnech jsme také svědky mimořádného zvýšení počtu zlovolných útoků z čtených zdrojů, které se pokoušejí využít chaosu způsobeného pandemií z kriminálních nebo geopolitických důvodů. Zlepšením svých digitálních schopností si donucovací orgány uchovávají schopnost účinně chránit občany. Digitalizace soudnictví může zlepšit přístup ke spravedlnosti a fungování podnikatelského prostředí.

Nová **strategie kybernetické bezpečnosti** se bude zabývat tím, jak posílit spolupráci, znalosti a kapacitu na úrovni EU. Pomůže také Evropě posílit její průmyslové kapacity a partnerství a podpoří vznik malých a středních podniků v této oblasti. To bude doprovázet přezkum směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů a návrh dodatečných opatření týkajících se ochrany kritické infrastruktury. Spolu s probíhající prací na kybernetické bezpečnosti v rámci bezpečnostní unie EU se tak zvýší kapacity v členských státech a zvýší se celková kybernetická bezpečnost EU.

4.3. Spravedlivé a inkluzivní oživení

Tato krize je lidskou tragédií. Evropa musí učinit vše, co je v jejích silách, aby zajistila, že z toho, co začalo jako pandemie a stalo se ekonomickou mimořádnou situací, se nestane naplno propuknuvší sociální krize. Miliony lidí po celé EU buď ztratily zaměstnání, nebo jsou v režimech zkrácené pracovní doby a další miliony lidí by mohly být ohroženy v důsledku vysoké nejistoty.

Podpora **lidí, aby zůstali v práci**, a vytváření nových pracovních míst budou hnací silou našich snah. V krátkodobém horizontu poskytne nový nástroj pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (**nástroj SURE**) 100 miliard EUR na pomoc pracovníkům, aby si udrželi své příjmy, a k zajištění toho, aby podniky mohly zůstat nad vodou a udržet si zaměstnance. Při navrhování nového stálého nástroje v budoucnosti na tom Komise bude stavět, jakož i na zkušenostech nově vytvořených režimů zkrácené pracovní doby v mnoha členských státech.

Nový **nástroj na podporu solventnosti** pomůže podnikům v podnikání a lidem v práci. Nový celoevropský záruční fond Evropské investiční banky bude s to podpořit malé a střední podniky, které zaměstnávají přibližně dvě třetiny pracovní síly v EU. Regiony,

kteře jsou krizí postiženy nejvíce, získají přístup k rychlé a flexibilní podpoře v rámci nové iniciativy REACT-EU. Ve střednědobém až dlouhodobějším horizontu bude úsilí o obnovení plně fungujícího jednotného trhu, jakož i investice realizované prostřednictvím Next Generation EU vytvářet nová pracovní místa v celém hospodářství, zejména v oblasti zelené a digitální transformace.

Všechny tyto skutečnosti odrážejí potřebu zajistit, aby oživení bylo spravedlivé a inkluzivní. Musí se zaměřit na rozdíly a nerovnosti, které v krizi vyšly najevo, nebo se vyostřily, a prosazovat teritoriální soudržnost. Východiskem je **solidarita: mezi lidmi, generacemi, regiony a zeměmi**. Tu bude třeba realizovat v úzké spolupráci se sociálními partnery, občanskou společností a dalšími zúčastněnými stranami. Naším kompasem pro dosažení tohoto cíle zůstane **evropský pilíř sociálních práv**.

EU zajistí, aby **rovnost byla středobodem oživení**. Prosperující a sociální Evropa závisí na nás všech, bez ohledu na pohlaví, rasový nebo etnický původ, náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci. To platí dvojnásob v případě krize, která měla nerovnoměrný dopad na celou řadu skupin ve společnosti.

Zajištění toho, aby si všichni pracovníci v EU slušně vydělávali, bude mít pro oživení zásadní význam. Jsou-li nastaveny na odpovídajících úrovních, pomáhají **spravedlivé minimální mzdy** zranitelným pracovníkům vybudovat si během příznivých období finanční rezervu a omezit pokles příjmu během nepříznivých období. Vzhledem k tomu, že ženy jsou v mnoha zaměstnáních v první linii nadměrně zastoupeny a nedostatečně placeny, stává se o to důležitějším, aby se odstranily rozdíly v odměňování žen a mužů, a to i **závažnými opatřeními týkajícími se transparentnosti odměňování**.

Posílená podpora zaměstnanosti mladých lidí pomůže mladým lidem získat zaměstnání, odbornou přípravu nebo vzdělání, přičemž silná **sociální ekonomika** může nabídnout jedinečné příležitosti, jak pomoci nejvíce zranitelným osobám vrátit se na trh práce.

Virus byl obzvláště bolestivou skutečností v případě starších osob, které jsou virem zasaženy nejhůře a jsou nejvíce osamělé ve svých domovech. Nadcházející činnost Komise v oblasti stárnutí populace a osob se zdravotním postižením zohlední zkušenosti a poučení z krize. Na opačném konci škály musíme rovněž zmírnit dopad krize na děti. Komise v roce 2021 navrhne **evropskou záruku pro děti** s cílem zajistit, aby všechny děti měly přístup k základním službám, jako je zdravotní péče a vzdělávání.

Každý bude mít prospěch z oživení Evropy a každý musí něčím přispět, aby k němu došlo. Aby Komise zajistila, že solidarita a spravedlnost budou středobodem oživení, zintenzivní **boj proti daňovým podvodům** a jiným nekalým praktikám. To pomůže členským státům vytvořit daňové příjmy, které jsou potřebné k reakci na hlavní výzvy současné krize. **Společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob** by podnikům poskytl jednotný soubor pravidel pro výpočet jejich základu daně z příjmů právnických osob v EU. Zjednodušení daně může zlepšit podnikatelské prostředí a přispět k hospodářskému růstu.

Krise je zkouškou našich systémů sociální ochrany a je třeba, aby nezbytné investice zaplnily mezery v pokrytí, které se objevily v době krize, například u osob samostatně výdělečně činných. To byl zejména případ **pracovníků platform**, kteří v mnoha

případech nespádají do oblasti působnosti pracovněprávních předpisů EU, a tudíž potřebují mít zajištěny spravedlivé pracovní podmínky a odpovídající sociální ochranu.

Jelikož se Evropa vydává na cestě k oživení směrem k zelenější, digitální a odolnější ekonomice a společnosti, stává se o to důležitější potřeba zlepšovat a přizpůsobovat dovednosti, znalosti a kompetence. Krize rovněž ukázala, jaký význam mají digitální dovednosti pro děti, studenty, učitele, školitele a pro nás všechny při komunikaci a práci. Komise předloží **agendu dovedností pro Evropu a aktualizovaný akční plán digitálního vzdělávání**.

Omezení volného pohybu osob ve společnosti se rovněž prokázalo být obdobím strachu a utrpení pro oběti domácího násilí a zneužívání, kdy je doložen podstatný nárůst případů. EU učiní vše, co je v jejích silách, aby zabránila násilí na základě pohlaví a potírala je, aby podporovala a chránila oběti těchto zločinů a pohnala pachatele k odpovědnosti za jejich násilnické jednání. **Strategie v oblasti práv obětí** bude věnovat zvláštní pozornost specifickým potřebám obětí násilí na základě pohlaví.

5. BUDOVNÍ ODOLNĚJŠÍ UNIE A JEDNOTNÉHO TRHU

Pandemie znovu potvrdila **vzájemnou závislost našich ekonomik** a význam plně fungujícího jednotného trhu. Členské státy sdílejí po téměř třicet let prospěch z jednotného trhu a pro některé z nich představuje obchodní výměna v rámci EU přes 70 % vývozu. Naše průmyslové ekosystémy jsou stále více integrovány a propojeny. Výzkum, inženýrství, výroba, montáž a obsluha často probíhají v různých částech Evropy, takže podniky mohou být konkurenceschopnější a zaměřit se na to, v čem vynikají. Právě zmíněné skutečnosti jsou pro oživení v Evropě nezbytné.

Krize rovněž narušila části naší výrobní sítě a zasáhla klíčové dodavatelské řetězce. Narušení výroby a pokles poptávky v jednom členském státě bude mít významný dopad i na jiné členské státy. Pokud se taková situace nebude řešit, mohlo by docházet k uzavírání podniků a ke ztrátám pracovních míst, což by v konečném důsledku poškodilo naši konkurenceschopnost a rychlost oživení v jiných členských státech. **Vzhledem k rozsahu a povaze této výzvy lze reagovat pouze na úrovni EU.**

Na začátku **je třeba zajistit, aby náš jednotný trh opět řádně fungoval**. Pandemií byly vážně zasaženy tři ze čtyř svobod, a to volný pohyb osob, zboží a služeb. Po počátečních problémech byla přijata rozhodná opatření, která mají zajistit volný pohyb zboží a produktů, jež přispějí k tomu, aby obchody s potravinami zůstaly otevřené a hodné továren nadále vyrábělo. Volný pohyb osob je zásadní pro to, aby se díky přepravě a sezónním i jiným pracovníkům udržely dodavatelské řetězce v chodu.

Tato opatření pomohla zajistit základní kontinuitu činnosti, avšak pro oživení bude nutné zcela obnovit všechny čtyři svobody. Musíme i nadále snižovat naši regulační zátěž, přičemž je třeba zjednodušovat pravidla vnitřního trhu a zajistit, aby byla plně prosazována a prováděna. Nová **pracovní skupina pro prosazování pravidel jednotného trhu** bude mít zásadní význam pro identifikaci a řešení překážek, které vznikají v důsledku nesprávného uplatňování nebo prosazování. Zajistí plné provádění akčního plánu pro prosazování jednotného trhu, jenž byl přijat v březnu.

Aby udržela rovné podmínky a zachovala fungování jednotného trhu, navrhuje Komise nový nástroj – **nástroj na podporu solventnosti**, který by poskytoval podporu zdravým podnikům, jež jsou nyní ohroženy v důsledku zastavení hospodářství. Mělo by se jim dostat podpory v tom, aby získaly snazší a rychlejší přístup k finančním prostředkům. To podtrhuje význam **dotvoření unie kapitálových trhů a bankovní unie**, což jsou klíčové prvky pro prohloubení hospodářské a měnové unie. Tak se napomůže zajištění hospodářské a finanční stability během oživení a posílí se naše odolnost vůči budoucím otřesům. Komise rovněž vypracuje závěry o přezkumu správy ekonomických záležitostí po krizi.

Krize rovněž prověřila **rámec EU pro hospodářskou soutěž**, který byl rychle upraven, aby bylo možné zejména poskytnout nezbytnou podporu na úrovni členských států v podobě státní podpory. Zároveň je důležité, aby tato dočasná flexibilita nezpůsobila dlouhodobou roztříštěnost jednotného trhu. Politika EU v oblasti hospodářské soutěže má zásadní význam z hlediska zajištění rovných podmínek v dnešní ekonomice, podpory inovací a většího výběru pro spotřebitele. Tím jsou naše podniky motivovány k co nejlepším výsledkům a mohou si na celosvětové úrovni udržet konkurenceschopnost. Vzhledem k tomu, že Evropa nastupuje cestu oživení a urychluje dvojí transformaci, měli bychom zajistit, aby pravidla hospodářské soutěže nadále odpovídala dnešnímu světu. Aby tomu tak bylo, Komise v současné době reviduje rámec EU pro hospodářskou soutěž.

Krize rovněž odhalila řadu slabých míst a významný nárůst některých trestných činů, např. kyberkriminality. To ukazuje na potřebu posílit **bezpečnostní unii EU**. Jako její součást bude strategie bezpečnostní unie EU řešit zmíněné problémy a navazovat na práci pro bezpečný vnitřní trh a společnost.

Krize rovněž výrazně zatěžuje azylové systémy členských států a správu hranic v Evropské unii. Nový **pakt o migraci a azylu** bude usilovat o to, aby byla správa EU v oblasti azylu, migrace a hranic účinnější, spravedlivější a dostatečně flexibilní, aby bylo možné reagovat na krize.

5.1. Otevřená strategická autonomie a silné hodnotové řetězce

Krize rovněž odhalila řadu oblastí, v nichž musí být Evropa odolnější a v budoucnosti předcházet otřesům, chránit se před nimi a zvládat je. Budeme vždy usilovat o otevřený a spravedlivý obchod, avšak musíme si být vědomi potřeby snižovat závislost a posilovat bezpečnost dodávek, zejména např. u léčivých přípravků nebo surovin.

Proto se Evropa musí zaměřit na posílení své strategické autonomie, ekonomické bezpečnosti a možností tvorby pracovních míst. Komise navrhuje novou **facilitu pro strategické investice** na podporu přeshraničních investic, která přispěje k posílení a vybudování hodnotových řetězců se strategickým významem pro Evropu. Bude pobídkou pro vedoucí postavení Evropy v řadě klíčových ekosystémů v průmyslu a podnikání,

zejména těch, které souvisejí se zelenou a digitální transformací. Posílí jednotný trh, podpoří novou průmyslovou strategii EU⁴ a přispěje k více oběhovému hospodářství.

Nová **farmaceutická strategie** se bude zabývat riziky, kterým je Evropa během krize vystavena a jež ohrožují její strategickou autonomii, a bude rovněž podporovat budování další farmaceutické výrobní kapacity v Evropě.

S přechodem na neutralitu z hlediska klimatu může být závislost na dostupných fosilních palivech nahrazena závislostí na jiných neenergetických surovinách, u nichž celosvětová hospodářská soutěž nabývá na intenzitě. Předcházení vzniku odpadů, podpora recyklace a zvyšující se míra využívání druhotných surovin pomohou tuto závislost snížit. Nové investice do recyklace přispějí k zajištění strategických druhotných surovin. Nový **akční plán pro kritické suroviny** se bude rovněž zabývat tím, jak udržitelným způsobem posílit klíčové trhy pro elektromobilitu, baterie, obnovitelné zdroje energie, farmaceutický průmysl, letecký průmysl, obranu a digitální aplikace. Oporou pro něj bude plné provádění **akčního plánu pro oběhové hospodářství**.

Světový obchod a jeho integrované hodnotové řetězce zůstanou základním motorem růstu a budou mít zásadní význam pro oživení Evropy. S ohledem na to bude Evropa realizovat model **otevřené strategické autonomie**. To znamená utváření nového systému globální ekonomické správy, rozvoj vzájemně prospěšných dvoustranných vztahů a zároveň ochranu před nekalými praktikami a zneužíváním. Zmíněné faktory nám rovněž pomohou diverzifikovat a upevnit globální dodavatelské řetězce, abychom se chránili před budoucími krizemi, a pomohou posílit mezinárodní úlohu eura. V tomto duchu EU provede **přezkum obchodní politiky** s cílem zajistit nepřetržitý tok zboží a služeb po celém světě a reformovat Světovou obchodní organizaci.

EU zároveň potřebuje chránit svá strategická aktiva, infrastrukturu a technologie před přímými zahraničními investicemi, které by mohly ohrozit její bezpečnost nebo veřejný pořádek, a to prostřednictvím **posíleného mechanismu prověřování přímých zahraničních investic**. V této krizi mohou státní dotace ze třetích zemí pokřivit podmínky na jednotném trhu. Takovým scénářem se bude zabývat připravovaná bílá kniha Komise o nástroji pro zahraniční subvence. Zásadní pro posílení schopnosti EU jednat se svými partnery o reciprocitě a otevírání trhu bude rovněž rychlé uzavření dohody o navrhovaném nástroji pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek.

Pokud by na celosvětové úrovni přetrvávaly rozdíly v úrovni ambicí v oblasti klimatu, navrhne Komise v roce 2021 v plném souladu s pravidly WTO **mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích**, jehož účelem má být snížení rizika úniku uhlíku. Představoval by nový vlastní zdroj rozpočtu EU, který by v budoucnu pomohl splatit finanční prostředky získané pro Next Generation EU.

5.2. Důslednější koordinace v oblasti veřejného zdraví a posílené řešení krizí

Krize v oblasti veřejného zdraví, již Unie v současné době čelí, ukázala sílu, dovednosti a odvahu jejích zdravotnických pracovníků. Nicméně naše systémy veřejného zdraví, které

⁴ COM(2020) 102.

zůstávají jedny z nejlepších a nejdostupnějších na světě, jsou vystaveny značnému tlaku. Okamžitě při vypuknutí krize byla rovněž testována koordinace členských států v otázkách zdravotnictví.

S ohledem na výše uvedené a v zájmu zlepšení společné připravenosti na budoucí zdravotní krize Komise navrhne **posílit Evropskou agenturu pro léčivé přípravky** při monitorování produkce a dodávek základních léčivých přípravků v EU, aby se předešlo jejich nedostatku. Rovněž **posílí úlohu Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)** při koordinaci dohledu, připravenosti a reakce na zdravotní krize.

Taktéž je třeba posílit regulační rámec EU v oblasti zdravotnictví a více využívat společné zadávání veřejných zakázek na dodávky zdravotnického materiálu. Můžeme začít zadáváním veřejných zakázek na očkovací látky v co nejkratší době; tak bychom si z krize odnesli ponaučení. Rovněž navrhujeme vytvoření **evropského prostoru pro data z oblasti veřejného zdraví**, a při plném dodržování ochrany údajů tak podpoříme výměnu údajů o zdraví a podníme výzkum.

Odolnější systémy zdravotní péče vyžadují patřičnou investici a finanční podporu, která odpovídá jejich prioritnímu postavení. Komise dnes navrhuje samostatný **program „EU pro zdraví“** s cílem podpořit členské státy a EU při budování kapacit a připravenosti na budoucí zdravotní krize. Program přinese dlouhodobou vizi dobře fungujících a odolných systémů veřejného zdraví, zejména prostřednictvím investic do prevence nemocí a dohledu nad nimi, a zlepšení přístupu ke zdravotní péči, diagnostice a léčbě.

Výzkum a inovace budou mít zásadní význam pro zlepšení našich poznatků o nemocech, léčebných postupech a očkovacích látkách a pro posílení naší autonomie a vedoucí pozice v hodnotových řetězcích. Proto Komise v rámci příštího dlouhodobého rozpočtu navrhuje posílit program **Horizont Evropa** na podporu výzkumu a inovací v oblasti zdraví, rozšířit klinická hodnocení, zlepšit přístup k výzkumné infrastruktuře a do jádra politického procesu pomoci zakotvit spolehlivé vědecké poznatky.

Současná krize rovněž zdůraznila potřebu **koordinace a reakce na krize na evropské úrovni**. I když se koordinace mezi členskými státy po pomalém rozjezdu rychle zlepšila, je třeba se z krize poučit. Bude nutné být na krizi lépe připraven a pro budoucí scénáře zavést důslednější krizové řízení.

Komise dnes navrhuje **posílení systému rescEU** na vybudování stálé kapacity pro zvládání všech druhů mimořádných událostí. Posílí se tím její schopnost investovat do infrastruktury pro reakci na mimořádné situace, dopravních kapacit a podpůrných týmů pro mimořádné situace. Na úrovni EU se tak vytvoří rezervy na základní dodávky a vybavení, které budou mobilizovány v reakci na závažné mimořádné události.

Další ponaučení spočívá v potřebě rychlé, flexibilní a koordinované reakce EU na krize. V tomto duchu Komise navrhuje posílit své nástroje pro mimořádné situace a učinit je pružnějšími, aby bylo v případě potřeby možné rychle a v patřičném rozsahu vyčlenit zdroje. Zahrnují Fond solidarity Evropské unie a Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci. Výrazně posílena bude rovněž **rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech**, aby bylo možné rychle reagovat na krize jak v rámci EU, tak mimo ni.

6. OŽIVENÍ ZALOŽENÉ NA HODNOTÁCH EU A ZÁKLADNÍCH PRÁVECH

Krize je zkouškou evropského způsobu života. Některé z našich svobod byly omezeny, aby byly zachráněny lidské životy. Některé podstatné aspekty, díky nimž naše společnost funguje, byly často nechány na později. Procházíme zkouškou odolnosti demokracie. Evropa se však nikdy nesmí zpronevřit svým hodnotám. **Oživení se musí zakládat na základních právech a plném dodržování zásad právního státu.**

V reakci na krizi musely všechny členské státy přijmout mimořádná opatření. Komise od začátku jasně uvádí, že mimořádná opatření musí být z hlediska trvání a povahy striktně přiměřená a omezená. Všechna tato opatření musí podléhat pravidelné kontrole a všechna práva se musí v plném rozsahu dodržovat.

Krize rovněž odhalila řadu slabých míst v oblasti právního státu, a to od tlaku na soudní systémy po nerovnoměrnou schopnost institucionální kontroly a efektivní práce. Sdělovací prostředky a občanská společnost čelily novým překážkám, pokud jde o jejich úlohu v demokratické diskusi. **Výroční zpráva Komise o právním státu** se bude ve všech členských státech touto otázkou blíže zabývat. Klíčovým prvkem bude rovněž Komisí předložený návrh nařízení **o ochraně rozpočtu EU před všeobecnými nedostatky v oblasti právního státu.**

Krize rovněž upozornila na ohrožení naší demokracie. Přinesla s sebou novou „informační epidemii“ způsobenou těmi, kteří chtějí manipulovat s veřejným prostorem a šířit nepravdivé zprávy, propagandu a nenávistné verbální projevy. Komise se při prosazování svobody projevu a podporování sdělovacího prostředků bude zabývat bezprostředními výzvami týkajícími se šíření dezinformací a souvisejícími s pandemií a bude rovněž využívat **evropský akční plán pro demokracii** s cílem poučit se z poznatků a být do budoucna odolnější.

To vše odráží stále rostoucí význam posilování a rozvoje naší demokracie. Na začátku je třeba, aby se lidé více vyjadřovali ke své budoucnosti. Prostřednictvím **konference o budoucnosti Evropy** by občané měli hrát vedoucí a aktivní úlohu při stanovování našich priorit a úrovně ambicí při budování odolnější, udržitelnější a spravedlivější Evropy.

7. SILNĚJŠÍ EVROPA VE SVĚTĚ

Pandemie a hospodářská krize nově vymezí způsob, jakým na sebe vzájemně působí globální mocnosti a partneři. Výrazně vzrostla hrozba možné eroze a fragmentace světového pořádku. Virus, který nezná hranice, nás zároveň staví před společnou výzvu a je silným a naléhavým případem posíleného multilateralismu a mezinárodního řádu založeného na pravidlech. **Globální výzvy vyžadují více než kdy jindy mezinárodní spolupráci a společná řešení.**

Pouta mezi námi je třeba neustále udržovat, přizpůsobovat je novým skutečnostem a čelit průlomovému vývoji 21. století. Svět se musí vyvarovat globální „velké hry“, kdo vyjde z krize první a na vrcholu na úkor ostatních. Měli bychom se zaměřit na to, co můžeme dělat společně, od bezpečnosti po klima a životní prostředí, od boje proti nerovnostem po zintenzivnění mezinárodního obchodu a posílení mezinárodních institucí.

EU stojí v čele celosvětové reakce na krizi a úzce spolupracuje s Organizací spojených národů (včetně Světové zdravotnické organizace a Mezinárodní organizace práce), se

skupinami G20 a G7, Mezinárodním měnovým fondem a Světovou bankou. EU a její členské státy přitom budou muset znásobit svou kolektivní sílu na světové scéně.

V tomto duchu Komise uspořádala dárcovskou konferenci s cílem získat 7,5 miliardy EUR na vývoj očkovacích látek, léčebných postupů a nástrojů jako celosvětového společného bohatství. **Veškeré budoucí očkovací látky se musí vyrábět po celém světě, pro celý svět a být cenově dostupné a přístupné všem.**

V dlouhodobém horizontu dosáhne EU úspěšného oživení pouze tehdy, když se rovněž zotaví naši partneři po celém světě. V zájmu EU proto je investovat do udržitelného celosvětového oživení. To bude vyžadovat masivní a koordinovanou reakci založenou na mezinárodní solidaritě, otevřenosti a vůdčích schopnostech. Jakožto vůdčí hospodářská síla a největší světový dárcce mezinárodní pomoci bude EU vždy otevřena a připravena podporovat své partnery. O tom svědčí více než 23 miliard EUR, jež uvolnil „**tým Evropa**“ (Team Europe) za účelem podpory partnerských zemí a mezinárodních organizací, aby byly schopny čelit humanitárním, zdravotním, sociálním a hospodářským dopadům krize.

EU v průběhu této krize poskytovala svým partnerům a sousedům podporu a je připravena učinit více. Aby pomohla dosáhnout tohoto cíle, Komise dnes navrhuje **posílit nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci** navýšením prostředků na 86 miliard EUR. Posílený nástroj humanitární pomoci zajistí, aby Evropa mohla poskytovat hmatatelnou solidaritu těm, kteří ji nejvíce potřebují. Za účelem podpory našich partnerů v západním Balkánu navrhuje Komise zvýšit předvstupní pomoc na 12,9 miliardy EUR.

V důsledku krize, která katalyzovala další zvýšené geostrategické napětí, je třeba, aby evropští občané převzali větší odpovědnost za zajištění své bezpečnosti. EU musí ve spolupráci se svými partnery dále posilovat svou úlohu zajišťovatele bezpečnosti a pilíře stability ve světovém řádu. Za tímto účelem bude i nadále podporovat multilateralismus a účinněji prosazovat své hospodářské a strategické zájmy. Musí rovněž posílit svou technologickou autonomii a spolupráci při rozvoji obranných schopností.

8. ZÁVĚR – CHVÍLE PRO EVROPU:

Toto je chvíle pro Evropu. Naše vůle jednat musí dostát výzvám, kterým čelíme. Úsilí pouze členských států nestačí – Evropa je v jedinečné pozici, aby mohla investovat do kolektivního oživení a do lepší budoucnosti příštích generací.

To je nám určený generační úkol. Investice, které činíme prostřednictvím Next Generation EU, nepomohou jen nastartovat ekonomiky a podpořit dnešní pracovníky, podniky a regiony. Jsou vkladem do budoucnosti a učiní nás odolnější, abychom tak z krize vyšli silnější a oproti minulosti se posunuli dále. Urychlíme zelenou i digitální transformaci a zajistíme, aby lidé byli středobodem oživení.

Evropská komise vyzývá Evropskou radu a spolunormotvůrce, aby tyto návrhy urychleně posoudili s cílem dosáhnout politické dohody na úrovni Evropské rady. Brzké rozhodnutí umožní okamžité uvolnění finančních prostředků a řešení nejnaléhavějších problémů.

Komise bude poté úzce spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou na dokončení dohody o budoucím dlouhodobém rámci a doprovodných odvětvových programech. Dokončení této práce na začátku podzimu by znamenalo, že nový dlouhodobý rozpočet by mohl začít fungovat a podporovat evropské oživení 1. ledna 2021.

Evropské oživení a budování lepší budoucnosti pro příští generaci nebude snadné a nelze na ně být sám. Toto úsilí bude vyžadovat politickou vůli, odvahu a zapojení celé společnosti. **Jedná se o společné dobro naší společné budoucnosti.**

Brusel 28. května 2020
(OR. en)

8137/20

**CADREFIN 87
RESPR 11
POLGEN 48
FIN 302**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 442 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 442 final.

Příloha: COM(2020) 442 final

V Bruselu dne 27.5.2020
COM(2020) 442 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ,
EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU
REGIONŮ**

Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení

ROZPOČET EU, KTERÝ JE MOTOREM EVROPSKÉHO PLÁNU NA PODPORU OŽIVENÍ

1. Ambiciózní a inovativní rozpočet EU na podporu oživení v Evropě

Komise vytyčila odvážný a komplexní plán na podporu oživení v Evropě¹. Tento plán je založen na solidaritě a spravedlnosti a pevně stojí na společných zásadách a hodnotách Unie. Udává směr, jak nastartovat evropské hospodářství, posílit jeho zelenou a digitální transformaci a učinit jej spravedlivějším, odolnějším a udržitelnějším pro budoucí generace.

Pandemie COVID-19 se dotkla všech koutů Unie i celého světa. Hospodářské a sociální dopady pandemie se však napříč členskými státy značně liší, stejně jako schopnost členských států absorbovat otřes a reagovat na něj. V důsledku toho hrozí, že vzniknou škodlivé rozdíly mezi ekonomikami členských států a jednotný trh bude vystaven značnému tlaku. Evropa potřebuje koordinovanou reakci, která bude rychlá, ambiciózní a cílená tam, kde je nejvíce zapotřebí.

Realizace plánu na podporu oživení bude vyžadovat rozsáhlé investice veřejného i soukromého sektoru. Jsou nutná razantní opatření, která vyřeší tuto potřebu překlenout mezeru ve veřejných a soukromých investicích činící minimálně 1,5 bilionu EUR, napraví bezprostřední hospodářské a sociální škody způsobené pandemií a nasměrují Unii na stabilní cestu k udržitelnému a odolnému oživení².

Komise navrhuje **plně využít potenciál rozpočtu EU k mobilizaci investic a předsunutí finanční podpory v důležitých prvních letech oživení**. Tyto návrhy jsou založeny na:

- mimořádném **evropském nástroji na podporu oživení („Next Generation EU“)** o objemu 750 miliard EUR³. Tím se rozpočet EU dočasně posílí novým financováním získaným na finančních trzích. Získané finanční prostředky budou poskytovány prostřednictvím programů EU na bezprostřední opatření, která jsou nutná k ochraně zdrojů obživy, postavení hospodářství na nohy a na podporu udržitelného a odolného růstu,
- posíleném **víceletém finančním rámci na období 2021–2027**. Komise navrhuje pomocí nástroje Next Generation EU vytvořit nové nástroje a posílit klíčové programy s cílem rychle nasměrovat investice tam, kde jich je nejvíce zapotřebí, posílit jednotný trh, prohloubit spolupráci v oblastech, jako je zdravotnictví a řešení krizí, a vybavit Unii dlouhodobým rozpočtem, který bude stimulovat zelenou a digitální transformaci a vybudování spravedlivějšího a odolnějšího hospodářství.

Spolu se třemi důležitými bezpečnostními sítěmi pro pracovníky, podniky a státy, které dne 23. dubna schválila Evropská rada a které představují balíček v hodnotě 540 miliard EUR, dosáhnou tato výjimečná opatření přijatá na úrovni EU objemu 1 290 miliard EUR cílené a předsunuté podpory pro oživení v Evropě⁴. Při použití konzervativních odhadů pákového efektu víceletého finančního rámce a nástroje Next

¹ COM(2020) 456.

² SWD(2020) 98.

³ Není-li uvedeno jinak, jsou částky vyjádřeny ve stálých cenách roku 2018.

⁴ Na základě konzervativních předpokladů ohledně očekávaných multiplikátorů a výsledků dosažených srovnatelnými nástroji. Přesnost očekávaných multiplikátorů však může být ovlivněna volatilitou současné ekonomické situace.

Generation EU dosahují celkové investice, které by tento balíček opatření mohl vygenerovat, částky 3,1 bilionu EUR.

Tato opatření jsou razantní reakcí na výzvu Evropského parlamentu, aby Komise „jako součást nového víceletého finančního rámce (VFR) navrhla rozsáhlý balíček opatření obnovy a rekonstrukce pro investice na podporu evropského hospodářství po krizi“⁵, a výzvu vedoucích představitelů k vytvoření fondu, který by měl „být dostatečně velký a měl by být zaměřen na odvětví a zeměpisné části Evropy, které jsou zasaženy nejvíce, a určen specificky k řešení této bezprecedentní krize“⁶.

Toto společné porozumění poskytuje základ pro rychlou a komplexní dohodu mezi orgány. Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby úzce spolupracovaly na všech prvcích tohoto plánu na podporu oživení a aby každoročně přezkoumaly výdaje financované z vnějších účelově vázaných příjmů v rámci nástroje Next Generation EU. Zásady tohoto přezkumu by mohly být stanoveny v interinstitucionálním prohlášení. Rychlá dohoda na nástroji Next Generation EU a ambiciózním dlouhodobém rozpočtu bude přesvědčivým výrazem evropské solidarity v době, kdy by jen stěží mohlo být v sázce více.

Rozpočet na podporu oživení a odolnosti Evropy

SURE / podpora ESM v krizi způsobené pandemií / Záruční fond EIB pro pracovníky a podniky	540 miliard EUR
Next Generation EU	Dočasné posílení 750 miliard EUR
Víceletý finanční rámec	1 100 miliard EUR

Zdroj: Evropská komise

Dlouhodobý rozpočet EU, posílený nástrojem Next Generation EU, má jedinečné předpoklady k tomu, aby byl motorem oživení v Evropě. Rozpočet EU poskytuje transparentní a důvěryhodný rámec pro rozsáhlý investiční program, který před námi stojí, a jeho základem je metoda Společenství pro správu a rozhodování. Rozpočet EU je osvědčenou hnací silou investic, soudržnosti a solidarity a posiluje evropský jednotný trh.

⁵ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům, potvrzené usnesením Evropského parlamentu ze dne 15. května 2020 o novém víceletém finančním rámci, vlastních zdrojích a plánu obnovy.

⁶ Závěry předsednictví Evropské rady v návaznosti na videokonferenci členů Evropské rady, 23. dubna 2020.

Komise v posledních týdnech využila veškerou zbývající flexibilitu ve stávajícím rozpočtu EU k tomu, aby vynaložila poslední euro na záchranu životů a ochranu zdrojů obživy. Tato opatření ukázala, že rozpočet EU má sílu na to, aby členským státům v krizi poskytl včasnou a významnou podporu. Rovněž vyčerpala veškerou zbývající flexibilitu ve stávajícím rozpočtu EU a poukázala na nutnost zavést nová opatření, která budou stimulovat další, klíčové fáze oživení.

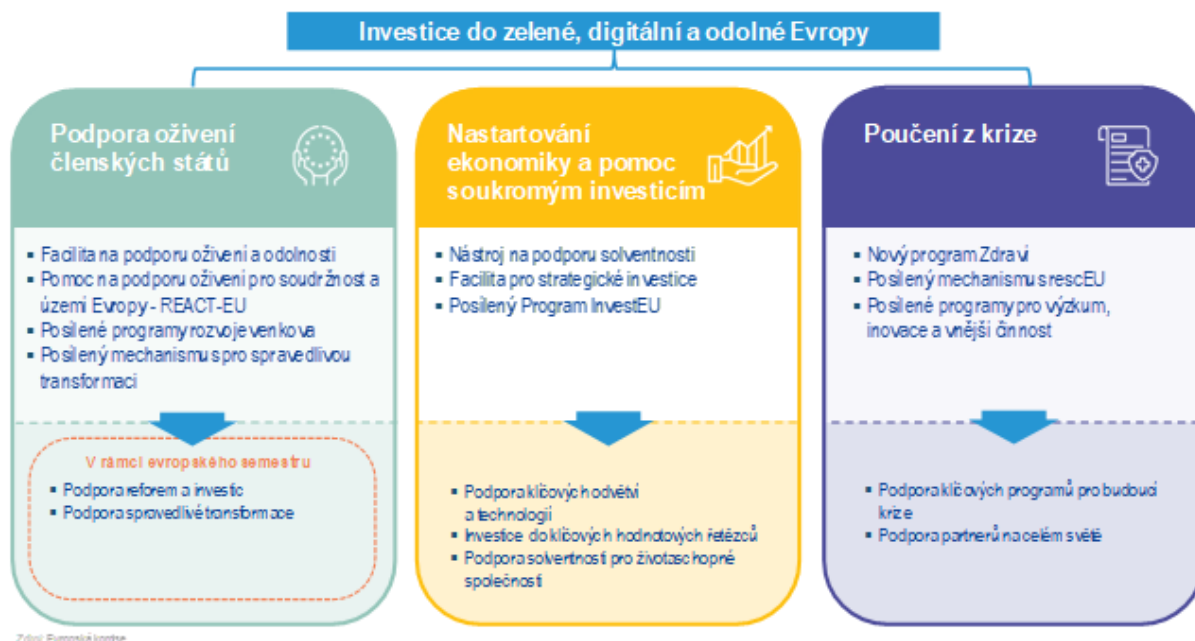
Stále platí základní principy návrhů Komise, pokud jde o moderní a flexibilní dlouhodobý rozpočet, který je úzce spojen s prioritami Unie. Komise nyní navrhuje tyto návrhy upravit a posílit, aby stimulovaly oživení v Evropě. Naváže-li se na značný pokrok, jehož již bylo dosaženo v Evropském parlamentu a v Radě, budou vytvořeny nejlepší možné podmínky pro včasnou dohodu.

Hlavní výzvou, před kterou tato generace stojí, je i nadále **souběžná zelená a digitální transformace Evropy**. Návrhy Komise to odráží. Investice do rozsáhlé vlny renovací, energie z obnovitelných zdrojů a čistých řešení na bázi vodíku, čisté dopravy, udržitelných potravin a inteligentního oběhového hospodářství mají obrovský potenciál nastartovat růst evropského hospodářství. Podpora by měla být v souladu s cíli Unie v oblasti klimatu a životního prostředí. Investice do digitální infrastruktury a dovedností pomohou zvýšit konkurenceschopnost a technologickou suverenitu. Investice do odolnosti vůči budoucím zdravotním hrozbám a strategické autonomie lépe připraví Unii na budoucí krizi.

Nástroj **Next Generation EU** poskytne do rozpočtu EU dodatečné prostředky nezbytné k tomu, aby bylo možné razantně reagovat na nejnaléhavější výzvy. Půjde o jednorázový mimořádný nástroj, který bude zaveden na dočasné období a použije se výhradně na opatření pro reakci na krizi a podporu oživení. Finanční prostředky budou přidělovány prostřednictvím rozpočtu EU členským státům na podporu prioritních investic a reforem a budou využity k posílení finančních programů, které jsou klíčové pro oživení, a to nejdéle do 31. prosince 2024. Finanční prostředky budou získány na finančních trzích pomůže rozložit náklady na financování v čase, takže členské státy nebudou muset v období 2021–2027 poskytnout do rozpočtu EU značné dodatečné příspěvky. Komise rovněž navrhne nové vlastní zdroje, které by mohly pomoci financovat splácení tržního financování získaného v rámci nástroje Next Generation EU.

Urychlené spuštění nástroje Next Generation EU bude nezbytným předpokladem pro vymanění se z hospodářské krize. Aby byly finanční prostředky dostupné co nejdříve a bylo možné reagovat na nejnaléhavější potřeby, navrhuje Komise rovněž pozměnit stávající víceletý finanční rámec na období 2014–2020 tak, aby byly dodatečné finanční prostředky ve výši 11,5 miliardy EUR k dispozici již v roce 2020. Tyto dodatečné finanční prostředky by byly k dispozici pro iniciativu REACT-EU, nástroj na podporu solventnosti a Evropský fond pro udržitelný rozvoj, a to s ohledem na naléhavost těchto potřeb.

Rozpočet EU, který je motorem oživení

2. Jak se bude nástroj Next Generation EU využívat?

Každý program a každé euro v tomto balíčku budou využity k řešení nejdůležitějších potřeb v souvislosti s oživením, jak Komise uvádí v posouzení potřeb. Návrhy se zaměřují na oblasti, kde může rozpočet EU působit nejúčinněji a doplnit a posílit základní probíhající činnosti v členských státech.

Balíček je sestaven ze tří pilířů: nástrojů na podporu úsilí členských států o to, aby dosáhly oživení, zotavily se z krize a vyšly z ní silnější, opatření na posílení soukromých investic a podporu společností v obtížích, jakož i posílení klíčových programů EU s cílem poučit se z krize a učinit jednotný trh silnější a odolnější.

1) Podpora členských států, aby dosáhly oživení, zotavily se z krize a vyšly z ní silnější

*Veřejné investice mají zásadní význam pro vyvážené a udržitelné oživení. Převážná část finančních prostředků z nástroje Next Generation EU (přes 80 %) bude proto využita na podporu investic a reforem v členských státech a bude soustředěna tam, kde jsou dopady krize a potřeby zvýšit odolnost největší. Hlavním nástrojem oživení bude **nová facilita na podporu oživení a odolnosti**, která je specificky určena k financování investic a reforem v souladu s evropskými prioritami. Politika soudržnosti bude plnit svou zásadní úlohu při podpoře vyváženého a udržitelného oživení prostřednictvím **nové iniciativy REACT-EU**, jejímž cílem je řešit nejnaléhavější hospodářské a sociální potřeby, a prostřednictvím úprav **budoucích programů soudržnosti** tak, aby byly flexibilnější a v plném souladu s prioritami pro oživení. **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova** pomůže zemědělcům a venkovským oblastem realizovat zelenou transformaci a podpoří investice a reformy, které jsou nezbytné pro splnění ambiciózních cílů Evropy v oblasti životního prostředí. A v neposlední řadě významně posílený **mechanismus pro spravedlivou transformaci** pomůže členským státům urychlit přechod na zelenou ekonomiku a tím podpořit jejich hospodářství.*

➤ *Nová facilita na podporu oživení a odolnosti*

Rozpočet EU může významně podpořit priority v oblasti investic a reforem, které byly určeny v rámci evropského semestru, což má ještě větší význam v době, kdy jsou vnitrostátní rozpočty napjaté.

Ústředním bodem plánu na podporu oživení bude nová **facilita na podporu oživení a odolnosti**. Cílem facility bude podpořit investice a reformy nezbytné pro trvalé oživení, zlepšit ekonomickou a sociální odolnost členských států a podpořit zelenou a digitální transformaci. Facilita bude k dispozici všem členským státům, ale podpora bude soustředěna do těch částí Unie, které jsou nejvíce postiženy a kde je odolnost nejvíce zapotřebí. To přispěje ke zmírnění prohlubujících se rozdílů mezi členskými státy a přípravě našich ekonomik na budoucnost.

Facilita nabídne rozsáhlou finanční podporu pro investice a reformy, díky nimž budou ekonomiky členských států odolnější. Klíčové je, že zajistí, aby se tyto investice a reformy zaměřovaly na výzvy a investiční potřeby související se zelenou a digitální transformací. Pomůže členským státům řešit hospodářské a sociální problémy, které jsou po krizi ještě naléhavější, a to v různých oblastech, jako je sociální oblast, zaměstnanost, dovednosti, vzdělávání, výzkum, inovace a zdraví, ale také v oblastech souvisejících s podnikatelským prostředím, včetně veřejné správy a finančního sektoru. Komise nabídne rozsáhlou technickou podporu, aby bylo zajištěno, že finanční prostředky budou využity co nejlépe.

S facilitou je spojen navrhovaný rozpočet ve výši 560 miliard EUR, který pomůže financovat plány členských států na podporu oživení a odolnosti. Bude vybavena grantovou facilitou v hodnotě až 310 miliard EUR a bude schopna poskytnout půjčky v objemu až 250 miliard EUR.

Facilita na podporu oživení a odolnosti bude pevně ukotvena v evropském semestru. Členské státy vypracují plány na podporu oživení a odolnosti jako součást svých národních programů reforem. V těchto plánech stanoví priority investic a reforem a související investiční balíčky, které mají být v rámci facility financovány, přičemž podpora bude uvolňována ve splátkách v závislosti na dosaženém pokroku a na základě předem stanovených kritérií.

➤ *REACT-EU – navýšení podpory soudržnosti pro členské státy*

Komise navrhuje novou **iniciativu REACT-EU**, jejímž cílem je navýšit podporu soudržnosti, aby členské státy mohly ve fázi zotavení z krize zvýšit odolnost a udržitelnost svých ekonomik. To pomůže překlenout mezeru mezi opatřeními první reakce na krizi a dlouhodobějším oživením.

Prostřednictvím iniciativy REACT-EU navrhuje Komise poskytnout 55 miliard EUR dodatečného financování v rámci politiky soudržnosti v období od nynějška do roku 2022, 50 miliard EUR z nástroje Next Generation EU v letech 2021 a 2022 a 5 miliard EUR již v roce 2020 úpravou stávajícího finančního rámce. Bude se vycházet ze stávajících pravidel soudržnosti, včetně výjimečné flexibility zavedené prostřednictvím investičních iniciativ pro reakci na koronavirus. Podle těchto návrhů bude v letech 2020–2022 poskytnuto dodatečné financování pro stávající programy soudržnosti a Fond evropské pomoci nejchudším osobám, což umožní bez přerušení financovat klíčová opatření pro zotavení z krize a podporu pro nejchudší.

Dodatečné financování bude přidělováno podle závažnosti hospodářských a sociálních dopadů krize, včetně míry nezaměstnanosti mladých lidí a relativní prosperity členských

států. Dodatečné závazky budou prováděny prostřednictvím změn programů nebo nového zvláštního programu, které předloží členské státy a přijme Komise. Komise bude úzce spolupracovat s členskými státy na tom, aby se tento proces zvládnul co nejrychleji a nejefektivněji.

Financování bude podporovat klíčové akce na zotavení z krize v odvětvích, která jsou pro zelené, digitální a odolné oživení nejdůležitější. To bude zahrnovat investice do zotavení trhů práce, mimo jiné prostřednictvím dotací na nábor pracovníků, programů zkrácené pracovní doby a opatření v oblasti zaměstnanosti mladých lidí, jakož i podporu systémů zdravotní péče a poskytování provozního kapitálu malým a středním podnikům. Podpora bude dostupná napříč hospodářskými odvětvími, včetně cestovního ruchu a kultury, a pro nezbytné investice do zelené a digitální transformace, přičemž rozšíří investice, které jsou již plánovány v rámci budoucích programů soudržnosti. Část těchto dodatečných zdrojů lze rovněž využít na pomoc lidem trpícím potravinovou a materiální deprivací.

➤ *Politika soudržnosti ve službách hospodářského oživení pro všechny*

Kromě bezprostřední reakce na krizi bude mít **politika soudržnosti** zásadní význam pro zajištění vyváženého oživení v delším časovém horizontu a pro zabránění asymetriím a rozdílům v růstu mezi členskými státy i uvnitř nich.

Pro strategické priority Unie je tedy nezbytné ke dni 1. ledna 2021 zahájit nové programy politiky soudržnosti a souběžně zpřístupnit dodatečné finanční prostředky pro stávající programy až do konce roku 2022. Návrhy byly koncipovány tak, aby zajistily maximální podporu pro současné priority.

Komise nyní své návrhy upravuje, aby budoucí programy politiky soudržnosti ještě více podpořily investice do oživení, například do odolnosti vnitrostátních systémů zdravotní péče, v odvětvích, jako jsou cestovní ruch a kultura, na podporu malých a středních podniků, do opatření na podporu zaměstnanosti mladých lidí, do vzdělávání a dovedností a do opatření na boj proti dětské chudobě.

Je pravděpodobné, že krize obzvláště silně zasáhne mladé lidi, a proto by členské státy s mírou nezaměstnanosti mladých lidí nad průměrem EU měly naplánovat, že na podporu mladých lidí vynaloží alespoň 15 % svých prostředků z Evropského sociálního fondu plus v rámci sdíleného řízení. S ohledem na pravděpodobný dopad krize na nejzranitelnější členy společnosti Komise rovněž navrhuje, aby alespoň 5 % celkových výdajů v rámci Evropského sociálního fondu plus bylo vynaloženo na pomoc pro vymanění dětí z chudoby.

Bude poskytnuta technická pomoc, aby členské státy mohly snáze maximalizovat kombinovaný přínos nových programů politiky soudržnosti a stávajících programů v rámci iniciativy REACT-EU.

Revidované návrhy rovněž poskytují větší flexibilitu pro převody mezi fondy a zavádějí nová ustanovení, která se mají aktivovat v mimořádných situacích. Aby byla zajištěna dostatečná pomoc nejpotřebnějším členskými státy a regionům, revidované návrhy Komise rovněž stanoví, že vnitrostátní příděly v rámci politiky soudržnosti budou v roce 2024 přezkoumány se zohledněním nejnovějších dostupných statistik. Tento přezkum povede pouze k úpravám směrem nahoru ve výši až 10 miliard EUR pro všechny členské státy.

➤ Podpora spravedlivé transformace

Oživení a budoucí prosperita Evropy budou záviset na krocích, které učiníme nyní s cílem připravit se na přechod ke klimaticky neutrálnímu a oběhovému hospodářství, které účinně využívá zdroje. Tyto změny budou mít dopad na všechny Evropany, ale zátěž spojená s přizpůsobením více dopadne na některá odvětví a regiony než na ostatní. V rámci balíčku na podporu oživení Komise navrhuje využít nástroj Next Generation EU k poskytnutí finanční pomoci, která bude doprovázet transformaci evropského hospodářství a zajistí, že nikdo nezůstane opomenut.

Komise zejména navrhuje poskytnout značné dodatečné finanční prostředky ve výši 30 miliard EUR pro **Fond pro spravedlivou transformaci**, který tak dosáhne celkového objemu 40 miliard EUR. Tyto finanční prostředky se použijí na zmírnění sociálně-ekonomických dopadů přechodu ke klimatické neutralitě v nejvíce zasažených regionech, například na podporu rekvalifikace pracovníků, pomoc malým a středním podnikům při vytváření nových ekonomických příležitostí a na investice do přechodu na čistou energii a do oběhového hospodářství. Navýšení financování pro Program InvestEU bude rovněž znamenat posílení druhého pilíře mechanismu pro spravedlivou transformaci. Komise rovněž předkládá návrhy na zřízení nového úvěrového nástroje pro veřejný sektor, který tvoří třetí pilíř mechanismu pro spravedlivou transformaci. Tyto kroky budou podpořeny částkou 1,5 miliardy EUR z rozpočtu EU⁷ a úvěry od Evropské investiční banky v objemu 10 miliard EUR. Očekává se, že všechny tři pilíře mechanismu pro spravedlivou transformaci společně zmobilizují investice ve výši až 150 miliard EUR, aby bylo zajištěno, že při zelené transformaci nikdo nezůstane opomenut.

Při realizaci zelené transformace a plnění ambiciózních cílů Evropy v oblasti klimatu a životního prostředí budou hrát klíčovou úlohu venkovské oblasti. Komise navrhuje posílit rozpočet **Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova** částkou 15 miliard EUR, aby zajistila podporu zemědělců a venkovských oblastí při provádění strukturálních změn nezbytných k realizaci Zelené dohody pro Evropu, a zejména podporu dosažení ambiciózních cílů nové strategie v oblasti biologické rozmanitosti a strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“.

2) Nastartování hospodářství a pomoc s opětovnou aktivací soukromých investic

*Je třeba urychleně jednat, aby se nastartovalo hospodářství a vytvořily podmínky pro oživení, jehož hnací silou budou investice soukromého sektoru do klíčových odvětví a technologií. Komise proto navrhuje **posílit Program InvestEU**, stěžejní investiční program Evropy, aby se mobilizovaly soukromé investice do strategických projektů v celé Unii. V rámci toho Komise navrhuje vytvořit **novou facilitu pro strategické investice**, která bude investovat do klíčových hodnotových řetězců se zásadním významem pro budoucí odolnost a strategickou autonomii Evropy. Předpokladem pro úspěch těchto investičních iniciativ jsou zdravé podniky, do kterých lze investovat, avšak statisíce podniků se do konce roku pravděpodobně dostanou pod silný finanční tlak. Komise proto navrhuje nový **nástroj na podporu solventnosti**, který poskytne naléhavou podporu zdravým podnikům ohroženým krizí a pomůže jim přestát bouři. Tento nástroj by měl být zprovozněn ještě letos.*

⁷ 1,25 miliardy EUR z prostředků získaných z dřívějších operací v rámci finančních nástrojů a 250 milionů EUR z rozpočtu.

➤ ***Vytvoření záchranného lana v oblasti likvidity a solventnosti pro podniky pod tlakem***

Schopnost evropských ekonomik vrátit se k růstu je závislá na odolnosti a adaptabilitě soukromého sektoru. V důsledku krize se mnoho jinak životaschopných společností potýká s vážnými problémy v oblasti likvidity a solventnosti. Odhady Komise ukazují, že v případě nepříznivého scénáře by se do konce roku mohlo s nedostatkem financování potýkat 35 až 50 % podniků s více než 20 zaměstnanci. Potřeby v oblasti zotavení kapitálu by se jen v tomto roce mohly pohybovat v rozmezí od 720 miliard EUR do 1,2 bilionu EUR. Podpora, kterou v současné době poskytují členské státy, nebude v krizi takového rozsahu dostatečná. Schopnost členských států podporovat své společnosti se navíc značně rozchází. Proto je naléhavě nutné jednat a pomoci těmto společnostem přestat krizi, aby se zabránilo začarovanému kruhu hospodářských škod a bankrotů společností a otevřela se cesta ke zdravému oživení na jednotném trhu.

Komise proto navrhuje nový **nástroj na podporu solventnosti**, který pomůže mobilizovat soukromé zdroje s cílem poskytnout naléhavou podporu jinak životaschopným evropským společnostem, a vyřešit tak bezprostřední obavy týkající se likvidity a solventnosti. Tento nástroj bude dočasný a bude zaměřen výhradně na řešení hospodářského dopadu pandemie. Pomůže zabránit masivnímu nedostatku kapitálu, možnému hromadnému selhávání jinak životaschopných společností a závažným hospodářským škodám, které by to způsobilo. Tato urychlená opatření budou doplněna dlouhodobější podporou v rámci programů, jako je Program InvestEU, politika soudržnosti a program pro jednotný trh.

Nový dočasný nástroj bude vytvořen v rámci Evropského fondu pro strategické investice (EFSD). Poskytne částečné záruky na případné ztráty, čímž zmobilizuje soukromé investice do společností, které se potýkají s problémy. Díky poskytnutým prostředkům z rozpočtu EU ve výši 5 miliard EUR ze stávajícího finančního rámce v roce 2020 na zajištění rychlého startu a dalším 26 miliardám EUR z nástroje Next Generation EU poskytne rozpočet Unie skupině Evropské investiční banky záruku přibližně 75 miliard EUR, která zajistí rychlou realizaci v praxi. Cílem nástroje budou investice ve výši 300 miliard EUR na podporu solventnosti.

Záruka bude nastavena tak, aby bylo zajištěno, že se investice ve všech členských státech a odvětvích zaměří na společnosti, které nejvíce potřebují kapitál, přičemž zvláštní pozornost bude věnována členským státům, které jsou méně schopné zasahovat prostřednictvím státní podpory, a členským státům a odvětvím, kde byly ekonomické účinky onemocnění COVID-19 nejzávažnější. To je nezbytné pro zachování rovných podmínek na jednotném trhu a zabránění dalšímu prohlubování škodlivých hospodářských rozdílů v rámci Unie. Měla by se pečlivě zvážit kapitálová situace institucí, které nástroj na podporu solventnosti budou provádět.

Kromě toho bude jako doplňkové opatření navýšen základní kapitál Evropského investičního fondu s cílem poskytnout podporu široké škále malých a středních podniků, mimo jiné prováděním nástroje na podporu solventnosti. To by dále přispělo k vytvoření komplexního balíčku na podporu oživení v Evropě, též ve spojení s opatřeními, na nichž se v dubnu dohodla Evropská rada. Toto navýšení kapitálu činící až 1,5 miliardy EUR bude financováno ze stávajícího a příštího víceletého finančního rámce.

➤ ***Posílení investiční kapacity a strategické autonomie***

Soukromé investice budou krizí tvrdě zasaženy: z analýzy Komise vyplývá, že investice soukromého sektoru mohou v letech 2020–2021 klesnout o více než 1 bilion EUR. K uspokojení investičních potřeb evropského hospodářství bude třeba urychleně jednat, aby

se tento trend zvrátil a aby byly nastoleny podmínky pro oživení, jehož hnací silou budou investice. Tyto investice jsou obzvláště důležité pro úspěch zelené a digitální transformace Evropy; v této oblasti Komise odhaduje, že investiční potřeby v uvedeném období činí nejméně 1,2 bilionu EUR. Pro budoucnost Evropy mají zásadní význam investice do klíčových odvětví a technologií, od 5G po umělou inteligenci a od čistého vodíku po energii z obnovitelných zdrojů na moři.

Program **InvestEU** má jedinečné předpoklady k tomu, aby během oživení po hluboké hospodářské krizi mobilizoval investice a podporoval politiky Unie. Dostatečně to dokládají zkušenosti s prováděním Evropského fondu pro strategické investice a finančních nástrojů po minulé finanční krizi.

Komise proto navrhuje rozšířit **Program InvestEU** na úroveň 15,3 miliardy EUR pro čtyři oblasti politiky, na nichž se již spolunormotvůrci dohodli. To by mohlo podnítit investice ve výši více než 240 miliard EUR.

Program InvestEU poskytne životně důležitou podporu společnostem ve fázi oživení a zajistí, že soukromí investoři se budou soustředit na střednědobé a dlouhodobé politické priority Unie, zejména Zelenou dohodu pro Evropu a digitalizaci. Zvýší kapacitu skupiny Evropské investiční banky a národních podpůrných bank podstupovat rizika na podporu hospodářského oživení. Mobilizací značných soukromých investic doplní bezprostřední podporu, kterou ve fázi zotavení z krize poskytují nástroj na podporu solventnosti a iniciativa REACT-EU, jakož i financování na základě budoucího rámce z politiky soudržnosti a jiných programů.

Investice do strategické autonomie: nová facilita pro strategické investice

Klíčovým prvkem Programu InvestEU bude nová facilita, která zvýší odolnost Evropy budováním strategické autonomie v klíčových dodavatelských řetězcích na evropské úrovni.

Facilita pro strategické investice bude vytvořena jako další oblast v rámci Programu InvestEU. Tato facilita bude podporovat projekty, které přispívají k budování silných a odolných hodnotových řetězců v celé EU a posilují autonomii jednotného trhu Unie, ale zároveň zachovávají jeho otevřenost vůči hospodářské soutěži a obchodu v souladu s jeho pravidly. Tím se zvýší odolnost hospodářství Unie a zároveň zajistí zdroje pro to, aby strategicky významné společnosti mohly v EU prosperovat a růst. Podpora těchto projektů ze strany členských států pravděpodobně nebude dostatečná a silný přeshraniční rozměr znamená, že pro úspěch má zásadní význam koordinovaný evropský přístup.

S poskytnutými prostředky ve výši 15 miliard EUR z nástroje Next Generation EU by nová facilita nabídla záruku EU ve výši 31,5 miliardy EUR a mohla by generovat investice ve výši až 150 miliard EUR, které by byly pobídkou pro vedoucí postavení Evropy ve strategických průmyslových odvětvích a v klíčových hodnotových řetězcích, včetně těch, které mají zásadní význam pro souběžnou zelenou a digitální transformaci. Tato oblast politiky zajistí, že takové investice plně využijí potenciál jednotného trhu, přičemž záruka EU podpoří společnosti z celého evropského hospodářství a stane se silným nástrojem oživení.

3) Poučení z krize a řešení evropských strategických výzev

*Současná krize zdůraznila hodnotu evropské spolupráce a jasně ukázala, že Unie musí urychleně posílit svou schopnost reagovat na krize a vybudovat odolnost vůči budoucím otřesům. Komise navrhuje **nový program „EU pro zdraví“**, jehož cílem je posílit zdravotní bezpečnost a připravit se na budoucí zdravotní krize. Bude rozšířen a posílen **mechanismus civilní ochrany Unie – rescEU** s cílem vybavit Unii k tomu, aby se mohla připravit na budoucí krize a reagovat na ně. Bude posílen*

*program **Horizont Evropa** s cílem financovat životně důležitý výzkum v oblasti zdraví, odolnosti a zelené a digitální transformace. Budou posíleny i další programy EU, včetně jejich vnějších nástrojů, aby byl budoucí finanční rámec plně sladěn s potřebami v oblasti oživení, jakož i zvláštní nástroje, aby **rozpočet EU byl flexibilnější a mohl pohotověji reagovat.***

➤ **Nové a posílené programy zaměřené na budování odolnosti a posílení spolupráce**

Nástroj Next Generation EU cíleně posílí klíčové programy, které jsou hnací silou růstu a zlepšují schopnost Evropy čelit budoucím krizím a překonat je. Tato posílení doplňují původní návrhy Komise týkající se budoucího rámce, které jsou nadále spravedlivým a vyváženým základem pro dohodu.

Nový program na posílení zdravotní bezpečnosti a spolupráce

Krise ukázala, že financování v oblasti zdraví musí mít v budoucím finančním rámci vyšší prioritu. Komise navrhuje ambiciózní samostatný **program „EU pro zdraví“**, jehož cílem je poskytnout zvláštní podporu na budoucí výzvy v oblasti zdraví určené v posouzení potřeb. Podle tohoto návrhu bude financování nového programu činit 9,4 miliardy EUR, což je ve srovnání s předchozími návrhy v rámci Evropského sociálního fondu plus významný nárůst.

Nový program pomůže zajistit, že Unie bude vybavena nezbytnými kapacitami umožňujícími rychle a v potřebném rozsahu reagovat na budoucí zdravotní krize. Program bude mít za cíl vytvořit na úrovni EU komplexní rámec pro prevenci zdravotních krizí, připravenost na ně a reakci na ně, čímž doplní a posílí úsilí na vnitrostátní úrovni a regionální podporu pro systémy zdravotní péče v rámci politiky soudržnosti.

První složka programu se bude zabývat zdravotní bezpečností a připraveností na krize. Podpoří investice do kritické zdravotnické infrastruktury, nástrojů, struktur, procesů a laboratorní kapacity, včetně nástrojů pro dozor, modelování, prognózy, prevenci a zvládání ohnisek. Podpoří vytvoření mechanismu pro vývoj, pořizování a správu produktů relevantních pro zdravotní krize, jako jsou léčivé přípravky a způsoby léčby včetně očkovacích látek, jejich meziprodukty, farmakologicky účinné látky a suroviny; zdravotnické prostředky a vybavení, jako jsou ventilátory, ochranné oděvy a vybavení, diagnostické materiály a nástroje. Pomůže vytvořit nový celounijní rámec pro sdílení informací o rizicích, který bude pokrývat všechny fáze krize.

Druhá složka bude podporovat dlouhodobější vizi zlepšování výsledků v oblasti zdraví, a to prostřednictvím účinných a inkluzivních systémů zdravotní péče ve všech členských státech, lepší prevence nemocí a dozoru, propagace zdraví, přístupu, diagnózy a léčby a přeshraniční spolupráce v oblasti zdraví. Program bude například podporovat budování kapacit v členských státech, financovat programy odborné přípravy zdravotnických pracovníků a investovat do digitální transformace odvětví zdravotní péče a zavádění interoperabilních digitálních infrastruktur, též pro výzkum a sdílení dat.

Při koncipování a provádění programu bude plně respektováno rozdělení pravomocí v této oblasti mezi Unií a členskými státy. Program bude propojen s příslušnou podporou poskytovanou z jiných programů EU a otevře nové cesty, jak provádět společné akce a zajistit dostupnost lékařských protiopatření a zdrojů v případě vážných zdravotních hrozeb. Bude spolupracovat s posíleným mechanismem rescEU, který je zaměřen na schopnost přímé reakce na krizi, zásoby, distribuci a nasazování vybavení a pracovníků v mimořádných situacích, a to poskytováním potřebných příspěvků v oblasti zdraví.

Posílení schopnosti reakce v rámci mechanismu civilní ochrany Unie

Zjevným poučením z pandemie je, že vzhledem k rozsahu možného narušení našeho hospodářství i společnosti musí být Evropa schopna rychleji a pružněji reagovat na vážné přeshraniční krize. Komise proto navrhuje posílit **rescEU – mechanismus civilní ochrany Unie**. Díky tomu bude mechanismus rescEU flexibilnější a zlepší se schopnost Unie jednat společně na úrovni EU.

Finanční přiděl se zvýší na 3,1 miliardy EUR a bude sloužit k financování investic do infrastruktury pro reakci na mimořádné situace, dopravních kapacit a podpůrných týmů pro mimořádné situace. Modernizovaný mechanismus rescEU poskytne Unii kapacitu a logistickou infrastrukturu potřebnou k řešení různých typů mimořádných situací, včetně těch se zdravotní složkou, čímž doplní nový program „EU pro zdraví“. Návrh rovněž zefektivní operační kapacity a zvýší jejich flexibilitu. Tím se zajistí, že reakce EU na budoucí rozsáhlé mimořádné situace bude včasnější a účinnější.

Horizont Evropa – investice do inovací a připravenosti na budoucnost

Program **Horizont Evropa** bude činit 94,4 miliardy EUR s cílem zvýšit evropskou podporu výzkumu a inovací v oblasti zdraví a klimatu. To přispěje k lepší připravenosti účinně a rychle reagovat na mimořádné situace a k investicím do vědecky orientovaných řešení, čímž se doplní provozní financování poskytované v rámci nového programu „EU pro zdraví“ a mechanismu rescEU.

V oblasti zdraví bude posílení využito k zintenzivnění výzkumného úsilí zaměřeného na výzvy, jako jsou koronavirová pandemie, rozšíření klinických hodnocení, inovativní ochranná opatření, virologie, očkovací látky, léčba a diagnostika a uvádění výsledků výzkumu do praxe v podobě opatření politiky veřejného zdraví.

Rovněž se navrhuje navýšit prostředky pro výzkum a inovace v oblastech týkajících se klimatu. Tím se posílí podpora konkurenceschopnosti průmyslu EU v souvisejících hospodářských odvětvích a podpoří oživení, které bude v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu. Posílením se zajistí další prostředky na vznikající a průlomové inovace ze strany malých a středních podniků, začínajících podniků a společností se střední tržní kapitalizací.

Stojíme při svých globálních partnerech i v době krize

Pandemie je globální výzvou. Bez reakce na celosvětové úrovni zůstanou všechny země a regiony na světě, včetně Unie, zranitelné. EU musí v boji proti onemocnění COVID-19 nadále projevovat solidaritu se svými partnery na celém světě.

Komise navrhuje pomocí **nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci** nastaveného na 86 miliard EUR s novou zárukou pro vnější činnost a pomocí Evropského fondu pro udržitelný rozvoj podporovat úsilí partnerů – zejména zemí západního Balkánu, sousedství a zbytku Afriky – v boji proti pandemii a zotavení se z jejího dopadu, a to ve spolupráci s mezinárodními partnery, jako jsou mezinárodní finanční instituce, Organizace spojených národů a Světová zdravotnická organizace. Cílená úprava stávajícího finančního rámce umožní zpřístupnit dodatečnou podporu ve výši 1 miliardy EUR již v roce 2020.

Podpora poskytne likviditu malým a středním podnikům, zachová investice do projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zvýší v partnerských zemích kapacitu financování v místních měnách na posílení systémů zdravotní péče, včetně připravenosti, a na vybudování výrobní kapacity pro očkovací látky, léčbu a diagnostiku v souvislosti s onemocněním COVID-19. Navýšená podpora se zaměří také na nejzranitelnější země a regiony a bude řešit závažné sociální a ekonomické důsledky pandemie.

Komise s ohledem na rostoucí humanitární potřeby v nejzranitelnějších částech světa rovněž navrhuje posílit **nástroj humanitární pomoci** o dalších 5 miliard EUR. Ke stávajícím potřebám se přidává dopad pandemie a návazné hospodářské důsledky, jako je například ztráta příjmů v důsledku hroustících se cen ropy a surovin a drastické snížení remitencí, a proto je o to důležitější, aby Unie byla schopna prokazovat solidaritu se zbytkem světa.

➤ ***Zajištění prostředků pro další programy s cílem budovat odolnost a realizovat strategické priority***

Základním referenčním bodem pro závěrečnou fázi jednání zůstává finanční rámec na období 2021–2027, který Komise navrhla v roce 2018 a který bude posílen mechanismem pro spravedlivou transformaci a dnes navrženými změnami. Navrhovaná architektura, úroveň podpory, rovnováha mezi prioritami, klíčové prvky, jako je cíl, aby alespoň 25 % výdajů přispívalo na opatření v oblasti klimatu, jakož i opatření na podporu rovnosti žen a mužů a nediskriminace jsou všechny nezbytnou součástí vyváženého balíčku na podporu oživení. Dalším klíčovým prvkem je pak návrh nařízení o ochraně rozpočtu EU před obecnými nedostatky v oblasti právního státu, který Komise předložila. Kromě toho jsou zavedena přísná opatření na ochranu rozpočtu proti podvodům a nesrovnalostem a Komise je dále posílí. Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) a Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) budou vykonávat své kontrolní a vyšetřovací pravomoci.

Krise však jasně ukázala, že úroveň podpory, které vedoucí představitelé projednali v únoru, budou v několika klíčových oblastech nedostatečné. Vedle navýšení financovaných v rámci nástroje Next Generation EU je proto nezbytné posílit i další programy, aby mohly splnit svou úlohu při zvyšování odolnosti Unie a při řešení problémů, které pandemie a její důsledky ještě prohloubily.

Jedná se mimo jiné o:

- posílení kybernetické obrany Unie a podpora digitální transformace, a to vybavením **programu Digitální Evropa** celkovým rozpočtem ve výši 8,2 miliardy EUR,
- investování do moderní a výkonné dopravní infrastruktury, která usnadní přeshraniční spojení, jako je Rail Baltica, a to prostřednictvím dodatečných 1,5 miliardy EUR pro **Nástroj pro propojení Evropy**,
- vytvoření podmínek pro dobře fungující jednotný trh, který bude motorem oživení, a to zachováním navrhovaných rozpočtů pro **program pro jednotný trh** na úrovni 3,7 miliardy EUR a pro programy na podporu spolupráce v oblasti **daní a cel** na úrovních 239 milionů EUR a 843 milionů EUR,
- investování do mladých lidí prostřednictvím dodatečných 3,4 miliardy EUR pro program **Erasmus Plus**, který tak dosáhne celkového objemu 24,6 miliardy EUR, a do kulturních a kreativních odvětví prostřednictvím navýšení programu **Kreativní Evropa** na úroveň 1,5 miliardy EUR,
- posílení odolnosti zemědělsko-potravinářského odvětví a odvětví rybolovu a poskytnutí nezbytného prostoru pro řešení krizí prostřednictvím dodatečných 4 miliard EUR pro **společnou zemědělskou politiku** a 500 milionů EUR pro **Evropský námořní a rybářský fond**,

- zintenzivnění spolupráce v oblasti ochrany vnějších hranic a migrační a azylové politiky, a to posílením **Azylového a migračního fondu** a **Fondu pro integrovanou správu hranic** s cílem dosáhnout úrovně 22 miliard EUR,
- zajištění silné podpory strategické autonomie a bezpečnosti Evropy navýšením **Fondu pro vnitřní bezpečnost** na 2,2 miliardy EUR a posílením **Evropského obranného fondu** na úroveň 8 miliard EUR,
- podporu našich partnerů v oblasti západního Balkánu navýšením **předvstupní pomoci** Unie na úroveň 12,9 miliardy EUR.

Těmito cílenými úpravami bude dlouhodobý finanční rámec Unie lépe sladěn s jejími prioritami a ambicemi a bude přizpůsoben budování odolnosti a strategické nezávislosti Unie ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Komise proto navrhuje cílené změny svého návrhu příštího finančního rámce z roku 2018, které zahrnují výsledky dosavadních jednání, návrh mechanismu pro spravedlivou transformaci⁸ a výše uvedená posílení. Úplný přehled víceletého finančního rámce po jednotlivých programech se zahrnutím nástroje Next Generation EU je uveden v příloze.

➤ *Flexibilnější nástroje pro mimořádné situace*

Krize zdůraznila, jak je důležité, aby Unie nad rámec jednotlivých programů dokázala rychle, pružně a koordinovaně reagovat na evropské úrovni. K tomu je však nutný flexibilnější rozpočet EU. Rozsáhlé navazující důsledky zdravotní krize rychle vyčerpaly flexibilitu stávajícího rozpočtu. Pro budoucnost je zapotřebí flexibilnější a akceschopnější rozpočet, a toho lze dosáhnout pouze prostřednictvím dobře navržených zvláštních nástrojů.

Komise proto navrhuje posílit nástroje flexibility a nástroje pro mimořádné situace, které mohou mobilizovat zdroje v měřítku potřebném pro řešení nepředvídatelných problémů, jako jsou **Fond solidarity EU**, který poskytuje podporu členským státům a regionům zasaženým rozsáhlými katastrofami, a **Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci**, který podporuje pracovníky, kteří přišli o práci v důsledku událostí vedoucích k rozsáhlým restrukturalizacím.

Výrazně rozšířená **rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech** posílí opatření EU v reakci na všechny aspekty zdravotní krize, jakož i na další mimořádné situace. Finanční prostředky mohou být směřovány tak, aby byla mimořádná podpora poskytnuta ve správné chvíli a tak, jak je třeba, a to prostřednictvím nástrojů EU, jako je humanitární pomoc, nástroj pro mimořádnou podporu, program pro jednotný trh včetně mimořádných opatření ve veterinární a rostlinolékařské oblasti nebo Azylový a migrační fond.

Tyto nástroje by ve srovnání s návrhy Komise ze dne 2. května 2018 společně poskytly v období 2021–2027 až 21 miliard EUR dodatečného mimořádného financování.

⁸ COM(2020) 22, COM(2020) 23.

Posílení flexibility rozpočtu EU

REZERVA NA SOLIDARITU A POMOC PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH 	<ul style="list-style-type: none"> • Umožňuje rozpočtovými převody rychle posílit nástroje EU, kde vyvstala potřeba • Navýšení na maximální částku 3 miliardy EUR ročně
FOND SOLIDARITY 	<ul style="list-style-type: none"> • Podporuje reakci a bezprostřední oživení členských států po přírodních katastrofách, jako jsou záplavy, lesní požáry, zemětřesení, bouře a sucha • Rozšíření na rozsáhlé zdravotní krize a navýšení na maximálně 1 miliardu EUR ročně
EVROPSKÝ FOND PRO PŘÍZPUSOBENÍ SE GLOBALIZACÍ 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytuje podporu na reintegraci na trhu práce v případě osob, které přišly o práci v důsledku nečekaných událostí vedoucích k rozsáhlé restrukturalizaci, jako je finanční nebo hospodářská krize • Prahová hodnota pro aktivaci fondu snížena na 250 propuštěných a maximální částka navýšena na 386 milionů EUR ročně

Celková maximální roční flexibilita a mimořádné financování 2021–2027 = 5,4 miliardy EUR

3. Realizace: Next Generation EU

Motorem podstatné části navrhovaných opatření na podporu oživení bude nový dočasný nástroj na podporu oživení **Next Generation EU** s finanční kapacitou ve výši 750 miliard EUR. Nástroj bude výjimečným a dočasným mechanismem pro mimořádné situace. Financování bude možné díky rozhodnutí o vlastních zdrojích, které Komisi umožní vypůjčit si jménem Unie až 750 miliard EUR na opatření v období 2021–2024.

K zajištění nezbytné rozpočtové kapacity pro pokrytí potenciálních závazků souvisejících s financováním nástroje Next Generation EU a v souladu s požadavky rozpočtové kázně bude revidované rozhodnutí o vlastních zdrojích zahrnovat výjimečné a dočasné zvýšení stropů vlastních zdrojů pro závazky a platby o 0,6 % hrubého národního důchodu EU. Zvýšení stropů se použije pouze pro účely řešení krize COVID-19 a bude časově omezeno na dobu potřebnou k pokrytí těchto závazků.

Měřítko nástroje Next Generation EU a jeho koncepce odrážejí velikost a naléhavost výzev, jimž Unie čelí. U naléhavých investic vzniklých v důsledku krize jsou potřeby financování nebývalé. Je tudíž nezbytná rozhodná a mimořádná reakce na úrovni Unie. Bezprecedentní povaha této operace a výjimečná částka těchto prostředků vyžadují jejich zakotvení v systému vlastních zdrojů, který schvalují všechny členské státy v souladu se svými ústavními požadavky.

Dodatečná podpora financovaná zvýšením příspěvků členských států bezprostředně po krizi by ještě více zvýšila tlak na vnitrostátní rozpočty. Za těchto mimořádných okolností je plně opodstatněné použít mechanismus financování, který by zajistil významné a včasné zvýšení výdajů bez zvýšení vnitrostátních dluhů, jako vyjádření solidarity v měřítku přiměřeném této krizi.

Získávání půjček bude vycházet z dobrých výsledků Unie ve využívání tržních nástrojů na podporu investic a reforem v členských státech. Unie si vypůjčí na finančních trzích za

podmínek, které odrážejí její vynikající úvěrový rating, a rychle tyto prostředky nasměruje tam, kde jsou nejvíce zapotřebí.

Za tímto účelem Komise vydá dluhopisy s různou splatností na kapitálových trzích, přičemž co nejlépe využije kapacity těchto trhů k absorpci těchto dluhopisů a zároveň zajistí nejnížší průměrné výpůjční náklady. Tato diverzifikovaná strategie financování umožní Komisi uskutečnit výpůjční operace způsobem, který nejlépe odpovídá rozsahu operací a převládajícím tržním podmínkám.

500 miliard EUR z prostředků směřovaných prostřednictvím nástroje Next Generation EU se použije na financování grantové složky facility na podporu oživení a odolnosti a na posílení dalších klíčových programů pro případ krize a na podporu oživení. Zbytek financování ve výši 250 miliard EUR, které nástroj zmobilizuje, bude členským státům k dispozici ve formě půjček v rámci facility na podporu oživení a odolnosti.

Získané finanční prostředky se budou splácet po roce 2027 a nejpozději do roku 2058. To v době, kdy jsou veřejné finance velmi napjaté, pomůže zmírnit tlak na rozpočty členských států a zároveň zajistí, že všechny závazky vyplývající z vydávání dluhopisů budou uhrazeny z budoucích rozpočtů EU. K usnadnění splácení získaného tržního financování a jako další pomoc ke snížení tlaku na vnitrostátní rozpočty Komise navrhne v pozdější fázi finančního období další nové vlastní zdroje.

Výhled: reforma systému vlastních zdrojů

Nové ekonomické souvislosti a udržitelná správa splácení finančních prostředků získaných v rámci nástroje Next Generation EU jsou silnými argumenty pro zásadní reformu toho, jak je rozpočet EU financován.

Komise je i nadále toho názoru, že po zrušení všech rabatů bude víceletý finanční rámec vyváženější. Nicméně v současné situaci, vzhledem k hospodářskému dopadu pandemie COVID-19, by zrušení rabatů vedlo k nepřiměřenému zvýšení příspěvků některých členských států v letech 2021–2027. Aby k tomu nedošlo, mohly by být stávající rabaty postupně rušeny v průběhu mnohem delší doby, než s jakou Komise počítala ve svém návrhu z roku 2018.

Nové vlastní zdroje by doplnily tradiční vlastní zdroje, vlastní zdroj ze zjednodušené daně z přidané hodnoty a příspěvky členských států, jakož i nové vlastní zdroje z nerecyklovaných plastových obalových odpadů. Budou vycházet z priorit a politik EU zaměřených na řešení změny klimatu, ale také na spravedlivé zdanění v globalizovaném světě.

Komise je odhodlána naplnit Zelenou dohodu pro Evropu. Zelené vlastní zdroje by v této souvislosti mohly přispět k úsilí o oživení a zároveň podpořit zelenou transformaci evropského hospodářství a společnosti. Možnosti by mohly zahrnovat vlastní zdroj ze systému obchodování s emisemi, včetně jeho možného rozšíření na odvětví námořní a letecké dopravy, a mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích.

Vlastní zdroj ze systému pro obchodování s emisemi, který byl diskutován v Evropské radě v únoru 2020, by členským státům umožnil zachovat si stejnou výši příjmů, jakou nedávno získaly z dražeb. Všechny příjmy generované systémem EU pro obchodování s emisemi překračující toto maximum by putovaly do rozpočtu EU. Tento vlastní zdroj by mohl v rozpočtu EU generovat příjmy ve výši přibližně 10 miliard EUR v závislosti na vývoji ceny uhlíku a rozšíření systému na další odvětví.

Zároveň bude důležité zajistit, aby společnosti z EU soutěžily se společnostmi ze třetích zemí za rovných podmínek. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by pomohl zabránit únikům uhlíku, které podkopávají snahu EU o přechod k uhlíkově neutrální společnosti. Tento mechanismus by mohl přinést dodatečné příjmy v rozmezí přibližně od 5 miliard EUR do 14 miliard EUR v závislosti na jeho rozsahu a podobě.

K obnově jednotného trhu EU by ve fázi oživení mohly přispět společnosti, které z něj mají obrovský prospěch a krizi přežijí, mimo jiné díky přímé a nepřímé unijní a vnitrostátní podpoře. To by mohlo zahrnovat vlastní zdroj z operací podniků, který by v závislosti na své podobě mohl přinést přibližně 10 miliard EUR ročně.

Digitální daň by navazovala na práci Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v oblasti zdanění právnických osob v případě významné digitální přítomnosti; Komise aktivně podporuje jednání vedená OECD a skupinou G20 a je připravena jednat v případě, že nebude dosaženo celosvětové dohody. Digitální daň uplatněná na společnosti s obratem nad 750 milionů EUR by mohla do rozpočtu EU přinést až 1,3 miliardy EUR ročně.

Tyto nové vlastní zdroje by mohly pomoci financovat splácení tržního financování získaného v rámci nástroje Next Generation EU a příslušné úroky. Pokud by byly zavedeny do roku 2024, mohly by se ve srovnání s platbami v roce 2020 snížit příspěvky členských států do víceletého finančního rámce na období 2021–2027, vyjádřené jako podíl na jejich hospodářství.

Veškeré příjmové a platební toky založené na nástroji Next Generation EU budou doplňovat prostředky přidělené v rámci ročního rozpočtového procesu, a nebudou tedy mít dopad na rozpočtové saldo. Tyto toky, včetně hrazených úroků, budou v rozpočtu uváděny odděleně, aby byla zřejmá jejich dočasná a výjimečná povaha a byla zajištěna plná transparentnost⁹.

Hospodářský dopad koronavirové pandemie navíc zdůrazňuje důležitost zajištění dostatečného fiskálního prostoru pro Unii pro případy hospodářských otřesů, které vedou ke snížení hrubého národního důchodu. Aby si Unie v rámci stropů vlastních zdrojů zachovala dostatečnou rezervu na pokrytí svých finančních závazků a podmíněných závazků splatných v daném roce, a to i v případě nejnepříznivějšího hospodářského vývoje, navrhuje Komise trvale zvýšit stropy vlastních zdrojů na 1,46 % hrubého národního důchodu EU pro závazky a na 1,40 % pro platby.

4. Závěr – cesta k rychlé dohodě na ambiciózním rozpočtu pro evropské oživení

V tomto období mimořádných obtíží a nejistoty potřebuje Unie více než kdy jindy ukázat, že je připravena a ochotna jednat s rozhodností a vytyčit cestu k lepší budoucnosti. **Dohoda na ambiciózním plánu na podporu oživení, jehož středem je rozpočet EU, zajistí Unii nejlepší možnou šanci na úspěch.**

Nástroj Next Generation EU uvolní plný potenciál rozpočtu EU nastartovat hospodářství a posílit udržitelnost, odolnost a strategickou autonomii Evropy. Vychází ze zkušeností Unie

⁹ Výpůjční náklady grantové složky nástroje Next Generation EU budou hrazeny z rozpočtu EU. Odhaduje se, že ve finančním rámci na období 2021–2027 budou tyto náklady činit až 17,4 miliardy EUR.

se získáváním tržního financování a rozšiřuje je tak, aby dosáhl takového rozsahu podpory, jaký je v dnešní situaci naléhavě nutný.

Posílený víceletý finanční rámec na období 2021–2027 pomůže Unii překonat krizi a nastoupit na cestu k dlouhodobému oživení, přičemž poskytne nezbytné finanční prostředky pro okamžité potřeby i na dlouhodobé investice do zelené a digitální transformace.

Úspěch plánu na podporu oživení bude záviset nejen na jeho rozsahu a ambicích, ale také na rychlosti jednání a schopnosti přizpůsobit reakci průběžnému vývoji. V mnoha částech Unie je naléhavě zapotřebí finanční podpora, aby se podniky udržely nad vodou a dostalo se podpory nejpotřebnějším. Rovněž nezbývá moc času na dosažení dohody o dlouhodobém rámci – ale ještě není pozdě. Rychlá dohoda umožní včas zahájit posílené programy.

Komise sdílí odhodlání Evropského parlamentu zajistit hladký přechod na nový dlouhodobý rámec. Prodloužení stávajícího rámce však nemůže nahradit komplexní dohodu o novém, moderním dlouhodobém rozpočtu. To je jediný způsob, jak vybavit Unii novými programy a nástroji, které budou mít zásadní význam pro realizaci plánu na podporu oživení. Interinstitucionální činnost v nadcházejících týdnech by proto měla být plně a maximálně zaměřena na dokončení nástroje Next Generation EU a nového dlouhodobého rámce.

Evropská komise vyzývá Evropskou radu a spolunormotvůrce, aby tyto návrhy urychleně posoudili s cílem dosáhnout do července politické dohody na úrovni Evropské rady.

Brzké rozhodnutí o návrhu na změnu stávajícího rámce umožní, aby byly ihned zpřístupněny dodatečné finanční prostředky pro iniciativu REACT-EU, nástroj na podporu solventnosti a Evropský fond pro udržitelný rozvoj, a to s ohledem na naléhavost těchto potřeb.

Komise bude poté úzce spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou na finalizaci dohody o budoucím dlouhodobém rámci a doprovodných odvětvových programech. Dokončení této práce na začátku podzimu by znamenalo, že nový dlouhodobý rozpočet by mohl začít fungovat a podporovat evropské oživení od 1. ledna 2021.

Budeme-li jednat nyní, ukážeme, že Unie je připravena učinit vše, co je třeba pro obnovu hospodářství, ochranu zdrojů obživy všech Evropanů a investování do dlouhodobé cesty Evropy ke spravedlivější, zelenější a digitální budoucnosti.

v miliardách EUR, v cenách roku 2018

	VFR 2021–2027 (květen 2020)	Z toho v rámci Next Generation EU
VFR CELKEM	1 850,0	750,0
1. Jednotný trh, inovace a digitální ekonomika	210,5	69,8
Horizont Evropa	94,4	13,5
Fond InvestEU, z toho z plánu Unie na podporu oživení	31,6	30,3
<i>Investice na podporu ekonomického oživení EU</i>	15,3	15,3
<i>Strategická investiční facilita (nová oblast)</i>	15,0	15,0
Nástroj EU na podporu solventnosti v rámci EFSI	26,0	26,0
2. Soudržnost a hodnoty	984,5	610,0
Politika soudržnosti	373,2	50,0
Facilita na podporu oživení a odolnosti (vč. tech. podpory)	560,8	560,0
<i>Z toho PŮJČKY</i>	250,0	250,0
<i>Z toho GRANTY</i>	310,0	310,0
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	402,0	45,0
Společná zemědělská politika	348,3	15,0
<i>Z toho pilíř II (rozvoj venkova)</i>	90,0	15,0
Fond pro spravedlivou transformaci	40,0	30,0
4. Migrace a správa hranic	31,1	
5. Odolnost, bezpečnost a obrana	29,1	9,7
Mechanismus civilní ochrany Unie (rescEU)	3,1	2,0
Program Zdraví	9,4	7,7
6. Sousedství a svět	118,2	15,5
Sousedství a rozvojová a mezinárodní spolupráce	86,0	10,5
Humanitární pomoc	14,8	5,0
7. Evropská veřejná správa	74,6	

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC NA OBDOBÍ 2021-2027 (V ZÁVAZCÍCH)

Běžné ceny	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027	V rámci Next Generation EU	CELKEM
1. Jednotný trh, inovace a digitální ekonomika	21 805	22 219	22 546	22 362	22 677	23 280	23 540	158 429	75 965	234 394
1. Výzkum a inovace	13 395	13 491	14 057	14 103	14 254	14 692	14 784	98 775	14 647	113 422
Horizont Evropa	12 265	12 510	12 760	13 015	13 276	13 541	13 812	91 178	14 647	105 825
Jiné	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2	-	2
2. Evropské strategické investice	5 044	5 294	4 987	4 684	4 779	4 873	4 972	34 633	61 318	95 951
Fond InvestEU	478	487	88	90	92	94	96	1 424	33 000	34 424
Nástroj pro propojení Evropy – Doprava	1 952	1 992	2 032	2 072	2 115	2 157	2 200	14 521	-	14 521
Nástroj pro propojení Evropy – Energetika	785	800	817	834	850	867	885	5 838	-	5 838
Nástroj pro propojení Evropy – Digitální technologie	277	283	289	295	301	306	314	2 065	-	2 065
Program Digitální Evropa	1 338	1 514	1 539	1 166	1 190	1 213	1 237	9 196	-	9 196
Jiné	22	23	23	24	24	25	25	165	28 318	28 483
Decentralizované agentury	191	195	199	203	207	212	216	1 424	-	1 424
3. Jednotný trh	889	906	922	939	955	973	988	6 572	-	6 572
Program pro jednotný trh (včetně COSME)	575	584	592	601	610	620	626	4 208	-	4 208
Program EU pro boj proti podvodům	20	20	21	21	22	23	24	150	-	150
Spolupráce v oblasti daní (FISCALIS)	36	37	38	38	39	40	41	269	-	269
4. Vesmír	2 034	2 074	2 118	2 163	2 207	2 252	2 298	15 145	-	15 145
Evropský kosmický program	1 997	2 037	2 080	2 125	2 167	2 211	2 255	14 873	-	14 873
Decentralizované agentury	36	37	37	38	40	41	43	272	-	272
Rozpětí	444	454	463	473	482	491	498	3 304	-	3 304
2. Soudržnost a hodnoty	51 730	54 195	56 797	60 207	63 067	66 589	70 519	423 104	656 179	1 079 283
5. Regionální rozvoj a soudržnost	34 623	35 756	36 919	38 203	39 528	40 890	42 322	268 241	53 274	321 515
Evropský fond pro regionální rozvoj	28 743	29 661	30 601	31 639	32 710	33 810	34 970	222 133	-	222 133
Fond soudržnosti	5 854	6 069	6 291	6 536	6 790	7 052	7 323	45 914	-	45 914
z toho příspěvek pro Nástroj pro propojení Evropy – Doprava	1 439	1 492	1 546	1 607	1 669	1 733	1 800	11 286	-	11 286
REACT EU	-	-	-	-	-	-	-	-	53 274	53 274
Podpora tureckého společenství na Kypru	26	27	27	28	28	29	29	193	-	193
6. Oživení a odolnost	349	919	1 683	2 981	3 667	4 952	6 549	21 099	602 905	624 004
Facilita na podporu oživení a odolnosti (vč. nástroje technické podpory)	116	119	121	123	126	128	130	864	602 905	603 769
Ochrana eura proti padělení	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	6	-	6
Náklady na financování Next Generation EU	220	787	1 549	2 845	3 528	4 810	6 405	20 144	-	20 144
Jiné	11	12	12	12	12	13	13	84	-	84
7. Investice do lidí, sociální soudržnost a hodnoty	16 439	17 195	17 864	18 685	19 526	20 394	21 290	131 393	-	131 393
Evropský sociální fond+	12 655	13 042	13 440	13 870	14 313	14 770	15 241	97 332	-	97 332
Erasmus+	2 885	3 230	3 587	3 958	4 341	4 739	5 150	27 891	-	27 891
Evropský sbor solidarity	136	138	141	144	147	150	153	1 009	-	1 009
Kreativní Evropa	306	313	328	341	357	373	390	2 721	-	2 721
Spravedlnost, práva a hodnoty	108	109	109	109	109	109	108	761	-	761
Jiné	149	151	152	153	155	156	157	1 073	-	1 073
Rozpětí	320	325	331	338	346	352	358	2 371	-	2 371
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	58 656	56 590	56 939	57 115	57 236	57 481	57 732	401 749	49 286	451 035
8. Zemědělství a námořní politika	56 163	54 047	54 289	54 399	54 449	54 614	54 779	382 741	16 483	399 224
Evropský zemědělský záruční fond (EZZF)	40 933	41 162	41 435	41 578	41 720	41 865	42 010	290 702	-	290 702
Evropský námořní a rybářský fond	831	1 066	1 031	995	899	817	731	6 671	-	6 671
Jiné	133	135	138	141	144	147	149	987	-	987
Decentralizované agentury	17	17	18	18	18	19	19	126	-	126
9. Životní prostředí a opatření v oblasti klimatu	2 264	2 309	2 412	2 470	2 538	2 613	2 694	17 300	32 803	50 103
Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	700	715	736	763	796	838	884	5 432	-	5 432
Fond pro spravedlivou transformaci	1 516	1 546	1 577	1 609	1 641	1 674	1 707	11 270	32 803	44 073
Jiné	-	-	50	50	50	50	50	250	-	250
Decentralizované agentury	47	47	48	49	51	52	53	347	-	347
Rozpětí	230	234	238	245	250	254	259	1 709	-	1 709
4. Migrace a správa hranic	3 287	4 061	4 837	5 117	5 873	5 964	6 153	35 292	-	35 292
10. Migrace	1 246	1 561	1 841	1 949	2 313	2 341	2 460	13 711	-	13 711
Azylový a migrační fond	1 103	1 389	1 666	1 771	2 131	2 155	2 271	12 487	-	12 487
Decentralizované agentury	142	171	175	178	182	186	189	1 223	-	1 223
11. Správa hranic	1 837	2 290	2 782	2 948	3 335	3 393	3 457	20 041	-	20 041
Fond pro integrovanou správu hranic	1 025	1 280	1 784	1 884	2 181	2 160	2 177	12 490	-	12 490
Decentralizované agentury	812	1 011	998	1 064	1 154	1 233	1 280	7 551	-	7 551
Rozpětí	205	210	214	220	225	230	236	1 540	-	1 540
5. Odolnost, bezpečnost a obrana	2 359	2 474	2 575	2 719	3 597	3 949	4 385	22 058	10 639	32 697
12. Bezpečnost	592	664	724	749	802	829	816	5 175	-	5 175
Fond pro vnitřní bezpečnost	228	295	367	377	417	431	394	2 509	-	2 509
Vyřazování jaderných zařízení z provozu (Litva)	73	71	78	84	84	80	82	552	-	552
Jaderná bezpečnost a vyřazování jad. zařízení z provozu (vč. Bulharska a Slovenska)	91	93	70	76	85	97	114	626	-	626
Decentralizované agentury	200	204	208	212	217	221	225	1 488	-	1 488
13. Obrana	1 275	1 279	1 284	1 359	1 573	1 788	2 213	10 771	-	10 771
Evropský obranný fond	1 047	1 047	1 047	1 118	1 327	1 537	1 957	9 080	-	9 080
Vojenská mobilita	227	232	237	241	246	251	256	1 691	-	1 691
14. Odolnost a reakce na krizi	339	373	407	448	1 055	1 163	1 185	4 971	10 639	15 609
Mechanismus civilní ochrany Unie (rescEU)	90	95	102	107	283	293	299	1 268	2 188	3 456
Program Zdraví	21	32	55	90	517	609	621	1 947	8 451	10 398
Decentralizované agentury	228	246	250	251	256	260	265	1 756	-	1 756
Jiné	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpětí	154	157	160	163	166	170	171	1 141	-	1 141
6. Sousedství a svět	16 179	16 292	16 404	16 516	16 623	16 732	16 894	115 640	16 917	132 557
15. Vnější činnost	14 127	14 199	14 269	14 337	14 402	14 465	14 583	100 383	16 917	117 300
Nástroj pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci	12 067	12 093	12 116	12 136	12 153	12 166	12 231	84 963	11 449	96 412
Humanitární pomoc	1 478	1 509	1 539	1 571	1 602	1 634	1 667	11 000	5 468	16 468
Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	352	362	372	382	393	404	415	2 679	-	2 679
Žamořské země a území (včetně Grónska)	67	69	70	71	73	74	75	500	-	500
Jiné	163	167	172	176	181	187	195	1 242	-	1 242
Decentralizované agentury	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Předstupní pomoc	1 949	1 989	2 029	2 070	2 111	2 154	2 198	14 500	-	14 500
Předstupní pomoc	1 949	1 989	2 029	2 070	2 111	2 154	2 198	14 500	-	14 500
Rozpětí	103	104	106	109	110	113	113	757	-	757
7. Evropská veřejná správa	10 875	11 232	11 632	12 074	12 368	12 781	13 172	84 164	-	84 164
Evropské školy a důchody	2 408	2 518	2 632	2 749	2 881	3 010	3 137	19 335	-	19 335
Správní výdaje orgánů	8 466	8 714	9 029	9 325	9 487	9 770	10 034	64 825	-	64 825
CELKEM	164 891	167 063	171 760	176 110	181 441	186 776	192 395	1 240 436	808 986	2 049 422
Z toho:										
Soudržnost (EFRR, CF, ESF, REACT EU)	47 149	48 667	50 226	51 937	53 702	55 518	57 418	364 618	53 274	417 892
Společná zemědělská politika	55 182	52 829	53 102	53 245	53 387	53 532	53 680	374 957	16 483	391 440

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC 2021-2027 (V ZÁVAZCÍCH)

Ceny roku 2018	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027	V rámci Next Generation EU	CELKEM
1. Jednotný trh, inovace a digitální ekonomika	20 547	20 526	20 420	19 856	19 741	19 869	19 697	140 656	69 800	210 456
1. Výzkum a inovace	12 622	12 464	12 732	12 523	12 409	12 539	12 371	87 659	13 500	101 159
Horizont Evropa	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	80 900	13 500	94 400
Jiné	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2	-	2
2. Evropské strategické investice	4 753	4 891	4 517	4 159	4 161	4 159	4 160	30 800	56 300	87 100
Fond InvestEU	450	450	80	80	80	80	80	1 300	30 300	31 600
Nástroj pro propojení Evropy – Doprava	1 840	1 840	1 840	1 840	1 842	1 841	1 841	12 884	-	12 884
Nástroj pro propojení Evropy – Energetika	740	740	740	740	740	740	740	5 180	-	5 180
Nástroj pro propojení Evropy – Digitální technologie	261	261	262	262	261	263	263	1 832	-	1 832
Program Digitální Evropa	1 261	1 398	1 394	1 036	1 036	1 035	1 035	8 194	-	8 194
Jiné	21	21	21	21	21	21	21	146	26 000	26 146
Decentralizované agentury	180	181	181	181	181	181	181	1 263	-	1 263
3. Jednotný trh	838	837	835	834	832	830	826	5 832	-	5 832
Program pro jednotný trh (včetně COSME)	542	539	536	534	531	529	524	3 735	-	3 735
Program EU pro boj proti podvodům	19	19	19	19	19	19	20	133	-	133
Spolupráce v oblasti daní (FISCALIS)	34	34	34	34	34	34	34	239	-	239
4. Vesmír	1 916	1 916	1 918	1 921	1 921	1 922	1 923	13 437	-	13 437
Evropský kosmický program	1 882	1 882	1 884	1 887	1 887	1 887	1 887	13 196	-	13 196
Decentralizované agentury	34	34	34	34	34	35	36	241	-	241
Rozpětí	418	418	419	419	419	419	416	2 928	-	2 928
2. Soudržnost a hodnoty	48 746	50 067	51 442	53 462	54 903	56 833	59 007	374 460	610 000	984 460
5. Regionální rozvoj a soudržnost	32 626	33 033	33 439	33 923	34 411	34 899	35 413	237 745	50 000	287 745
Evropský fond pro regionální rozvoj	27 085	27 402	27 717	28 095	28 476	28 856	29 261	196 892	-	196 892
Fond soudržnosti	5 516	5 607	5 698	5 804	5 911	6 019	6 128	40 682	-	40 682
z toho příspěvek pro Nástroj pro propojení Evropy – Doprava	1 356	1 378	1 401	1 427	1 453	1 479	1 506	10 000	-	10 000
REACT EU	-	-	-	-	-	-	-	-	50 000	50 000
Podpora tureckého společenství na Kypru	24	24	24	24	24	24	24	171	-	171
6. Oživení a odolnost	329	849	1 524	2 647	3 192	4 227	5 480	18 247	560 000	578 247
Facilita na podporu oživení a odolnosti (vč. nástroje technické podpory)	110	110	110	110	110	110	109	767	560 000	560 767
Ochrana eura proti padělání	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	5	-	5
Náklady na financování Next Generation EU	207	727	1 403	2 526	3 071	4 106	5 359	17 400	-	17 400
Jiné	11	11	11	11	11	11	11	75	-	75
7. Investice do lidí, sociální soudržnost a hodnoty	15 491	15 886	16 180	16 591	16 998	17 406	17 815	116 367	-	116 367
Evropský sociální fond+	11 925	12 049	12 173	12 317	12 461	12 606	12 753	86 284	-	86 284
Erasmus+	2 719	2 984	3 249	3 514	3 779	4 045	4 310	24 600	-	24 600
Evropský sbor solidarity	128	128	128	128	128	128	128	895	-	895
Kreativní Evropa	289	289	189	189	189	189	189	1 520	-	1 520
Spravedlnost, práva a hodnoty	102	100	99	97	95	93	91	677	-	677
Jiné	141	139	138	136	135	133	131	953	-	953
Rozpětí	301	300	299	300	301	301	299	2 101	-	2 101
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	55 272	52 280	51 571	50 716	49 827	49 059	48 307	357 032	45 000	402 032
8. Zemědělství a námořní politika	52 923	49 931	49 172	48 305	47 401	46 613	45 837	340 182	15 000	355 182
Evropský zemědělský záruční fond (EZZF)	38 572	38 027	37 629	36 920	36 320	35 731	35 152	258 251	-	258 251
Evropský námořní a rybníkářský fond	783	985	934	884	783	783	779	5 930	-	5 930
Jiné	125	125	125	125	125	125	125	876	-	876
Decentralizované agentury	16	16	16	16	16	16	16	112	-	112
9. Životní prostředí a opatření v oblasti klimatu	2 133	2 133	2 184	2 194	2 209	2 230	2 254	15 338	30 000	45 338
Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	660	661	667	677	693	715	740	4 812	-	4 812
Fond pro spravedlivou transformaci	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	10 000	30 000	40 000
Jiné	-	-	45	44	44	43	42	218	-	218
Decentralizované agentury	45	44	44	43	44	44	44	308	-	308
Rozpětí	216	215	215	217	217	216	216	1 512	-	1 512
4. Migrace a správa hranic	3 097	3 751	4 381	4 543	5 112	5 090	5 148	31 122	-	31 122
10. Migrace	1 174	1 442	1 668	1 731	2 013	1 998	2 059	12 084	-	12 084
Azylový a migrační fond	1 040	1 284	1 509	1 572	1 855	1 840	1 900	11 000	-	11 000
Decentralizované agentury	134	158	158	158	158	158	158	1 084	-	1 084
11. Správa hranic	1 731	2 116	2 519	2 617	2 903	2 896	2 893	17 675	-	17 675
Fond pro integrovanou správu hranic	966	1 182	1 615	1 673	1 899	1 843	1 822	11 000	-	11 000
Decentralizované agentury	765	934	904	945	1 004	1 053	1 071	6 675	-	6 675
Rozpětí	193	193	194	195	195	196	197	1 363	-	1 363
5. Odolnost, bezpečnost a obrana	2 222	2 285	2 332	2 414	3 131	3 370	3 669	19 423	9 700	29 123
12. Bezpečnost	557	613	656	665	698	707	683	4 580	-	4 580
Fond pro vnitřní bezpečnost	215	273	333	334	363	367	330	2 215	-	2 215
Výřezování jaderných zařízení z provozu (Litva)	68	66	71	74	73	68	69	490	-	490
Jaderná bezpečnost a vyřezování jad. zařízení z provozu (vč. Bulharska a Slovenska)	85	86	64	68	74	83	95	555	-	555
Decentralizované agentury	189	189	189	189	189	189	188	1 320	-	1 320
13. Obrana	1 201	1 182	1 163	1 207	1 370	1 526	1 852	9 500	-	9 500
Evropský obranný fond	987	968	949	992	1 155	1 311	1 637	8 000	-	8 000
Vojenská mobilita	214	214	214	214	214	214	214	1 500	-	1 500
14. Odolnost a reakce na krizi	319	345	369	398	919	992	992	4 334	9 700	14 034
Mechanismus civilní ochrany Unie (rescEU)	85	88	92	95	246	250	250	1 106	2 000	3 106
Program Ždřaví	20	30	50	80	450	520	520	1 670	7 700	9 370
Decentralizované agentury	214	227	227	223	223	222	222	1 558	-	1 558
Jiné	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rozpětí	144	145	144	145	145	145	143	1 010	-	1 010
6. Sousedství a svět	15 245	15 051	14 857	14 665	14 471	14 280	14 136	102 705	15 500	118 205
15. Vnější činnost	13 313	13 118	12 924	12 731	12 538	12 346	12 202	89 172	15 500	104 672
Nástroj pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci	11 371	11 172	10 974	10 777	10 580	10 384	10 234	75 492	10 500	85 992
Humanitární pomoc	1 393	1 394	1 394	1 395	1 395	1 395	1 395	9 760	5 000	14 760
Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	332	334	337	339	342	344	347	2 375	-	2 375
Zámořské země a území (včetně Grónska)	63	63	63	63	63	63	63	444	-	444
Jiné	154	154	156	157	158	160	163	1 101	-	1 101
Decentralizované agentury	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Předstupní pomoc	1 837	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 839	12 865	-	12 865
Předstupní pomoc	1 837	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 839	12 865	-	12 865
Rozpětí	96	95	95	96	96	96	94	668	-	668
7. Evropská veřejná správa	10 247	10 376	10 562	10 721	10 767	10 908	11 021	74 602	-	74 602
Evropské školy a důchody	2 269	2 326	2 384	2 441	2 508	2 569	2 625	17 122	-	17 122
Správní výdaje orgánů	7 978	8 050	8 178	8 280	8 259	8 339	8 396	57 480	-	57 480
CELKEM	155 376	154 336	155 565	156 377	157 952	159 409	160 985	1 100 000	750 000	1 850 000
Z toho:										
Soudržnost (EFRR, CF, ESF, REACT EU)	44 430	44 961	45 491	46 119	46 751	47 384	48 045	323 181	50 000	373 181
Společná zemědělská politika	51 999	48 806	48 096	47 280	46 477	45 689	44 917	333 264	15 000	348 264

**Brusel 28. května 2020
(OR. en)**

**8137/20
ADD 1**

**CADREFIN 87
RESPR 11
POLGEN 48
FIN 302**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 442 final/ANNEX
Předmět:	PŘÍLOHA SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 442 final/ANNEX.

Příloha: COM(2020) 442 final/ANNEX

V Bruselu dne 27.5.2020
COM(2020) 442 final

ANNEX

PŘÍLOHA

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ,
EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU
REGIONŮ**

Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení

FACILITA NA PODPORU OŽIVENÍ A ODOLNOSTI

Cíl: Podpora investic a reforem pro odolnější ekonomiky EU a podpora udržitelného růstu

Mechanismus: Granty a půjčky

Potřeby krize a očekávaný dopad

- Koronavirová krize výrazně zasáhne všechny členské státy EU. Dopady a důsledky krize se však budou v jednotlivých členských státech lišit. Cílem facility na podporu oživení a odolnosti bude zlepšit odolnost ekonomik členských států, zmírnit hospodářské a sociální dopady krize a podpořit oživení, a zároveň podpořit zelenou a digitální transformaci, a tím zabránit tomu, aby krize oslabil konvergenci mezi členskými státy.
- Krátkodobé dopady koronavirové krize budou zásadně záviset na trvání a přísnosti omezujících opatření, skladbě produkce a hospodářskopolitických opatřeních přijatých ke zmírnění okamžitého dopadu krize. Střednědobé a dlouhodobé důsledky krize budou záviset na tom, jak rychle dojde k oživení ekonomik členských států, což zase závisí na odolnosti jejich ekonomik a schopnosti přijmout vhodná opatření. Vzhledem k nestejně výchozí fiskální pozici a výrazně odlišné míře infekce a ohrožení veřejného zdraví existuje reálné riziko, že krize způsobená koronavirem povede k dalšímu prohloubení rozdílů v EU. To by bylo ekonomicky, sociálně i politicky velmi nákladné a – pokud by se situace neřešila – neudržitelné.
- Facilita na podporu oživení a odolnosti nabídne rozsáhlou finanční podporu pro investice a reformy, mimo jiné v oblasti zelené a digitální transformace, díky kterým budou ekonomiky odolnější a lépe připravené na budoucnost. Pomůže členským státům řešit strukturální problémy, kterým čelí, a to ještě kritičtější způsobem v důsledku krize. Klíčové je, že zajistí rovněž zaměření těchto investic a reforem na výzvy a investiční potřeby související se zelenou a digitální transformací, a tím zajistí i udržitelné oživení. Facilita proto potlačí možné tendence, aby dlouhodobé investice do zelené a digitální transformace našich ekonomik v důsledku krize nešly stranou. Facilitu bude doprovázet nabídka výrazné technické pomoci.

Provádění

- Facilita bude mít značný potenciál a bude klíčovým programem nástroje „NextGenerationEU“ jako součást revidovaného víceletého finančního rámce. Poskytne jak granty, tak půjčky na financování investičních a reformních potřeb.
- Facilita na podporu oživení a odolnosti bude začleněna do evropského semestru. Členské státy předloží jako součást svých národních programů reforem národní plány na podporu oživení a odolnosti. Tyto plány budou obsahovat program investic a reforem na další roky, jakož i investiční a reformní balíčky, které mají být v rámci facility financovány. Komise plány posoudí na základě jejich dopadu na konkurenceschopnou udržitelnost, hospodářskou a sociální odolnost, udržitelný růst a zelenou a digitální transformaci členských států.
- Přidělování zdrojů bude odrážet cíle nástroje: podporovat trvalé oživení, zlepšovat odolnost ekonomik EU a snižovat hospodářské rozdíly mezi členskými státy. Spolufinancování ze strany členských států nebude požadováno.

Komplementarita s politikami EU a členských států

- Facilita bude součástí evropského semestru. Investice předkládané v rámci plánů oživení a odolnosti by měly být soudržné s dlouhodobými strategiemi Unie, zejména se Zelenou dohodou pro Evropu a digitální transformací, národními plány členských států v oblasti energetiky a klimatu, jakož i s plány spravedlivé transformace, kdykoli to bude relevantní.
- Facilita bude doplňovat pomoc na podporu oživení pro soudržnost (REACT-EU), která bude zaměřena na krátkodobější opatření na zotavení z krize v souvislosti s trhy práce, zdravotní péčí a malými a středními podniky (podpora likvidity a solventnosti) a zásadní investice do zelené a digitální transformace, aby okamžitě a přímo podpořila ekonomiky členských států. Facilita na podporu oživení a odolnosti podpoří investice a reformy, které budou mít trvalý dopad na produktivitu a odolnost ekonomik členských států.
- Členské státy ve svých národních plánech oživení a odolnosti uvedou stávající nebo plánované financování v rámci jiných politik Unie a objasní, jak bude zajištěna komplementarita mezi těmito investicemi. V rozhodnutích o poskytnutí finanční podpory členskému státu v rámci facility na podporu oživení a odolnosti se zohlední opatření financovaná z jiných fondů a programů Unie, aby se zamezilo dvojímu financování. Nakonec budou v kontextu evropského semestru určeny investice a reformy, na které se v rámci facility na podporu oživení a odolnosti finančně přispěje, čímž se zajistí adicionalita a usnadní monitorování jejich provádění.

Finanční hlediska

Finanční krytí facility na podporu oživení a odolnosti mobilizované z nástroje „NextGenerationEU“ bude činit 560 miliard EUR, z toho 310 miliard EUR na granty a 250 miliard EUR na půjčky.

POMOC NA PODPORU OŽIVENÍ PRO SOUDRŽNOST A ÚZEMÍ EVROPY (REACT-EU)

Cíl: Investice do krátkodobých opatření na zotavení z krize

Mechanismus: Především granty

Potřeby krize a očekávaný dopad

- Politika soudržnosti výrazně přispěje k zajišťování vyváženého oživení, aby nedošlo k asymetriím a rozdílům v růstu mezi členskými státy i uvnitř nich. Poskytne podporu členským státům a regionům, které byly nejvíce zasaženy rozšířením onemocnění COVID-19. Cílem nové iniciativy REACT-EU je zvýšit podporu členským státům, aby se překlenula mezera mezi opatřeními první reakce a dlouhodobějším oživením.
- REACT-EU poskytne dodatečné finanční prostředky pro nejdůležitější odvětví, které podpoří opatření na zotavení z krize, jež budou nezbytná pro vytvoření základu pro zelené, digitální a odolné oživení.
- To bude zahrnovat investice do zotavení trhů práce, mimo jiné prostřednictvím dotací na zaměstnanost, režimů zkrácené pracovní doby a opatření v oblasti zaměstnanosti mladých lidí, podporu systémů zdravotní péče a poskytování zásadní podpory likvidity na provozní kapitál malým a středním podnikům. Tato podpora bude k dispozici pro všechna hospodářská odvětví, včetně nejvíce postižených odvětví cestovního ruchu a kultury; jelikož ta tvoří obzvláště velkou část některých ekonomik EU, které byly krizí COVID-19 zasaženy nejhůře, může REACT-EU rovněž kompenzovat vývoj rostoucích rozdílů v Unii.
- Dodatečná podpora může být jako součást opatření na zotavení z krize využita také k investování do Zelené dohody pro Evropu a do digitální transformace za účelem posílení značných investic, které se již v těchto oblastech realizují a jsou plánovány v rámci programů soudržnosti.
- Rozšíření onemocnění COVID-19 má také vážný dopad na nejzranitelnější členy naší společnosti. Proto část těchto dodatečných zdrojů lze rovněž využít na pomoc lidem trpícím potravinovou a materiální deprivací.

Provádění

- Programy politiky soudržnosti na období 2014–2020 jsou v plném proudu. Jsou přizpůsobivé a flexibilní, zejména v návaznosti na změny v rámci balíčků investiční iniciativy pro reakci na koronavirus. Budou i nadále podporovat náklady na způsobilé projekty až do konce roku 2023.
- V rámci iniciativy REACT-EU obdrží stávající programy soudržnosti v letech 2020, 2021 a 2022 dodatečnou podporu na klíčová opatření na zotavení z krize. Dodatečné prostředky na závazky budou realizovány prostřednictvím změny programů nebo nového specializovaného programu předloženého členskými státy a přijatého Komisí.
- Dodatečné financování bude přidělováno podle závažnosti hospodářských a sociálních dopadů krize a relativní prosperity jednotlivých členských států. Dodatečná flexibilita, kterou poskytuje investiční iniciativa pro reakci na koronavirus, zůstane zachována. Patří do ní zjednodušené postupy, možnost převádět prostředky mezi fondy a kategoriemi regionů a uvolnění pravidel týkajících se spolufinancování, což umožní plné financování z rozpočtu EU.

Komplementarita s politikami EU a členských států

- Iniciativa REACT-EU bude doplňovat facilitu na podporu oživení a odolnosti a stávající podporu v rámci politiky soudržnosti. Zaměří se na krátkodobější opatření na zotavení z krize v souvislosti s trhy práce, zdravotní péčí a malými a středními podniky (podpora likvidity na provozní kapitál) a zásadní investice do zelené a digitální transformace, aby okamžitě a přímo podpořila ekonomiky členských států, zatímco facilitu na podporu oživení a odolnosti podpoří investice a reformy, které budou mít trvalý dopad na produktivitu a odolnost ekonomik členských států.
- Iniciativa REACT-EU rovněž doplní navrhované programy politiky soudržnosti na období 2021–2027. U těchto návrhů dochází k úpravám, aby výrazněji podpořily investice do oblastí, jako je odolnost vnitrostátních systémů zdravotní péče, do odvětví, jako jsou cestovní ruch a kultura, nebo do opatření na podporu zaměstnanosti mladých lidí, do vzdělávání a dovedností a do opatření na boj proti dětské chudobě. Zajistí také přiměřenou podporu malým a středním podnikům. Poskytnou větší flexibilitu pro převody mezi fondy a zavedou nová ustanovení, která umožní rychlou reakci ve stavu nouze. Revize vnitrostátních přidělů v rámci politiky soudržnosti v roce 2024 zajistí přiměřenou dodatečnou podporu členským státům a regionům, které ji nevíce potřebují, přičemž se zohlední nejnovější dostupné vnitrostátní a regionální statistiky.

Finanční hlediska

- V letech 2020, 2021 a 2022 budou na iniciativu REACT-EU přiděleny prostředky ve výši 55 miliard EUR.

INVEST EU (VČETNĚ FACILITY PRO STRATEGICKÉ INVESTICE)

Cíl: Mobilizace investic na podporu oživení a dlouhodobého růstu, včetně nové facility na podporu investic do strategických evropských hodnotových řetězců

Mechanismus: Tvorba rezerv na rozpočtovou záruku

Potřeby krize a očekávaný dopad

- Program InvestEU má jedinečné předpoklady k tomu, aby během oživení po hluboké hospodářské krizi poskytoval mimořádné financování a podporoval politiky Unie. Dokládají to zkušenosti s prováděním Evropského fondu pro strategické investice a finančních nástrojů – předchůdců programu InvestEU – po minulé finanční krizi.
- V současné krizi není rozdělení finančních prostředků na trhu zcela efektivní a vnímané riziko výrazně ovlivňuje tok soukromých investic. Hluboká nejistota v současné době ohrožuje kvalitu informací o finančním trhu a schopnost věřitelů posoudit životaschopnost společností a investičních projektů. Pokud nebude zmírněna, může dojít k všudypřítomné averzi k riziku vůči soukromým investičním projektům, což by přispělo k zamrznutí úvěrového trhu. Za těchto okolností je klíčový znak Programu InvestEU – snižovat riziko u projektů, aby přilákaly financování ze soukromých zdrojů – obzvláště hodnotný a měl by být využit.
- Vylepšený Program InvestEU bude schopen poskytovat životně důležitou podporu společnostem ve fázi oživení a zároveň zajistí, že se investoři více zaměří na střednědobé a dlouhodobé politické priority Unie, jako jsou Zelená dohoda pro Evropu a výzvy digitalizace. Zvýší kapacitu skupiny Evropské investiční banky a národních podpůrných bank podstupovat rizika na podporu hospodářského oživení.
- Program bude dále posílen facilitou pro strategické investice, která se zaměří na budování odolných hodnotových řetězců v souladu se strategickou agendou Unie a novou průmyslovou strategií, kterou předložila Komise. Tyto projekty by mohly zahrnovat významné projekty společného evropského zájmu nebo projekty s podobnými charakteristikami, například ve farmaceutickém průmyslu.
- Taková facilita je v situaci po krizi obzvláště důležitá, neboť některé členské státy nemusí mít finanční prostředky na to, aby tyto projekty podpořily státními podporami. Mnoho projektů navíc přesahuje hranice a vyžaduje evropský přístup. Nová facilita pomůže tyto obtíže překonat.

Provádění

- Spolunormotvůrci již schválili obsah čtyř politických oblastí Programu InvestEU, ale jejich finanční potenciál bude ještě navýšen. Kapacita skupiny Evropské investiční banky a dalších prováděcích partnerů poskytovat finance bude odpovídajícím způsobem rozšířena.
- Nová facilita pro strategické investice bude pátou oblastí v rámci Fondu InvestEU, a tím důležitou součástí balíčku oživení. Facilita podpoří vytvoření a rozvoj silných a odolných hodnotových řetězců v celé EU. Zaměřením facility na hodnotové řetězce v EU bude posílena strategická autonomie hospodářství Unie. Zároveň budou zevnitř EU poskytnuty zdroje pro strategicky

důležité podniky, aby mohly prosperovat a růst. Facilita se zaměří na podniky usazené a působící v Evropské unii, jejichž činnosti mají strategický význam a spadají do oblastí, jako jsou kritická infrastruktura a technologie a poskytování kritické zdravotní péče. Navíc bude podporovat strategické hodnotové řetězce, například v oblasti inteligentního zdravotnictví, průmyslového internetu věcí, odvětví s nízkými emisemi CO₂ a kybernetické bezpečnosti. Tyto činnosti mohou být v podnikatelském prostředí po koronavirové krizi přirozeně rizikovější, neboť předkladatelé projektů jsou silněji vystaveni rizikům na straně poptávky nebo nabídky. Dlouhodobé investice tedy budou hrát rozhodující úlohu při posilování podniků, které provádějí projekty s vysoce strategickým významem.

Komplementarita s politikami EU a členských států

- Facilita pro strategické investice bude doplňovat nástroj na podporu solventnosti v rámci Evropského fondu pro strategické investice. Nástroj na podporu solventnosti je nástrojem okamžité a dočasné pomoci, kterým se mají pokrýt solventnostní potřeby společností, které byly krizí COVID-19 nejvíce postiženy, aby byla obnovena jejich kapitálová pozice jako opatření reakce na krizi.
- Facilitou pro strategické investice se sleduje přístup orientovaný na budoucnost, který přispěje k budování pokrizových trhů tím, že se podpora zaměří na projekty, jež jsou relevantní pro dosažení strategické autonomie v klíčových hodnotových řetězcích na jednotném trhu. Proto by mělo být podporováno rozšíření projektů EU prostřednictvím přeshraničních investic.

Finanční hlediska

- Dodatečný finanční příspěvek z nástroje „NextGenerationEU“ ve výši 15,3 miliardy EUR na stávající politické oblasti a ve výši 15 miliard EUR pro facilitu pro strategické investice zvýší celkový příděl pro Program InvestEU na 30,3 miliardy EUR. To umožní záruku ve výši 72 miliard EUR, čímž se dosáhne celkové investiční úrovně 400 miliard EUR.

NÁSTROJ NA PODPORU SOLVENTNOSTI

Cíl: Mobilizace soukromých investic na poskytování podpory solventnosti životaschopným společnostem zasaženým krizí

Mechanismus: Tvorba rezerv na rozpočtovou záruku

Potřeby krize a očekávaný dopad

- V současné době dostávají podniky na překlenutí období krize značnou podporu likvidity, která pochází zejména z národních rozpočtů a v kontextu COVID-19 je poskytována jako dočasná podpora pro hospodářství ve formě státní podpory. Avšak v důsledku krize se stále více podniků, které by jinak byly životaschopné, potýká s problémy solventnosti a podpora likvidity nebude stačit. Zčásti to souvisí se skutečností, že podpora likvidity má obvykle formu půjček, které mohou dále oslabit rozvahy podniků. Mnohé podniky tak v posledních letech zaznamenaly stále rostoucí zadlužení. To znamená, že když propukla krize, mnoho podniků v EU již mělo poměrně slabé finanční základy a je pravděpodobné, že jakmile se recese rozvine, rychle se sníží jejich zisky a zhorší kapitálové pozice.
- První odhady naznačují, že pokud se uskuteční základní ekonomický scénář z jarní prognózy, mohly by celkové ztráty vzniklé podnikům s více než 20 zaměstnanci do konce roku dosáhnout 720 miliard EUR. Tyto ztráty by mohly v případě nepříznivého scénáře dosáhnout až 1,2 bilionu EUR. Podniky by mohly zaznamenané ztráty částečně vyrovnat likvidními aktivy a provozním kapitálem, v mnoha případech však tyto rezervy nebudou stačit. Odhady ukazují, že by se 35 % až 50 % podniků s více než 20 zaměstnanci mohlo do konce roku potýkat s nedostatkem provozního kapitálu, a to v závislosti na tom, zda se uskuteční základní scénář nebo nepříznivý scénář. To znamená, že v případě nepříznivého scénáře by až 260 000 evropských společností zaměstnávajících asi 35 milionů zaměstnanců mohlo čelit nedostatečnému financování. Většina evropských průmyslových ekosystémů se obecně spoléhá na složité dodavatelské řetězce rozšířené na jednotném trhu napříč členskými státy. Pokud nebudou tyto nedostatky kapitálu řešeny, mohou vést delší dobu k nižším investicím a vyšší nezaměstnanosti. Dopad nedostatku kapitálu bude mezi odvětvími, průmyslovými ekosystémy a členskými státy nerovnoměrný, což povede k rozdílům na jednotném trhu a trvalému poškození našeho produktivního potenciálu a schopnosti zotavit se z recese.
- Nástroj na podporu solventnosti je novým a dočasným nástrojem vytvořeným jako součást Evropského fondu pro strategické investice, který má zabránit masivnímu nedostatku kapitálu a případně hromadnému selhávání jinak životaschopných společností z důvodu koronavirové krize. Pomůže mobilizovat soukromé zdroje na podporu životaschopných evropských společností s cílem řešit jejich problémy se solventností. Bude časově omezený a zaměřený výhradně na zvládnutí dopadů pandemie COVID-19.
- V některých členských státech bude stát schopen tyto společnosti podpořit. V jiných bude schopnost státu poskytovat podpory omezenější. Ekonomické účinky pandemie COVID-19 se v jednotlivých členských státech také liší. Pokud by se tyto rozdíly nijak neřešily, mohly by vést k trvalému narušení rovných podmínek a k dalšímu prohloubení hospodářských rozdílů v rámci Unie. Nástroj na podporu solventnosti tato narušení vyváží a podpoří řádné fungování jednotného trhu.

Provádění

- Nástroj na podporu solventnosti poskytne skupině Evropské investiční banky unijní záruku s cílem mobilizovat soukromý kapitál na podporu způsobilých podniků, které byly postiženy negativními důsledky koronavirové krize.
- I když je zajištěno, aby unijní záruky mohly využít všechny členské státy a sektory, bylo by její využívání směřováno do těch členských států a sektorů, které byly koronavirovou krizí ekonomicky zasaženy nejvíce, a do podniků v členských státech, kde je dostupnost podpory solventnosti ze státních zdrojů omezenější.
- Skupina Evropské investiční banky použije unijní záruku ke snížení rizika pro soukromé investory, pokud investují do způsobilých společností, tím, že jim poskytne záruky nebo financování na investiční nástroje (soukromě spravované fondy nebo zvláštní účelové jednotky), které fungují na komerčním základě, čímž mobilizuje soukromé zdroje na podporu těchto podniků. Tak mohou způsobilé společnosti od soukromých investorů získat nový kapitál, a tím posílit svoji kapitálovou základnu a snížit rizika ohrožující jejich solventnost. Takový zprostředkovaný systém zajistí, že o tom, které podniky budou podpořeny, budou rozhodovat pouze nezávislí správci investičních nástrojů. Zapojení soukromého sektoru jako potenciálních investorů umožní cílenější poskytování kapitálu podnikům, které jsou skutečně životaschopné.

Komplementarita s politikami EU a členských států

- Nástroj na podporu solventnosti je okamžitým a dočasným doplněním posíleného specializovaného nástroje pro malé a střední podniky v rámci Programu InvestEU, navýšených prostředků vyčleněných na soudržnost, které se zaměřují na malé a střední podniky, a Záručního fondu pro COVID-19, který zřizuje Evropská investiční banka, jakož i facility pro strategické investice v rámci Programu InvestEU.
- Nástroj by doplňoval vnitrostátní opatření, která jsou zaváděna omezeným počtem členských států, aby zajistil, že podpora solventnosti bude dostupná v celé Unii. Aby byly zajištěny rovné podmínky a usnadnila se případná kombinace s podporou poskytovanou přímo členskými státy, měly by být podmínky nástroje v souladu s pravidly státní podpory, přičemž by se řádně zohlednila evropská povaha nástroje a komerční správa fondu.

Finanční hlediska

Finanční krytí ve výši 31 miliard EUR zvýší záruku EU v rámci stávajícího finančního rámce o 66 miliard EUR. Pomocí této záruky bude možné již v roce 2020 začít mobilizovat investice ve výši asi 300 miliard EUR.

PROGRAM „EU PRO ZDRAVÍ“

Cíl: Investice do zdravotní bezpečnosti a odolnost systémů zdravotní péče

Mechanismus: Granty a zadávání veřejných zakázek

Potřeby krize a očekávaný dopad

- Ambiciózní samostatný program „EU pro zdraví“ bude odrazem poznatků vyvozených z krize COVID-19 a předchozích programů v oblasti zdraví. Může pomoci budovat a obnovit léčebné kapacity a zařízení a dodávky léčivých přípravků, a tím přispět ke zvládnutí budoucích výzev v oblasti zdraví. Nový program bude klíčovým nástrojem, který pomůže připravit Evropu na budoucí zdravotní hrozby.
- Jeho cílem bude vytvořit komplexní rámec pro řešení těchto zdravotních hrozeb, propojit všechny příslušné programy EU související se zdravím a zavést nové způsoby provádění akcí a zajištění dostupnosti lékařských protipatření a zdrojů v případě vážných zdravotních hrozeb.
- První složka programu se bude zabývat zdravotní bezpečností. Bude zajišťovat pevný, právně spolehlivý a finančně dobře vybavený rámec pro prevenci krizí v EU v oblasti zdraví, připravenost a reakci na ně. Tento rámec posílí vnitrostátní kapacity i kapacity EU pro plánování pro nepředvídané události a umožní členským státům společně se vyrovnat se společnými hrozbami v oblasti zdraví, zejména přeshraničními hrozbami (včetně hrozeb ze zemí mimo EU), kde zásah EU může přidat konkrétní hodnotu.
- Druhá složka bude podporovat dlouhodobější vizi orientovanou na „jedno zdraví“ pro zlepšování výsledků v oblasti zdraví prostřednictvím účinných a inkluzivních systémů zdravotní péče ve všech členských státech, lepší prevence a sledování nemocí, propagace zdraví, lepšího přístupu ke zdravotní péči, diagnózy a léčby a přeshraniční spolupráce v oblasti zdraví.
- Nový program se bude také zabývat nepřenosnými nemocemi. Ukázalo se, že jsou významným prvkem ovlivňujícím úmrtnost na COVID-19.
- Kromě toho by se ambiciózní konkrétní iniciativy mohly zaměřovat například na eradikaci konkrétních onemocnění, jako je snižování případů rakoviny děložního čípku a sezónní chřipky. Pomohly by předcházet škodám a nákladům, kterým lze předejít, a snižovat nerovnost v oblasti zdraví.

Provádění

- Program naváže na probíhající činnosti, jako je evropská referenční síť pro vzácná onemocnění a prevenci krizí, připravenost na ně a jejich řízení, aby se zajistilo dostatečné kritické množství a úspory z rozsahu. Podpoří vzestupnou konvergenci, prevenci, integraci péče a rovný přístup ke zdravotní péči.
- Program zabezpečí udržitelné investice do nezbytných struktur a nástrojů pro operační podporu v EU pro řešení zdravotních krizí, přičemž se zabývá prevencí, připraveností a reakcí a podporuje skutečnou meziodvětvovou koordinaci na úrovni EU. Práce budou probíhat v úzké spolupráci se skupinami odborníků z ECDC, EMA, EFSA nebo ECHA a referenčními laboratořemi EU, jakož i s mezinárodními subjekty, jako je Světová zdravotnická organizace.
- Na základě vědeckých posudků program „EU pro zdraví“ zajistí strategické zadávání veřejných zakázek na položky jako biocidy (dezinfekční prostředky), činidla pro testování, ochranné prostředky, základní léčivé přípravky, zdravotnické vybavení, diagnostické reagenty (např. podpora dýchání, výpočetní tomografie) a

další relevantní zboží (jako injekční materiál a sterilní obvazy). Jeho cílem je zavést včas vhodná opatření proti závažným infekčním onemocněním, která by byla v případě potřeby k dispozici členskými státy. Program rovněž poskytne pobídky pro vývoj, výrobu a aplikaci očkovacích látek v Unii a pro obnovení výroby léčivých přípravků a farmakologicky účinných látek/prekurzorů v EU.

- Nový program podpoří také úsilí systému rescEU o posílení evropského zdravotnického sboru subvencováním stálých týmů odborníků. V návaznosti na zkušenosti z veterinární oblasti budou v rámci programu poskytovány subvence odborníkům ve zdravotnictví a logistice a případně zdravotnickým pracovníkům, kteří mohou být kdykoli povoláni a rozmístěni v celé EU, aby poskytovali poradenství a odborné poznatky. Týmy budou vybaveny zařízením (např. mobilními laboratořemi).
- Program taktéž podpoří koordinaci mezi infrastrukturami zdravotní péče a kapacitami lékařských a veterinárních laboratoří v celé Unii, včetně příprav na zřízení evropské infrastruktury pro výměnu informací o možnostech intenzivní péče. V rámci programu se zavede jednoduchý systém na podporu přeshraničního společného zadávání veřejných zakázek na produkty, nástroje a služby, což prokazuje, že EU může při spolupráci zdravotních systémů přinášet jasnou přidanou hodnotu.
- Program „EU pro zdraví“ pomůže účelově vázat prostředky na klíčové intervence v oblasti elektronického zdravotnictví dodatečně k financování v rámci programu Digitální Evropa, včetně podpory využívání údajů pro zdravotní péči, výzkum a tvorbu politik (v kontextu evropského prostoru pro data z oblasti veřejného zdraví) prostřednictvím cloudů nebo jiných infrastruktur a technologií náročných na údaje, jako jsou nástroje umělé inteligence. Podpoří rozšíření využívání zdravotních služeb na dálku, včetně převzetí a posílení modelu telemedicine evropské referenční sítě. Přispěje k rozvoji evropských referenčních úrovní a nadnárodních řešení.
- Program pomůže předcházet nemocem, mimo jiné tím, že podpoří politiky členských států a bude stavět na jejich jasných technických pokynech a politických rozhodnutích, pokud jde o prevenci a podporu zdravého životního stylu. Pomůže se shromažďováním a vhodným sdílením dostupných zdrojů údajů a informací napříč útvary, agenturami EU i vnitrostátními a mezinárodními orgány pro ochranu zdraví a bude prosazovat osvědčené postupy v oblasti prevence a léčby nemocí založené na důkazech.
- Opatření prevence budou založena na skutečném přístupu „jednoho zdraví“ v boji proti nemocem a budou zahrnovat vytváření znalostí a porozumění vývoji zoonóz a potenciálních zoonóz.
- Program bude podporovat opatření na zlepšení prevence a kontroly infekcí, na rychlé a správné vyšetřování a diagnostiku infekcí, na léčení pacientů za použití vhodných antimikrobiálních látek a omezení používání nevhodných a nebezpečných antimikrobiálních látek ve všech oblastech. Mezinárodní složka zajistí, aby byla evropská politika v oblasti zdraví propojena s mezinárodním vývojem a vhodně doplňovala opatření v záležitostech regionálního a globálního významu.

Komplementarita s politikami EU a členských států

- Klíčovou zásadou bude, že nový program bude působit jako katalyzátor nových přístupů vycházejících z osvědčených postupů, inovativních řešení nebo výsledků výzkumných projektů tím, že je před plným zavedením pomůže zkoušet a testovat na úrovni vnímavého obyvatelstva. Nový program bude rovněž propojen s facilitou na podporu oživení a odolnosti. Zatímco facilita bude nabízet pobídky k novým reformám, nový program „EU pro zdraví“ může podpořit koordinaci provádění napříč členskými státy.
- Nový program má přinášet výsledky, které budou přímo zaměřeny na zdraví. Vytvoří tak synergie a pomůže začlenit zdraví do ostatních programů EU, jako je Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Horizont Evropa, program Digitální Evropa, program pro jednotný trh a společná zemědělská politika. Nový program bude zejména působit spolu s mechanismem rescEU a doplňovat jej; zatímco rescEU je zaměřen na kapacity přímé reakce na krize, strategické zásoby, distribuci a nasazování vybavení a pracovníků ve stavu nouze, program poskytuje nezbytné příspěvky v oblasti zdravotní péče.

- Nový program bude fungovat ve spolupráci s členskými státy, přičemž bude respektovat rozdělení pravomocí stanovené v článku 168 Smlouvy o fungování Evropské unie, a bude vycházet ze stávajících mechanismů spolupráce, přičemž se zaměří na strategické a přeshraniční aspekty.
- Doplnkovost s výsledky agentur věnujících se zdraví bude těžit z investic z tohoto programu, zejména s ohledem na předávání osvědčených postupů, protokoly pro dohled nebo programy pro budování kapacit.
- Nový program rovněž podpoří společné úsilí Unie a jejích členských států při zajišťování dostupnosti zdravotnických prostředků (léků, očkovacích látek, lidských zdrojů, vybavení) v úzké spolupráci s budoucím programem rescEU.

Finanční hlediska

- Dodatečné finanční krytí mobilizované z nástroje „NextGenerationEU“ bude činit 7,7 miliardy EUR.

MECHANISMUS CIVILNÍ OCHRANY UNIE / rescEU

Cíl: Posílení schopnosti rychlé reakce v rámci mechanismu civilní ochrany Unie

Mechanismus: Granty a zadávání veřejných zakázek

Potřeby krize a očekávaný dopad

- Díky posílení kapacit mechanismu civilní ochrany Unie/rescEU budou EU a členské státy lépe připraveny a schopny rychle a pružně reagovat na krize, zejména na ty, které mohou mít silný negativní dopad na naše ekonomiky a společnosti, jak je jasně patrné z mimořádné situace v případě COVID-19. Ačkoli jsou rozsáhlé mimořádné situace a katastrofy poměrně vzácné, mohou způsobit závažné a dlouhodobé poškození našich ekonomik a společností, a proto vyžadují mnohem větší míru plánování a připravenosti.
- Na základě zkušeností získaných z krize by rozšířené kapacity rescEU měly EU umožnit rozvoj a získávání kapacit v oblasti zásob spolu s příslušnými kapacitami pro distribuci (např. sklady, dopravní prostředky a obecná logistická podpora).
- Aby byla zajištěna účinná celková reakce EU na rozsáhlé mimořádné situace, vyžaduje rescEU maximální flexibilitu a skutečnou schopnost jednat na úrovni EU, včetně rozpočtové a provozní flexibility a zefektivnění v situacích, kdy tak přetížené členské státy nemohou učinit.
- Modernizovaný program rovněž vybaví Unii kapacitami a výkonnou logistickou infrastrukturou, která je vhodná pro různé druhy mimořádných situací, včetně těch, které mají složku lékařské pohotovosti. To by zahrnovalo mechanismy, které by EU umožnily:
 - nabývání zjištěných kapacit rescEU, jejich pronájem, leasing a vytváření zásob,
 - dovoz produktů a personálu ze zemí mimo EU a rozmísťování uvnitř EU,
 - rychlou přepravu produktů a personálu z několika míst v EU na jiná místa, kde jsou zapotřebí. Mezinárodně použitelné odborné znalosti pro všechny druhy katastrof (včetně „odborníků mobilního zdravotnického týmu“ – odborných lékařů, zdravotních sester, epidemiologů, lékařů intenzivní péče a integrovaných dobře vybavených zdravotnických záchranných týmů),
 - urychlené převezení obětí katastrof / pacientů do místa, kde mohou získat nejúčinnější péči, když jsou místní a vnitrostátní kapacity přetíženy. Tato infrastruktura bude zahrnovat systém dostupných zdravotnických zařízení ve všech členských státech.
- Tento mechanismus bude zahrnovat vylepšený integrovaný živý komunikační systém přístupný všem členským státům, aby mohly být příslušné zdroje kdykoli rychle aktivovány.
- Posílena bude rovněž složka mezinárodní připravenosti a reakce, aby mohly být kapacity využívány i mimo EU.

Provádění

- EU bude schopna přímo pořizovat, financovat a zavádět odpovídající strategické kapacity rescEU, logistické skladování a logistickou přepravu, jakož i vzájemně propojenou infrastrukturu pro řízení informací v případě krizí, která bude vhodná pro jakýkoli typ mimořádné události a bude nasazena pod záštitou rescEU. Tyto strategické kapacity budou doplňovat kapacity členských států. Měly by být umístěny na území několika členských států EU tak, aby bylo v reakci na

mimořádnou situaci zajištěno co nejúčinnější zeměpisné pokrytí. Náklady na vstup/výstup/dopravu, jakož i náklady na skladování a financování, by byly hrazeny z rozpočtu EU.

- Komise by měla být schopna získat, pronajímat nebo pronajímat formou leasingu přepravní a logistické kapacity (víceúčelovou leteckou dopravu / přepravní kapacitu). To by EU umožnilo reagovat na jakýkoli druh mimořádné situace v EU a ve třetích zemích (včetně lékařské: přesun obětí katastrof, pacientů, lékařů, evropských lékařských týmů, repatriace a jakéhokoli druhu nákladu souvisejícího s reakcí na mimořádné události). Skladování pomoci a dopravní kapacita by měly být strategicky propojeny, aby se zvýšila rychlost poskytování pomoci a zajistilo řádné fungování dodavatelského řetězce.
- Administrativní postupy budou omezeny na minimum, aby se snížila zátěž a zpoždění při realizaci, což má v mimořádných situacích zásadní význam.
- Systém rescEU bude obsahovat ustanovení, která umožní rozpočtovou flexibilitu, což se týká i víceletého programování pro složku prevence a připravenosti a zajištění okamžité dostupnosti a flexibility finančních prostředků pro reakci. Jak se v krizi COVID-19 jasně ukázalo, jsou mimořádné události ze své podstaty nepředvídatelné a nejsou rozloženy rovnoměrně do jednoho programového období; pokud však mimořádná situace nastane, je rozhodující rychlost reakce.

Komplementarita s politikami EU a členských států

- Posílený mechanismus civilní ochrany Unie/rescEU bude ústředním prvkem integrovanějšího přístupu k zvládání mimořádných událostí. Se svým posíleným evropským centrem pro zvládání mimořádných událostí bude fungovat jako jedno správní místo, které bude řídit strategické kapacity EU a umožňovat rychlou a účinnou reakci na všechny druhy rozsáhlých krizí.
- Bude sloužit všem členským státům v různých odvětvích a v závislosti na krizové situaci disponovat různými typy strategických kapacit rescEU. Bude mít vlastní logistické kapacity, které by měly být dostatečné pro transfer zboží, zdravotnického personálu a pacientů do míry potřebné v jakémkoli z přetížených členských států, což by včas přineslo hmatatelnou přidanou hodnotu EU.
- Bude zajištěna doplňkovost složky mechanismu civilní ochrany Unie rescEU, a zejména jejich nouzových rezerv, s dalšími opatřeními v oblasti připravenosti financovanými z prostředků EU. Bude se opírat o specifická kritéria, např. kategorie výrobků (specializované produkty, obecné potřeby, kvalitní produkty první pomoci atd.).

Finanční hlediska

- Dodatečné finanční krytí mobilizované z nástroje „NextGenerationEU“ pro rescEU bude činit 2 miliardy EUR.

Brusel 28. května 2020
(OR. en)

8138/20

**Interinstitucionální spis:
2018/0166 (APP)**

**CADREFIN 88
RESPR 12
POLGEN 49
FIN 303**

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 443 final
Předmět:	Pozměněný návrh NAŘÍZENÍ RADY, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 443 final.

Příloha: COM(2020) 443 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.5.2020
COM(2020) 443 final

2018/0166 (APP)

Pozměněný návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1 Ambiciózní a inovativní rozpočet EU na podporu oživení Evropy

EU rychlým, rozhodným a koordinovaným způsobem kolektivně zareagovala na sociální a hospodářské důsledky krize v mezích stávajícího víceletého finančního rámce, který skončí v roce 2020. Tato reakce doplňuje diskreční hospodářská a finanční opatření přijatá členskými státy.

Koronavirová pandemie se dotkla všech koutů Evropy i celého světa. Míra jejího socioekonomického dopadu je mimořádně nejistá, ale již nyní je zřejmé, že představuje bezprecedentní a naléhavou výzvu pro finanční a hospodářské systémy členských států. Prognóza Komise z jara 2020¹ předpokládá pro letošní rok rekordní pokles hospodářství eurozóny o 7,75 % a pokles hospodářství celé EU o 7,5 %. Prognóza hospodářského růstu v Evropské unii a v eurozóně byla v porovnání s hospodářskou prognózou z podzimu 2019 snížena přibližně o devět procentních bodů. Dopad na ekonomiku EU je symetrický v tom ohledu, že pandemie zasáhla všechny členské státy, nicméně rozsah zpomalení v roce 2020 se bude stát od státu značně lišit. Spolehlivost jarní prognózy je však ovlivněna neobvykle vysokou mírou nejistoty a rizik vzhledem k předpokladům o vývoji koronavirové pandemie a souvisejících opatření proti šíření nákazy. Tento celkový obraz potvrzuje i hloubkové posouzení potřeb².

Aby Unie vzešla z této krize bezprecedentního rozsahu posílena, musí být reakce rychlá, ambiciózní a koordinovaná. Rozsah výzev a vzájemné propojení evropských ekonomik znamenají, že žádný členský stát nemůže uspět sám. Srdcem plánu na podporu oživení Evropy proto musí být silný a modernizovaný rozpočet EU.

Komise ve svém sdělení „Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení“³ vymezila komplexní plán na oživení Evropy, který je založený na solidaritě a staví na společných zásadách a hodnotách Unie. Hlavním prostředkem k realizaci tohoto plánu bude dlouhodobý rozpočet EU, doplněný o finanční prostředky schválené v rozhodnutí o systému vlastních zdrojů pro nástroj Evropské unie na podporu oživení⁴.

Navrhované kroky jako celek umožní plně využít potenciál rozpočtu EU, mobilizovat investice a předsunout finanční podporu a investice do zásadních prvních let oživení, což připraví podmínky pro spravedlivou a inkluzivní transformaci na zelenou a digitální budoucnost, podpoří dlouhodobou strategickou autonomii Unie a zvýší její odolnost vůči budoucím otřesům.

Navrhovaný nástroj Evropské unie na podporu oživení (dále jen „evropský nástroj na podporu oživení“)⁵ je výjimečný mechanismus pro mimořádné situace, který je určen k provádění opatření na oživení a zvýšení odolnosti a za tímto účelem na omezenou dobu zajišťuje financování klíčových programů Unie, přičemž se zaměřuje na naléhavé investiční potřeby vyplývající z krize. Bude mocným vyjádřením solidarity, která spojuje Unii. Plánuje se pouze

¹ Doplnit odkaz.

² SWD(2020) 98

³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení“ (COM(2020) 442 final ze dne 27. května 2020).

⁴ Pozměňený návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie (COM(2020) 445).

⁵ Návrh nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19 (COM(2020) 441).

jako dočasný, cílený a s finanční kapacitou přiměřenou současným výzvám. Na základě dočasného a výjimečného zmocnění k výpůjčkám podle rozhodnutí o vlastních zdrojích budou prostředky získány výpůjčkami na kapitálových trzích nebo od finančních institucí. Vypůjčené finanční prostředky budou sloužit jako doplněk prostředků schválených v rozpočtu Unie, a budou tedy stát mimo výdajové stropy víceletého finančního rámce. V rozpočtu budou uváděny odděleně, aby byla zřejmá jejich dočasná a výjimečná povaha a byla zajištěna plná transparentnost.

Stále plně platí základní principy návrhů Komise, pokud jde o moderní a flexibilní dlouhodobý rozpočet, který je úzce spojen s prioritami Unie. Komise tyto návrhy nadále považuje za relevantní, nyní je ale potřeba je posílit a přizpůsobit tak, aby podnítily hospodářské oživení v Evropě prostřednictvím nových specializovaných nástrojů a navýšení prostředků na programy, které jsou pro oživení nejdůležitější.

Je nezbytné urychleně provést rozhodnutí o vlastních zdrojích, evropský nástroj na podporu oživení a nový dlouhodobý rámec. Dohoda o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 je zásadně důležitá pro to, aby hospodářské subjekty, regiony, malé a střední podniky, zemědělci, výzkumní pracovníci a další příjemci finančních prostředků z EU získali finanční podporu a povzbudila se důvěra nezbytná k zajištění dlouhodobých investic. V návaznosti na značný pokrok, jehož již bylo dosaženo v Evropském parlamentu a v Radě, budou vytvořeny nejlepší možné podmínky pro včasnou dohodu.

Hospodářský dopad koronavirové pandemie navíc podtrhuje důležitost zajištění dostatečného fiskálního prostoru pro Unii pro případy hospodářských otřesů, které vedou k prudkému náhlému snížení hrubého národního důchodu. Aby se v rámci stropů podle rozhodnutí o vlastních zdrojích zachovala dostatečná rezerva pro Unii na pokrytí všech jejích finančních závazků a podmíněných závazků splatných v daném roce, a to i v případě nejnepríznivějšího hospodářského vývoje, Komise navrhuje trvale zvýšit stropy podle rozhodnutí o vlastních zdrojích na 1,46 % hrubého národního důchodu EU pro závazky a na 1,40 % pro platby. Také je nezbytné doplňkové výjimečné a dočasné zvýšení stropů uvedených ve zmíněném rozhodnutí s cílem umožnit výpůjčky v rámci evropského nástroje na podporu oživení.

1.2 Nezbytné změny v návrhu nařízení o víceletém finančním rámci a návrhu interinstitucionální dohody

Komplexní balíček pro oživení vyžaduje, aby byly posíleny a upraveny návrhy Komise z května 2018 týkající se víceletého rámce na období 2021–2027 s cílem zahrnout do nich nové nástroje a programy zaměřené na nejnaléhavější potřeby v oblasti oživení, podstatně posílit další programy zásadní pro reakci na krizi a umožnit větší flexibilitu.

Výdajové stropy víceletého finančního rámce na období 2021–2027 uvedené v příloze návrhu Komise na nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027⁶, je třeba upravit s ohledem na pokrok v jednání, a to v zájmu zajištění finančních prostředků na nové iniciativy, na důležitější priority, které vyvstaly za stávající krize, a na společné problémy, které se za stávající situace prohloubily⁷.

Pokud jde o výpůjčky finančních prostředků pro plán na oživení hospodářství, které byly povoleny podle rozhodnutí o vlastních zdrojích a budou probíhat v rámci evropského nástroje

⁶ Návrh Komise na nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (COM(2018) 322 final/2, postup 2018/0166(APP)).

⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení“ (COM(2020) 442 final ze dne 27. května 2020).

na podporu oživení, jsou prostředky na krytí případné výplaty kupónů v období 2021–2027 slučitelné s návrhem Komise na víceletý finanční rámec, a zejména s jeho okruhem 2 „Soudržnost a hodnoty“ (vyjma „Hospodářské, sociální a územní soudržnosti“). Prostředky na krytí výplaty kupónů a na splácení v době splatnosti bude třeba zajistit v budoucích víceletých finančních rámcích.

Těmito cílenými úpravami bude dlouhodobý finanční rámec Unie lépe sladěn s jejími prioritami a ambicemi a bude přizpůsoben budování odolnosti a strategické nezávislosti Unie ve střednědobém a dlouhodobém horizontu.

Upravit potřebuje i návrh nařízení o víceletém finančním rámci a návrh interinstitucionální dohody o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení. Tyto úpravy zajistí větší flexibilitu při provádění nařízení, přičemž reflektují potřebu nových ustanovení, která by mohla být aktivována v mimořádných situacích. Zahrnují rovněž novinky, jako je Fond pro spravedlivý přechod, a stanoví, že o provádění evropského nástroje na podporu oživení má být transparentně informován rozpočtový orgán.

Komise také upravuje své návrhy budoucích programů politiky soudržnosti s cílem mimo jiné poskytnout větší podporu na investice související s krizí, zajistit větší flexibilitu při převezech prostředků mezi fondy a kategoriemi regionů a zavést nová ustanovení, která mohou být aktivována v mimořádných situacích. Aby byla zajištěna odpovídající podpora členských států a regionů, které ji potřebují nejvíce, bude součástí pozměněných návrhů Komise rovněž **revize vnitrostátních přidělů v rámci politiky soudržnosti**, která zohlední nejnovější dostupné statistiky, s úpravami směrem nahoru pouze do zvýšeného celkového objemu 10 miliard EUR (v cenách roku 2018). To bude vyžadovat odpovídající úpravy výdajových stropů víceletého finančního rámce v období 2025–2027.

Zkušenosti z posledních týdnů ukázaly, že v případě náhlé a rozsáhlé krize, jako je pandemie COVID-19, se očekává, že Unie bude jednat v řádu dní. Aby se vyřešily závažné důsledky rozšíření koronaviru v Unii pro veřejné zdraví a podpořilo úsilí a kapacita nejvíce dotčených členských států a regionů, musí Unie poskytnout rychlou, pružnou a přímou podporu založenou na zásadě solidarity.

Stávající situace dále ukazuje, že ustanovení o **flexibilitě**, zejména zvláštní nástroje, jsou prvořadou a nedílnou součástí předvídatelnosti a stability, které víceletý rámec nabízí. Rovněž potvrzuje, že struktura flexibility, jak ji Komise navrhla v roce 2018 v dlouhodobém rozpočtu na období 2021–2027, je plně relevantní a odůvodněná.

V roce 2018 navrhla Komise rozšířit oblast působnosti rezervy na pomoc při mimořádných událostech za účelem umožnění její aktivace při mimořádných událostech uvnitř Unie. Nyní navrhuje zvýšit maximální roční částku dostupnou pro tento nástroj, přejmenovaný na **rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech**, na úroveň 3 miliardy EUR (v cenách roku 2018), aby bylo možné mobilizovat mimořádné finanční prostředky v měřítku potřebném pro řešení nepředvídatelných problémů. Rozšířená rezerva umožní podle potřeby rychle zesílit činnost EU prostřednictvím unijních nástrojů, které obsahují mechanismy pro tuto mimořádnou pomoc. Jedná se například o nástroj pro mimořádnou podporu, ale také o humanitární pomoc, rescEU, program Zdraví, program pro jednotný trh (s mimořádnými veterinárními a rostlinolékařskými opatřeními) nebo Azylový a migrační fond.

V rámci reakce na koronavirovou krizi Evropský parlament a Rada přijaly dne 31. března 2020 nařízení (EU) 2020/461⁸, které rozšiřuje oblast působnosti **Fondu solidarity Evropské**

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/461 ze dne 30. března 2020, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 za účelem poskytnutí finanční pomoci členským státům a zemím, se

unie, aby se mezi katastrofy, na které lze z tohoto fondu čerpat, počítala i závažná ohrožení veřejného zdraví. Komise proto navrhuje zvýšit maximální roční částku pro tento zvláštní nástroj na 1 miliardu EUR (v cenách z roku 2018).

Dále Komise navrhuje zvýšit maximální roční částku dostupnou pro **Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci** na 386 milionů EUR (v cenách roku 2018), přiměřeně předpokládanému nárůstu počtu žádostí v důsledku hospodářských a sociálních dopadů koronavirové krize.

2. PRÁVNÍ PRVKY NÁVRHU

Navrhované změny bodů odůvodnění a článků v návrzích Komise ze dne 2. května 2018 jsou uvedeny v příloženém pozměněném návrhu. Všechny ostatní body odůvodnění a ustanovení se oproti původním návrhům Komise COM(2018) 322 a COM(2018) 323 nezměnily.

V tomto oddíle jsou rovněž vysvětleny změny návrhu interinstitucionální dohody, které jsou uvedeny v dokumentu COM(2020) 444⁹.

2.1 Článek 2 a 3. bod odůvodnění návrhu nařízení

V květnu 2018, kdy byl předložen návrh víceletého finančního rámce, již byla nalezena politická shoda na revizi finančního nařízení, avšak finalizace jeho znění a proces přijímání stále probíhaly. Odkazy na finanční nařízení a na jeho ustanovení proto byly v nařízení o víceletém finančním rámci prozatímne uvedeny v hranatých závorkách.

Změny se týkají pouze sjednocení odkazů na finanční nařízení, jak bylo přijato v červenci 2018¹⁰.

2.2 Článek 6 a 8. bod odůvodnění návrhu nařízení

Podle pozměňovacího návrhu se v roce 2024 provede revize vnitrostátních přidělů v rámci politiky soudržnosti, přičemž se zohlední nejnovější dostupné statistiky. Tato revize se projeví pouze v úpravách směrem nahoru – maximální celková částka bude činit 10 miliard EUR (v cenách roku 2018). V důsledku této revize bude nutné odpovídajícím způsobem upravit výdajové stropy ve víceletém finančním rámci v období 2025–2027.

2.3 Článek 8 návrhu nařízení

Podle pozměňovacího návrhu se Fond pro spravedlivou transformaci zařazuje mezi programy v rámci sdíleného řízení, u nichž bude případně nutné převést prostředky na závazky na rok 2021 a u nichž by v letech 2022 až 2025 měla být provedena odpovídající úprava stropů víceletého finančního rámce.

kterými se jedná o jejich přistoupení k Unii, jež jsou vážně postiženy závažným ohrožením veřejného zdraví (Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 9).

⁹ Pozměněný návrh Interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení (COM(2020) 444).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

2.4 Článek 9 návrhu nařízení

Podle pozměňovacího návrhu se zvyšuje maximální roční částka pro Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci na 386 milionů EUR (v cenách roku 2018).

2.5 Článek 10 návrhu nařízení

Podle pozměňovacího návrhu se zvyšuje maximální roční částka pro Fond solidarity EU na 1 000 milionů EUR (v cenách roku 2018).

2.6 Článek 11, článek 13 a 7. bod odůvodnění návrhu nařízení, bod 11 návrhu interinstitucionální dohody

Název zvláštního nástroje se mění na „rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech“ a maximální roční částka se zvyšuje na 3 000 milionů EUR (v cenách roku 2018).

2.7 Příloha návrhu nařízení

Tabulka v příloze návrhu nařízení se nahrazuje novou tabulkou uvedenou v příloze tohoto pozměněného návrhu.

2.8 Bod 15a návrhu interinstitucionální dohody

Touto změnou se zavádí do interinstitucionální dohody nový bod, podle nějž Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o nástroji Evropské unie na podporu oživení. Zpráva bude obsahovat informace o aktivech a pasivech vyplývajících z výpůjčních a úvěrových operací prováděných v rámci nástroje, o souhrnném objemu výnosů přidělených na programy Unie v předchozím roce a o příspěvku těchto částek k dosažení cílů příslušných programů.

Pozměněný návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

Návrh Komise COM(2018) 322 se mění takto:

- 1) vkládá se nový bod odůvodnění (1a), který zní:
„(1a) Ekonomický dopad krize COVID-19 vyžaduje, aby Unie zajistila dlouhodobý finanční rámec, který připraví podmínky pro spravedlivou a inkluzivní transformaci na zelenou a digitální budoucnost, podpoří dlouhodobou strategickou autonomii Unie a učiní ji odolnější vůči budoucím otřesům.“
- 2) 3. bod odůvodnění se nahrazuje tímto:
„(3) Bude-li nutné mobilizovat záruky ze souhrnného rozpočtu Unie za finanční pomoc členským státům povolenou v souladu s čl. 220 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046¹¹ („finanční nařízení“), měla by se potřebná částka čerpat nad rámec stropů prostředků na závazky a prostředků na platby ve víceletém finančním rámci a současně by se měl respektovat strop vlastních zdrojů.“
- 3) 7. bod odůvodnění se nahrazuje tímto:
„(7) Tyto zvláštní nástroje jsou nezbytné k tomu, aby Unie byla schopna reagovat na zvláštní nepředvídané okolnosti, nebo k financování jasně vymezených výdajů, které by nebylo možno financovat v mezích dostupných stropů pro jeden nebo více okruhů stanovených ve VFR, za účelem zajištění hladkého průběhu rozpočtového procesu: Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, Fond solidarity Evropské unie, rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech, celkové rozpětí pro závazky (rezerva Unie), nástroj pružnosti a rozpětí pro nepředvídané události. Cílem rezervy na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech není řešení důsledků krizí souvisejících s trhem, které mají negativní dopad na zemědělskou výrobu nebo distribuci. Proto je třeba přijmout zvláštní ustanovení upravující možnost zapsat do rozpočtu prostředky na závazky a odpovídající prostředky na platby přesahující stropy stanovené ve víceletém finančním rámci, pokud je nezbytné využití zvláštních nástrojů.“
- 4) V 8. bodě odůvodnění se doplňuje nová věta, která zní:
„Aby byla v důsledku krize COVID-19 zajištěna adekvátní podpora všem členským státům, měly by kromě toho být provedeny pouze úpravy směrem nahoru.“

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012. (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

- 5) V článku 2 se odstavec 3 nahrazuje tímto:
- „3. Bude-li nutné mobilizovat záruku pro finanční pomoc členským státům povolenou v souladu s čl. 220 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 („finanční nařízení“), bude potřebná částka čerpána nad rámec stropů stanovených ve VFR.“
- 6) Článek 6 se mění takto:
- a) v odstavci 1 se druhá věta nahrazuje tímto:
- „Jestliže kumulativní rozdíl přesáhne +5 %, provede úpravu těchto celkových přidělů směrem nahoru.“
- b) odstavec 3 se nahrazuje tímto:
- „3. Celkový dopad těchto úprav podle odstavce 2 nesmí překročit 10 miliard EUR (v cenách roku 2018).“
- 7) Článek 8 se nahrazuje tímto:
- „Článek 8
Úprava vyplývající z nových pravidel nebo programů v rámci sdíleného řízení*
- V případě přijetí nových pravidel nebo programů v rámci sdíleného řízení strukturálních fondů, Fondu soudržnosti, Fondu pro spravedlivou transformaci, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, Evropského námořního a rybářského fondu, Azylového a migračního fondu, Fondu pro vnitřní bezpečnost a nástroje pro správu hranic a víz v rámci Fondu pro integrovanou správu hranic po 1. lednu 2021 budou částky odpovídající přiděleným částkám, které nebyly v roce 2021 využity, převedeny ve stejné velikosti podílech do let 2022 až 2025 a odpovídající stropy VFR budou odpovídajícím způsobem upraveny.“
- 8) V článku 9 se odstavec 1 nahrazuje tímto:
- „1. Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, jehož cíle a oblast působnosti jsou vymezeny v [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) XXXX/XX¹²], nepřekročí maximální roční částku 386 milionů EUR (v cenách roku 2018).“
- 9) V čl. 10 odst. 1 se první věta nahrazuje tímto:
- „Fond solidarity Evropské unie, jehož cíle a oblast působnosti jsou vymezeny v nařízení (ES) č. 2012/2002¹³, nepřekročí maximální roční částku 1 000 milionů EUR (v cenách roku 2018).“
- 10) Článek 11 se nahrazuje tímto:
- „Článek 11
Rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech*
1. Rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech lze využít pro rychlou reakci na konkrétní mimořádné potřeby uvnitř Unie nebo ve třetích zemích po událostech, které nebylo možné předvídat při sestavování rozpočtu, zejména reakce na mimořádné události a podpůrné operace v návaznosti na přírodní nebo člověkem způsobené katastrofy, humanitární krize, v případech rozsáhlých hrozeb v oblasti veřejného zdraví a ve veterinární a fytosanitární oblasti, jakož i v situacích, kdy

¹² Úř. věst. L, , s. .

¹³ Nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (Úř. věst. L 311, 14.11.2002, s. 3).

vzniká velký tlak na vnějších hranicích Unie v důsledku migračních toků, vyžadují-li to okolnosti.

2. Roční výše částky na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech se stanovuje na 3 000 milionů EUR (v cenách roku 2018) a může být využita až do roku $n + 1$ v souladu s finančním nařízením. Částka na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech se do souhrnného rozpočtu Unie zapisuje jako předběžná položka. Část roční částky vyplývající z předchozího roku bude čerpána jako první. Ta část roční částky z roku n , jež se nevyužije ani v roce $n + 1$, propadá.

Do 1. října každého roku zůstane k dispozici alespoň jedna čtvrtina roční částky pro rok n na pokrytí potřeb, které vzniknou do konce uvedeného roku.

Nejvýše polovina částky, která je k dispozici do 30. září každého roku, může být uvolněna na vnitřní, nebo vnější operace.

Od 1. října může být zbývající část disponibilní částky uvolněna buď pro vnitřní, nebo vnější operace za účelem pokrytí potřeb, které vzniknou do konce uvedeného roku.“

11) V čl. 13 odst. 1 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) částku rovnající se části roční částky pro rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech, která v předchozím roce v souladu s čl. 11 odst. 2 propadla.“

12) Příloha se nahrazuje přílohou tohoto pozměněného návrhu.

Brusel 28. května 2020
(OR. en)

8138/20
ADD 1

**Interinstitucionální spis:
2018/0166(APP)**

**CADREFIN 88
RESPR 12
POLGEN 49
FIN 303**

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 443 final/ANNEX
Předmět:	PŘÍLOHA pozměněného návrhu NAŘÍZENÍ RADY, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 443 final/ANNEX.

Příloha: COM(2020) 443 final/ANNEX

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.5.2020
COM(2020) 443 final

ANNEX

PŘÍLOHA

pozměněného návrhu

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027

PŘÍLOHA

Tabulka v příloze návrhu Komise COM(2018)322¹ se nahrazuje tímto:

Víceletý finanční rámec (EU-27)

(v milionech EUR – v cenách roku 2018)

Prostředky na závazky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem 2021–2027
1. Jednotný trh, inovace a digitální agenda	20 547	20 526	20 420	19 856	19 741	19 869	19 697	140 656
2. Soudržnost a hodnoty	48 746	50 067	51 442	53 462	54 903	56 833	59 007	374 460
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	44 430	44 961	45 491	46 119	46 751	47 384	48 045	323 181
2b. Investice do konkurenceschopností, lidí a hodnot	4 316	5 106	5 951	7 343	8 152	9 449	10 962	51 279
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	55 272	52 280	51 571	50 716	49 827	49 059	48 307	357 032
z toho: Výdaje související s trhem a přímé platby	38 571	38 026	37 528	36 919	36 319	35 730	35 154	258 247
4. Migrace a správa hranic	3 097	3 751	4 381	4 543	5 112	5 090	5 148	31 122
5. Odolnost, bezpečnost a obrana	2 222	2 285	2 332	2 414	3 131	3 370	3 669	19 423
6. Sousedství a svět	15 245	15 051	14 857	14 665	14 471	14 280	14 136	102 705
7. Evropská veřejná správa	10 247	10 376	10 562	10 721	10 767	10 908	11 021	74 602
z toho: Správní výdaje orgánů	7 978	8 050	8 178	8 280	8 259	8 339	8 396	57 480
CELKOVÉ PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY	155 376	154 336	155 565	156 377	157 952	159 409	160 985	1 100 000

CELKOVÉ PROSTŘEDKY NA PLATBY	156 047	157 169	158 063	158 063	158 062	158 063	158 062	1 103 529
-------------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

¹ Návrh Komise na nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, COM(2018) 322 final/2, postup 2018/0166(APP).

Brusel 28. května 2020
(OR. en)

8140/20

**Interinstitucionální spis:
2020/0135(CNS)**

**RESPR 14
CADREFIN 90
POLGEN 51
FIN 305**

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 445 final
Předmět:	Pozměněný návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 445 final.

Příloha: COM(2020) 445 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.5.2020
COM(2020) 445 final

2018/0135 (CNS)

Pozměněný návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o systému vlastních zdrojů Evropské unie

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. ÚVOD

Pandemie COVID-19 představuje rozsáhlou a závažnou krizi v oblasti veřejného zdraví. To má vážný dopad na občany, společnost i hospodářství po celém světě. Rozsah zdravotní krize a politická opatření, která byla přijata k jejímu tlumení, nemají obdoby. V důsledku toho je hloubka jejího socioekonomického dopadu mimořádně nejistá. Již v této fázi je jisté, že představuje bezprecedentní a naléhavé problémy pro finanční a hospodářské systémy členských států. Podle jarních hospodářských prognóz¹ Komise se HDP EU letos sníží přibližně o 7,5 %, což je mnohem více než během celosvětové finanční krize v roce 2009, a v roce 2021 se zvýší pouze o 6 %, zatímco míra nezaměstnanosti v EU by měla vzrůst v roce 2020 na 9 %, což obnáší riziko chudoby a nerovnosti.

V reakci na to členské státy přijaly výjimečná diskreční hospodářská a finanční opatření. Spolu s účinky tzv. „automatických stabilizátorů“, tj. plateb předpokládaných v rámci systému pojištění pro případ nezaměstnanosti a systémů sociálního zabezpečení, spolu se ztrátou daňových příjmů, mají tato opatření značný vliv na veřejné finance členských států vedoucí k růstu souhrnného schodku veřejných financí z 0,6 % HDP v roce 2019 na 8,5 % HDP v eurozóně i v Unii v tomto roce.

Šok pro hospodářství EU je v době, kdy pandemie postihla všechny členské státy, symetrický, avšak dopad pandemie se mezi jednotlivými členskými státy značně liší, stejně jako jejich schopnost absorbovat ekonomický a fiskální šok a reagovat na něj, a to i v závislosti na konkrétních hospodářských strukturách a původních podmínkách členských států. V důsledku toho hrozí, že krize v rámci Unie prohloubí rozdíly, což ohrožuje kolektivní hospodářskou a sociální odolnost. Tento obecný obraz je rovněž potvrzen hloubkovým posouzením potřeb².

Unie jednala rychle s cílem zajistit koordinovanou a účinnou společnou reakci na sociální a hospodářské důsledky krize, a to v mezích stávajícího víceletého finančního rámce, jehož platnost skončí v roce 2020. Tato reakce doplňuje diskreční hospodářská a finanční opatření přijatá členskými státy.

Pokud nebude dosaženo přiměřené krátkodobé a střednědobé politické reakce na úrovni Unie, mohla by krize vést k trvalému poškození hospodářských tkání Unie. K řešení krize je naléhavě třeba zajistit okamžitě dostupnou dodatečnou finanční kapacitu na podporu oživení a odolnosti v rámci celé Unie.

Reakce na krizi musí být komplexní, odvážná a trvalá. Komplexní plán pro evropské hospodářské oživení bude vyžadovat rozsáhlé veřejné a soukromé investice na evropské úrovni, aby Unie pevně stanovila cestu k udržitelnému a odolnému oživení, k vytvoření vysoce kvalitních pracovních míst a k nápravě okamžitých škod způsobených pandemií Covid 19, a to při podpoře zelených a digitálních priorit Unie. Hlavním nástrojem bude dlouhodobý rozpočet EU, posílený novým nástrojem Evropské unie na podporu oživení.

¹ Evropská hospodářská prognóza, Institutional Paper 125. Květen 2020.

² SWD(2020)XXXX.

Výjimečná povaha hospodářské a sociální situace vyžaduje, aby na podporu obnovy a odolnosti ekonomik byla zavedena výjimečná opatření. Za účelem dosažení těchto cílů musí Unie poskytnout nezbytné prostředky a přijmout vhodná opatření k řešení výzev spojených s pandemií Covid-19. Z tohoto důvodu je vhodné umožnit mobilizaci některých nezbytných finančních prostředků prostřednictvím výpůjček na kapitálových trzích. Tyto výpůjčky budou splaceny v okamžiku, kdy se Unie vrátí na trajektorii růstu.

2. OBSAH POZMĚNĚNÉHO NÁVRHU

Potřeba, aby si EU zajistila prostředky k dosažení svého cíle

Podle pozměněného návrhu bude Komise zmocněna vypůjčit si jménem Unie na kapitálových trzích finanční prostředky do výše 750 miliard EUR v cenách roku 2018. Výnosy se převedou do programů Unie v souladu s nástrojem Evropské unie na podporu oživení. Vzhledem k tomu, že nástroj Evropské unie na podporu oživení je mimořádnou reakcí na tuto dočasnou, ale mimořádnou situaci, jsou pravomoci, které jsou Komisi v tomto rozhodnutí poskytnuty, jasně omezeny, co se týče velikosti, trvání a rozsahu. Tím se odstraní možnost, aby se výjimečné pravomoci v rámci tohoto návrhu použily pro jakýkoli jiný účel, než je řešení přímých hospodářských a sociálních důsledků pandemie COVID 19.

Rozpočet EU začne od roku 2028 provádět požadované splátky finančních prostředků vypůjčených na kapitálových trzích. Všechny závazky Unie, které vzniknou v důsledku navrhovaného aktu, budou splaceny v plné výši do roku 2058. Splácení je organizováno v souladu se zásadou řádného finančního řízení s cílem dosáhnout v průběhu celého období stabilního a předvídatelného snižování závazků.

Zvýšení stropů vlastních zdrojů

Stropy stanovené v rozhodnutí o vlastních zdrojích stanoví maximální výši vlastních zdrojů, kterou může Unie žádat u členských států, aby jí je v daném roce poskytly na financování jejích výdajů.

Dne 2. května 2018 Komise navrhla strop na pokrytí ročních přídělů na závazky a strop na pokrytí ročních přídělů na platby ve výši 1,35 % a 1,29 % hrubého národního důchodu EU. Stropy stanovené v návrhu nařízení, kterým se stanoví víceletý finanční rámec (VFR), vyjádřené v eurech, stanoví maximální částku, která může být během období 2021–2027 přislíbena nebo vynaložena. Rozpětí mezi stropy z rozhodnutí o vlastních zdrojích a stropy VFR musí být dostatečně velké, aby bylo zajištěno, že Unie bude schopna pokrýt všechny své finanční závazky a podmíněné závazky v kterémkoli daném roce a za jakýchkoli okolností, a to i v případě nepříznivého hospodářského vývoje.

Prognóza Komise z jara 2020 předpokládá, že ekonomika eurozóny se v roce 2020 sníží o rekordních 7,75 % a ekonomika EU o 7,5 %. Odhady letošního růstu pro EU a eurozónu byly ve srovnání s podzimní hospodářskou prognózou 2019 revidovány a sníženy o 9 procentních bodů. Ačkoli jarní prognóza má vyšší než obvyklý stupeň nejistoty, není pochyb o tom, že stropy z rozhodnutí o vlastních zdrojích, které jsou definovány jako procentní podíl hrubého národního důchodu EU, se v absolutní částce sníží.

Aby byla v rámci stropů z rozhodnutí o vlastních zdrojích zachována dostatečná rezerva na pokrytí všech finančních závazků a podmíněných závazků Unie splatných v daném roce, musí

být stropy z rozhodnutí o vlastních zdrojích stanovené v procentech hrubého národního důchodu Unie zvýšeny.

Za tímto účelem je třeba změnit návrh Komise ze dne 2. května 2018 tak, aby byl umožněn další nárůst 0,11 procentních bodů u stropu přidělů na závazky a stropu přidělů na platby. Toto zvýšení se připočte k úpravám, které již byly navrženy s cílem zajistit automatické snížení absolutní částky stropů z rozhodnutí o vlastních zdrojích v důsledku vystoupení Spojeného království z EU a odpovídajícího snížení hrubého národního důchodu Unie. Strop na pokrytí ročních přidělů na platby je tedy stanoven na 1,40 % hrubého národního důchodu EU a strop na pokrytí ročních přidělů na závazky na 1,46 % hrubého národního důchodu EU.

Mimořádné a dočasné zvýšení stropů vlastních zdrojů pro řešení krize COVID 19

Pozměněný návrh dále zmocňuje Komisi vypůjčit si jménem Unie finanční prostředky až do výše 750 miliard EUR v cenách roku 2018. Výnosy budou přiděleny v rámci navrženého nástroje Evropské unie na podporu oživení. V souladu s čl. 310 odst. 4 SFEU nepřijme Unie žádné akty, které by mohly mít významný dopad na rozpočet, aniž by poskytly záruku, že výdaje vyplývající z takového aktu mohou být financovány v rámci limitu vlastních zdrojů Unie. V souladu s článkem 323 SFEU Evropský parlament, Rada a Komise zajistí, aby Unie měla k dispozici finanční prostředky, které jí umožní plnit právní závazky vůči třetím stranám.

Aby bylo zajištěno dodržování těchto ustanovení v kterémkoli daném roce a za jakýchkoli okolností, je nezbytné, aby členské státy přidělily Unii zdroje potřebné k pokrytí finančních závazků a podmíněných závazků vyplývajících z tohoto výjimečného a dočasného zmocnění vypůjčit si finanční prostředky. Stropy z rozhodnutí o vlastních zdrojích musí být tudíž dočasně upraveny směrem nahoru o 0,6 procentního bodu. Tento dodatečný přiděl může být použit pouze ke splnění finančních závazků a podmíněných závazků vyplývajících z mimořádného a dočasného zmocnění vypůjčit si finanční prostředky. V tomto rámci se potenciální využití tohoto dodatečného přidělu v průběhu času sníží, protože příslušné finanční závazky a podmíněné závazky se sníží, jakmile budou vypůjčené prostředky splaceny a výpůjčky budou splatné. Toto zvýšení skončí v okamžiku, kdy všechny tyto závazky zaniknou, tj. když budou vráceny všechny vypůjčené prostředky, a to nejpozději do 31. prosince 2058, a skončí veškerá rizika spojená s podmíněnými závazky.

Pozměněný návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o systému vlastních zdrojů Evropské unie

Návrh Komise COM(2018) 325 se mění takto:

- (1) poslední věta v 13. bodě odůvodnění se zrušuje;
- (2) vkládají se nové body odůvodnění 13a až 13k, které znějí:

(13a) Aby byla v rámci rozhodnutí o vlastních zdrojích zachována dostatečná rezerva na pokrytí všech finančních závazků Unie a podmíněných závazků splatných v kterémkoli daném roce, měl by být strop z rozhodnutí o vlastních zdrojích navýšen na úroveň 1,40 % součtu hrubého národního důchodu členských států v tržních cenách pro příděly na platby a 1,46 % pro příděly na závazky.

(13b) Hospodářský dopad krize COVID-19 zdůrazňuje význam zajištění dostatečné finanční kapacity pro Unii v případě hospodářských otřesů. Unie si potřebuje zajistit prostředky k dosažení svého cíle. Výjimečné finanční zdroje jsou nutné k řešení důsledků krize COVID-19, aniž by se zvýšil tlak na finance členských států v době, kdy jsou jejich rozpočty již pod enormním tlakem na financování vnitrostátních hospodářských a sociálních opatření v souvislosti s krizí. Na úrovni Unie by proto měla být poskytnuta mimořádná odpověď. Z tohoto důvodu je vhodné výjimečně povolit Unii vypůjčit si dočasně na kapitálových trzích 750 miliard EUR v cenách roku 2018, které by byly použity pouze na výdaje ve výši 500 miliard EUR v cenách roku 2018 a na půjčky ve výši 250 miliard EUR v cenách roku 2018 na řešení důsledků krize COVID-19.

(13c) Tato mimořádná odpověď by měla řešit důsledky pandemie COVID-19 a zabránit jejímu opětovnému výskytu. Podpora by proto měla být časově omezena a většina finančních prostředků by měla být poskytována bezprostředně po pandemii.

(13d) Mimořádné a dočasné zvýšení stropu vlastních zdrojů je nezbytné k tomu, aby Unie nesla odpovědnost související s touto vypůjčkou finančních prostředků. Zmocnění Komise k vypůjčení finančních prostředků na kapitálových trzích jménem Unie, jehož jediným a výhradním účelem je financování opatření zaměřených na řešení důsledků krize COVID-19, úzce souvisí se zvýšením stropu vlastních zdrojů stanoveného podle tohoto rozhodnutí a v konečném důsledku s fungováním systému vlastních zdrojů Unie. Toto zmocnění by proto mělo být zahrnuto do tohoto rozhodnutí. Nebývalá povaha této operace a mimořádné částky těchto fondů vyžadují jistotu ohledně celkového objemu odpovědnosti Unie a základních prvků jejího splácení, a dále i provádění strategie jednotné vypůjčky.

(13e) Vypůjčování finančních prostředků na kapitálových trzích musí být významné a musí probíhat během relativně krátkého období. Komise by při provádění operací prostřednictvím diverzifikované strategie financování měla co nejlépe využít

kapacity trhů, aby absorbovala výpůjčky z těchto významných objemů s různou splatností a zajistila nejpriznivější podmínky splácení.

(13f) Zpětná úhrada peněžních prostředků vypůjčených s cílem poskytnout nevratnou podporu, vratnou podporu prostřednictvím finančních nástrojů nebo vytvořením rezerv na rozpočtové záruky, jakož i splatný úrok by měla být financována z rozpočtu Unie. Vypůjčené prostředky, které jsou členským státům poskytnuty jako úvěry, by měly být uhrazeny částkami získanými od přijímajících členských států. Nezbytné zdroje je třeba přidělit a dát k dispozici Unii, aby mohla pokrýt všechny své finanční závazky a podmíněné závazky vyplývající z výjimečného a dočasného zmocnění vypůjčit v kterémkoli daném roce a za jakýchkoli okolností v souladu s čl. 310 odst. 4 SFEU a článkem 323 SFEU.

(13g) Zpětné úhrady, které mají být hrazeny z rozpočtu, by měly být zahájeny v roce 2028, zatímco všechny závazky vzniklé v důsledku tohoto výjimečného a dočasného zmocnění vypůjčit si finanční prostředky by měly být splaceny do 31. prosince 2058. Aby se zajistilo účinné rozpočtové řízení prostředků potřebných k pokrytí úhrady vypůjčených prostředků, je vhodné stanovit možnost rozdělit příslušné rozpočtové závazky do ročních splátek. Plán zpětných úhrad by měl být v souladu se zásadou řádného finančního řízení, včetně maximální roční expozice, s cílem dosáhnout v průběhu celého období stabilního a předvídatelného snižování závazků.

(13h) Vzhledem k rysům výjimečného, dočasného a omezeného zmocnění vypůjčování finančních prostředků na řešení krize Covid-19 je třeba vyjasnit, že Unie by zpravidla neměla využívat finanční prostředky vypůjčené na kapitálových trzích za účelem financování provozních výdajů.

(13i) Pro výhradní účely krytí dodatečných finančních závazků a podmíněných závazků vyplývajících z mimořádného a dočasného zmocnění vypůjčit si finanční prostředky a zajistit finanční udržitelnost i v době hospodářského útlumu by měly být stropy přidělů na platby a strop pro prostředky na závazky zvýšeny o 0,6 procentního bodu u každého z nich.

(13j) Toto zvýšení je nezbytné, neboť stávající stropy nejsou dostatečné k tomu, aby poskytly dodatečné zdroje, které Unie potřebuje ke splnění závazků vyplývajících z mimořádného a dočasného zmocnění vypůjčit si finanční prostředky. Potřeba mít možnost tohoto dodatečného přidělu bude jen dočasná, protože příslušné finanční závazky a podmíněné závazky se budou v čase snižovat, jakmile budou vypůjčené prostředky splaceny a půjčky budou splatné. Proto by toto navýšení mělo skončit v okamžiku, kdy budou splaceny veškeré vypůjčené prostředky a všechny podmíněné závazky z půjček poskytnutých na základě těchto prostředků budou ukončeny, a to nejpozději do 31. prosince 2058.

(13k) Aby bylo zajištěno, že Unie bude vždy schopna plnit své zákonné povinnosti vůči třetím stranám, měla by být Komise, v souladu s podmínkami stanovenými v nařízeních přijatých podle čl. 322 odst. 2 SFEU, v průběhu tohoto dočasného navýšení oprávněna požádat členské státy, aby poskytly příslušné peněžní prostředky v případě, že schválené prostředky zapsané do rozpočtu nebudou dostatečné.;

(3) v článku 3 se odstavce 1 a 2 nahrazují tímto:

„1. Celková výše vlastních zdrojů přidělených Unii na krytí ročních přidělů na platby nesmí překročit 1,40 % součtu hrubých národních důchodů všech členských států.

2. Celková roční výše přidělů na závazky zahrnutých do rozpočtu Unie nesmí překročit 1,46 % součtu hrubých národních důchodů všech členských států.“;

- (4) vkládají se nové články 3a, 3b a 3c, které znějí:

„Článek 3a

Využití finančních prostředků vypůjčených na kapitálových trzích

Unie nepoužije finanční prostředky vypůjčené na kapitálových trzích pro financování provozních výdajů.

Článek 3b

Mimořádné a dočasné dodatečné prostředky k řešení krize COVID 19

- (1) Pouze za účelem řešení důsledků krize COVID19:

- (a) Komise je zmocněna vypůjčit si jménem Unie na kapitálových trzích finanční prostředky do výše 750 000 000 000 EUR v cenách roku 2018. Výpůjční operace se provedou v eurech.
- (b) Vypůjčené prostředky lze použít pro úvěry do výše 250 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 a odchylně od článku 3a pro výdaje do výše 500 000 000 000 EUR v cenách roku 2018.

- (2) Splácení jistiny prostředků použitých na výdaje uvedené v odst. 1 písm. b) a související úroky jsou hrazeny ze souhrnného rozpočtu Unie. Rozpočtové závazky lze rozložit na roční splátky v průběhu několika let v souladu s čl. 112 odst. 2 nařízení Rady (EU, Euratom) č. 2018/1046.

Splácení je naplánováno v souladu se zásadou řádného finančního řízení tak, aby bylo zajištěno stabilní a předvídatelné snížení závazků od 1. ledna 2028 do 31. prosince 2058. Částky splatné Unii v daném roce za splátku jistiny nepřekročí 7,5 % maximální částky uvedené v odst. 1 písm. a).

- (3) Komise zavede pro správu operací spojených s výpůjčkami nezbytná opatření.

Článek 3c

Mimořádné a dočasné zvýšení stropů vlastních zdrojů pro přidělování zdrojů potřebných pro řešení krize COVID 19

Částky stanovené v čl. 3 odst. 1 a 2 se dočasně zvýší o 0,6 procentního bodu pouze za účelem pokrytí všech závazků Unie vyplývajících z jejích půjček uvedených v článku 3b, dokud všechny tyto závazky nepřestanou existovat, a nejpozději do 31. prosince 2058.

Tyto zvýšené částky se nepoužijí pro úhradu jakýchkoli jiných závazků Unie.“;

- (5) v článku 6 se doplňuje nový odstavec 4, který zní:

„4. Pokud schválené prostředky uvedené v rozpočtu nepostačují k tomu, aby Unie splnila své povinnosti vyplývající z výpůjček uvedených v článku 3b, poskytnou členské státy Komisi zdroje nezbytné pro tento účel.

Peněžní prostředky se poskytují v souladu s předpisy přijatými podle čl. 322 odst. 2 Smlouvy o fungování EU, ve znění platném v dané době, za stejných podmínek jako

v případě prodlení se splácením úvěru, který byl smluven na základě nařízení a rozhodnutí přijatých Radou nebo Evropským parlamentem a Radou.“

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU

1.1. Název návrhu

Pozměněný návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie (COM(2018) 325 final).

1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB³

Příjmy rozpočtu EU (Hlava 1: Vlastní zdroje).

1.3. Povaha návrhu/podnětu

☐ Návrh/podnět se týká **nové akce**

☐ Návrh/podnět se týká **nové akce následující po pilotním projektu/přípravné akci⁴**

☒ Návrh/podnět se týká **prodloužení stávající akce**

☐ Návrh/podnět se týká **akce přesměrované na jinou akci**

1.4. Cíl(e)

1.4.1. *Víceleté strategické cíle Komise sledované návrhem/podnětem*

Pandemie COVID-19 představuje rozsáhlou a závažnou krizi v oblasti veřejného zdraví. To má vážný dopad na občany, společnost i hospodářství po celém světě. Rozsah zdravotní krize a politická opatření, která byla přijata k jejímu tlumení, nemají obdoby. V důsledku toho je hloubka jejího socioekonomického dopadu mimořádně nejistá. Již v této fázi je jisté, že představuje bezprecedentní a naléhavé problémy pro finanční a hospodářské systémy členských států. Podle jarní hospodářské prognózy Komise se má HDP EU snížit více než během celosvětové finanční krize v roce 2009.

V reakci na mimořádnou situaci přijaly členské státy mimořádná finanční opatření, která mají značný vliv na jejich veřejné finance. Dopad mezi jednotlivými členskými státy však není symetrický, v důsledku čehož hrozí, že krize v rámci Unie prohloubí rozdíly, což ohrožuje kolektivní hospodářskou a sociální odolnost. EU jednala rychle s cílem zajistit koordinovanou a účinnou společnou reakci na sociální a hospodářské důsledky krize, a to v mezích stávajícího víceletého finančního rámce, jehož platnost skončí v roce 2020.

Pokud nebude dosaženo přiměřené krátkodobé a střednědobé politické reakce na úrovni Unie, mohla by krize vést k trvalému poškození hospodářských tkání Unie. K řešení krize je naléhavě třeba zajistit okamžitě dostupnou dodatečnou finanční kapacitu na podporu oživení a odolnosti v rámci celé Unie.

Reakce na krizi musí být komplexní, odvážná a trvalá. Komplexní plán evropské hospodářské obnovy bude vyžadovat rozsáhlé veřejné a soukromé investice na evropské úrovni, které budou stimulovat hospodářství, vytvářet kvalitní pracovní místa a investovat do nápravy okamžitých škod způsobených pandemií Covid-19.

³ Bude stanoveno v rozpočtových postupech pro roky 2020 a 2021. ABM: řízení podle činností; ABB: sestavování rozpočtu podle činností.

⁴ Uvedené v čl. 54 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

Hlavním nástrojem bude dlouhodobý rozpočet EU, posílený novým nástrojem Evropské unie na podporu oživení.

Výjimečná povaha hospodářské a sociální situace vyžaduje, aby na podporu obnovy a odolnosti ekonomik byla zavedena výjimečná opatření. Za účelem dosažení těchto cílů musí Unie poskytnout nezbytné prostředky a přijmout vhodná opatření k řešení výzev spojených s pandemií Covid-19. Z tohoto důvodu je vhodné umožnit mobilizaci některých nezbytných finančních prostředků prostřednictvím výpůjček na kapitálových trzích. Tyto výpůjčky budou splaceny v okamžiku, kdy se Unie vrátí na trajektorii růstu.

1.4.2. Specifické cíle a příslušné aktivity ABM/ABB

1.4.3. Stropy vlastních zdrojů musí být dočasně navýšeny, aby EU mohla plnit své finanční závazky. Toto navýšení je potřebné ke splnění finančních závazků a podmíněných závazků vyplývajících z mimořádného a dočasného zmocnění vypůjčit si finanční prostředky.

Emise vytvoří finanční závazky Unie, které budou v plném rozsahu splněny prostřednictvím nezbytných rozpočtových závazků a rozpočtových prostředků na dobu trvání těchto závazků. Rozpočtové závazky lze rozložit na roční splátky po dobu několika let.

1.4.4. Očekávané výsledky a dopad

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce/cílové skupiny.

Pozměněné rozhodnutí zmocňuje Komisi zvýšit maximální výši 750 miliard EUR v cenách roku 2018 prostřednictvím vstupu na finanční trhy a převedením výnosů do rozpočtu EU na podporu plánu EU na podporu oživení v rámci příštího víceletého finančního rámce.

Výnosy z výpůjčních operací jsou určeny pro nástroj EU na podporu oživení. Tento nástroj bude poskytovat finanční prostředky na různé politiky, na něž se vztahuje plán EU na podporu oživení.

1.4.5. Ukazatele výsledků a dopadů

Upřesněte ukazatele, podle kterých je možno uskutečňování návrhu/podnětu sledovat.

Ratifikace a vstup v platnost rozhodnutí o vlastních zdrojích

Celkový objem kapitálu získaného v rámci nástroje na podporu oživení

Míra, do jaké je kapitál získán již na počátku existence nástroje na podporu oživení, a rychlost, s jakou je dán k dispozici příjemci finančních nástrojů

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Bezprecedentní povaha výpůjčních operací a výjimečná částka finančních prostředků, které je třeba si vypůjčit, vyžadují schválení všemi členskými státy v souladu s jejich vnitrostátními ústavními požadavky.

Rozpočet EU začne od roku 2028 provádět požadované splátky finančních prostředků vypůjčených na kapitálových trzích. Všechny závazky Unie, které vzniknou v důsledku navrhovaného aktu, budou splaceny v plné výši do roku 2058.

Splátkový kalendář je organizován v souladu se zásadou řádného finančního řízení s cílem dosáhnout v průběhu celého období stabilního a předvídatelného snížení závazků. Částky splatné Unii v daném roce za splátku jistiny nepřekročí 7,5 % maximální částky prostředků vypůjčených na náklady.

1.5.2. *Přidaná hodnota zapojení EU*

Krise v souvislosti s COVID 19 vyžaduje výjimečná opatření. EU si musí zajistit prostředky k dosažení svého cíle, tj. obnovení dlouhodobého růstu a odolnosti ekonomik EU.

S cílem ulehčit vnitrostátním veřejným financím, které již jsou krizí postiženy, poskytuje toto rozhodnutí EU pravomoc výjimečně a dočasně si půjčovat. Aby k tomu došlo, je nezbytné dočasné zvýšení stropu vlastních zdrojů, aby se pokryly finanční závazky plynoucí z tohoto výjimečného povolení vypůjčit si.

Výnosy z půjček obdrží nástroj EU na podporu oživení. Na tomto základě bude tento nástroj nabízet finanční podporu v duchu evropské solidarity s dotčenými členskými státy. Vzhledem k rozsahu krize a rozsahu jejích finančních a hospodářských dopadů je vhodnější opatření koordinované na úrovni EU s cílem zajistit, že na vytváření účinných intervencí a na zmírnění přímého společenského a hospodářského dopadu krize COVID-19 budou uvolněny dostatečné zdroje.

1.5.3. *Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti*

Unie má zkušenosti s půjčkami na poskytování finanční pomoci, zejména v rámci evropského mechanismu finanční stabilizace (EFSM), a poskytování podpory na pomoc platebním bilancím.

Tyto zkušenosti se však týkají zejména části výpůjčky v rámci navrhovaného zmocnění, která má být použita pro tvorbu rezerv na úvěry.

1.5.4. *Soulad a možná synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Rozhodnutí o vlastních zdrojích zmocňuje Komisi vypůjčit si jménem Unie. Poskytne prostředky pro evropský nástroj na podporu oživení s cílem poskytnout financování pro různé politiky, na něž se vztahuje plán EU na podporu oživení.

Závazky vzniklé v rámci tohoto nástroje budou dlouhodobé, a proto je třeba, aby se rozpočtové stropy EU na delší dobu přizpůsobily těmto zvýšeným závazkům. Průměrná splatnost dluhu ze strany EU bude činit [5–20] let s možností delší splatnosti (až 30 let). Návrh rovněž počítá s možností refinancování dluhu EU, pokud se to ukáže jako výhodné z hlediska řízení závazků.

1.6. Doba trvání a finanční dopad

X Časově omezený návrh/podnět

- X Finanční dopad po vstupu v platnost rozhodnutí na dokončení splatnosti úvěrů, který se překrývá s několika víceletými finančními rámci; před rokem 2028 se nepočítá s žádnou splatností.

X Časově neomezený návrh/podnět pro trvalé zvýšení stropu pro nejvzdálenější regiony

- Provádění s obdobím rozběhu od vstupu rozhodnutí v platnost

1.7. Předpokládaný způsob řízení⁵

X Přímé řízení Komisí

- X prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie
- ☐ výkonnými agenturami

☐ Sdílené řízení s členskými státy

☐ Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi;
- ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte);
- ☐ EIB a Evropský investiční fond;
- ☐ subjekty uvedené v člancích 208 a 209 nařízení (EU, Euratom) 1046/2018;
- ☐ veřejnoprávní subjekty;
- ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém poskytují dostatečné finanční záruky;
- ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství soukromého a veřejného sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky;
- ☐ osoby pověřené prováděním zvláštních činností v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

⁵ Podrobnosti o způsobech řízení a odkazech na nařízení (EU, Euratom) 1046/2018 lze nalézt na internetové stránce BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. ŘÍDICÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro monitorování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

V souladu s finančním nařízením bude Komise podávat zprávy každoročně v rámci své zprávy o všech výpůjčních operacích prováděných v rámci nástroje.

2.1.1. Zjištěné riziko (zjištěná rizika)

Provádění bude probíhat mimo jiné prostřednictvím vytváření velkých objemů dluhu na mezinárodních kapitálových trzích. Náhlé zvýšení emise dluhopisů v období, kdy pravděpodobně dojde k rozsáhlému využívání kapitálových trhů jinými státy a institucemi, vede k riziku zhoršení podmínek, které má Unie k dispozici. Toto riziko bude řízeno provedením nové strategie řízení dluhu s cílem pomoci Unii získat nejlepší dostupné podmínky a zároveň zachovat její vynikající úvěrový rating.

Pokud jde o úvěry poskytnuté členskými státy pro účely reformy a nástroje na zvyšování odolnosti, riziko nesplacení je považováno za zanedbatelné, neboť je jen velmi malá možnost, že členské státy EU pozastaví splácení dluhu.

Řízení těchto rizik na straně financování a poskytování úvěrů vyžaduje významnou investici do rozvoje kapacity Komise v oblasti výpůjček/úvěrů a řízení dluhu. Tyto investice vysvětlují administrativní výdaje spojené s touto politikou, a to prostřednictvím nábory specializovaného personálu, a to i z vnitrostátních úřadů pro správu dluhu. Navýšení počtu zaměstnanců je zapotřebí i v oblasti podpůrných služeb, jako je účetnictví, back-office a specializovaná IT podpora.

Zvýšení stropů vlastních zdrojů umožňuje Unii plnit její finanční závazky a podmíněné závazky. Toto zvýšení skončí v okamžiku, kdy všechny tyto závazky zaniknou, tj. když budou vráceny všechny vypůjčené prostředky a skončí veškerá rizika spojená s podmíněnými závazky.

2.1.2. Informace o zavedeném systému vnitřní kontroly

Používá se stávající systém vnitřní kontroly Evropské komise, aby se zajistilo, že prostředky, které jsou k dispozici v rámci nástroje EU na podporu oživení, jsou využívány řádně a v souladu s příslušnými právními předpisy.

Současný systém je uspořádán takto:

1. Týmy pro vnitřní kontrolu se zaměřují na dodržování správních postupů a platných právních předpisů. Pro tento účel se používá rámec vnitřní kontroly Komise.
2. Pravidelný audit grantů a smluv externími auditory, který bude udělen v rámci tohoto nástroje, bude plně začleněn do ročních plánů auditu.
3. Hodnocení celkové činnosti externími hodnotiteli.

Auditovaná opatření mohou být předmětem auditu ze strany Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a Účetního dvora.

2.1.3. Odhad nákladů a přínosů kontrol a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb

NEUVEDENO

2.2. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření.

Je zapotřebí maximální transparentnost a řádné monitorování využívání finančních zdrojů EU. Použijí se oznamovací povinnosti členských států, ostatních příjemců a Komise.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové linie

- Žádné stávající rozpočtové položky
- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová linie	Typ výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP	ze zemí ESVO	z kandidátsk ých zemí	z třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) nařízení (EU, Euratom) 1046/2018
2	06.200301 Nástroj Evropské unie na podporu oživení – výplata pravidelného kupónu a umoření v době splatnosti	RP	NE	NE	NE	NE
2	06.012001 Výdaje na podporu evropského nástroje na podporu oživení (ERI)	NRP	NE	NE	NE	NE

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

Návrh nemá žádný dopad na výdaje. V rozpočtovém procesu bude vytvořena položka p.m.

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	2	
--	----------	--

GŘ: BUDG			Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
• Operační prostředky										
06.200301 Nástroj Evropské unie na podporu oživení – výplata pravidelného kupónu a umoření v době splatnosti ⁶	Závazky v cenách roku 2018	(1)	202 757	726 570	1 402 108	2 525 035	3 070 263	4 104 667	5 359 447	17 390 847
	Platby v cenách roku 2018	(2)	202 757	726 570	1 402 108	2 525 035	3 070 263	4 104 667	5 359 447	17 390 847
06.200301 Nástroj Evropské unie na podporu oživení – výplata pravidelného kupónu a umoření v době splatnosti	Závazky v běžných cenách		215 168	786 463	1 548 040	2 843 599	3 526 767	4 809 272	6 405 035	20 134 344
	Platby v běžných cenách		215 168	786 463	1 548 040	2 843 599	3 526 767	4 809 272	6 405 035	20 134 344

⁶

Vzhledem k tomu, že půjčky dosáhnou splatnosti od roku 2028, budou v předchozích letech provedeny pouze kuponové platby.

Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁷										
06.012001	Závazky = Platby v cenách roku 2018	(3)	4 712	924	906	888	871	853		9 153
06.012001	Závazky = Platby v běžných cenách	(3)	5 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		10 000
CELKEM prostředky (okruh 2)	Závazky v cenách roku 2018	=1+ 3	207 469	727 494	1 403 013	2 525 923	3 071 133	4 105 521	5 359 447	17 400 000
	Platby v cenách roku 2018	=2+ 3	207 469	727 494	1 403 013	2 525 923	3 071 133	4 105 521	5 359 447	17 400 000
	Závazky v běžných cenách	=1+ 3	220 168	787 463	1 549 040	2 844 599	3 527 767	4 810 272	6 405 035	20 144 344
	Platby v běžných cenách	=2+ 3	220 168	787 463	1 549 040	2 844 599	3 527 767	4 810 272	6 405 035	20 144 344

⁷ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

Okruh víceletého finančního rámce	7	„Správní výdaje“
--	----------	------------------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
GŘ BUDG									
• Lidské zdroje									
• Ostatní správní výdaje									
CELKEM GŘ BUDG	Prostředky								

CELKEM prostředky v rámci OKRUHU 5 (2020) a rámci OKRUHU 7 (2021–2027) víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = Platby celkem)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
Prostředky v rámci víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky								
	Platby								

3.2.2. *Odhadovaný dopad na provozní prostředky*

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků
- **X** Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků v rozpočtových letech 2020–2027: platby úroků, jak je uvedeno ve výše uvedené tabulce

3.2.3. Odhadovaný dopad na prostředky administrativní povahy

3.2.3.1. Shrnutí

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků správní povahy
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků správní povahy, jak je vysvětleno níže:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
OKRUH 5 (7 od roku 2021) víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje								
Ostatní správní výdaje								
Mezisoučet OKRUH 5 (7) víceletého finančního rámce								
Mimo OKRUH 5⁸ víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje								
Ostatní výdaje administrativní povahy								
Mezisoučet mimo OKRUH 5 víceletého finančního rámce								
CELKEM								

2020:

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

⁸ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.2. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů
- **X** Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno níže:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)								
XX 01 01 01 (v ústředí a na zastoupeních Komise)								
XX 01 01 02 (při delegacích)								
XX 01 05 01 (nepřímý výzkum)								
10 01 05 01 (přímý výzkum)								
XX 01 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)								
XX 01 02 02 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)								
XX 01 04 yy 9	– v ústředí							
	– při delegacích							
XX 01 05 02 (SZ, VNO, ZAP – nepřímý výzkum)								
10 01 05 02 (SZ, VNO, ZAP – přímý výzkum)								
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)								
CELKEM								

GŘ BUDG je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů, které mají být provedeny:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Emise dluhopisů, správa úvěrů a účetnictví, vypořádání.
Externí zaměstnanci	Emise dluhopisů, správa úvěrů a účetnictví, vypořádání.

⁹ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.4. *Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem*

- ☒ Návrh/podnět je v souladu se stávajícím a navrženým příštím víceletým finančním rámcem.
- ☐ Návrh/podnět si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.
- ☐ Návrh/podnět vyžaduje použití nástroje pružnosti nebo změnu víceletého finančního rámce.

3.2.5. *Příspěvky třetích stran*

- Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- ☒ Návrh/podnět počítá se spolufinancováním podle následujícího odhadu:

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- ☐ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy¹⁰.
- **X** Návrh/podnět má tento finanční dopad:

na účelově vázané příjmy (rozpočtová položka bude určena)

V průběhu provádění bude X miliard EUR z výnosů z výpůjčních operací představovat vnější účelově vázané příjmy vyčleněné na granty poskytované členským státům a rozpočtové záruky.

milionů EUR (zaokrouhleno)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	celkem
stálé ceny 2018								
běžné ceny								

¹⁰

Brusel 28. května 2020
(OR. en)

8141/20

**Interinstitucionální spis:
2020/0111(NLE)**

**CADREFIN 91
RESPR 15
POLGEN 52
FIN 306**

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 441 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ RADY, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 441 final.

Příloha: COM(2020) 441 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.5.2020
COM(2020) 441 final

2020/0111 (NLE)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

**kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit
oživení po pandemii COVID-19**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Pandemie COVID-19 představuje rozsáhlou a závažnou krizi v oblasti veřejného zdraví. Vážně se dotýká občanů, společností i hospodářství po celém světě. Rozsah krize v oblasti veřejného zdraví a politická reakce k jejímu zvládnutí nemají obdoby. V důsledku toho je hloubka jejího socioekonomického dopadu mimořádně nejistá. Již v této fázi je jisté, že představuje nebývalé a naléhavé výzvy pro finanční a hospodářské systémy členských států. Podle jarních hospodářských prognóz¹ Komise se letos v EU předpovídá přibližně 7,5% pokles HDP, což je o hodně více než v průběhu globální finanční krize v roce 2009, a na rok 2021 pouze 6% oživení, přičemž míra nezaměstnanosti v EU se má v roce 2020 zvýšit na 9 % a nést s sebou riziko zvýšení chudoby a nerovnosti.

V reakci na to členské státy přijaly výjimečná diskreční hospodářská a finanční opatření. Společně s účinkem tzv. „automatických stabilizátorů“, tj. plateb navrhovaných v rámci systémů pojištění pro případ nezaměstnanosti a sociálního zabezpečení v kombinaci se ztrátou daňových příjmů, mají uvedená opatření značný vliv na jejich veřejné finance, přičemž souhrnný schodek veřejných financí se letos zvýšil na 8,5 % HDP z 0,6 HDP v roce 2019, a to v eurozóně i v EU.

Dopad na ekonomiku EU je symetrický v tom ohledu, že pandemie zasáhla všechny členské státy, avšak dopad pandemie se mezi jednotlivými členskými státy značně liší, stejně jako jejich schopnost ustát ekonomický a fiskální otřes a reagovat na něj, a to v závislosti na konkrétních ekonomických strukturách a výchozích podmínkách členských států. V důsledku toho existuje riziko, že krize prohloubí nerovnosti v rámci Unie a ohrozí kolektivní hospodářskou a sociální odolnost.

Unie jednala rychle s cílem poskytnout koordinovanou a silnou kolektivní reakci na sociální a hospodářské dopady krize v mezích současného víceletého finančního rámce, jehož platnost končí v roce 2020. Tato reakce doplňuje diskreční hospodářská a finanční opatření přijatá členskými státy.

Krize by mohla vést k trvalému narušení hospodářské struktury Unie, nebude-li dosaženo přiměřené krátkodobé a střednědobé politické reakce na úrovni Unie.

Komplexní plán na evropské oživení bude vyžadovat obrovské veřejné i soukromé investice na evropské úrovni, aby se Unie pevně vydala cestou k udržitelnému a odolnému oživení, vytváření vysoce kvalitních pracovních míst a nápravě bezprostředních škod vzniklých v důsledku pandemie COVID-19 a zároveň podporovala ekologické a digitální priority. S cílem poskytnout financování pro předkládaný akt navrhuje Komise změnu [RVZ], jež by povolila Unii dočasně a mimořádně si půjčit částku 750 miliard EUR v cenách roku 2018, aby zvýšila strop vlastních zdrojů pro přizpůsobení se závazkům a podmíněným závazkům za půjčky pro členské státy. Navrhovaný akt stanovuje přidělování finančních prostředků na různé programy Unie v souladu se strategií uvedenou v plánu Evropské unie na podporu oživení.

Částka 500 miliard EUR v cenách roku 2018 bude vynaložena na nevratnou podporu, vratnou podporu s využitím finančních nástrojů nebo na tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a související výdaje.

¹ Evropská hospodářská prognóza, Institutional Paper 125. Květen 2020.

250 miliard EUR v cenách roku 2018 bude použito na poskytnutí půjček členským státům. Unie ponese podmíněný závazek v podobě záruky za tyto půjčky do jejich splacení.

Článek 3 stanoví maximální částku, již lze nástroj financovat. V článku 3 jsou rovněž jasné stanoveny možná použití fondů, tj. jsou v něm popsány přijímající programy a povaha podpory (granty, půjčky a záruky). V článcích 2 a 4 toto nařízení rovněž striktně omezuje rozsah a dobu použití fondů. To vylučuje, aby mohl být nástroj Evropské unie na podporu oživení použit za jiným účelem, než je řešení přímých hospodářských a sociálních důsledků této krize.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Nástroj Evropské unie na podporu oživení poskytuje financování opatření a činností, jež mají být provedeny podle plánu Evropské unie na podporu oživení. Prostředky vybrané vydáváním budou použity na programy Unie v rámci příštího víceletého finančního rámce v těchto oblastech:

- Poskytování podpory v podobě grantů a půjček za účelem provádění plánů členských států týkajících se oživení a odolnosti v rámci facility na podporu oživení a odolnosti,
- Poskytování nové investiční podpory v rámci stávajících i navrhovaných rozpočtových záruk (EFSI/InvestEU) mimo jiné pro 1) krizi postižené, avšak životaschopné společnosti, aby překonaly krizi, a zejména aby urychlily ekologickou a digitální transformaci; 2) cílenou podporu pro projekty evropského strategického zájmu, aby dodavatelské řetězce na vnitřním trhu vytvořily strategickou autonomii EU v klíčových odvětvích a kapacitách,
- Posílení podpory pro regiony a odvětví zasažené krizí, a to prostřednictvím posílených opatření politiky soudržnosti,
- Podpora výzkumu a inovací v reakci na pandemii COVID-19,
- Zvýšení úrovně připravenosti na krizi a zlepšení strategické odolnosti systémů zdravotní péče Unie,
- Zmírnění dopadu pandemie COVID-19 na spravedlivý přechod k zelené ekonomice na územích,
- Podpora opatření k řešení dopadu pandemie COVID-19 na rozvoj venkova,
- Podpora partnerských zemí, zejména ze západního Balkánu, sousedství a Afriky, v jejich úsilí v boji s dopady pandemie a v zotavování se z nich, jakož i v posilování jejich odolnosti.

Činnosti a opatření budou prováděny v souladu s podmínkami stanovenými v základních aktech, jimiž se zavádí nástroje politiky. Proto Komise souběžně představuje nezbytné legislativní návrhy, jež zajistí, aby tyto nástroje politiky mohly obdržet vnější účelově vázané příjmy plynoucí z provádění tohoto nařízení.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• **Právní základ**

Článek 122 Smlouvy o fungování Evropské unie uvádí možnost rozhodnout v duchu solidarity mezi členskými státy o opatřeních přiměřených hospodářské situaci. Tato situace je bezprecedentní. Vyznačuje se závažnými obtížemi způsobenými mimořádnými událostmi, které nemohou členské státy ovlivnit. Proto je vhodné přijmout na základě článku 122 SFEU mimořádná dočasná opatření na podporu oživení a odolnosti v celé Unii.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Cílů tohoto nástroje nemůže být uspokojivě dosaženo jednotlivými členskými státy z důvodu rozsahu opatření, jež je třeba přijmout. Nástroj Evropské unie na podporu oživení umožňuje Unii doplnit hospodářská a finanční opatření členských států, zejména v podobě automatických stabilizátorů a diskrečních hospodářských a finančních opatření, rychlým a cíleným výrazným zvýšením diskrečních výdajů.

Tato doplňková mobilizace finančních prostředků zajišťuje, aby vnitřní trh nebyl podrýván rozdíly ve schopnostech členských států mobilizovat finanční prostředky, a v duchu solidarity poskytuje finanční prostředky i v těch členských státech, v nichž je fiskální prostor pro diskreční výdaje omezený. Kromě toho zajišťuje, aby výdaje byly vynakládány na základě ucelené hospodářské strategie koordinované mezi členskými státy.

Pouze takové opatření motivované duchem solidarity mezi členskými státy v době krize může zajistit mobilizaci výnosů u dostatečných zdrojů, aby to vedlo k účinné intervenci ze strany Unie v nejvíce zasažených oblastech nebo odvětvích.

- **Proporcionalita**

Financování z nástroje Evropské unie na podporu oživení v požadovaných objemech se provádí s ohledem na bezprecedentní okolnosti, v nichž se Unie nachází. Nástroj na podporu oživení je jasně vymezen co do trvání a použití. To zajišťuje, aby jeho používání bylo striktně omezeno na řešení dopadu této krize v závislosti na míře jejího dopadu. Financování by bylo zaměřeno na potřebu poskytnout okamžitou a rozhodnou podporu hospodářského oživení.

- **Volba nástroje**

Komise považuje za vhodné přijmout nařízení, neboť je přímo a bezprostředně použitelné a má obecnou působnost.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné připravit návrh tak, aby jej Rada mohla rychle přijmout, nebylo možné provést konzultaci se zúčastněnými stranami.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Posouzení dopadů**

Vzhledem k naléhavé povaze návrhu nebylo posouzení dopadů provedeno.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Nevztahuje se na tento návrh.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Navrhované nařízení poskytne finanční podporu z vnějších účelově vázaných příjmů z výpůjčních operací Unie schválených podle článku 3b [RVZ] pro nevratnou podporu, vratnou podporu s využitím finančních nástrojů a pro tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a související

výdaje. To vyžaduje plánování prostředků na závazky a platby na pokrytí částek splatných na výpůjčku (na výplaty kupónů a splacení v době splatnosti). Nejsou plánovány žádné splátky z rozpočtu EU do roku 2028. Prostředky nezbytné na pokrytí možných výplat kupónů v období 2021–2027 jsou slučitelné s návrhem Komise na příští víceletý finanční rámec a zejména s okruhem 2 Soudržnost a hodnoty (kromě „Hospodářské, sociální a územní soudržnosti“). Budoucí víceleté finanční rámce budou muset poskytnout prostředky nezbytné na pokrytí výplat kupónů a splacení v době splatnosti.

Půjčky budou splaceny přijímajícími členskými státy a Unie ponese pouze podmíněný závazek slučitelný se zvláštním stropem vlastních zdrojů.

Orientační plán očekávaných příjmů a souvisejících výdajů je uveden v legislativním finančním výkazu.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Je nutná maximální transparentnost a řádné monitorování využití finančních zdrojů EU. Uplatní se povinnosti členských států a Komise podávat zprávy.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 122 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,
vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Aby omezily šíření onemocnění koronavirem („COVID-19“), které dne 11. března 2020 Světová zdravotnická organizace prohlásila za pandemii, přijaly členské státy řadu bezprecedentních opatření.
- (2) Tato opatření přijatá v reakci na mimořádnou situaci, jež je mimo kontrolu členských států, způsobila významné narušení hospodářské činnosti, což se projevilo v prudkém poklesu hrubého domácího produktu a významném dopadu na zaměstnanost, sociální podmínky, chudobu a nerovnost. Opatření zejména narušila dodavatelské řetězce a výrobu a způsobila absenci pracovní síly. Poskytování řady služeb se stalo nemožné či velmi obtížné. Současně klesla poptávka spotřebitelů. Mnoho podniků bojuje s nedostatkem likvidity a jejich platební schopnost je ohrožena, přičemž na finančních trzích panuje značná volatilita. Obzvláště silně zasažena jsou klíčová odvětví jako cestovní ruch. Obecně lze říci, že uvedená opatření již způsobila nebo způsobí závažné zhoršení finanční situace mnoha podniků v Unii.
- (3) Krize se rychle šířila na území Unie i v třetích zemích. Pro rok 2020 se v Unii předpokládá prudký pokles hospodářského růstu. Rizika pro oživení jsou mezi různými členskými státy velmi nevyrovnaná a prohlubují rozdíly mezi národními ekonomikami. Rozdílná fiskální kapacita členských států poskytnout finanční podporu tam, kde je k oživení nejvíce potřeba, a nesoulad vnitrostátních opatření ohrožují jednotný trh, jakož i sociální a územní soudržnost.
- (4) Je zapotřebí přijmout rozsáhlý soubor opatření na podporu hospodářského oživení, která si vyžádají značné částky veřejných a soukromých prostředků, aby Unie získala pevný základ na cestě k udržitelnému a odolnému oživení spojenému s tvorbou kvalitních pracovních míst, podporou sociálního začlenění a nápravou bezprostředních škod způsobených pandemií COVID-19, aniž by byly opomenuty priority Unie v oblasti ekologie a digitalizace.
- (5) Tato mimořádná situace, jež je mimo kontrolu členských států, vyžaduje soudržný a jednotný přístup na úrovni Unie. Aby se zabránilo dalšímu zhoršování hospodářské situace, zaměstnanosti a sociální soudržnosti a podpořilo udržitelné a odolné oživení hospodářské činnosti, měl by být v duchu solidarity mezi členskými státy zaveden mimořádný a koordinovaný program ekonomické a sociální podpory, zejména pro ty země, které byly obzvláště silně postiženy.

- (6) Jelikož je zřizovaný nástroj mimořádnou odpovědí na tyto dočasné, ale extrémní okolnosti, měla by být podpora z nástroje dostupná pouze za účelem řešení následků pandemie COVID-19 nebo na pokrytí okamžitých finančních potřeb k zabránění jejímu opětovnému vypuknutí.
- (7) Nástroj by se měl zaměřit především na opatření na obnovu trhů práce, systémů sociální ochrany a zdravotní péče, opatření na oživení potenciálu pro udržitelný růst a zaměstnanost, aby se posílila soudržnost mezi členskými státy a podpořila jejich transformace na zelenou a digitální ekonomiku, opatření na podporu podniků zasažených dopady pandemie COVID-19, zejména malých a středních podniků a ekonomicky životaschopných podniků s omezenou platební schopností, dále na opatření k posílení strategické autonomie Unie v klíčových dodavatelských řetězcích, na podporu výzkumu a inovací v reakci na pandemii COVID-19, na budování kapacit na unijní úrovni k posílení připravenosti na budoucí krize, na podporu území, aby nepolevila v úsilí o spravedlivou transformaci, a na podporu venkovských oblastí při řešení dopadů pandemie COVID-19. Pro hospodářství Unie mají velký význam obchodní a hospodářské vztahy se sousedními a rozvojovými zeměmi, zejména zeměmi na západním Balkáně, zeměmi, na něž se vztahuje evropská politika sousedství, a zeměmi v Africe. Z tohoto důvodu a rovněž v souladu s celosvětovou rolí a odpovědností Unie by měly být finanční zdroje použity také na poskytnutí podpory a humanitární pomoci těmto zemím v boji s důsledky pandemie COVID-19 a při oživení po jejím skončení, aby se vzájemné obchodní a hospodářské vztahy mezi těmito zeměmi a Unií mohly zase obnovit a posílit.
- (8) Pro udržitelné a odolné oživení v celé Unii a k usnadnění provádění ekonomické podpory by měly být použity zavedené mechanismy financování prostřednictvím programů Unie na základě příslušných víceletých finančních rámců. Podpora podle těchto programů se poskytuje formou nevratné podpory, půjček a rozpočtových záruk. Přidělení finančních zdrojů by mělo odpovídat rozsahu, v jakém jsou programy schopny přispět k cílům nástroje.
- (9) Vzhledem k povaze financovaných opatření by jedna část prostředků určených pro tento nástroj měla být použita na půjčky členským státům, zatímco druhá část zdrojů by měla tvořit vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046² a měla by být použita na nevratnou podporu, finanční nástroje nebo tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a související výdaje Unie. Na prostředky na závazky a platby poskytnuté ve vztahu k vnějším účelově vázaným příjmům podle tohoto nařízení se vztahují ustanovení čl. 12 odst. 4 písm. c) a čl. 14 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046, avšak vzhledem ke lhůtám stanoveným pro různé druhy podpory by se prostředky na závazky související s těmito vnějšími účelově vázanými příjmy neměly automaticky přenášet do období po příslušných konečných lhůtách, s výjimkou prostředků na závazky na technickou a administrativní pomoc při realizaci opatření podle tohoto nařízení.
- (10) Prostředky na závazky na nevratnou podporu by měly být dány k dispozici automaticky až do schválené výše. Je zapotřebí efektivně řídit likviditu a finanční

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

prostředky obstarávat až tehdy, kdy je nutné právní závazky splnit prostřednictvím odpovídajících prostředků na platby.

- (11) Jelikož je důležité použít částky v prvních letech fungování nástroje, je vhodné přezkoumat pokrok v jeho provádění. Komise by v této souvislosti měla do 31. března 2023 připravit zprávu.
- (12) Ustanovení čl. 135 odst. 2 Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii³ stanoví, že změny rozhodnutí Rady 2014/335/EU, Euratom⁴, které jsou přijaty ke dni vstupu dané dohody v platnost nebo po tomto dni, se na Spojené království nevztahují, pokud mají dopad na jeho finanční závazky. Podpora podle tohoto nařízení a odpovídající zvýšení stropu vlastních zdrojů Unie by měly na finanční závazky Spojeného království dopad. Čl. 143 odst. 1 dohody o vystoupení omezuje ručení Spojeného království za svůj podíl na podmíněných závazcích Unie na ty podmíněné závazky, které vyplývají z finančních operací, o nichž Unie rozhodla před datem vstupu dohody o vystoupení v platnost. Podmíněné závazky Unie na základě tohoto nařízení vznikají po datu vystoupení Spojeného království z Unie. Toto nařízení by se proto na Spojené království a ve Spojeném království nemělo použít,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nástroj Evropské unie na podporu oživení

Zřizuje se nástroj Evropské unie na podporu oživení (dále jen „nástroj“), jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19.

Článek 2

Působnost nástroje

1. Nástroj má podpořit hospodářské oživení v Unii po pandemii COVID-19 a především financovat následující opatření ke zmírnění nepříznivých hospodářských důsledků pandemie:
- a) opatření na obnovu zaměstnanosti a opětovné tvorby pracovních míst a na obnovu systémů zdravotní péče;
 - b) reformy a investice za účelem oživení růstového potenciálu, posílení soudržnosti mezi členskými státy a zvýšení jejich odolnosti;
 - c) opatření na podporu podniků zasažených hospodářskými dopady pandemie, zejména malých a středních, včetně přímých finančních investic do těchto podniků;
 - d) opatření na podporu ekonomicky životaschopných podniků, jejichž platební schopnost byla omezena dopadem pandemie COVID-19, včetně přímých finančních investic do těchto podniků;

³ Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7.

⁴ Rozhodnutí Rady 2014/335/EU, Euratom ze dne 26. května 2014 o systému vlastních zdrojů Evropské unie (Úř. věst. L 168, 7.6.2014, s. 105).

- e) opatření k posílení strategické autonomie Unie v klíčových dodavatelských řetězcích, včetně přímých finančních investic do podniků;
- f) opatření na podporu výzkumu a inovací v reakci na pandemii COVID-19;
- g) opatření ke zvýšení úrovně připravenosti Unie na krize a její schopnosti rychle a účinně reagovat v případě závažných mimořádných událostí; to zahrnuje zlepšení strategické odolnosti systémů zdravotní péče v Unii, aby v případě nové zdravotní krize přesahující hranice států mohla Unie rychle a účinně reagovat; tato opatření zahrnují vytvoření zásob nejdůležitějších potřeb a zdravotnického vybavení a pořízení nezbytné infrastruktury pro udržování vhodného množství zdravotnického materiálu a léčiv důležitých pro krizové situace;
- h) podpůrná opatření, jejichž cílem je zajistit, aby pandemie COVID-19 nenarušila spravedlivou transformaci na klimaticky neutrální ekonomiku;
- i) opatření na podporu řešení dopadu pandemie COVID-19 na zemědělství a rozvoj venkova.

Nástroj také poskytne krizovou podporu partnerským zemím na obnovu a posílení jejich obchodních a hospodářských vztahů s Uníí a posílení jejich odolnosti.

2. Opatření uvedená v odstavci 1 se provádějí v rámci zvláštních programů Unie v souladu s příslušnými právními akty Unie, jež pro dané programy stanoví pravidla. Uvedená opatření zahrnují technickou a administrativní pomoc k jejich realizaci.

Článek 3

Financování nástroje a rozdělení prostředků

1. Nástroj obdrží finanční prostředky do výše 750 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na základě zmocnění v článku 3b [rozhodnutí o vlastních zdrojích].
2. Částka uvedená v odstavci 1 se rozdělí následovně:
 - a) podpora do výše 433 200 000 000 EUR v cenách roku 2018 ve formě nevratné a vratné podpory prostřednictvím finančních nástrojů, jež se rozdělí následovně:
 - i) do výše 50 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na strukturální programy a programy soudržnosti víceletého finančního rámce 2014–2020 posílené do roku 2022, včetně podpory pro finanční nástroje,
 - ii) do výše 310 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na program financující oživení a ekonomickou a sociální odolnost prostřednictvím podpory reforem a investic,
 - iii) do výše 7 700 000 000 EUR v cenách roku 2018 na program související se zdravím,
 - iv) do výše 2 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy související s civilní ochranou,
 - v) do výše 13 500 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy související s výzkumem a inovacemi, včetně podpory pro finanční nástroje,
 - vi) do výše 30 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy na podporu území v jejich transformaci na klimaticky neutrální ekonomiky,

- vii) do výše 15 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na rozvoj venkovských oblastí,
- viii) do výše 5 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na humanitární pomoc mimo území Unie;
- b) půjčky členským státům do výše 250 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na program financující oživení a ekonomickou a sociální odolnost prostřednictvím podpory reforem a investic;
- c) do výše 66 800 000 000 EUR v cenách roku 2018 na tvorbu rezerv na záruky a související výdaje na tyto programy:
 - i) do výše 30 300 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy zaměřené na podporu investičních operací v oblasti vnitřních politik Unie,
 - ii) do výše 26 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy zaměřené na posílení platební schopnosti ekonomicky životaschopných podniků v Unii,
 - iii) do výše 10 500 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy zaměřené na posílení udržitelného a inkluzivního hospodářského růstu mimo Unii.

Článek 4 *Pravidla plnění rozpočtu*

1. Pro účely čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 tvoří částka 433 200 000 000 EUR v cenách roku 2018 z prostředků uvedených v čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení vnější účelově vázané příjmy na programy Unie uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení a částka 66 800 000 000 EUR v cenách roku 2018 z daných prostředků tvoří vnější účelově vázané příjmy na programy Unie uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení.
2. Částka 250 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 z prostředků uvedených v čl. 3 odst. 1 se použije na půjčky členským státům na základě programů Unie uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. b) tohoto nařízení.
3. Prostředky na závazky vztahující se k podpoře uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a) a c) budou dány k dispozici automaticky do výše částek uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. a) a c) ke dni vstupu v platnost [rozhodnutí o vlastních zdrojích], kterým se uděluje zmocnění uvedené v čl. 3 odst. 1.
4. Právní závazky, z nichž plynou výdaje na podporu uvedenou v čl. 3 odst. 2 písm. a) a případně v čl. 3 odst. 2 písm. c) bodě i), přijme Komise nebo její výkonné agentury do 31. prosince 2024. Do 31. prosince 2022 je třeba přijmout právní závazky ve výši nejméně 60 % částky uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a).
5. Rozhodnutí o poskytnutí půjček uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. b) je třeba přijmout do 31. prosince 2024.
6. Rozpočtové záruky Unie až do částky, která v souladu s relevantní mírou tvorby rezerv stanovenou v příslušném základním právním aktu odpovídá tvorbě rezerv na rozpočtové záruky uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. c) v závislosti na rizikových profilech podporovaných finančních a investičních operací, budou poskytnuty pouze na podporu operací, které byly protistranami schváleny do 31. prosince 2024. Jednotlivé dohody o zárukách musí obsahovat ustanovení zajišťující, aby do 31. prosince 2022 byly protistranami schváleny finanční operace odpovídající alespoň 60

% částky uvedených rozpočtových záruk. Pokud se tvorba rezerv využívá na nevratnou podporu týkající se finančních a investičních operací podle čl. 3 odst. 2 písm. c) bodu i), přijme Komise související právní závazky do 31. prosince 2024.

7. Rozhodnutí o poskytnutí půjček na makrofinanční pomoc uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. c) bodě iii) je třeba přijmout do 31. prosince 2024.
8. Odstavce 4 až 7 se nepoužijí na opatření uvedená ve druhé větě čl. 2 odst. 2.
9. Náklady na technickou a administrativní pomoc při provádění nástroje podle tohoto nařízení, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti včetně korporátních systémů informačních technologií, jsou hrazeny z rozpočtu Unie.

Článek 5 Podávání zpráv

Do 31. března 2023 Komise předloží Radě zprávu o pokroku v provádění nástroje a použití prostředků rozdělených v souladu s čl. 3 odst. 2.

Článek 6 Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení se nepoužije na Spojené království a ve Spojeném království. Odkazy na členské státy v tomto nařízení nezahrnují Spojené království.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

- 1.1. Název návrhu/podnětu
- 1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB
- 1.3. Povaha návrhu/podnětu
- 1.4. Cíle
- 1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu
- 1.6. Doba trvání a finanční dopad
- 1.7. Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

- 2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv
- 2.2. Systém řízení a kontroly
- 2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky
- 3.2. Odhadovaný dopad na výdaje
 - 3.2.1. *Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje*
 - 3.2.2. *Odhadovaný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.3. *Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy*
 - 3.2.4. *Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5. *Příspěvky třetích stran*
- 3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19

1.2. Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB⁵

Hospodářské a finanční věci (hlava 01 souhrnného rozpočtu Evropské unie, oddíl 3 Komise)

1.3. Povaha návrhu/podnětu

☒ Návrh/podnět se týká **nové akce**

☐ Návrh/podnět se týká **nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci**⁶

☐ Návrh/podnět se týká **prodloužení stávající akce**

☐ Návrh/podnět se týká **akce přesměřované na novou akci**

1.4. Cíle

1.4.1. Víceleté strategické cíle Komise sledované návrhem/podnětem

Pandemie COVID-19 představuje rozsáhlou a závažnou krizi v oblasti veřejného zdraví. Vážně se dotýká občanů, společností i hospodářství po celém světě. Rozsah krize v oblasti veřejného zdraví a politická reakce k jejímu zvládnutí nemají obdoby. V důsledku toho je hloubka jejího socioekonomického dopadu mimořádně nejistá. Již v této fázi je jisté, že představuje nebývalé a naléhavé výzvy pro finanční a hospodářské systémy členských států. Podle jarních hospodářských prognóz⁷ Komise se letos v EU předpovídá přibližně 7,5% pokles HDP, což je o hodně více než v průběhu globální finanční krize v roce 2009, a na rok 2021 pouze 6% oživení, přičemž míra nezaměstnanosti v EU se má v roce 2020 zvýšit na 9 % a nést s sebou riziko zvýšení chudoby a nerovnosti.

V reakci na to členské státy přijaly výjimečná diskreční hospodářská a finanční opatření. Společně s účinkem tzv. „automatických stabilizátorů“, tj. plateb navrhovaných v rámci systémů pojištění pro případ nezaměstnanosti a sociálního zabezpečení v kombinaci se ztrátou daňových příjmů, mají uvedená opatření značný vliv na jejich veřejné finance, přičemž souhrnný schodek veřejných financí se letos zvýšil na 8,5 % HDP z 0,6 HDP v roce 2019, a to v eurozóně i v EU.

Krize by mohla vést k trvalému narušení hospodářské struktury Unie, nebude-li dosaženo přiměřené krátkodobé a střednědobé politické reakce na úrovni Unie.

Komplexní plán na evropské oživení bude vyžadovat obrovské veřejné i soukromé investice na evropské úrovni, aby se Unie pevně vydala cestou k udržitelnému a

⁵ Bude stanoveno v rozpočtových procesech pro roky 2020 a 2021. ABM: řízení podle činností (activity-based management); ABB: sestavování rozpočtu podle činností (activity-based budgeting).

⁶ Uvedené v čl. 54 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

⁷ Evropská hospodářská prognóza, Institutional Paper 125. Květen 2020.

odolnému oživení, vytváření vysoce kvalitních pracovních míst a nápravě bezprostředních škod vzniklých v důsledku pandemie COVID-19 a zároveň podporovala ekologické a digitální priority. Hlavním nástrojem bude navýšený dlouhodobý rozpočet EU.

1.4.2. *Specifické cíle a příslušné aktivity ABM/ABB*

Navrhovaný akt určuje rozdělení výnosů z výpůjčních operací Unie, povolených podle rozhodnutí o vlastních zdrojích, na politické programy v souladu se strategií stanovenou v plánu Evropské unie na podporu oživení.

Částka 500 miliard EUR v cenách roku 2018 bude vynaložena na nevratnou podporu, vratnou podporu s využitím finančních nástrojů nebo na tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a související výdaje.

250 miliard EUR v cenách roku 2018 bude použito na poskytnutí půjček členským státům. Unie ponese podmíněný závazek v podobě záruky za tyto půjčky do jejich splacení.

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Navrhovaný akt přidělí financování opatřením a akcím pro řešení nepříznivých hospodářských důsledků pandemie COVID-19 a podpoří hospodářské oživení zejména v těchto oblastech:

- Poskytování podpory v podobě grantů a půjček za účelem provádění plánů členských států týkajících se oživení a odolnosti v rámci facility na podporu oživení a odolnosti,
- Poskytování nové investiční podpory v rámci stávajících i navrhovaných rozpočtových záruk (EFSI/InvestEU) mimo jiné pro 1) krizi postižené, avšak životaschopné společnosti, aby překonaly krizi, a zejména aby urychlily ekologickou a digitální transformaci; 2) cílenou podporu pro projekty evropského strategického zájmu, aby dodavatelské řetězce na vnitřním trhu vytvořily strategickou autonomii EU v klíčových odvětvích a kapacitě,
- Posílení podpory pro regiony a odvětví zasažené krizí, a to prostřednictvím posílených opatření politiky soudržnosti,
- Podpora výzkumu a inovací v reakci na pandemii COVID-19,
- Zvýšení úrovně připravenosti na krizi a zlepšení strategické odolnosti systémů zdravotní péče Unie,
- Zmírnění dopadu pandemie COVID-19 na spravedlivý přechod k zelené ekonomice na územích,
- Podpora opatření k řešení dopadu pandemie COVID-19 na rozvoj venkova,
- Podpora partnerských zemí, zejména ze západního Balkánu, sousedství a Afriky, v jejich úsilí v boji s dopady pandemie a v zotavování se z nich, jakož i v posilování jejich odolnosti.

1.4.3. *Ukazatele výsledků a dopadů*

Upřesněte ukazatele, podle kterých je možno uskutečňování návrhu/podnětu sledovat.

Rychlost, jíž jsou finanční prostředky poskytovány příjemci finančních nástrojů. Je třeba poznamenat, že nástroj na podporu oživení je dočasnou iniciativou a počítá se s časovými omezeními, pokud jde o přidělení prostředků na závazky.

Úspory na členské státy prostřednictvím využívání půjček EU „back-to-back“ ve srovnání se samofinancováním na mezinárodních trzích.

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Cílem předkládaného návrhu nařízení Rady je doplnit stávající nástroje Unie a právní základy a poskytnout mechanismus pro přidělování podpory různým oblastem politiky.

Operační ustanovení, jimiž se řídí provádění této podpory, jsou obsažena v legislativních aktech, které vymezují nástroje politiky EU týkající se příjemců, jejichž cílem je poskytnout okamžitou a účinnou podporu hospodářského oživení a odolnosti.

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení EU

Navrhovaný nástroj EU na podporu oživení je založen na článku 122 SFEU. Tento článek uvádí možnost rozhodnout v duchu solidarity mezi členskými státy o opatřeních přiměřených hospodářské situaci.

V současné době se členské státy potýkají s vážným narušením ekonomiky způsobeným rozšířením onemocnění COVID-19, které má na členské státy silně negativní socioekonomické dopady.

Návrh přiděluje finanční podporu, kterou umožňuje dočasné a výjimečné zmocnění obsažené v rozhodnutí o vlastních zdrojích, na politické intervence v souvislosti s krizí v duchu evropské solidarity s dotčenými členskými státy. Vzhledem k rozsahu krize i jejích finančních a hospodářských účinků jsou vhodnější společné kroky na úrovni EU s cílem zajistit, aby byly mobilizovány dostatečné zdroje pro uskutečnění účinných intervencí a zmírnění přímého společenského a hospodářského dopadu krize spojené s onemocněním COVID-19.

Provádění nástroje Evropské unie na podporu oživení vychází ze zásady subsidiarity. Vzhledem ke globálnímu rozměru pandemie COVID-19 a rozsahu jejích finančních a ekonomických dopadů je Unie ve skutečnosti lépe než jednotlivé členské státy schopna krizi řešit, a to prostřednictvím cílených politik EU, jež jsou umožněny díky rozsáhlým zdrojům na základě výjimečného zmocnění k výpůjčkám za účelem doplnění rozpočtu Unie, které je obsaženo v rozhodnutí o vlastních zdrojích.

Přidělování dodatečných vnějších účelově vázaných příjmů prostřednictvím navrhovaného aktu zajistí, aby provádění plánované reakce Unie nebylo podryváno rozdíly ve schopnostech členských států mobilizovat finanční prostředky jednotlivě.

Pouze opatření motivované duchem solidarity mezi členskými státy v době krize může zajistit účinné vynakládání příslušných finančních prostředků, aby to vedlo k účinné intervenci ze strany Unie v nejvíce zasažených oblastech nebo odvětvích.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Když byla Unie před deseti lety konfrontována s vážnou finanční krizí, umožnil jí právní základ článku 122 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) poskytnout členským státům, jež čelily obtížím způsobeným mimořádnou událostí mimo jejich kontrolu, finanční pomoc Unie. Na základě čl. 122 odst. 2 přijala Unie nařízení Rady (EU) č. 407/2010 ze dne 11. května 2010 o zavedení evropského mechanismu

finanční stabilizace (EFSM). Tento nástroj poskytl finanční pomoc Unie Portugalsku a Irsku a překlenovací financování prostřednictvím půjček „back-to-back“ Řecku.

Právní základ článku 122 SFEU použila nedávno Komise jako právní základ svého návrhu na mechanismus SURE na podporu režimů dočasného pojištění pro případ nezaměstnanosti v členských státech. Tento právní základ se považuje za vhodný pro případ mimořádné události, která se vymyká kontrole členských států a vyžaduje společnou odpověď Unie v duchu solidarity, a lze jej proto použít i v této konkrétní krizi spojené s šířením onemocnění COVID-19.

1.5.4. Slučitelnost a možná synergie s dalšími vhodnými nástroji

Navrhovaný nástroj Evropské unie na podporu oživení přiděluje dodatečné finanční prostředky potřebné pro plán Evropské unie na podporu oživení politickým nástrojem, které budou řešit závažné sociální a hospodářské důsledky krize. Samotný plán na podporu oživení rozšiřuje a znatelně prohlubuje politickou reakci Unie na krizi. V odpověď na krizi byly již dříve přijaty iniciativy, mezi něž patří evropský nástroj pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci po rozšíření onemocnění COVID-19 (nástroj SURE), investiční iniciativa pro reakci na koronavirus, navržené rozšíření působnosti Fondu solidarity Evropské unie, opětovná aktivace nástroje pro mimořádnou podporu a další nástroje na podporu zaměstnanosti, jako je Evropský sociální fond a InvestEU.

Nástroj na podporu oživení je základním prvkem intenzivní a dalekosáhlé politické reakce, jejímž cílem je překonat krizi a podpořit hospodářské oživení a obnovu. Svou podporu směřuje do nástrojů soudržnosti, do facility na podporu oživení a odolnosti a do rozšíření rozpočtových záruk EU na podporu podniků a investic.

Nástroj bude mít stejnou úroveň transparentnosti, odpovědnosti a auditní kontroly jako tradiční rozpočet.

Velmi významný objem finančních prostředků distribuovaných v rámci nástroje na podporu oživení vyžaduje zásadní posílení vnitřní kapacity Komise, pokud jde o řízení a správu těchto zdrojů. Bude třeba výrazně modernizovat řadu zásadních provozních procesů, zejména: účetnictví a podávání zpráv o distribuci a použití prostředků přidělených různým politikám, administraci a sesouhlasení všech plateb a převodů do/z členských států a do oblastí politiky příjemců, vyřizování půjček a zajišťování toho, aby byly všechny prostředky k dispozici v okamžiku, kdy jsou potřeba, a za nejvýhodnějších podmínek, nezbytné podpůrné informační technologie. Uvedenou kapacitu je nutné vybudovat v takových lhůtách, aby mohl být prováděn plán na podporu oživení a byly dosaženy jeho cíle.

1.6. Doba trvání a finanční dopad

X Časově omezený návrh/podnět

- X Finanční dopad trvá od vstupu nařízení v platnost až do uplynutí splatnosti půjček a překrývá se s několika víceletými finančními rámci; před rokem 2028 se nepočítá s žádnou splatností.

☐ Časově neomezený návrh/podnět

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob řízení⁸

X Přímé řízení Komisí

- X prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- ☐ prostřednictvím výkonných agentur.

X Sdílené řízení s členskými státy

X **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- X EIB a Evropský investiční fond,
- ☐ subjekty uvedené v člancích 208 a 209 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046,
- ☐ veřejnoprávní subjekty,
- ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém poskytují dostatečné finanční záruky,
- ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství soukromého a veřejného sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
- ☐ osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

--

⁸ Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

O akcích, na které se poskytuje finanční pomoc podle tohoto návrhu, se pravidelně podávají zprávy.

Do 31. března 2023 Komise předloží Radě zprávu o pokroku v provádění nástroje a použití prostředků rozdělených v souladu s čl. 3 odst. 2.

2.1.1. Zjištěná rizika

Řízení rizik při správě nástroje vyžaduje významnou investici do rozvoje finanční administrativní kapacity Komise. Tato investice vysvětluje správní výdaje spojené s touto politikou, neboť je potřeba najmout odborné pracovníky, a to i ze správních orgánů členských států. Navýšení počtu zaměstnanců je zapotřebí i v oblasti podpůrných služeb, jako je účetnictví, „back-office“ a specializovaná IT podpora.

Nástroj na podporu oživení je založen na tom, že Komise bude v rámci zmocnění uděleného rozhodnutím o vlastních zdrojích vydávat ve velkých objemech dluhopisy na mezinárodních kapitálových trzích. Náhlé zvýšení emise dluhových nástrojů v období, kdy pravděpodobně dojde k rozsáhlému využívání kapitálových trhů jinými státy a institucemi, vede k riziku zhoršení podmínek, které budou Unii nabídnuty. Toto riziko bude řízeno prostřednictvím nové strategie řízení dluhu, která má pomoci Unii získat nejlepší dostupné podmínky a současně zachovat její velmi vysoké úvěrové hodnocení.

2.1.2. Informace o zavedeném systému vnitřní kontroly

Použije se stávající vnitřní kontrolní systém Evropské komise, aby bylo zajištěno, že finanční prostředky dostupné v rámci nástroje EU na podporu oživení jsou využívány řádně a v souladu s příslušnými právními předpisy.

Současný systém je uspořádán takto:

1. Tým vnitřní kontroly se zaměřuje na dodržování správních postupů a platných právních předpisů. Pro tento účel se používá rámec vnitřní kontroly Komise.
2. Do ročního plánu auditů bude plně začleněn pravidelný audit grantů a zakázek, které budou přiděleny v rámci tohoto nástroje; budou jej provádět externí auditoři.
3. Hodnocení celkových činností externími hodnotiteli.

Prováděné akce může kontrolovat Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) a Účetní dvůr.

2.1.3. Odhad nákladů a přínosů kontrol a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb

NEUVEDENO

2.2. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření.

Nutná je maximální transparentnost a řádné monitorování využití finančních zdrojů EU. Členské státy, ostatní příjemci a Komise mají povinnost podávat zprávy.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Žádné stávající rozpočtové položky
- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátských zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) nařízení (EU, Euratom) 2018/1046

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

Návrh nemá žádný dopad na výdaje. V rozpočtovém procesu bude vytvořena položka p.m.

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce		
--	--	--

GŘ: BUDG			Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
• Operační prostředky											
	Závazky	(1)									
	Platby	(2)									
Prostředky na GŘ BUDG CELKEM	Závazky	=1+3									
	Platby	=2+3									
• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)									
	Platby	(5)									
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM			(6)								
Prostředky (z okruhu 2) CELKEM	Závazky	=4+ 6									
	Platby	=5+ 6									

Okruh víceletého finančního rámce	7	„Správní výdaje“
--	----------	------------------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
GŘ BUDG										
• Lidské zdroje		0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
• Ostatní správní výdaje										
GŘ BUDG CELKEM	Prostředky	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

Prostředky z OKRUHU 5 (2020) a OKRUHU 7 (2021–2027) víceletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
---	--	------	------	------	------	------	------	------	------	--------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
Prostředky z víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
	Platby	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

3.2.2. *Odhadovaný dopad na operační prostředky*

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- **X** Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků v rozpočtových letech 2020–2027: platby úroků, jak je uvedeno v tabulce výše

3.2.3. Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy

3.2.3.1. Souhrn

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok 2020 ⁹	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
OKRUH 5 (od roku 2021 OKRUH 7) víceletého finančního rámce									
Lidské zdroje	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
Ostatní správní výdaje									
Mezisoučet za OKRUH 5 (7) víceletého finančního rámce	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
Mimo OKRUH 5¹⁰ víceletého finančního rámce									
Lidské zdroje									
Ostatní výdaje správní povahy									
Mezisoučet mimo OKRUH 5 víceletého finančního rámce									
CELKEM	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

Rok 2020: 10 pracovních míst na 6 měsíců, 5 vyslaných národních odborníků na 3 měsíce. Od roku 2021: 18 pracovních míst a 8 vyslaných národních odborníků. Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GR a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

⁹ Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět.

¹⁰ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.2. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- **X** Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)									
XX 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	10	18	18	18	18	18	18	18	8 AD, 10 AST
XX 01 01 02 (při delegacích)									
XX 01 05 01 (v nepřímém výzkumu)									
10 01 05 01 (v přímém výzkumu)									
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)¹¹									
XX 01 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)	5	8	8	8	8	8	8	8	8 VNO
XX 01 02 02 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)									
XX 01 04 yy¹²	– v ústředí								
	– při delegacích								
XX 01 05 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)									
10 01 05 02 (SZ, ZAP, VNO v přímém výzkumu)									
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)									
CELKEM	15	26	26	26	26	26	26	26	

GŘ BUDG je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeořazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Vydávání dluhopisů, správa půjček a účetnictví, vypořádání.
Externí zaměstnanci	Vydávání dluhopisů, správa půjček a účetnictví, vypořádání.

¹¹ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

¹² Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.4. *Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*

- ☒ Návrh/podnět je v souladu se stávajícím a navrženým příštím víceletým finančním rámcem.
- ☐ Návrh/podnět si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.
- ☐ Návrh/podnět vyžaduje použití nástroje pružnosti nebo změnu víceletého finančního rámce.

3.2.5. *Příspěvky třetích stran*

- Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- ☒ Návrh/podnět počítá se spolufinancováním podle následujícího odhadu:

Bez spolufinancování, nicméně pro konkrétní program Unie mohou být tvořeny rezervy na rozpočtové záruky do výše dobrovolných závazků členských států, které zajišťují splacení výpůjček Unie.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- ☐ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- **X** Návrh/podnět má tento finanční dopad:
 - **X** na účelově vázané příjmy (příjmová rozpočtová položka bude stanovena)

Během provádění nástroje bude 537,4 miliardy EUR (v cenách roku 2018) z výnosů z výpůjčních operací tvořit vnější účelově vázané příjmy určené na granty poskytované členským státům a na rozpočtové záruky.

v miliardách EUR (zaokrouhleno)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem	Po roce 2027 ¹³
Ve stálých cenách roku 2018	35,0	84,5	111,8	122,5	74,5	34,4	17,9	480,7	19,3
V běžných cenách	37,1	91,5	123,5	138,0	85,6	40,3	21,4	537,4	23,1

¹³ Zahrnuje rozdíly z přepočtu.

Brusel 29. května 2020
(OR. en)

8403/20

Interinstitucionální spis:
2020/0104(COD)

ECOFIN 412
REGIO 137
CADREFIN 107
CODEC 439

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 408 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 408 final.

Příloha: COM(2020) 408 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.5.2020
COM(2020) 408 final

2020/0104 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Vypuknutí pandemie COVID-19 změnilo hospodářský výhled Unie na nadcházející roky.

Krátkodobé dopady na členské státy budou zásadně záviset na trvání a přísnosti omezujících opatření, skladbě produkce a hospodářskopolitických opatřeních přijatých ke zmírnění okamžitého dopadu krize. Střednědobé a dlouhodobé dopady budou záviset na intenzitě šoku, který pandemie COVID způsobí hospodářské činnosti napříč hospodářskými odvětvími, na ekonomické odolnosti hospodářství a schopnosti přijmout odpovídající opatření. Riziko narušení rovných podmínek jednotného trhu může vést ke zvýšení hospodářských rozdílů v Unii a hrozí, že pokud nebudou přijata rozhodná politická opatření, zkomplikuje to v Evropě výzvy spojené s dlouhodobým růstem.

S postupným rušením opatření omezujících pohyb osob bude k udržitelnému oživení třeba politiku strategicky zaměřit na zmírňování sociálních a hospodářských dopadů krize podporou hospodářské konvergence a odolnosti, což přispěje k dlouhodobě udržitelnému růstu. Součástí této orientace je podpora dvojího přechodu k ekologičtější a digitální společnosti při současném zajištění strategické autonomie Unie. Zkušenosti z minulosti ukazují, že se investice v období krize často prudce snižují. V této konkrétní situaci je však nezbytné investice podpořit. Kromě toho, aby se zabránilo trvalé ztrátě výrobní kapacity a zaměstnanosti (účinky tzv. „hystereze“), je třeba řešit hlavní hospodářské a sociální výzvy související s touto krizí, a zajistit tím hospodářskou a sociální odolnost. Udržitelné a odolné oživení navíc vyžaduje rámec, který podporuje vhodný typ investic a reforem. Je rovněž zásadní, aby strategie obnovy zavedené členskými státy náležitě zohledňovaly výzvy týkající se ekologické a digitální transformace a podporovaly investice a reformy v těchto dvou klíčových oblastech.

Navrhaná facilita na podporu oživení a odolnosti (dále jen „facilita“) poskytne rozsáhlou finanční podporu pro veřejné investice a reformy, díky nimž budou ekonomiky členských států odolnější a lépe připravené na budoucnost. Pomůže členským státům řešit hospodářské a sociální problémy, kterým čelí a které krize zdůraznila, v různých oblastech, jako např. sociální zabezpečení, zaměstnanost, dovednosti, vzdělávání, výzkum a inovace, zdraví, ale také otázky související s podnikatelským prostředím včetně veřejné správy a finančního sektoru. Především však také zajistí zaměření těchto investic a reforem na výzvy a investiční potřeby související s ekologickou a digitální transformací, a tím zajistí i udržitelné oživení. Investice do ekologických a digitálních technologií, kapacit a procesů zaměřených na podporu přechodu na čistou energii a zvyšování energetické účinnosti v různých klíčových odvětvích ekonomiky pomohou vytvořit pracovní místa, podpoří udržitelný růst a umožní Unii, aby během celosvětového úsilí o oživení maximálně zúročila svou průkopnickou pozici. Diverzifikace dodavatelských řetězců Unii rovněž pomůže dosáhnout vyšší odolnosti a menší závislosti. Je nanejvýš důležité určit a připravit plány příslušných projektů v souladu s prioritami, které byly představeny v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik („evropský semestr“).

Z důvodů účelnosti a s cílem co nejrychleji dosáhnout dohody se spolunormotvůrci vychází tento návrh nařízení z nejnovějšího textu projednaného se spolunormotvůrci návrhu na zřízení programu na podporu reforem¹, který Komise přijala dne 31. května 2018 jako součást

¹ 2018/0213 (COD). Brusel, 31.5.2018, COM(2018) 391 final.

víceletého finančního rámce na období 2021–2027, a provádí v něm příslušné změny, aby odrazil revidované cíle a upravený realizační model nového nástroje. Tento návrh proto nahrazuje návrh Komise na program na podporu reform, který se stahuje. V důsledku toho se stahuje také návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o správním rámci pro rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost pro eurozónu². Kromě toho Komise na podporu členských států předkládá samostatný návrh nařízení [COD...].

Jako součást revidovaného víceletého finančního rámce bude facilitou klíčovým programem nástroje Evropské unie na podporu oživení. Poskytne členským státům nevratnou finanční podporu a půjčky na podporu veřejných investic a reform stanovených v jejich plánech na podporu oživení a odolnosti. Díky tomu budou hospodářství Unie odolnější a lépe připravená na budoucnost. Půjčky budou doplňovat nevratnou podporu a budou podmíněny reformami a investicemi nad rámec těch, které již mohou čerpat z nevratné finanční podpory. Tyto půjčky budou moci těžit z výhodných podmínek dlouhé splatnosti a příznivých úrokových sazeb, ke kterým má Unie přístup. Budou tak obzvlášť zajímavé a prospěšné pro členské státy, které se potýkají s vyššími výpůjčními náklady. Aby se zajistilo přidělování zdrojů v souladu s cílem facility, bude nevratná podpora v jejím rámci prospěšná zejména pro země s nižším příjmem na obyvatele a vysokou mírou nezaměstnanosti, aby byly zohledněny vysoké hospodářské a sociální výzvy, jimž tyto země čelí.

Komise navrhuje plně využít potenciál rozpočtu EU a investice a finanční podporu předstoupit do prvních let obnovy. Tyto návrhy jsou založeny na dvou pilířích:

i) nouzový evropský nástroj na podporu oživení ve výši 808 984,090 milionů EUR (v běžných cenách). Ten dočasně zvýší finanční potenciál rozpočtu EU tím, že využije rezervu v rozpočtu EU k získání dodatečného financování na finančních trzích. Získané finanční prostředky podpoří bezprostřední opatření s rychlým účinkem, která jsou nutná k ochraně zdrojů obživy a k tomu, aby se hospodářství opět postavilo na nohy:

ii) posílený víceletý finanční rámec na období 2021–2027. Komise navrhuje posílit klíčové programy prostřednictvím evropského nástroje na podporu oživení s cílem rychle nasměrovat investice tam, kde je to nejvíce zapotřebí, posílit jednotný trh, prohloubit spolupráci v oblastech, jako je zdravotnictví a řešení krizí, a vybavit Unii rozpočtem uzpůsobeným k tomu, aby podporoval dlouhodobý přechod k odolnější, ekologičtější a digitální Evropě.

S ohledem na dočasné období, v němž je financování facility k dispozici, by finanční podpora a příslušná opatření prováděná členskými státy pod záštitou facility měla být představena do konce roku 2024, a pokud jde o nevratnou finanční podporu představující nejméně 60 % celkové částky, ta by měla být vyčleněna do konce roku 2022. Zbývající roky od roku 2024 až do konce VFR by proto Komise a členské státy měly využít na podporu provádění příslušných opatření v praxi, k dosažení očekávaného oživení v příslušných hospodářských a sociálních odvětvích a na podporu odolnosti a konvergence. Má-li po tomto období facilitu k dispozici další finanční zdroje a jsou-li jí přiděleny v rozpočtu Unie, mohla by Komise rovněž uspořádat další výzvy.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Revidovaný víceletý finanční rámec a související odvětvové právní předpisy navrhuje nové a posílené nástroje k řešení hospodářských dopadů pandemie COVID-19. Tento návrh integruje soubor opatření, konkrétně REACT EU³ v rámci strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a pozměněné návrhy týkající se Evropského fondu pro strategické investice (EFSD) a fondu

² 2019/0161 (COD), Brusel, 24.7.2019 COM(2019) 354 final.

³ Úř. věst. ...

InvestEU [...]. Návrh je rovněž součástí řady opatření vypracovaných v reakci na současnou pandemii COVID-19, mezi které patří např. „investiční iniciativa pro reakci na koronavirus“⁴.

Navrhované nástroje se doplňují. REACT EU se zaměří na krátkodobější opatření na zotavení z krize v souvislosti s trhy práce, zdravotní péčí a malými a středními podniky (podpora likvidity a platební schopnosti), aby okamžitě a přímo podpořila ekonomiky členských států. Facilita bude podporovat dlouhodobější reformu a investice, zejména do ekologických a digitálních technologií, s trvalým dopadem na produktivitu a odolnost ekonomiky Unie.

Provádění reforem a investic na úrovni Unie dále podpoří několik nástrojů politiky. Program na podporu strukturálních reforem v současné době poskytuje členským státům technickou podporu při přípravě a provádění reforem. Unijní fondy, zajišťující financování investičních projektů ve vyhrazených oblastech politiky, vyžadují tematické zaměření financování a před vyplacením finančních prostředků musí být splněna řada základních podmínek. Fond InvestEU poskytuje finanční prostředky projektům v rámci různých oblastí politiky, které však nemusí nutně souviset s reformním úsilím.

Tento návrh bude úzce sladěn s politickými pokyny v rámci evropského semestru. Za prvé, plány na podporu oživení a odolnosti, které má facilita podporovat, budou muset přispět k účinnému plnění doporučení Rady jednotlivým členským státům v rámci evropského semestru. Nástroje obsažené v tomto návrhu proto zvýší účinnost evropského semestru a přispějí k provádění výzev identifikovaných v tomto kontextu. Za druhé, načasování předkládání plánů na podporu oživení a odolnosti členskými státy bude sladěno s načasováním evropského semestru a tyto plány budou tvořit přílohu národního programu reforem. Za třetí, podávání zpráv o pokroku při provádění těchto plánů bude probíhat rovněž v kontextu evropského semestru.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh je v souladu s ostatními politikami Unie a zajišťuje jejich doplňkovost a synergie.

Komise navrhla nový režim nazvaný „SURE“⁵, který má chránit Evropany před rizikem nezaměstnanosti. Jeho cílem je poskytnout členským státům finanční pomoc ve výši až 100 miliard EUR na ochranu pracovních míst a pracovníků postižených koronavirovou pandemií. Tyto půjčky pomohou členským státům vyrovnat se s náhlým zvýšením veřejných výdajů na zachování zaměstnanosti.

Euroskupina se rovněž na politické úrovni dohodla, že Evropská investiční banka a Evropský mechanismus stability společně poskytnou finanční prostředky ve výši 440 miliard EUR podnikům a členským státům, které ji potřebují, přičemž členské státy, které ji potřebují, v případě EMS pak s jedinou výhradou, a to aby prostředky byly použity na pokrytí přímých a nepřímých nákladů na zdravotní péči, léčbu a prevenci.

V návaznosti na tuto bezprecedentní evropskou fiskální reakci přijala opatření i Evropská centrální banka, mimo jiné tím, že pro udržení finanční stability na trzích státních dluhopisů zahájila nouzový pandemický program nákupu aktiv ve výši 750 miliard EUR, který v roce 2020 zvýší celková aktiva zakoupená Evropskou centrální bankou na 1,1 bilionu EUR.

⁴ Úř. věst. ...

⁵ COM(2020) 139 final, Brusel, 2.4.2020.

Vzhledem k silnému zaměření na investice a reformy orientované na řešení výzev souvisejících s ekologickou a digitální transformací, facilita doplňuje a podporuje Zelenou dohodu pro Evropu a Digitální agendu.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Návrh vychází z článku 175 (třetího pododstavce) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Článek 175 (třetí pododstavec) SFEU stanoví, že pokud se specifické činnosti mimo fondy ukáží jako nezbytné, aniž jsou dotčena opatření, o nichž bylo rozhodnuto v rámci jiných politik Unie, mohou být takové činnosti přijaty Evropským parlamentem a Radou řádným legislativním postupem po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů.

V souladu se třetím pododstavcem článku 175 SFEU má facilita na podporu oživení a odolnosti podle tohoto nařízení přispět k posílení soudržnosti prostřednictvím opatření, která dotčeným členským státům umožní, aby se rychleji a udržitelněji zotavily z krize COVID-19 a aby se staly odolnějšími.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Financování navrhovaných činností prostřednictvím navrhovaného nařízení dodržuje zásady evropské přidané hodnoty a subsidiarity. Financování z rozpočtu Unie se soustředí na činnosti, jejichž cílů nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států („zkouška nezbytnosti“) a kde zásah Unie může přinést v porovnání s opatřením na úrovni členského státu dodatečnou hodnotu.

Celkovým cílem nařízení je posílit soudržnost prostřednictvím opatření, která umožní zlepšit odolnost členských států, zmírnit sociální a hospodářský dopad krize a podpořit ekologickou a energetickou transformaci, a tím přispět k oživení a podpoře růstového potenciálu ekonomik Unie po krizi COVID-19. Za tímto účelem by facilita na podporu oživení a odolnosti zřízená tímto nařízením měla poskytovat podporu pro reformy a investice, které řeší strukturální výzvy členských států.

Základní logikou facility na podporu oživení a odolnosti je, že podpora je poskytována v reakci na dobrovolnou žádost dotčeného členského státu. Každý členský stát se tedy rozhoduje, zda jsou opatření na úrovni Unie nezbytná vzhledem k možnostem na národní, regionální nebo místní úrovni. Provádění opatření spojených s hospodářským oživením a odolností je záležitostí společného zájmu Unie.

Opatření na úrovni Unie jsou nezbytná pro koordinaci účinné reakce na pandemii COVID-19 a na zmírňování obrovského hospodářského propadu. K dosažení rychlého a silného hospodářského oživení v Unii je tedy nezbytné přijmout opatření na úrovni Unie. Tohoto cíle nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států jednajících samostatně, přičemž zásah Unie může přinést přidanou hodnotu tím, že stanoví nařízení, které zavede nástroj zaměřený na finanční podporu členských států, pokud jde o navrhování a provádění potřebných reforem a investic. Tato podpora by přispěla i ke zmírnění společenského dopadu současné krize COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality, protože se omezuje na míru nezbytně nutnou k dosažení uvedeného cíle na evropské úrovni a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné. Dobrovolný charakter facility na podporu oživení a odolnosti zřízené navrhovaným nařízením a konsenzuální povaha spolupráce v průběhu celého procesu jsou dodatečnou zárukou dodržování zásady proporcionality a rozvoje vzájemné důvěry a spolupráce členských států s Komisí.

- **Volba nástroje**

Cílů popsaných v předchozích oddílech nelze dosáhnout prostřednictvím harmonizace právních předpisů ani dobrovolnou činností členských států. Jejich dosažení by umožnilo pouze nařízení. Nařízení použitelné ve všech členských státech je také nejvhodnějším právním nástrojem pro organizaci poskytování finanční podpory za účelem zajištění rovného zacházení s členskými státy.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Vzhledem k naléhavosti přípravy návrhu tak, aby jej spolunormotvůrci mohli přijmout včas, nebylo možné provést formální konzultaci se zúčastněnými stranami. Postoje zúčastněných stran byly zohledněny rovněž v průběhu legislativního postupu u návrhu programu na podporu reforem.

- **Posouzení dopadů**

Vzhledem k naléhavé povaze návrhu nebylo posouzení dopadů provedeno. Tento návrh nařízení však vychází z původního návrhu programu na podporu reforem vypracovaného Komisí, který byl založen na posouzení dopadů, jehož hlavní zjištění zůstávají obdobně platná.

- **Základní práva**

Návrh má pozitivní účinek na zachování a rozvoj základních práv EU za předpokladu, že členské státy budou žádat o podporu a dostávat podporu v souvisejících oblastech. Například podpora v oblastech, jako jsou trhy práce a sociální pojištění, zdravotní péče, vzdělávání, životní prostředí, vlastnictví, veřejná správa a soudní systém, může podpořit základní práva EU, jako jsou důstojnost, svoboda, rovnoprávnost, solidarita, občanská práva a spravedlnost.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Finanční krytí pro provádění facility se stanoví na 602 905 000 000 EUR v běžných cenách. Toto krytí bude financováno z výpůjčních operací Unie, jak je stanoveno v nařízení (EU) XXX/XX (nařízení o nástroji EU na podporu oživení). Částka bude poskytnuta členským státům v podobě nevratné podpory v rámci přímého řízení (v celkové výši 334 950 000 000 EUR) a ve formě půjček do výše 267 955 000 000 EUR. Částka určená pro nevratnou podporu představuje vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení.

Vzhledem k dočasné povaze finančního režimu facility ve vztahu k hospodářskému oživení členských států je doba dostupnosti těchto zdrojů omezena na 31. prosince 2024 pro nevratnou finanční podporu i pro podporu v podobě půjček.

Pokud jde o nevratnou finanční podporu, je třeba do 31. prosince 2022 přijmout nezbytné právní závazky pro nejméně 60 % z celkových zdrojů. Rozpočtové závazky mohou být v případě potřeby rozděleny do ročních splátek rozložených do několika let s orientačním harmonogramem pro provádění reforem na období nejvýše čtyř let a s investicemi v průběhu nejvýše sedmi let.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Plány provádění a způsob monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Aby mohla Komise sledovat výkonnost sady nástrojů stanovené tímto nařízením při plnění jejich cílů, určila některé klíčové ukazatele výkonnosti a bude pravidelně shromažďovat příslušné údaje. Soubor ukazatelů bude třeba dále upřesnit, a to po dohodě s dotčeným členským státem, na úrovni jednotlivých plánů na podporu oživení a odolnosti členských států; tyto ukazatele budou odkazovat na příslušná mikrodata, která budou agregována podle potřeby, a na další příslušné údaje. Vyplácení finančního příspěvku bude následovat po dokončení milníků a cílů dohodnutých s dotčeným členským státem. Tyto příslušné údaje budou muset být začleněny do vyhrazeného nástroje pro sledování podle jednotlivých členských států a podle oblastí politiky.

Za tímto účelem členské státy zahrnou do svých výročních zpráv o pokroku v rámci evropského semestru důkazy o pokroku při plnění milníků a cílů a poskytnou Komisi přístup k příslušným podkladovým údajům, včetně případných administrativních údajů.

Bude provedeno hodnocení a hodnocení *ex post* s cílem posoudit účelnost, efektivnost, relevanci a soudržnost nástrojů. Komise případně k hodnocení připojí návrh na přezkum nařízení. Hodnocení budou prováděna v souladu s interinstitucionální dohodou ze dne 13. dubna 2016⁶. Hodnocení budou zahrnovat získané zkušenosti pro účely zjištění jakýchkoliv nedostatků anebo problémů nebo případného potenciálu pro další zdokonalení daných opatření nebo jejich výsledků a pro maximalizaci jejich využití a dopadů.

Hodnocení nařízení se provede, jakmile bude k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění. Nejpozději do čtyř let po ukončení použitelnosti nařízení provede Komise hodnocení *ex post*. Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

• Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Tímto nařízením se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti. Oblast působnosti tohoto nástroje zahrnuje širokou škálu oblastí politiky a zahrnuje oblasti související se soudržností, dvojí transformací (ekologickou a digitální), konkurenceschopností, produktivitou, zdravím a inteligentní inovací (článek 3).

Finanční krytí je stanoveno takto: i) 334 950 000 000 EUR na finanční podporu (nevratná podpora) a ii) 267 955 000 000 EUR na půjčky členským státům. Částky určené pro nevratnou podporu jsou financovány vnějšími účelově vázanými příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení. Nezbytné právní závazky pro nejméně 60 procent nevratné podpory by měly být přijaty do 31. prosince 2022. Právní závazky pro zbývající částku by

⁶ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

měly být přijaty do 31. prosince 2024 (článek 5). Členské státy mohou na facilitu na podporu oživení a odolnosti dobrovolně převést zdroje ze společných programů řízení (článek 6).

Nástroj stanovený tímto nařízením je vázán pravidly pro řádnou správu ekonomických záležitostí stanovenými v nařízení o společných ustanoveních pro strukturální fondy a fond soudržnosti (článek 9). Má být prováděn Komisí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením (článek 6). Finanční podpora bude poskytována jako doplněk k podpoře poskytované v rámci jiných fondů a programů Unie a nemůže pokrývat stejné náklady (článek 8).

Jsou plánována ustanovení o komunikačních činnostech vůči Evropskému parlamentu a Radě (článek 21) a vůči široké veřejnosti (článek 26) a také ustanovení o doplňkovosti (článek 22), sledování (článek 23), výročních zprávách (článek 24) a hodnocení (článek 25).

Cílem facility je podporovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost Unie zlepšováním odolnosti a schopnosti přizpůsobení členských států, zmírňováním sociálních a hospodářských dopadů krize a podporou ekologické a digitální transformace, jejichž cílem je dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální Evropy, a přispět tak k obnově růstového potenciálu ekonomik členských států po krizi COVID-19, podporovat tvorbu pracovních míst a udržitelný růst. Za tímto účelem poskytne facilitu členským státům přímou finanční podporu s cílem dosáhnout milníků a cílů reforem a investic (článek 4). Pokud jde o reformy a investice, jsou rovněž stanovena pravidla způsobilosti. Členské státy by měly připravit vnitrostátní plány na podporu oživení a odolnosti, v nichž stanoví program reforem a investic na následující čtyři roky. Tyto plány by měly zahrnovat opatření k provádění reforem i projekty veřejných investic v rámci uceleného balíčku. Plány by měly být v souladu s výzvami a prioritami identifikovanými v rámci evropského semestru, s národními programy reforem, vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu, plány spravedlivé transformace a dohodami o partnerství a operačními programy přijatými v rámci fondů Unie. Měly by zahrnovat opatření zaměřená na řešení výzev v oblastech ekologické a digitální transformace, jimž členské státy čelí, a podpořit tak cestu k udržitelné obnově. Pokud je členský stát osvobozen od sledování a posuzování evropského semestru na základě článku 12 nařízení (EU) č. 472/2013⁷, nebo podléhá dohledu podle nařízení Rady (ES) č. 332/2002⁸, použijí se na dotčený členský stát ustanovení uvedená v tomto nařízení v souvislosti s výzvami a prioritami, které byly identifikovány prostřednictvím opatření stanovených podle uvedených nařízení (článek 14).

Rada může s cílem informovat členské státy při přípravě a provádění plánů na podporu oživení a odolnosti diskutovat v rámci evropského semestru o stavu oživení, odolnosti a schopnosti přizpůsobení v Unii. Tato diskuse by měla vycházet ze strategických a analytických informací Komise, které jsou k dispozici v souvislosti s evropským semestrem, a z informací o provádění plánů v předchozích letech, jsou-li tyto informace k dispozici (bod odůvodnění 18).

Členské státy budou moci přijmout finanční příspěvek formou nevratné podpory. Maximální částka na členský stát bude stanovena na základě stanoveného rozdělovacího klíče (příloha I). Tyto částky se vypočítají na základě počtu obyvatel, převrácené hodnoty hrubého domácího produktu (HDP) na obyvatele a relativní míry nezaměstnanosti každého členského státu (článek 10). Finanční krytí pro nevratnou podporu facility bude pro plány členských států na podporu oživení a odolnosti zpřístupněno v období do 31. prosince 2022. Jsou-li od skončení

⁷ Úř. věst. L 140 ze dne 27.5.2013.

⁸ Úř. věst. L 53 ze dne 23.2.2002.

tohoto období do 31. prosince 2024 k dispozici finanční prostředky, může Komise uspořádat výzvy v souladu s harmonogramem evropského semestru (článek 11).

Kromě nevratné podpory budou členské státy moci požádat o půjčku. Cílem půjčky je financování dodatečných reforem a investic. Žádost o půjčku lze podat společně s plánem nebo v jiném okamžiku společně s revidovaným plánem (článek 12). Maximální objem půjčky pro každý členský stát nepřekročí 4,7 % jeho hrubého národního důchodu. Zvýšení maximálního objemu částky bude možné jen za výjimečných okolností s výhradou dostupnosti zdrojů. Na základě rozhodnutí o žádosti o půjčku uzavře Komise s dotyčným členským státem dohodu o půjčce (článek 13).

Členské státy musí Komisi nejpozději do 30. dubna předložit plány na podporu oživení a odolnosti. Tyto plány by měly tvořit přílohu k příslušnému národnímu programu reforem, který může být předložen dříve, než tato příloha a odděleně od ní. Za tímto účelem mohou členské státy předběžně předložit návrh plánu spolu s vnitrostátním návrhem rozpočtu. Plány by měly stanovit reformy a investice pro řešení výzev identifikovaných v rámci evropského semestru a mimo jiné by měly vysvětlit, jak tyto reformy a investice zvýší růstový potenciál a hospodářskou a sociální odolnost dotčeného členského státu a jakým způsobem přispějí k posílení soudržnosti. Plán by také měl obsahovat opatření, která jsou relevantní pro ekologickou a digitální transformaci. Plán by měl rovněž stanovit odhadované celkové náklady a příslušné milníky, cíle a orientační harmonogram provádění reforem a investic. Navrhovaný plán by mohl případně zahrnovat žádost o půjčku na další reformy a investice (článek 15). Plán může být během provádění změněn, pokud je to odůvodněno objektivními okolnostmi (článek 18).

Komise posoudí plány na základě transparentních kritérií, mimo jiné zejména podle toho, zda: se od plánu očekává, že bude účinně řešit výzvy identifikované v rámci evropského semestru, zda tento plán přispívá k posílení růstového potenciálu a hospodářské a sociální odolnosti daného členského státu, a zda přispívá k posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti; zda plán obsahuje opatření relevantní pro ekologickou a digitální transformaci; a zda odhad nákladů předložený členským státem je přiměřený a realistický a odpovídá očekávanému dopadu na hospodářství. Za tímto účelem je stanoven systém hodnocení pro posuzování návrhů (příloha II). V příslušných případech by Komise rovněž posoudila žádost dotčeného členského státu o půjčku na základě realisticky očekávatelných vyšších nákladů požadovaných v souvislosti s dodatečnými reformami a investicemi (článek 16).

Po posouzení přijme Komise rozhodnutí prostřednictvím prováděcího aktu, kterým se stanoví finanční příspěvek přidělený členskému státu (článek 17) a případně výše půjčky; za předpokladu, že jsou kritéria pro posouzení uspokojivě splněna, bude dotčenému členskému státu přidělen maximální plánovaný finanční příspěvek nebo část celkových nákladů plánu v závislosti na tom, zda jsou náklady plánu vyšší, nebo nižší, než je maximální plánovaný finanční příspěvek pro daný členský stát. V případě, že návrh reformních závazků nesplňuje uspokojivě hodnotící kritéria, nepřidělí se dotčenému členskému státu žádný finanční příspěvek.

Výše půjčky nepřesáhne rozdíl mezi celkovými náklady plánu na podporu oživení a odolnosti (případně revidovaného) a maximálním finančním příspěvkem. Rovněž se na ni vztahuje omezení horní limit částky na každý způsobilý členský stát. Za výjimečných okolností by s výhradou dostupného financování mohl být horní limit částky zvýšen (článek 12).

Rovněž jsou stanovena pravidla týkající se plateb a dalších finančních záležitostí, včetně pozastavení a zrušení: zejména pak, že státy mohou žádat o platby ve dvouletých intervalech.

Platby finančního příspěvku nebo dodatečné podpory v podobě půjčky by měly být provedeny ve splátkách na základě plnění cílů a milníků (článek 19).

Dotčený členský stát bude v rámci evropského semestru čtvrtletně podávat zprávy o pokroku dosaženém při plnění reformních závazků, přičemž tyto zprávy budou náležitě zohledněny v národních programech reforem. Předpokládá se rovněž vhodné podávání zpráv Evropskému parlamentu a Radě (článek 20).

Komisi se svěřují prováděcí pravomoci, pokud jde o přijetí plánů na podporu oživení a odolnosti a o vyplacení finanční podpory při splnění příslušných milníků a cílů, v souladu s přezkumným postupem podle nařízení o postupu projednávání ve výběrech (článek 27).

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 175 třetí pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů¹⁰,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s články 120 a 121 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva“) mají členské státy směřovat své hospodářské politiky tak, aby v rámci hlavních směrů, které určí Rada, přispívaly k dosahování cílů Unie. Podle článku 148 Smlouvy členské státy provádějí politiky zaměstnanosti, které zohledňují hlavní zásady zaměstnanosti. Koordinace hospodářských politik členských států je tedy záležitostí společného zájmu.
- (2) Článek 175 Smlouvy mimo jiné stanoví, že členské státy by měly své hospodářské politiky koordinovat tak, aby dosahovaly cílů týkajících se hospodářské, sociální a územní soudržnosti uvedených v článku 174.
- (3) Na úrovni Unie je rámcem pro určení priorit vnitrostátních reforem a sledování jejich provádění evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik (dále jen „evropský semestr“), včetně zásad evropského pilíře sociálních práv. Na podporu těchto reforem vypracovávají členské státy své vlastní vnitrostátní víceleté investiční strategie. Uvedené strategie by měly být předkládány souběžně s každoročními národními programy reforem jakožto prostředek, jak vymezit a koordinovat prioritní investiční projekty, jež mají být podporovány z vnitrostátních finančních prostředků a/nebo finančních prostředků Unie.
- (4) Rozšíření onemocnění COVID-19 na začátku roku 2020 změnilo ekonomický výhled na nadcházející roky v Unii a ve světě a vyžádalo si naléhavou a koordinovanou reakci ze strany Unie, aby bylo možné čelit obrovským hospodářským a sociálním důsledkům pro všechny členské státy. Pandemie COVID-19 ještě zesílila problémy spojené s demografickou situací. Současná pandemie COVID-19 a také předchozí hospodářská a finanční krize ukazují, že budování silných a odolných ekonomik a finančních systémů postavených na pevných ekonomických a sociálních strukturách

⁹ Úř. věst. C , , s. .

¹⁰ Úř. věst. C , , s. .

členským státům pomáhá účinněji reagovat na otřesy a rychleji se z nich zotavit. Střednědobé a dlouhodobé důsledky krize COVID-19 budou rozhodujícím způsobem záviset na tom, jak rychle se ekonomiky členských států z krize zotaví, což zase závisí na fiskálním prostoru, který mají členské státy k dispozici pro přijetí opatření ke zmírnění sociálních a hospodářských dopadů krize, a na odolnosti jejich ekonomik. Reformy a investice zaměřené na řešení strukturálních slabin ekonomik a posílení jejich odolnosti proto budou nezbytné k tomu, aby se ekonomiky vrátily na udržitelnou cestu k oživení a aby se zabránilo dalšímu prohlubování rozdílů v Unii.

- (5) Provádění reforem, které přispívají k dosažení vysokého stupně odolnosti vnitrostátních ekonomik, posilují přizpůsobivost a uvolňují potenciál růstu, je jednou z priorit politik Unie. Jsou proto velmi důležité k tomu, aby se oživení dostalo na udržitelnou cestu, a k podpoře procesu vzestupné hospodářské a sociální konvergence. To je ještě nezbytnější po krizi způsobené pandemií, aby se usnadnila cesta k rychlému oživení.
- (6) Zkušenosti z minulosti ukázaly, že se investice v období krize často prudce snižují. V této konkrétní situaci je však nezbytné investice podpořit, aby se urychlilo oživení a posílil se dlouhodobý růstový potenciál. Investice do zelených a digitálních technologií, kapacit a procesů zaměřených na podporu přechodu na čistou energii, zvyšování energetické účinnosti v oblasti bydlení a dalších klíčových hospodářských odvětvích jsou důležité pro dosažení udržitelného růstu a pomáhají vytvářet pracovní místa. Diverzifikace klíčových dodavatelských řetězců Unii rovněž pomůže dosáhnout vyšší odolnosti a menší závislosti.
- (7) V současné době žádný nástroj nestanoví přímou finanční podporu, která by byla spojena s dosahováním výsledků a s realizací reforem a veřejných investic členských států v reakci na výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a za účelem dosažení trvalého dopadu na produktivitu a odolnost ekonomik členských států.
- (8) Vzhledem k výše uvedenému je třeba posílit stávající rámec pro poskytování podpory členským státům a poskytnout přímou podporu členským státům prostřednictvím inovativního nástroje. Za tímto účelem by tímto nařízením měla být zřízena facilitita na podporu oživení a odolnosti (dále jen „facilita“), která by poskytovala účinnou finanční a významnou podporu pro intenzivnější realizaci reforem a souvisejících veřejných investic v členských státech. Facilita by měl být komplexní a měla by vycházet ze zkušeností, které Komise a členské státy získaly při používání jiných nástrojů a programů.
- (9) Druhy financování a způsoby provádění v rámci tohoto nařízení by měly být voleny na základě jejich schopnosti dosáhnout specifických cílů akcí a přinášet výsledky, zejména s ohledem na náklady kontrol, administrativní zátěž a očekávané riziko nesplnění požadavků. Přitom by se mělo zvážit využití jednorázových částek, paušálních sazeb a jednotkových nákladů, jakož i financování, které není spojeno s náklady, podle čl. 125 odst. 1 písm. a) finančního nařízení.
- (10) V souladu s nařízením [o nástroji Evropské unie na podporu oživení] a v rámci dostupných zdrojů, které jsou mu přiděleny, by se v rámci facility na podporu oživení a odolnosti měla provádět opatření na podporu oživení a odolnosti za účelem řešení nebyvalého dopadu krize COVID-19. Tyto doplňkové zdroje by měly být použity způsobem, který zajistí dodržování lhůt stanovených v nařízení [o nástroji Evropské unie na podporu oživení].

- (11) Vzhledem k Zelené dohodě pro Evropu jakožto evropské strategii udržitelného růstu a k realizaci závazků Unie za účelem provádění Pařížské dohody a cílů udržitelného rozvoje OSN přispěje facilita zřízená tímto nařízením k začleňování opatření v oblasti klimatu a environmentální udržitelnosti a k dosažení celkového cíle 25 % výdajů z rozpočtu EU na podporu cílů v oblasti klimatu.
- (12) Za účelem splnění těchto celkových cílů budou příslušná opatření identifikována během přípravy a provádění facility a budou znovu posuzována v rámci příslušných hodnocení a přezkumných postupů. Náležitá pozornost by rovněž měla být věnována dopadu vnitrostátních plánů předložených podle tohoto nařízení na podporu nejen zelené, nýbrž i digitální transformace. Obě transformace budou hrát přednostní úlohu při obnově a modernizaci naší ekonomiky.
- (13) Aby bylo možné přijmout opatření, která facilitu propojí s řádnou správou ekonomických záležitostí, s cílem zajistit jednotné podmínky provádění, měla by být Radě svěřena pravomoc na návrh Komise a prostřednictvím prováděcích aktů pozastavit lhůtu k přijetí rozhodnutí o návrzích plánů na podporu oživení a odolnosti a pozastavit platby z této facility v případě významného neplnění požadavků v souvislosti s příslušnými případy týkajícími se postupu správy ekonomických záležitostí stanoveného v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) XXX/XX [nařízení o společných ustanoveních] (...). Pravomoc zrušit tato pozastavení prostřednictvím prováděcích aktů na návrh Komise ve vztahu ke stejným příslušným případům by měla být rovněž svěřena Radě.
- (14) Obecným cílem facility by měla být podpora hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Za tímto účelem by měla přispívat ke zlepšení odolnosti a přizpůsobivosti členských států, zmírňování sociálních a hospodářských dopadů krize a k podpoře zelené a digitální transformace s cílem dosáhnout klimaticky neutrální Evropy do roku 2050, aby se tak obnovil růstový potenciál unijních ekonomik po krizi, posílila tvorba pracovních míst a podpořil udržitelný růst.
- (15) Specifickým cílem facility by mělo být poskytnout finanční podporu pro dosažení milníků a cílů reforem a investic stanovených v plánech na podporu oživení a odolnosti. Uvedený specifický cíl by měl být plněn v úzké spolupráci s dotčenými členskými státy.
- (16) Aby byl zajištěn přínos plánu na podporu oživení a odolnosti k plnění cílů facility, měl by tento plán zahrnovat opatření pro realizaci reforem a projektů veřejných investic prostřednictvím uceleného plánu na podporu oživení a odolnosti. Plán na podporu oživení a odolnosti by měl být v souladu s příslušnými výzvami a prioritami jednotlivých zemí stanovenými v kontextu evropského semestru, s národními programy reforem, národními energetickými a klimatickými plány, plány spravedlivé transformace a dohodami o partnerství a operačními programy přijatými v rámci fondů Unie. V zájmu posílení opatření, která spadají do priorit Zelené dohody pro Evropu a Digitální agendy, by měl plán rovněž stanovit opatření, která jsou relevantní pro zelenou a digitální transformaci. Opatření by měla umožnit rychlé dosažení cílů a příspěvků stanovených v národních energetických a klimatických plánech a jejich aktualizacích. Všechny podporované činnosti by měly být vykonávány při plném respektování priorit Unie v oblasti klimatu a životního prostředí.
- (17) Pokud je členský stát osvobozen od sledování a posuzování evropského semestru na základě článku 12 nařízení (EU) č. 472/2013¹¹, nebo podléhá dohledu podle nařízení

¹¹ Úř. věst. L 140 ze dne 27.5.2013.

Rady (ES) č. 332/2002¹², mělo by být možné, aby se na dotčený členský stát v souvislosti s výzvami a prioritami, které byly identifikovány prostřednictvím opatření stanovených podle uvedených nařízení, použila ustanovení uvedená v tomto nařízení.

- (18) Za účelem zajištění přípravy a provádění plánů na podporu oživení a odolnosti členskými státy by Rada měla mít možnost v rámci evropského semestru projednat stav oživení, odolnost a přizpůsobivost v Unii. V zájmu zajištění náležitých důkazů by měla jednání vycházet ze strategických a analytických informací Komise, které jsou k dispozici v kontextu evropského semestru, a z informací o provádění plánů v předchozích letech, jsou-li tyto informace k dispozici.
- (19) Aby byl zajištěn smysluplný finanční příspěvek úměrný skutečným potřebám členských států k realizaci a dokončení reforem a investic obsažených v plánu na podporu oživení a odolnosti, je vhodné stanovit maximální finanční příspěvek, který jim má být v rámci facility k dispozici, pokud jde o finanční podporu (tj. nevratná finanční podpora). Tento maximální příspěvek by měl být vypočten na základě počtu obyvatel, převrácené hodnoty hrubého domácího produktu (HDP) na obyvatele a relativní míry nezaměstnanosti každého členského státu.
- (20) Je třeba stanovit postup předkládání návrhů plánů na podporu oživení a odolnosti členskými státy a jejich obsah. V zájmu zajištění účelnosti postupů by členské státy měly předložit plán na podporu oživení a odolnosti nejpozději do 30. dubna, a to v podobě samostatné přílohy národního programu reforem. Aby bylo zajištěno rychlé provedení plánu, měly by mít členské státy možnost předložit jeho návrh spolu s návrhem rozpočtu na následující rok k 15. říjnu předchozího roku.
- (21) V zájmu zajištění vlastní odpovědnosti jednotlivých států a zaměření na příslušné reformy a investice by členské státy, které si přejí získat podporu, měly předložit Komisi plán na podporu oživení a odolnosti, který je řádně odůvodněný a opodstatněný. Plán na podporu oživení a odolnosti by měl stanovovat podrobný soubor opatření pro jeho provádění, včetně cílů a milníků, a očekávaný dopad plánu na podporu oživení a odolnosti na růstový potenciál, tvorbu pracovních příležitostí a hospodářskou a sociální odolnost; měl by také obsahovat opatření, která jsou relevantní pro zelenou a digitální transformaci; měl by také obsahovat vysvětlení souladu navrženého plánu na podporu oživení a odolnosti s příslušnými výzvami a prioritami každé země, které byly identifikovány v kontextu evropského semestru. Komise a členské státy by měly v průběhu celého procesu usilovat o úzkou spolupráci a dosahovat jí.
- (22) Komise by měla plán na podporu oživení a odolnosti navržený členskými státy posoudit a měla by jednat v úzké spolupráci s dotčeným členským státem. Komise bude plně respektovat vlastní odpovědnost jednotlivých států za tento proces, a proto zohlední odůvodnění a náležitosti poskytnuté dotčeným členským státem a posoudí, zda se očekává, že plán na podporu oživení a odolnosti navržený členským státem přispěje k účinnému řešení výzev identifikovaných v příslušném doporučení určeném dotčenému členskému státu nebo v jiných relevantních dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru; zda plán obsahuje opatření, která účinně přispějí k zelené a digitální transformaci a k řešení výzev, které z ní vyplývají; zda se očekává, že plán bude mít v dotčeném členském státě trvalý dopad; zda se očekává, že plán účinně přispěje k posílení růstového potenciálu, tvorbě pracovních míst a hospodářské a sociální odolnosti členského státu, zmírní hospodářský a sociální dopad krize a přispěje ke zvýšení hospodářské, sociální a územní soudržnosti; zda je

¹²

Úř. věst. L 53 ze dne 23.2.2002.

odůvodnění, které členský stát poskytl ohledně odhadovaných celkových nákladů předloženého plánu na podporu oživení a odolnosti, přiměřené a realistické a úměrné očekávanému dopadu na ekonomiku a zaměstnanost; zda navržený plán na podporu oživení a odolnosti obsahuje opatření pro provádění reforem a veřejných investičních projektů představujících soudržné činnosti a zda se očekává, že ujednání navržené dotčeným členským státem zajistí účinné provádění plánu na podporu oživení a odolnosti, včetně navržených milníků a cílů a souvisejících ukazatelů.

- (23) Příslušné pokyny by měly být uvedeny v příloze tohoto nařízení a měly by Komisi sloužit jako základ pro transparentní a nestranné posouzení plánů na podporu oživení a odolnosti a pro určení finančního příspěvku v souladu se stanovenými cíli a veškerými dalšími příslušnými požadavky stanovenými v tomto nařízení. V zájmu transparentnosti a účinnosti by měl být pro posuzování návrhů plánů na podporu oživení a odolnosti stanoven ratingový systém.
- (24) S cílem přispět k přípravě vysoce kvalitních plánů a pomoci Komisi při posuzování plánů na podporu oživení a odolnosti, které předložily členské státy, jakož i míry jejich plnění, by mělo být zahrnuto ustanovení o využití odborného poradenství a, na žádost členského státu, vzájemného poradenství.
- (25) Pro účely zjednodušení by se měl finanční příspěvek určovat na základě jednoduchých kritérií. Finanční příspěvek by měl být určen na základě odhadovaných celkových nákladů plánu na podporu oživení a odolnosti navrženého dotčeným členským státem.
- (26) Jestliže plán na podporu oživení a odolnosti posuzovací kritéria splňuje uspokojivě, měl by být dotčenému členskému státu přidělen maximální finanční příspěvek, pokud jsou odhadované celkové náklady na reformu a investice zahrnuté do plánu na podporu oživení a odolnosti rovny částce samotného maximálního finančního příspěvku nebo jsou vyšší. Dotčenému členskému státu by místo toho měla být přidělena částka rovnající se odhadovaným celkovým nákladům plánu na podporu oživení a odolnosti, pokud jsou tyto odhadované celkové náklady nižší než samotný maximální finanční příspěvek. V případě, že na plán na podporu oživení a odolnosti posuzovací kritéria nesplňuje uspokojivě, neměl by se členskému státu přidělit žádný finanční příspěvek.
- (27) Aby bylo zajištěno předstunutí finanční podpory v prvních letech po krizi a aby byla zajištěna slučitelnost s dostupnými finančními prostředky pro tento nástroj, měly by být finanční prostředky členským státům přiděleny do 31. prosince 2024. Za tímto účelem by k alespoň 60 procentům částky, která je k dispozici pro nevratnou podporu, měl být přijat právní závazek nejpozději do 31. prosince 2022. Ke zbývající částce by měl být přijat právní závazek nejpozději do 31. prosince 2024.
- (28) Finanční podpora na plán členského státu by měla být možná v podobě půjčky, s výhradou uzavření dohody o půjčce s Komisí, a to na základě řádně odůvodněné žádosti dotčeného členského státu.. Půjčky na podporu provádění plánů na podporu oživení a odolnosti by měly být poskytovány se splatností, která odráží dlouhodobou povahu těchto výdajů. Splatnost se smí lišit od splatnosti finančních prostředků, které si Unie půjčuje za účelem financování půjček na kapitálových trzích. Je proto nezbytné stanovit možnost odchýlit se od zásady stanovené v čl. 220 odst. 2 finančního nařízení, podle níž by se splatnost půjček pro finanční pomoc neměla měnit.
- (29) Žádost o půjčku by měla být odůvodněna finančními potřebami spojenými s dalšími reformami a investicemi zahrnutými do plánu na podporu oživení a odolnosti, zejména

těmi, které jsou relevantní pro zelenou a digitální transformaci, a tedy vyššími náklady plánu překračujícími maximální finanční příspěvek přidělený prostřednictvím nevratného příspěvku. Žádost o půjčku by mělo být možné předložit společně s plánem. V případě, že se žádost o půjčku podává jindy, měl by k ní být připojen revidovaný plán s dalšími milníky a cíli. Aby bylo zajištěno předstunutí zdrojů, měly by členské státy požádat o podporu v podobě půjčky nejpozději do 31. srpna 2024. Pro účely řádného finančního řízení by celková částka všech půjček poskytnutých podle tohoto nařízení měla být omezena. Maximální objem půjčky pro každý členský stát by navíc neměl překročit 4,7 % jeho hrubého národního důchodu. Zvýšení omezené částky by mělo být možné jen za výjimečných okolností s výhradou dostupnosti zdrojů. Ze stejných důvodů řádného finančního řízení by mělo být možné vyplatit půjčku ve splátkách v návaznosti na dosažení výsledků.

- (30) Členský stát by měl mít možnost podat odůvodněnou žádost o změnu plánu na podporu oživení a odolnosti v období jeho provádění, pokud takový postup odůvodňují objektivní okolnosti. Komise by měla odůvodněnou žádost posoudit a do čtyř měsíců přijmout nové rozhodnutí.
- (31) V zájmu účinnosti a zjednodušení finančního řízení nástroje by finanční podpora Unie pro plány na podporu oživení a odolnosti měla mít podobu financování založeného na dosažení výsledků měřených podle milníků a cílů uvedených ve schválených plánech na podporu oživení a odolnosti. Za tímto účelem by další podpora v podobě půjčky měla být spojena s dalšími milníky a cíli ve srovnání s těmi, které jsou relevantní pro finanční podporu (tj. nevratnou podporu).
- (32) Pro účely řádného finančního řízení by měla být stanovena zvláštní pravidla pro rozpočtové závazky, platby, pozastavení, zrušení a vymáhání finančních prostředků. V zájmu zajištění předvídatelnosti by členské státy měly mít možnost podávat žádosti o platby dvakrát ročně. Platby by měly být prováděny ve splátkách a měly by záviset na tom, zda Komise plnění plánu na podporu oživení a odolnosti členským státem posoudí kladně. Pokud členský stát plán na podporu oživení a odolnosti neplní uspokojivě, mělo by být možné finanční příspěvek pozastavit a zrušit. Měla by se stanovit náležitá řízení o sporných otázkách, aby bylo zajištěno, že rozhodnutí Komise týkající se pozastavení, zrušení a vymáhání vyplacených částek respektuje právo členských států na předložení připomínek.
- (33) Aby bylo provádění plánu na podporu oživení a odolnosti účinně sledováno, měly by členské státy čtvrtletně v rámci evropského semestru podávat zprávu o pokroku v jeho plnění. Takové zprávy vypracované dotčenými členskými státy by měly být příslušně zohledněny v národních programech reform, které by měly být použity jako nástroj pro podávání zpráv o pokroku při plnění plánů na podporu oživení a odolnosti.
- (34) Pro účely transparentnosti by se plány na podporu oživení a odolnosti přijaté Komisí měly oznámit Evropskému parlamentu a Radě a Komise by měla v příslušném případě realizovat příslušné komunikační činnosti.
- (35) V zájmu zajištění účinného a soudržného přidělování prostředků z rozpočtu Unie a dodržování zásady řádného finančního řízení by opatření podle tohoto nařízení měla být v souladu s probíhajícími programy Unie a měla by je doplňovat, aniž by docházelo k dvojímu financování týchž výdajů. Komise a členský stát by měly ve všech fázích tohoto procesu zajistit zejména účinnou koordinaci s cílem zaručit vzájemný soulad, soudržnost, doplňkovost a součinnost zdrojů financování. Za tímto účelem by členské státy při předkládání svých plánů Komisi měly poskytovat příslušné informace o stávajícím nebo plánovaném financování z prostředků Unie.

Finanční podpora v rámci facility by měla doplňovat podporu poskytovanou z jiných fondů a programů Unie a reformní a investiční projekty financované z facility by měly mít možnost získat finanční prostředky z jiných programů a nástrojů Unie za předpokladu, že taková podpora nekryje stejné náklady.

- (36) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 je třeba facilitu na podporu oživení a odolnosti vyhodnotit na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních monitorovacích požadavků a zároveň zamezit nadměrné regulaci a administrativní zátěži, zejména pro členské státy. Tyto požadavky by v příslušném případě měly zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení účinků daných nástrojů v praxi.
- (37) Je vhodné, aby Komise předložila Evropskému parlamentu a Radě o provádění facility stanovené v tomto nařízení výroční zprávu. Tato zpráva by měla obsahovat informace o pokroku, jehož členské státy v rámci schválených plánů na podporu oživení a odolnosti dosáhly; měla by rovněž obsahovat informace o objemu výnosů přidělených facilitě v rámci nástroje Evropské unie na podporu oživení v předchozím roce, rozčleněných podle rozpočtových položek, a o přínosu částek získaných prostřednictvím nástroje Evropské unie na podporu oživení k dosažení cílů facility.
- (38) Mělo by být provedeno nezávislé hodnocení zaměřené na dosažení cílů facility zřízené tímto nařízením, účinnosti využívání jejích zdrojů a její přidané hodnoty. V příslušném případě by se k hodnocení měl připojit návrh změn tohoto nařízení. Dlouhodobý dopad nástrojů by pak měl být přezkoumán při nezávislém hodnocení *ex post*.
- (39) Plány na podporu oživení a odolnosti, které mají provádět členské státy, a odpovídající finanční příspěvek, který se jim přidělí, by měla stanovit Komise prostřednictvím prováděcího aktu. Za účelem zajištění jednotných podmínek k provádění tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Prováděcí pravomoci týkající se přijetí plánů na podporu oživení a odolnosti a vyplacení finanční podpory po splnění příslušných milníků a cílů by měla Komise vykonávat v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 na základě jeho přezkumného postupu¹³. Po přijetí prováděcího aktu by mělo být možné, aby se dotčený členský stát a Komise dohodly na určitých provozních ujednáních technické povahy, které stanoví podrobné aspekty provádění, pokud jde o harmonogramy, ukazatele pro milníky a cíle a přístup k podkladovým údajům. Aby byla provozní ujednání neustále relevantní, pokud jde o stávající okolnosti při provádění plánu na podporu oživení a odolnosti, mělo by být možné měnit prvky takových technických ujednání na základě vzájemné dohody. Na toto nařízení se vztahují horizontální finanční pravidla přijatá Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tato pravidla jsou stanovena ve finančním nařízení a vymezují zejména postup pro sestavení a plnění rozpočtu prostřednictvím grantů, zadávání veřejných zakázek, cen a nepřímého plnění rozpočtu a pro kontrolu odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 SFEU se rovněž týkají ochrany rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků ve vztahu k právnímu státu v členských státech, neboť dodržování právního státu je

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

základní podmínkou řádného finančního řízení a efektivního financování z prostředků EU.

- (40) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013¹⁴, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹⁵, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹⁶ a nařízením Rady (EU) 2017/1939¹⁷ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí a podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 883/2013 a nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, úplatkářství nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) vyšetřovat a stíhat podvody a jiné trestné činy proti finančním zájmům Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371¹⁸. V souladu s finančním nařízením musí všechny osoby nebo subjekty, které přijímají finanční prostředky Unie, plně spolupracovat při ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, úřadu EPPO a Evropskému účetnímu dvoru nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby všechny třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie udělily Komisi, úřadu OLAF, úřadu EPPO a Evropskému účetnímu dvoru rovnocenná práva.
- (41) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být uspokojivě dosaženo pouze na úrovni členských států, ale spíše jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (42) Aby bylo možné začít opatření stanovená v tomto nařízení co nejrychleji uplatňovat, mělo by toto nařízení vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹⁵ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹⁶ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹⁷ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

Obecná ustanovení a finanční krytí

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti (dále také jen „facilita“).

Stanoví cíle, financování, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování těchto prostředků.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

1. „fondy Unie“ se rozumí fondy, na které se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) YYYY/XX [nahrazující nařízení o společných ustanoveních]¹⁹;
2. „finančním příspěvkem“ se rozumí nevratná finanční podpora, která je k dispozici k přidělení nebo je přidělena členským státům v rámci facility, a
3. „evropským semestrem pro koordinaci hospodářských politik“ (dále jen „evropský semestr“) se rozumí proces stanovený v článku 2-a nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997²⁰.

Článek 3

Oblast působnosti

Oblast působnosti uplatňování facility na podporu oživení a odolnosti zřízené tímto nařízením se vztahuje na oblasti politiky související s hospodářskou, sociální a územní soudržností, zelenou a digitální transformací, zdravím, konkurenceschopností, odolností, produktivitou, vzděláním a dovednostmi, výzkumem a inovacemi, inteligentním, udržitelným a inkluzivním růstem, zaměstnaností a investicemi a stabilitou finančních systémů.

Článek 4

Obecný a specifický cíl

1. Obecným cílem facility na podporu oživení a odolnosti je podpořit hospodářskou, sociální a územní soudržnost Unie tím, že zlepší kapacitu odolnosti a přizpůsobivosti členských států, zmírní sociální a hospodářský dopad krize a podpoří zelenou a digitální transformaci, a tím přispěje k obnově růstového potenciálu ekonomik Unie, podpoře tvorby pracovních míst po krizi v důsledku COVID-19 a podpoře udržitelného růstu.

¹⁹ Úř. věst. C , , s. .

²⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik (Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1).

2. Ke splnění uvedeného obecného cíle je specifickým cílem facility na podporu oživení a odolnosti poskytnout členským státům finanční podporu pro dosažení milníků a cílů reforem a investic stanovených v jejich plánech na podporu oživení a odolnosti. Uvedený specifický cíl je potřeba plnit v úzké spolupráci s dotčenými členskými státy.

Článek 5

Zdroje z nástroje Evropské unie na podporu oživení

1. Opatření uvedená v článku 2 nařízení [o nástroji Evropské unie na podporu oživení] se v rámci této facility provádějí:
 - a) prostřednictvím částky 334 950 000 000 EUR uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. a) bodě ii) nařízení [o nástroji EU na podporu oživení] v běžných cenách, která je k dispozici na nevratnou podporu, s výhradou čl. 4 odst. 4 a 8 nařízení [o nástroji EU na podporu oživení].

Tyto částky představují vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení;
 - b) prostřednictvím částky 267 955 000 000 EUR uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. b) nařízení [o nástroji EU na podporu oživení] v běžných cenách, která je k dispozici na podporu v podobě půjčky pro členské státy podle článků 12 a 13, s výhradou čl. 4 odst. 5 nařízení [o nástroji EU na podporu oživení].
2. Z částek uvedených v odst. 1 písm. a) lze rovněž hradit výdaje související s činnostmi v rámci přípravy, sledování, kontroly, auditu a hodnocení, které jsou potřebné na řízení každého nástroje a dosažení jeho cílů, zejména výdaje na studie, schůze odborníků a informační a komunikační akce, včetně institucionální komunikace o politických prioritách Unie, pokud se týkají cílů tohoto nařízení, výdaje spojené se sítěmi IT se zaměřením na zpracování a výměnu informací, institucionální nástroje informačních technologií a veškeré další výdaje na technickou a správní pomoc, které Komise vynaloží na řízení každého nástroje. Výdaje mohou rovněž pokrývat náklady na další podpůrné činnosti, jako například kontrolu kvality a sledování projektů na místě a náklady na vzájemné poradenství a odborníky pro posouzení a provádění reforem a investic.

Článek 6

Zdroje z programů spravovaných v rámci sdíleného řízení

Do facility mohou být na žádost členských států převedeny zdroje, jež jim byly přiděleny v rámci sdíleného řízení. Komise uvedené zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) finančního nařízení. Uvedené zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.

Článek 7

Provádění

Facilitu na podporu oživení a odolnosti provádí Komise v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením.

Článek 8 *Adicionalita a doplňkové financování*

Podpora z facility na podporu oživení a odolnosti doplňuje podporu poskytovanou z jiných fondů a programů Unie. Reformní a investiční projekty mohou obdržet podporu z jiných programů a nástrojů Unie za předpokladu, že tato podpora nepokrývá stejné náklady.

Článek 9 *Opatření propojující facility s řádnou správou ekonomických záležitostí*

1. Při významném neplnění požadavků v souvislosti s jakýmkoliv z případů stanovených v čl. 15 odst. 7 nařízení o společných ustanoveních o [...] [nařízení o společných ustanoveních] přijme Rada na návrh Komise prostřednictvím prováděcího aktu rozhodnutí o pozastavení lhůty pro přijímání rozhodnutí uvedených v čl. 17 odst. 1 a 2 nebo o pozastavení plateb v rámci facility na podporu oživení a odolnosti.

Rozhodnutí o pozastavení plateb uvedené v odstavci 1 se použije na žádosti o platbu předložené po datu rozhodnutí o pozastavení.

Pozastavení lhůty uvedené v článku 17 se použije ode dne následujícího po přijetí rozhodnutí uvedeného v odstavci 1.

V případě pozastavení plateb se použije čl. 15 odst. 9 nařízení o společných ustanoveních o (...).

2. Při výskytu jakéhokoli z případů uvedených v čl. 15 odst. 11 nařízení o společných ustanoveních o [...] přijme Rada na návrh Komise prostřednictvím prováděcího aktu rozhodnutí o zrušení pozastavení lhůty nebo plateb uvedených v předchozím odstavci.

Příslušné postupy nebo platby se obnoví následující den po zrušení pozastavení.

KAPITOLA II

Finanční příspěvek, postup přidělování a půjčky

Článek 10 *Maximální finanční příspěvek*

Pro každý členský stát se za účelem přidělení částky uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. a) vypočte maximální finanční příspěvek za použití metodiky stanovené v příloze I, na základě počtu obyvatel, převrácené hodnoty hrubého domácího produktu (HDP) na obyvatele a relativní míry nezaměstnanosti každého členského státu.

Článek 11 *Přidělení finančního příspěvku*

1. Pro období do 31. prosince 2022 poskytne Komise k dispozici pro přidělení částku 334 950 000 000 EUR uvedenou v čl. 5 odst. 1 písm. a). Každý členský stát může k provedení svého plánu na podporu oživení a odolnosti předkládat žádosti až do výše svého maximálního finančního příspěvku uvedeného v článku 10.
2. Pro období počínající po 31. prosinci 2022 do 31. prosince 2024, pokud budou k dispozici finanční zdroje, může Komise uspořádat výzvy v souladu s

harmonogramem evropského semestru. Za tímto účelem zveřejní orientační harmonogram výzev, které mají být v tomto období uspořádány, a uvede u každé výzvy částku, která je k dispozici pro přidělení. Každý členský stát může k provedení svého plánu na podporu oživení a odolnosti navrhnout, aby obdržel částku až do výše maximální částky odpovídající jeho přidělovému podílu částky, která je k dispozici pro přidělení, jak je uvedeno v příloze I.

Článek 12

Půjčky

1. Do 31. prosince 2024 může Komise na žádost členského státu poskytnout dotčenému členskému státu k provádění jeho plánu na podporu oživení a odolnosti podporu v podobě půjčky.
2. Členský stát může požádat o půjčku v okamžiku předložení svého plánu na podporu oživení a odolnosti uvedeného v článku 15 nebo v jiném okamžiku až do 31. srpna 2024. V posledně uvedeném případě musí být k žádosti připojen revidovaný plán, včetně dalších milníků a cílů.
3. Žádost členského státu o půjčku musí obsahovat:
 - a) důvody pro poskytnutí podpory v podobě půjčky, podložené vyššími finančními potřebami spojenými s dalšími reformami a investicemi;
 - b) další reformy a investice v souladu s článkem 15;
 - c) vyšší náklady na dotčený plán na podporu oživení a odolnosti ve srovnání s částkou maximálního finančního příspěvku uvedeného v článku 10, nebo finančního příspěvku přiděleného na plán na podporu oživení a odolnosti na základě čl. 17 odst. 3 písm. b).
4. Podpora v podobě půjčky určená na plán dotčeného členského státu na podporu oživení a odolnosti nesmí být vyšší než rozdíl mezi celkovými náklady plánu na podporu oživení a odolnosti, v příslušném případě revidovanými, a maximálním finančním příspěvkem uvedeným v článku 10. Maximální objem půjčky pro každý členský stát nesmí překročit 4,7 % jeho hrubého národního důchodu.
5. Odchylně od odstavce 4, pokud jsou k dispozici zdroje, může být za výjimečných okolností částka podpory v podobě půjčky zvýšena.
6. Podpora v podobě půjčky se vyplácí ve splátkách s výhradou plnění milníků a cílů v souladu s čl. 17 odst. 4 písm. g).
7. Komise přijme ohledně žádosti o podporu v podobě půjčky rozhodnutí v souladu s článkem 17. V příslušném případě se plán na podporu oživení a odolnosti odpovídajícím způsobem změní.

Článek 13

Dohoda o půjčce

1. Před uzavřením dohody o půjčce s dotčeným členským státem Komise posoudí:
 - a) zda lze odůvodnění žádosti o půjčku a její výše považovat za přiměřené a realistické v souvislosti s dalšími reformami a investicemi a
 - b) zda jsou další reformy a investice v souladu s kritérii stanovenými v čl. 16 odst. 3.

2. Pokud žádost o půjčku kritéria uvedená odstavci 1 splňuje a poté, co je přijato rozhodnutí uvedené v čl. 17 odst. 2, Komise uzavře s dotčeným členským státem dohodu o půjčce. Dohoda o půjčce musí kromě náležitostí stanovených v čl. 220 odst. 5 finančního nařízení obsahovat tyto náležitosti:
 - a) výši půjčky v eurech;
 - b) průměrnou splatnost; na tuto splatnost se čl. 220 odst. 2 finančního nařízení nevztahuje;
 - c) vzorec stanovení ceny a období dostupnosti půjčky;
 - d) maximální počet splátek a harmonogram splácení;
 - e) další náležitosti potřebné pro čerpání podpory v podobě půjčky v souvislosti s dotčenými reformami a investičními projekty v souladu s rozhodnutím uvedeným v čl. 17 odst. 2.
3. V souladu s čl. 220 odst. 5 písm. e) finančního nařízení náklady, které souvisejí s vypůjčením finančních prostředků na půjčky uvedené v tomto článku, nesou přijímající členské státy.
4. Komise stanoví pro správu úvěrových operací souvisejících s půjčkami poskytnutými v souladu s tímto článkem nezbytná ujednání.
5. Členský stát, který je příjemcem půjčky poskytnuté v souladu s tímto článkem, otevře pro správu obdržené půjčky zvláštní účet. Rovněž převede splatné částky jistiny s úrokem z jakékoliv související půjčky na účet uvedený Komisí podle ujednání zavedených v souladu s předchozím odstavcem, a to dvacet obchodních dnů podle systému TARGET2 před příslušným dnem jejich splatnosti.

KAPITOLA III

Plány na podporu oživení a odolnosti

Článek 14 Způsobilost

1. Za účelem dosažení cílů uvedených v článku 4 členské státy připraví národní plány na podporu oživení a odolnosti. Tyto plány stanoví agendu reforem a investic dotčeného členského státu pro následující čtyři roky. Plány na podporu oživení a odolnosti způsobilé pro financování v rámci tohoto nástroje musí zahrnovat opatření pro provádění reforem a projekty veřejných investic ve formě uceleného souboru opatření.
2. Plány na podporu oživení a odolnosti musí být v souladu s relevantními výzvami a prioritami každé země, které byly identifikovány v kontextu evropského semestru, zejména s výzvami a prioritami, které jsou relevantní pro zelenou a digitální transformaci nebo z ní vyplývají. Plány na podporu oživení a odolnosti musí být v souladu rovněž s informacemi, které členské státy zahrnuly do svých národních programů reforem v rámci evropského semestru, národních energetických a klimatických plánů a jejich aktualizací podle nařízení (EU) 2018/1999²¹, územních

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu.

plánů spravedlivé transformace v rámci Fondu pro spravedlivou transformaci²² a dohod o partnerství a operačních programů v rámci fondů Unie.

3. Pokud je členský stát osvobozen od sledování a posuzování evropského semestru na základě článku 12 nařízení (EU) č. 472/2013, nebo podléhá dohledu podle nařízení Rady (ES) č. 332/2002, použijí se na dotčený členský stát ustanovení uvedená v tomto nařízení v souvislosti s výzvami a prioritami, které byly identifikovány prostřednictvím opatření stanovených podle uvedených nařízení.

Článek 15

Plán na podporu oživení a odolnosti

1. Členský stát, který chce získat podporu z této facility, předloží Komisi plán na podporu oživení a odolnosti vymezený v čl. 14 odst. 1.
2. Plán na podporu oživení a odolnosti předložený dotčeným členským státem musí tvořit přílohu jeho národního programu reforem a musí být oficiálně předložen nejpozději do 30. dubna. Členský stát může počínaje 15. říjnem předložit návrh plánu společně s návrhem rozpočtu na následující rok.
3. Plán na podporu oživení a odolnosti musí být řádně odůvodněn a opodstatněn. Musí v něm být uvedeny zejména tyto náležitosti:
 - a) vysvětlení, jak mají být řešeny příslušné strukturální výzvy a priority každé země, které byly identifikovány v kontextu evropského semestru;
 - b) vysvětlení, jak plán posiluje růstový potenciál, tvorbu pracovních míst a hospodářskou a sociální odolnost dotčeného členského státu, zmírňuje hospodářský a sociální dopad krize a přispívá ke zvýšení hospodářské, sociální a územní soudržnosti a konvergence;
 - c) vysvětlení, jak mají opatření v plánu přispět k zelené a digitální transformaci nebo k řešení výzev, které z ní vyplývají;
 - d) předpokládané milníky, cíle a orientační harmonogram provádění reforem během období maximálně čtyř let a investic během období maximálně sedmi let;
 - e) předpokládané investiční projekty a související doba investic;
 - f) odhadované celkové náklady reforem a investic, které předložený plán na podporu oživení a odolnosti pokrývá (dále také jen „odhadované celkové náklady plánu na podporu oživení a odolnosti“), podložené náležitým odůvodněním a jejich úměrnost k očekávanému dopadu na ekonomiku a zaměstnanost;
 - g) v příslušném případě informace o stávajícím nebo plánovaném financování z prostředků Unie;
 - h) doprovodná opatření, jež mohou být zapotřebí;
 - i) odůvodnění soudržnosti plánu na podporu oživení a odolnosti;
 - j) ujednání pro účinné provádění plánu na podporu oživení a odolnosti dotčeným členským státem, včetně navržených milníků a cílů a souvisejících ukazatelů;

²²

[...]

- k) v příslušném případě žádost o podporu v podobě půjčky a další milníky uvedené v čl. 12 odst. 2 a 3 a jejich náležitosti a
 - l) veškeré další relevantní informace.
4. Při přípravě návrhů svých plánů na podporu oživení a odolnosti mohou členské státy požádat Komisi o organizaci výměny osvědčených postupů, aby mohly žádající členské státy využít zkušeností ostatních členských států. Členské státy mohou rovněž požádat o technickou podporu v rámci nástroje pro technickou podporu v souladu s jeho zřizovacím nařízením.

Článek 16 *Posouzení Komise*

1. Komise při posouzení plánu na podporu oživení a odolnosti postupuje v úzké spolupráci s dotčeným členským státem. Komise může vznášet připomínky nebo požadovat doplňující informace. Dotčený členský stát tyto požadované doplňující informace poskytne a v případě potřeby může plán před jeho oficiálním předložením revidovat.
2. Komise při posouzení plánu na podporu oživení a odolnosti a při určení částky, jež má být dotčenému členskému státu přidělena, vezme v úvahu analytické informace o dotčeném členském státě, které jsou k dispozici v kontextu evropského semestru, a odůvodnění a náležitosti poskytnuté dotčeným členským státem, jak jsou uvedeny v čl. 15 odst. 3, a jakékoliv další relevantní informace, zejména včetně informací obsažených v národním programu reforem a národním energetickém a klimatickém plánu dotčeného členského státu a v příslušném případě informací z technické podpory obdržené prostřednictvím nástroje pro technickou podporu.
3. Komise posoudí význam a soudržnost plánu na podporu oživení a odolnosti a jeho přínos k zelené a digitální transformaci a pro uvedený účel zohlední tato kritéria:
 - a) zda se očekává, že plán na podporu oživení a odolnosti přispěje k účinnému řešení výzev identifikovaných v příslušných doporučeních určených dotčenému členskému státu nebo v jiných příslušných dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru;
 - b) zda plán obsahuje opatření, která účinně přispějí k zelené a digitální transformaci nebo k řešení výzev, které z ní vyplývají;
 - c) zda se očekává, že plán na podporu oživení a odolnosti bude mít na dotčený členský stát trvalý dopad;
 - d) zda se očekává, že plán na podporu oživení a odolnosti účinně přispěje k posílení růstového potenciálu, tvorby pracovních míst a hospodářské a sociální odolnosti dotčeného členského státu, zmírní hospodářský a sociální dopad krize a přispěje ke zvýšení hospodářské, sociální a územní soudržnosti;
 - e) zda je odůvodnění, které členský stát poskytl ohledně odhadovaných celkových nákladů předloženého plánu na podporu oživení a odolnosti, přiměřené a realistické a úměrné očekávanému dopadu na ekonomiku a zaměstnanost;
 - f) zda plán na podporu oživení a odolnosti obsahuje opatření pro provádění reforem a veřejných investičních projektů představujících soudržné činnosti;

- g) zda se očekává, že ujednání navržená dotčenými členskými státy zajistí účinné provádění plánu na podporu oživení a odolnosti, včetně předpokládaného harmonogramu, milníků a cílů a souvisejících ukazatelů.
4. Pokud dotčený členský stát požádal o podporu v podobě půjčky uvedenou v článku 12, posoudí Komise, zda žádost o podporu v podobě půjčky splňuje kritéria stanovená v čl. 13 odst. 1, zejména zda další reformy a investice, jichž se žádost o podporu v podobě půjčky týká, splňují posuzovací kritéria podle odstavce 3.
5. Pro účely posouzení plánů na podporu oživení a odolnosti předložených členskými státy mohou být Komisi nápomocni odborníci.

Článek 17 *Rozhodnutí Komise*

1. Komise přijme do čtyř měsíců od oficiálního předložení plánu na podporu oživení a odolnosti členským státem rozhodnutí prostřednictvím prováděcího aktu. Pokud Komise plán na podporu oživení a odolnosti posoudí kladně, stanoví se v uvedeném rozhodnutí reformy a investiční projekty, které má členský stát realizovat, včetně milníků a cílů, a finanční příspěvek přidělený v souladu s článkem 11.
2. Pokud dotčený členský stát požádal o podporu v podobě půjčky, stanoví se v uvedeném rozhodnutí rovněž výše podpory v podobě půjčky uvedené v čl. 12 odst. 4 a 5 a další reformy a investiční projekty, které má členský stát realizovat a na které se uvedená podpora v podobě půjčky vztahuje, včetně dalších milníků a cílů.
3. Finanční příspěvek uvedený v odstavci 1 se určí na základě odhadovaných celkových nákladů plánu na podporu oživení a odolnosti navrženého dotčeným členským státem, posouzeného podle kritérií stanovených v čl. 16 odst. 3. Výše finančního příspěvku se stanoví takto:
- a) pokud plán na podporu oživení a odolnosti splňuje uspokojivě kritéria stanovená v čl. 16 odst. 3, a výše odhadovaných celkových nákladů plánu na podporu oživení a odolnosti se rovná maximálnímu finančnímu příspěvku pro dotčený členský stát uvedenému v článku 10, nebo je vyšší, rovná se finanční příspěvek přidělený dotčenému členskému státu celkové výši maximálního finančního příspěvku uvedeného v článku 10;
- b) pokud plán na podporu oživení a odolnosti splňuje uspokojivě kritéria stanovená v čl. 16 odst. 3, a výše odhadovaných celkových nákladů plánu na podporu oživení a odolnosti je nižší než maximální finanční příspěvek pro dotčený členský stát uvedený v článku 10, rovná se finanční příspěvek přidělený dotčenému členskému státu výši odhadovaných celkových nákladů plánu na podporu oživení a odolnosti;
- c) pokud plán na podporu oživení a odolnosti nesplňuje uspokojivě kritéria stanovená v čl. 16 odst. 3, nepřidělí se dotčenému členskému státu žádný finanční příspěvek.
4. Rozhodnutí uvedené v odstavci 1 rovněž stanoví:
- a) finanční příspěvek, který má být vyplacen ve splátkách, jakmile členský stát uspokojivě realizuje příslušné milníky a cíle identifikované v souvislosti s prováděním plánu na podporu oživení a odolnosti;

- b) popis reforem a investičních projektů a výši odhadovaných celkových nákladů plánu na podporu oživení a odolnosti;
 - c) dobu provádění plánu na podporu oživení a odolnosti, a to takto:
 - 1) pokud jde o dokončení investic, nesmí investiční období, v němž musí být investiční projekt realizován, skončit později než sedm let po přijetí rozhodnutí;
 - 2) pokud jde o dokončení reforem, nesmí období, v němž musí být reformy realizovány, skončit později než čtyři roky po přijetí rozhodnutí;
 - d) ujednání a harmonogram provádění plánu na podporu oživení a odolnosti;
 - e) příslušné ukazatele vztahující se k plnění předpokládaných milníků a cílů a
 - f) ujednání pro poskytnutí přístupu ze strany Komise k příslušným podkladovým údajům;
 - g) v příslušném případě výše půjčky, která má být vyplacena ve splátkách, a další milníky a cíle související s vyplácením podpory v podobě půjčky.
5. Pokud Komise plán na podporu oživení a odolnosti posoudí negativně, oznámí řádně odůvodněné posouzení do čtyř měsíců od předložení návrhu členským státem.
6. Ujednání a harmonogram provádění podle odst. 4 písm. d), příslušné ukazatele vztahující se k plnění předpokládaných milníků a cílů podle odst. 4 písm. e), ujednání pro poskytnutí přístupu ze strany Komise k podkladovým údajům podle odst. 4 písm. f) a v příslušném případě další milníky a cíle související s vyplácením podpory v podobě půjčky podle odst. 4 písm. g) se dále rozvedou v provozním ujednání dohodnutém dotčeným členským státem a Komisí po přijetí rozhodnutí uvedeného v odstavci 1.
7. Prováděcí akty uvedené v odstavcích 1 a 2 se přijímají přezkumným postupem podle čl. 27 odst. 2.

Článek 18

Změna plánu členského státu na podporu oživení a odolnosti

1. Pokud plán na podporu oživení a odolnosti, včetně příslušných milníků a cílů, není již nadále dotčeným členským státem vzhledem k objektivním okolnostem zčásti nebo zcela splnitelný, může dotčený členský stát předložit Komisi odůvodněnou žádost o změnu nebo nahrazení rozhodnutí uvedených v čl. 17 odst. 1 a 2. Členský stát může za tímto účelem navrhnout upravený nebo nový plán na podporu oživení a odolnosti.
2. Pokud se Komise domnívá, že důvody předložené dotčeným členským státem změnu příslušného plánu na podporu oživení a odolnosti ospravedlňují, posoudí nový plán v souladu s ustanoveními článku 16 a do čtyř měsíců od oficiálního předložení žádosti přijme nové rozhodnutí v souladu s článkem 17.
3. Pokud se Komise domnívá, že důvody předložené dotčeným členským státem změnu příslušného plánu na podporu oživení a odolnosti neospravedlňují, žádost do čtyř měsíců od jejího oficiálního předložení zamítne poté, co poskytla dotčenému členskému státu možnost ve lhůtě jednoho měsíce od oznámení závěrů Komise předložit připomínky.

KAPITOLA IV

Finanční ustanovení

Článek 19

Pravidla vyplacení, pozastavení a zrušení finančních příspěvků

1. Rozhodnutí Komise uvedené v čl. 17 odst. 1 představuje individuální právní závazek ve smyslu finančního nařízení, jenž může být založen na globálních závazcích. V příslušném případě mohou být rozpočtové závazky rozděleny na roční splátky v průběhu několika let.
2. Vyplacení finančních příspěvků dotčenému členskému státu podle tohoto článku se uskuteční v souladu s rozpočtovými prostředky a v závislosti na dostupných finančních prostředcích. Rozhodnutí Komise uvedená v tomto článku se přijímají přezkumným postupem podle čl. 27 odst. 2.
3. Po dokončení příslušných dohodnutých milníků a cílů uvedených v plánu na podporu oživení a odolnosti schváleném v prováděcím aktu Komise předloží dotčený členský stát Komisi řádně odůvodněnou žádost o vyplacení finančního příspěvku a v příslušném případě tranše půjčky. Takové žádosti o vyplacení mohou členské státy předkládat Komisi dvakrát ročně. Komise do dvou měsíců od obdržení žádosti posoudí, zda byly příslušné milníky a cíle stanovené v rozhodnutí uvedeném v čl. 17 odst. 1 uspokojivě realizovány. Pro účely posouzení se zohlední rovněž provozní ujednání uvedená v čl. 17 odst. 6. Komisi mohou být nápomocni odborníci.

Pokud je posouzení provedené Komisí kladné, přijme Komise rozhodnutí, kterým povolí vyplacení finančního příspěvku v souladu s finančním nařízením.

4. Pokud Komise na základě posouzení uvedeného v odstavci 3 usoudí, že milníky a cíle stanovené v rozhodnutí uvedeném v čl. 17 odst. 1 nebyly uspokojivě realizovány, vyplacení celé výše finančního příspěvku nebo jeho části se pozastaví. Dotčený členský stát může do jednoho měsíce od oznámení posouzení Komise předložit své připomínky.

Pokud členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění uspokojivé realizace milníků a cílů uvedených v čl. 17 odst. 1, pozastavení se zruší.

5. Odchylně od čl. 116 odst. 2 finančního nařízení počíná platební lhůta běžet ode dne oznámení kladného výsledku dotčenému členskému státu podle odst. 3 druhého pododstavce nebo ode dne oznámení zrušení pozastavení podle odst. 4 druhého pododstavce.
6. Pokud dotčený členský stát nepřijme nezbytná opatření ve lhůtě šesti měsíců od pozastavení, Komise zruší částku finančního příspěvku podle čl. 14 odst. 1 finančního nařízení poté, co poskytla dotčenému členskému státu možnost předložit připomínky do dvou měsíců od oznámení svých závěrů.
7. Pokud do osmnácti měsíců ode dne přijetí rozhodnutí uvedeného v čl. 17 odst. 1 dotčený členský stát nedosáhne u příslušných milníků a cílů žádného hmatatelného pokroku, částka finančního příspěvku se zruší podle čl. 14 odst. 1 finančního nařízení.

Komise přijme rozhodnutí o zrušení finančního příspěvku poté, co poskytla dotčenému členskému státu možnost předložit připomínky ve lhůtě dvou měsíců od oznámení svého posouzení ohledně toho, zda nebylo dosaženo hmatatelného pokroku.

8. Ustanovení tohoto článku se obdobně použijí na další podporu v podobě půjčky v souladu s ustanoveními dohody o půjčce uvedené v článku 13 a rozhodnutí uvedeného v čl. 17 odst. 2.

KAPITOLA V

Podávání zpráv a informace

Článek 20

Podávání zpráv členským státem v rámci evropského semestru

Dotčený členský stát podává každé čtvrtletí v rámci procesu evropského semestru zprávu o pokroku dosaženém při plnění plánu na podporu oživení a odolnosti, včetně provozních ujednání uvedených v čl. 17 odst. 6. Za tímto účelem se čtvrtletní zprávy členských států příslušně zohlední v národních programech reforem, které se použijí jako nástroj pro podávání zpráv o pokroku při plnění plánů na podporu oživení a odolnosti.

Článek 21

Informování Evropského parlamentu a Rady a komunikace o plánech členských států na podporu oživení a odolnosti

1. Komise předá plány na podporu oživení a odolnosti schválené v prováděcím aktu Komise v souladu s článkem 17 neprodleně Evropskému parlamentu a Radě. Dotčený členský stát může Komisi požádat, aby skryla citlivé či důvěrné informace, jejichž zveřejnění by ohrozilo jeho veřejný zájem.
2. K zajištění viditelnosti financování z prostředků Unie může Komise realizovat komunikační činnosti pro finanční podporu plánovanou v příslušném plánu na podporu oživení a odolnosti, včetně prostřednictvím společných komunikačních činností s dotčenými vnitrostátními orgány.

KAPITOLA VI

Doplňkovost, sledování a hodnocení

Článek 22

Koordinace a doplňkovost

Komise a dotčené členské státy v rozsahu úměrném jejich příslušným oblastem odpovědnosti posílí součinnost a zajistí účinnou koordinaci mezi nástroji zřízenými tímto nařízením a jinými programy a nástroji Unie, a zejména s opatřeními financovanými z fondů Unie. Za tímto účelem:

- a) zajistí doplňkovost, součinnost, soudržnost a soulad mezi různými nástroji na unijní, celostátní a v příslušném případě i na regionální úrovni, zejména pokud jde o opatření financovaná z fondů Unie, a to jak ve fázi plánování, tak během provádění;

- b) optimalizují mechanismy pro koordinaci za účelem zabránění duplicitě úsilí a
- c) zajistí úzkou spolupráci mezi subjekty odpovědnými za provádění na unijní, celostátní a v příslušném případě i na regionální úrovni, aby byly dosaženy cíle nástrojů zřízených podle tohoto nařízení.

Článek 23 *Sledování provádění*

1. Komise sleduje provádění facility a měří dosažení cílů stanovených v článku 4. Ukazatele, které se použijí pro podávání zpráv o pokroku a pro účely sledování a hodnocení facility, pokud jde o plnění obecného cíle a specifického cíle, jsou stanoveny v příloze III. Sledování provádění musí být cílené a přiměřené činnostem realizovaným v rámci facility.
2. Systém podávání zpráv o výkonnosti zajistí, aby údaje pro sledování provádění činností a výsledků byly shromažďovány účinně, účelně a včas. Za tímto účelem se příjemcům finančních prostředků Unie uloží přiměřené požadavky na podávání zpráv.

Článek 24 *Výroční zpráva*

1. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o provádění facility stanovené v tomto nařízení.
2. Výroční zpráva musí obsahovat informace o pokroku, jehož dotčené členské státy dosáhly při plnění plánů na podporu oživení a odolnosti v rámci facility.
3. Výroční zpráva musí rovněž obsahovat tyto informace:
 - a) objem výnosů přidělených facility v rámci nástroje Evropské unie na podporu oživení v předchozím roce, rozčleněných podle rozpočtových položek, a
 - b) přínos částek získaných prostřednictvím nástroje Evropské unie na podporu oživení k dosažení cílů facility.
4. Komise může za účelem podávání zpráv o činnostech uvedených v odstavci 2 podle potřeby použít obsah relevantních dokumentů, které oficiálně přijala v rámci evropského semestru.

Článek 25 *Hodnocení facility a její hodnocení ex post*

1. Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů čtyři roky po vstupu tohoto nařízení v platnost nezávislou zprávu o hodnocení jeho provádění a nejpozději do tří let od konce roku 2027 nezávislou zprávu o hodnocení *ex post*.
2. Zpráva o hodnocení zejména posoudí míru dosažení cílů, účinnost využití zdrojů a evropskou přidanou hodnotu. Zváží také, zda jsou všechny cíle a akce nadále relevantní.
3. V příslušném případě se k hodnocení připojí návrh změn tohoto nařízení.
4. Zpráva o hodnocení *ex post* spočívá v celkovém posouzení nástrojů zřízených tímto nařízením a musí obsahovat informace o jeho dopadu v dlouhodobém horizontu.

KAPITOLA VII

Komunikace a závěrečná ustanovení

Článek 26

Informování, komunikace a publicita

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvedou jejich původ a zajistí jejich viditelnost, zejména při propagaci akcí a jejich výsledků, tím, že poskytnou soudržné, účinné a přiměřeně zacílené informace různým cílovým skupinám, včetně médií a veřejnosti.
2. Komise realizuje k nástrojům zřízeným tímto nařízením a souvisejícím opatřením a výsledkům informační a komunikační akce. Finanční zdroje vyčleněné na nástroje zřízené tímto nařízením musejí rovněž přispívat k institucionální komunikaci o politických prioritách Unie, pokud souvisejí s cíli uvedenými v článku 4.

Článek 27

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 28

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

- 1.1 Název návrhu/podnětu
- 1.2 Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB
- 1.3 Povaha návrhu/podnětu
- 1.4 Cíle
- 1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu
- 1.6 Doba trvání a finanční dopad
- 1.7 Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

- 2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv
- 2.2 Systém řízení a kontroly
- 2.3 Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky
- 3.2 Odhadovaný dopad na výdaje
 - 3.2.1 *Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje*
 - 3.2.2 *Odhadovaný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.3 *Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy*
 - 3.2.4 *Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5 *Příspěvky třetích stran*
- 3.3 Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1 Název návrhu/podnětu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti

1.2 Příslušné oblasti politik podle členění ABM/ABB²³

Soudržnost

Hospodářské a finanční záležitosti

1.3 Povaha návrhu/podnětu

☒ Návrh/podnět se týká **nové akce**

☐ Návrh/podnět se týká **nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci**²⁴

☐ Návrh/podnět se týká **prodloužení stávající akce**

☐ Návrh/podnět se týká **akce přesměrované na novou akci**

1.4 Cíle

1.4.1 Víceleté strategické cíle Komise sledované návrhem/podnětem

Strategickým cílem facility na podporu oživení a odolnosti je podpořit hospodářskou, sociální a územní soudržnost Unie tím, že zlepší odolnost a přizpůsobivost členských států a jejich konvergenci a podpoří zelenou a energetickou transformaci, a tím přispěje k obnově růstového potenciálu ekonomik členských států po skončení krize COVID-19 a k podpoře udržitelného růstu.

1.4.2 Specifické cíle a příslušné aktivity ABM/ABB

Specifický cíl č.

Specifickým cílem je poskytnout členským státům finanční podporu (v podobě „grantů“ a „půjček“) pro dosažení milníků a cílů reforem a investic stanovených v plánech na podporu oživení a odolnosti, jež členské státy předloží a Komise schválí. Tento specifický cíl bude plněn v úzké spolupráci s dotčenými členskými státy.

Příslušné aktivity ABM/ABB

[...]

²³ ABM: řízení podle činností (activity-based management); ABB: sestavování rozpočtu podle činností (activity-based budgeting).

²⁴ Uvedené v čl. 54 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

1.4.3 Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Finanční podpora v rámci facility je spojena s dosahováním výsledků; očekává se proto, že facility přispěje ke zlepšení odolnosti a přizpůsobivosti členských států a k tomu, aby znovu nastoupily cestu hospodářského oživení a udržitelného růstu; zároveň má přispět i k zelené a digitální transformaci a zajistit její spravedlivý průběh, pokud jde o sociální odvětví.

1.4.4 Ukazatele výsledků a dopadů

Upřesněte ukazatele, podle kterých je možno uskutečňování návrhu/podnětu sledovat.

Ukazatele výstupů:

počet plánů schválených Komisí;

celkový finanční příspěvek přidělený na plány;

Ukazatele výsledků:

počet provedených plánů;

Ukazatele dopadů

cíle stanovené v plánech, kterých bylo dosaženo mimo jiné díky obdržené finanční podpoře

1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1 Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Vybudování silných a odolných ekonomik a finančních systémů postavených na pevných ekonomických a sociálních strukturách členským státům pomůže účinněji reagovat na otřesy a rychleji překonávat jejich účinky. Reformy a investice zaměřené na řešení strukturálních nedostatků ekonomik a posílení jejich odolnosti jsou proto nezbytné k tomu, aby se ekonomiky vrátily na cestu udržitelného oživení a aby se zabránilo dalšímu prohlubování rozdílů v Unii.

1.5.2 Přidaná hodnota ze zapojení EU

K dosažení rychlého a silného hospodářského oživení v Unii je nezbytné přijmout opatření na úrovni Unie. Tohoto cíle nemůže být v uspokojivé míře dosaženo členskými státy jednajícími samostatně. Naopak zásah Unie může přinést přidanou hodnotu v podobě zavedení nástrojů zaměřených na finanční podporu členských států, pokud jde o navrhování a provádění tolik potřebných reforem a investic. Tato podpora by přispěla i ke zmírnění společenského dopadu krize.

1.5.3 Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Na úrovni Unie existují jiné nástroje na podporu provádění strukturálních reforem a investic. V politických doporučeních Unie v rámci evropského semestru jsou uvedeny reformní a investiční priority. Z fondů Unie, zejména těch, na něž se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. XXX/XX [nařízení o společných ustanoveních], jsou financovány investiční projekty, jež musí splňovat požadavek tematického zaměření a určité základní podmínky. Fond InvestEU poskytuje finanční prostředky na soukromé investiční projekty v rámci různých oblastí politiky, které nemusí nutně souviset s reformním úsilím.

Žádný z těchto nástrojů však neposkytuje členským státům přímou a komplexní finanční podporu v podobě „grantů“ a „půjček“, aby mohly být plněny úkoly týkající se dohodnutých plánů na podporu oživení pro reformy a investice. Tímto specifickým způsobem bude fungovat právě facilitita na podporu oživení a odolnosti.

1.5.4 *Slučitelnost a možná synergie s dalšími vhodnými nástroji*

Facilita bude doplňovat ostatní programy Unie a zajišťovat synergie s těmito programy, zejména s projekty financovanými ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti a rovněž z Fondu InvestEU. To přispěje k účinnějšímu využití finančních prostředků Unie a k zamezení zdvojení. S tím souvisí tři pravidla: zaprvé budou členské státy při předkládání svých plánů Komisi muset poskytovat příslušné informace o stávajícím nebo plánovaném financování z prostředků Unie, zadruhé bude finanční podpora z facility poskytována jako doplněk k podpoře, která je již poskytována z jiných fondů a programů Unie, tak aby reformní a investiční projekty mohly obdržet finanční prostředky z jiných programů a nástrojů za předpokladu, že tato podpora neslouží k pokrytí těchto nákladů, a zatřetí bude koordinace mezi facilitou a jinými programy Unie a fondy Unie zajištěna prostřednictvím posíleného řízení v rámci interního rozdělení pracovních úkolů Komise. V rozhodnutích o poskytnutí finanční podpory členskému státu se zohlední opatření financovaná z fondů a programů Unie a také nutnost zamezit dvojímu financování. Kromě toho budou v kontextu evropského semestru identifikovány reformy a investice, které budou čerpat finanční podporu v rámci nástrojů.

1.6 Doba trvání a finanční dopad

☐ Časově omezený návrh/podnět

- ☐ Návrh/podnět s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,
- **X** Finanční dopad od roku 2021 do roku 2024 u prostředků na závazky a od roku 2021 u prostředků na platby.

X Časově neomezený návrh/podnět

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7 Předpokládaný způsob řízení²⁵

X Přímé řízení Komisí

- ☐ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- ☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ Sdílené řízení s členskými státy

☐ Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- ☐ EIB a Evropský investiční fond,
- ☐ subjekty uvedené v článcích 208 a 209 finančního nařízení,
- ☐ veřejnoprávní subjekty,
- ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém poskytují dostatečné finanční záruky,
- ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství soukromého a veřejného sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
- ☐ osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- *Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.*

Poznámky

Nepoužije se

²⁵ Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

V každém z plánů dohodnutých s členskými státy budou vymezeny specifické ukazatele výstupů, výsledků a dopadů, takže podmínkou stanovenou pro získání finanční podpory bude dosažení milníků a cílů.

Členské státy budou v rámci evropského semestru jednou za čtvrt roku podávat zprávy o pokroku při plnění milníků a cílů. Komise bude také každý rok předkládat zprávu Evropskému parlamentu a Radě.

Bude provedeno hodnocení v polovině období a hodnocení *ex post* s cílem posoudit účinnost, efektivnost, význam a soudržnost facility.

Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

2.2 Systém řízení a kontroly

2.2.1 Zjištěná rizika

Riziko souvisí s měřením výkonnosti (nedosažení předem stanovených cílů/milníků).

Opatření, která budou zavedena za účelem zmírnění těchto rizik, jsou:

- důkladné hodnocení před vyplacením prostředků na dosažení milníků/cílů přijímajícími členskými státy,
- pozastavení a zrušení plateb v případě nedosažení milníků/cílů přijímajícími členskými státy.

2.2.2 Informace o zavedeném systému vnitřní kontroly

Facilita bude Komisí prováděna v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením.

2.2.3 Odhad nákladů a přínosů kontrol a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb

Finanční příspěvek bude členskému státu poskytnut formou financování, které není spojeno s náklady, podle čl. 125 odst. 1 písm. a) finančního nařízení.

2.3 Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření.

Návrh nařízení o ochraně finančních zájmů Unie obsahuje standardní ustanovení.

GR REFORM bude uplatňovat svou strategii proti podvodům a zohlední přitom u opatření, jež mají být provedena, jejich proporcionalitu i přínos z hlediska nákladů.

Na úrovni řízení budou uplatňovány vhodné postupy vnitřní kontroly koncipované tak, aby poskytovaly přiměřenou jistotu, že jsou splněny tyto cíle: účinnost, efektivnost a hospodárnost operací; spolehlivost předkládaných zpráv; ochrana majetku a informací; náležité řízení rizik souvisejících s legalitou a správností uskutečněných operací a prevence, odhalování, náprava a následné sledování podvodů a nesrovnalostí.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo [Okruh.....]		zemí ESVO ²⁷	kandidátských zemí ²⁸	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
	[XX.YY.YY.YY]	RP/NRP	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo [Okruh.....]		zemí ESVO	kandidátských zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
	[XX.YY.YY.YY]		ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE

²⁶ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

²⁷ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

²⁸ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2 Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1 Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

Kromě správních výdajů v rámci okruhu 7 víceletého finančního rámce budou navrhované výdaje související s facilitou na podporu oživení a odolnosti kryty ve výši 267 955 000 000 EUR (v běžných cenách) v podobě půjček a ve výši 334 950 000 000 EUR (v běžných cenách), jež budou k dispozici jako vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení a které Unie získá z výpůjčních operací, jak je stanoveno v nařízení (EU) XXX/XX [nařízení o nástroji EU na podporu oživení].

Z této částky může být až 42 000 000 EUR vyhrazeno na správní výdaje.

Níže je uvedeno orientační rozdělení výdajů (v milionech EUR, v běžných cenách):

Facilita na podporu oživení a odolnosti			Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Další roky	CELKEM
• Operační prostředky											
Půjčky	Podepsané dohody	(1)	132 651,000	135 304,000	-	-	-	-	-	-	267 955,000
	Splátky půjček	(2)	39 795,300	73 753,950	66 988,750	60 356,200	27 060,800	-	-	-	267 955,000
Granty	Závazky	(1a)	131 580,000	134 211,000	34 228,000	34 913,000	6,000	6,000	6,000	-	334 950,000
	Platby	(2 a)	19 742,100	53 030,250	78 162,750	86 952,550	59 129,300	25 743,850	10 443,850	1 745,350	334 950,000
z toho prostředky správní povahy financované z výše uvedeného finančního krytí pro granty			6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	-	42,000

Okruh víceletého finančního rámce	7	Správní výdaje
--	----------	----------------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Komise (ECFIN, SG)									
• Lidské zdroje		2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750
• Ostatní správní výdaje									
Komise (ECFIN, SG) CELKEM	Prostředky	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750

prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750
---	-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 7 víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750
	Platby	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750

3.2.2 Odhadovaný dopad na operační prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- ☐ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uved'te cíle a výstupy			Rok N		Rok N+1		Rok N+2		Rok N+3		Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)						CELKEM	
	VÝSTUPY																	
	↓	Druh ²⁹	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ³⁰ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 1																		
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																		
– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 2																		
NÁKLADY CELKEM																		

²⁹ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).
³⁰ Popsaný v bodě 1.4.2 „Specifické cíle...“.

3.2.3 Odhadovaný dopad na prostředky správní povahy

3.2.3.1 Souhrn

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
--	------	------	------	------	------	------	------	--------

OKRUH 7 víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750
Ostatní správní výdaje								
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750

Mimo OKRUH 5³¹ of the multiannual financial framework								
Lidské zdroje	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	42,000
Ostatní výdaje správní povahy								
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	42,000

CELKEM	8,250	8,250	8,250	8,250	8,250	8,250	8,250	57,750
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

³¹ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.2 Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
XX 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	15	15	15	15	15	15	15
XX 01 01 02 (při delegacích)							
XX 01 05 01 (v nepřímém výzkumu)							
10 01 05 01 (v přímém výzkumu)							
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)³²							
XX 01 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)							
XX 01 02 02 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)							
XX 01 04 yy³³	– v ústředí						
	– při delegacích						
XX 01 05 02 (SZ, VNO, ZAP – v nepřímém výzkumu)							
10 01 05 02 (SZ, VNO, ZAP – v přímém výzkumu)							
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)	75	75	75	75	75	75	75
CELKEM							

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeořazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	
Externí zaměstnanci	

³² SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

³³ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

3.2.4 *Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*

- ☐ Návrh/podnět je v souladu se stávajícím víceletým finančním rámcem.
- ☐ Návrh/podnět si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.

Upřesněte, jaká úprava se požaduje, příslušné rozpočtové položky a odpovídající částky.

- ☐ Návrh/podnět vyžaduje použití nástroje pružnosti nebo změnu víceletého finančního rámce.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky a odpovídající částky.

3.2.5 *Příspěvky třetích stran*

- Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- Návrh/podnět počítá se spolufinancováním podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

3.3 Odhadovaný dopad na příjmy

- ☐ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:
 - ☐ na vlastní zdroje
 - ☐ na různé příjmy

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ³⁴					
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	
Článek								

U účelově vázaných různých příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Upřesněte způsob výpočtu dopadu na příjmy.

³⁴

Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 25 % nákladů na výběr.

Brusel 3. června 2020
(OR. en)

8403/20
ADD 1

ECOFIN 412
REGIO 137
CADREFIN 107
CODEC 439

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	28. května 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 408 final
Předmět:	PŘÍLOHY návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 408 final.

Příloha: COM(2020) 408 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.5.2020
COM(2020) 408 final

ANNEXES 1 to 3

PŘÍLOHY

návrhu

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,
kterým se zřizuje facilita na podporu oživení a odolnosti**

PŘÍLOHA I

Metodika pro výpočet maximálního finančního příspěvku (tj. nevratné finanční podpory) pro jednotlivé členské státy v rámci facility

Tato příloha stanoví metodiku pro výpočet maximálního finančního příspěvku, který je pro každý členský stát k dispozici. Metoda zohledňuje:

- počet obyvatel,
- převrácenou hodnotu HDP na obyvatele,
- průměrnou míru nezaměstnanosti za posledních 5 let ve srovnání s průměrem EU (2015–2019).

Aby se zabránilo nadměrné koncentraci zdrojů:

- převrácená hodnota HDP na obyvatele je omezena na 150 % průměru EU,
- odchylka míry nezaměstnanosti jednotlivých zemí od průměru EU je omezena na 150 % průměru EU,
- s cílem zohlednit skutečnost, že trhy práce bohatších členských států (s HND na obyvatele vyšším než průměr EU) jsou obecně stabilnější, je odchylka jejich míry nezaměstnanosti od průměru EU omezena na 75 %.

Maximální finanční příspěvek členskému státu z facility (MFC_i) je definován takto:

$$MFC_i = \alpha_i \times (FS)$$

kde:

FS (finanční podpora) je dostupné finanční krytí v rámci facility podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a

α_i je klíč pro příspěvky členskému státu i , který je definován jako:

$$\alpha_i = \frac{\frac{GDP_{average}^{PC} * pop_i * U_i}{GDP_i^{PC} * pop_{EU} * U_{EU}}}{\sum_{i=1}^{27} \frac{GDP_{average}^{PC} * pop_i * U_i}{GDP_i^{PC} * pop_{EU} * U_{EU}}},$$

$$\text{přičemž platí } 1,5 \geq \frac{GDP_{average}^{PC}}{GDP_i^{PC}}$$

a zároveň $1,5 \geq U_i/U_{iEU}$ a $0,75 \geq U_i/U_{iEU}$ pro členské státy s $GDP_i^{PC} > 100\% * GDP_{average}^{PC}$

kde:

α_i je klíč pro příspěvky zemi i ,

GDP_i^{PC} je hrubý domácí produkt na obyvatele země i v roce 2019,

$GDP_{average}^{PC}$ je vážený průměr hrubého domácího produktu na obyvatele v členských státech EU-27 v roce 2019,

pop_i je celkový počet obyvatel v zemi i v roce 2019,

pop_{EU} je celkový počet obyvatel v členských státech EU-27 v roce 2019,

U_i je průměrná míra nezaměstnanosti v zemi i za období 2015–2019,

U_{EU} je průměrná míra nezaměstnanosti v EU-27 za období 2015–2019.

Z uplatnění této metodiky vyplývají níže uvedené podíly a výše maximálních finančních příspěvků, které budou jednotlivým členským státům k dispozici.

Výše maximálních finančních příspěvků pro jednotlivé členské státy EU		
	<i>Podíl jako % z celkové částky</i>	<i>Částka (v milionech, v cenách roku 2018)</i>
BE	1,56	4821
BG	1,98	6131
CZ	1,51	4678
DK	0,56	1723
DE	6,95	21545
EE	0,32	1004
IE	0,39	1209
EL	5,77	17874
ES	19,88	61618
FR	10,38	32167
HR	1,98	6125
IT	20,45	63380
CY	0,35	1082
LV	0,70	2170
LT	0,89	2766
LU	0,03	101
HU	1,98	6136
MT	0,07	226
NL	1,68	5197
AT	0,95	2950
PL	8,65	26808
PT	4,16	12905
RO	4,36	13505
SI	0,55	1693
SK	1,98	6140
FI	0,71	2196
SE	1,24	3849
Celkem	100,00	310000

PŘÍLOHA II

Pokyny pro posuzování pro účely facility

1. Oblast působnosti

Tyto pokyny pro posuzování mají spolu s tímto nařízením sloužit jako základ, podle něž bude Komise transparentně a spravedlivě posuzovat návrhy plánů na podporu oživení a odolnosti předkládané členskými státy a určovat finanční příspěvek, a to v souladu s cíli a veškerými dalšími relevantními požadavky stanovenými tímto nařízením. Tyto pokyny zejména představují základ pro použití posuzovacích kritérií podle čl. 16 odst. 3 a pro určení finančního příspěvku podle čl. 17 odst. 3.

Účelem těchto pokynů pro posuzování je:

- a) poskytnout další návod ohledně postupu posuzování návrhů plánů na podporu oživení a odolnosti předložených členskými státy;
- b) poskytnout další podrobnosti o posuzovacích kritériích a stanovit systém hodnocení, který má být zaveden za účelem zajištění spravedlivého a transparentního procesu, a
- c) definovat vazbu mezi posouzením, které provede Komise podle posuzovacích kritérií, a stanovením finančního příspěvku, který se stanoví v rozhodnutí Komise o vybraných plánech na podporu oživení a odolnosti.

Pokyny jsou nástrojem, který má Komisi usnadnit posuzování návrhů plánů na podporu oživení a odolnosti předkládaných členskými státy a zajistit, aby tyto plány na podporu oživení a odolnosti podporovaly reformy a veřejné investice, které jsou relevantní a poskytují vysokou přidanou hodnotu, přičemž současně zaručují rovné zacházení s členskými státy.

2. Posuzovací kritéria

V souladu s čl. 16 odst. 3 Komise posoudí význam a soudržnost plánů na podporu oživení a odolnosti a jejich přínos k zelené a digitální transformaci a za tímto účelem zohlední tato kritéria:

- a) zda se očekává, že plán na podporu oživení a odolnosti přispěje k účinnému řešení výzev identifikovaných v příslušných doporučeních určených dotčenému členskému státu nebo v jiných příslušných dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru;
- b) zda plán obsahuje opatření, která účinně přispějí k zelené a digitální transformaci nebo k řešení výzev, které z ní vyplývají;
- c) zda se očekává, že plán na podporu oživení a odolnosti bude mít na dotčený členský stát trvalý dopad;
- d) zda se očekává, že plán na podporu oživení a odolnosti účinně přispěje k posílení růstového potenciálu, tvorby pracovních míst a hospodářské a sociální odolnosti dotčeného členského státu, zmírní hospodářský a sociální dopad krize a přispěje ke zvýšení hospodářské, sociální a územní soudržnosti;
- e) zda je odůvodnění, které členský stát poskytl ohledně výše odhadovaných celkových nákladů předloženého plánu na podporu oživení a odolnosti, přiměřené a realistické a úměrné očekávanému dopadu na ekonomiku a zaměstnanost;

- f) zda plán na podporu oživení a odolnosti obsahuje opatření pro provádění reforem a veřejných investičních projektů představujících soudržné činnosti;
- g) zda se očekává, že ujednání navržená dotčenými členskými státy zajistí účinné provádění plánu na podporu oživení a odolnosti, včetně předpokládaného harmonogramu, milníků a cílů a souvisejících ukazatelů.

Jako výsledek postupu posouzení Komise ohodnotí plány na podporu oživení a odolnosti předložené členskými státy podle jednotlivých posuzovacích kritérií uvedených v čl. 16 odst. 3 za účelem posouzení významu a soudržnosti plánů a s cílem stanovit přiděl finančních prostředků v souladu s čl. 17 odst. 3.

V zájmu zjednodušení a efektivnosti disponuje systém hodnocení známkami A až C, jak je stanoveno dále:

2.1 Očekává se, že plán na podporu oživení a odolnosti přispěje k účinnému řešení výzev identifikovaných v příslušných doporučeních určených dotčenému členskému státu nebo v jiných příslušných dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru.

Komise při posuzování podle tohoto kritéria vezme v úvahu tyto prvky:

Rozsah

– Očekává se, že plán na podporu oživení a odolnosti přispěje k účinnému řešení výzev identifikovaných v příslušných doporučeních určených dotčenému členskému státu, včetně fiskálních aspektů, nebo v jiných příslušných dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru,

a

– tyto výzvy jsou považovány za významné pro posílení růstového potenciálu hospodářství dotčeného členského státu

a

– po dokončení navržených reforem a investic by příslušné výzvy měly být uspokojivým způsobem vyřešeny

a

– plán na podporu oživení a odolnosti představuje komplexní a adekvátní reakci na hospodářskou a sociální situaci dotčeného členského státu.

Hodnocení

A – Plán na podporu oživení a odolnosti přispívá k účinnému řešení výzev identifikovaných v doporučeních určených dotčenému členskému státu nebo v jiných příslušných dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru, a představuje adekvátní reakci na hospodářskou a sociální situaci dotčeného členského státu.

B – Plán na podporu oživení a odolnosti přispívá k částečnému řešení výzev identifikovaných v doporučeních určených dotčenému členskému státu nebo v jiných příslušných dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru, a představuje částečně adekvátní reakci na hospodářskou a sociální situaci dotčeného členského státu.

C – Plán na podporu oživení a odolnosti nepřispívá k řešení žádné z výzev identifikovaných v doporučeních určených dotčenému členskému státu nebo v jiných příslušných dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru, a nepředstavuje adekvátní reakci na hospodářskou a sociální situaci dotčeného členského státu.

2.2 Plán obsahuje opatření, která účinně přispějí k zelené a digitální transformaci nebo k řešení výzev, které z ní vyplývají.

Komise při posuzování podle tohoto kritéria vezme v úvahu tyto prvky:

Rozsah

– Očekává se, že provádění plánovaných opatření významně přispěje k vytvoření systémů, které jsou šetrné ke klimatu a k životnímu prostředí, a rovněž k ekologizaci hospodářských a sociálních odvětví a v důsledku toho k dosažení celkového cíle klimaticky neutrální Evropy do roku 2050,

nebo

– očekává se, že provádění plánovaných opatření významně přispěje k digitální transformaci hospodářských a sociálních odvětví,

nebo

– očekává se, že provádění plánovaných opatření významně přispěje k řešení výzev, jež přináší zelená a/nebo digitální transformace,

a

– očekává se, že provádění plánovaných opatření bude mít trvalý dopad.

Hodnocení

A – Do značné míry

B – Do určité míry

C – V malé míře

2.3 Očekává se, že plán na podporu oživení a odolnosti bude mít na dotčený členský stát trvalý dopad.

Komise při posuzování podle tohoto kritéria vezme v úvahu tyto prvky:

Rozsah

– Očekává se, že provádění plánovaných opatření přinese strukturální změny ve státní správě nebo v příslušných institucích,

nebo

– očekává se, že provádění plánovaných opatření přinese strukturální změny v příslušných politikách,

a

– očekává se, že provádění plánovaných opatření bude mít trvalý dopad.

Hodnocení

A – Do značné míry

B – Do určité míry

C – V malé míře

2.4 Očekává se, že plán na podporu oživení a odolnosti účinně přispěje k posílení růstového potenciálu, tvorby pracovních míst a hospodářské a sociální odolnosti dotčeného členského státu, zmírní hospodářský a sociální dopad krize a přispěje ke zvýšení hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

Komise při posuzování podle tohoto kritéria vezme v úvahu tyto prvky:

Rozsah

– Plán na podporu oživení a odolnosti obsahuje opatření, jejichž cílem je řešit nedostatky hospodářství členských států a posílit růstový potenciál hospodářství dotčeného členského státu, stimulovat vytváření pracovních míst a zmírnit nepříznivé dopady krize a zároveň zabránit nepříznivým dopadům těchto opatření na klima a životní prostředí,

a

– plán na podporu oživení a odolnosti je zaměřen na snížení zranitelnosti hospodářství členského státu vůči otřesům,

nebo

– plán na podporu oživení a odolnosti je zaměřen na zvýšení kapacity hospodářských a/nebo sociálních struktur členského státu přizpůsobit se otřesům a ustát je

a

– očekává se, že plán na podporu oživení a odolnosti přispěje k posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

Hodnocení

A – Vysoký očekávaný dopad na růstový potenciál a hospodářskou a sociální odolnost a na soudržnost

B – Střední očekávaný dopad na růstový potenciál a hospodářskou a sociální odolnost a na soudržnost

C – Malý očekávaný dopad na růstový potenciál a hospodářskou a sociální odolnost a na soudržnost

2.5 Odůvodnění, které členský stát poskytl ohledně výše odhadovaných celkových nákladů plánu na podporu oživení a odolnosti, je přiměřené a realistické a úměrné očekávanému dopadu na ekonomiku a zaměstnanost.

Komise při posuzování podle tohoto kritéria vezme v úvahu tyto prvky:

Rozsah

– Členský stát poskytl dostatečné informace a důkazy o tom, že výše odhadovaných celkových nákladů na plán na podporu oživení a odolnosti je odpovídající („přiměřená“),

a

– členský stát poskytl dostatečné informace a důkazy o tom, že výše odhadovaných celkových nákladů na plán na podporu oživení a odolnosti je v souladu s povahou a druhem plánovaných reforem a investic („realistická“),

a

– členský stát poskytl dostatečné informace a důkazy o tom, že výše odhadovaných celkových nákladů na plán na podporu oživení a odolnosti, jež má být financována v rámci nástroje, není kryta v rámci stávajícího nebo plánovaného financování z prostředků Unie,

a

– výše odhadovaných celkových nákladů na plán na podporu oživení a odolnosti je úměrná očekávanému dopadu plánovaných opatření zahrnutých v plánu na hospodářství dotčeného členského státu.

Hodnocení

A – Do značné míry

B – Do určité míry

C – V malé míře

2.6 Plán na podporu oživení a odolnosti obsahuje opatření pro provádění reforem a veřejných investičních projektů představujících soudržné činnosti.

Komise při posuzování podle tohoto kritéria vezme v úvahu tyto prvky:

Rozsah

– Plán na podporu oživení a odolnosti zahrnuje opatření, která přispívají k posílení vzájemných účinků.

Hodnocení

A – Do značné míry

B – Do určité míry

C – V malé míře

2.7 Očekává se, že ujednání navržená dotčenými členskými státy zajistí účinné provádění plánu na podporu oživení a odolnosti, včetně navržených milníků a cílů a souvisejících ukazatelů.

Komise při posuzování podle tohoto kritéria vezme v úvahu tyto prvky:

Rozsah

– V rámci členského státu existuje struktura, která je pověřena: i) prováděním plánu na podporu oživení a odolnosti; ii) sledováním pokroku v plnění milníků a cílů a iii) podáváním zpráv

a

– navržené milníky a cíle jsou jasné a realistické, navrhované ukazatele jsou relevantní, přijatelné a spolehlivé

a

– obecné postupy navržené členským státem, pokud jde o organizaci provádění reforem a investic (včetně opatření k zajištění dostatečného přidělu zaměstnanců), jsou důvěryhodné.

Hodnocení

A – Přiměřené postupy pro účinné provádění

B – Minimální postupy pro účinné provádění

C – Nedostatečné postupy pro účinné provádění

3. Stanovení finančního příspěvku v rámci rozpočtového nástroje na podporu oživení a odolnosti

Komise v souladu s čl. 17 odst. 3 stanoví finanční příspěvek s ohledem na význam a soudržnost plánu na podporu oživení a odolnosti navrženého dotčeným členským státem, jak byly posouzeny podle kritérií stanovených v čl. 17 odst. 3. Za tímto účelem použije tato kritéria:

- a) v případě, že je plán na podporu oživení a odolnosti v uspokojivém souladu s kritérii stanovenými v čl. 16 odst. 3 a odhadované celkové náklady plánu na podporu oživení a odolnosti se rovnají maximálnímu finančnímu příspěvku daného členského státu uvedenému v článku 10 nebo jsou vyšší, je finanční příspěvek přidělený dotčenému členskému státu roven celkové výši maximálního finančního příspěvku uvedeného v čl. 10;
- b) v případě, že je plán na podporu oživení a odolnosti v uspokojivém souladu s kritérii stanovenými v čl. 16 odst. 3 a odhadované celkové náklady plánu na podporu oživení a odolnosti jsou nižší než maximální finanční příspěvek daného členského státu uvedený v článku 10, je finanční příspěvek přidělený členskému státu roven výši odhadovaných celkových nákladů plánu na podporu oživení a odolnosti;

- c) v případě, že plán na podporu oživení a odolnosti není v uspokojivém souladu s kritérii stanovenými v čl. 16 odst. 3, nepřidělí se dotčenému členskému státu žádný finanční příspěvek.

Pro účely provádění tohoto pododstavce se použijí tyto vzorce:

- v případě písmene a): $If C^i \geq MFC^i$ členský stát i obdrží MFC^i
- v případě písmene b): $If C^i < MFC^i$ členský stát i obdrží C^i
- kde:
- i je dotčený členský stát
- MFC je maximální finanční příspěvek pro dotčený členský stát
- C je výše odhadovaných celkových nákladů na plán na podporu oživení a odolnosti

Možné výsledky postupu posuzování s ohledem na udělené hodnocení:

Plán na podporu oživení a odolnosti je v uspokojivém souladu s posuzovacími kritérii:

Pokud konečné hodnocení kritérií 2.1 až 2.7 zahrnuje tyto zámky:

- kritéria 2.1 a 2.2 byla ohodnocena známkou A

a ostatní kritéria:

- všechna byla ohodnocena známkou A,

nebo

- více známek A než B a žádná známka C.

Plán na podporu oživení a odolnosti není v uspokojivém souladu s posuzovacími kritérii:

Pokud konečné hodnocení kritérií 2.1 až 2.7 zahrnuje tyto zámky:

- kritéria 2.1 a 2.2 nebyla ohodnocena známkou A

a ostatní kritéria:

- více známek B než A,

nebo

- alespoň jedna známka C.

PŘÍLOHA III

Ukazatele

Dosažení cílů uvedených v článku 4 se posuzuje na základě následujících ukazatelů, které jsou rozděleny podle členských států a podle oblastí intervence.

Ukazatele se použijí v souladu s dostupnými údaji a informacemi, včetně kvantitativních a/nebo kvalitativních údajů.

Ukazatele výstupů:

- a) počet plánů na podporu oživení a odolnosti schválených v prováděcím aktu Komise;
- b) celkový finanční příspěvek na plán na podporu oživení a odolnosti;

Ukazatele výsledků:

- c) počet provedených plánů na podporu oživení a odolnosti;

Ukazatele dopadů stanovené tímto nařízením

- d) Cíle stanovené v plánu na podporu oživení a odolnosti, kterých bylo dosaženo mimo jiné díky celkové finanční podpoře (případně včetně podpory v podobě půjčky) obdržené v rámci facility na podporu oživení a odolnosti zřízené tímto nařízením.

Hodnocení *ex-post* podle článku 25 provede Komise rovněž za účelem vytvoření vazeb mezi celkovou finanční podporou (případně včetně podpory v podobě půjčky) v rámci facility na podporu oživení a odolnosti a prováděním příslušných opatření v dotčeném členském státě s cílem posílit oživení, odolnost, udržitelný růst, zaměstnanost a soudržnost.